

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 116

34'üncü Birleşim
10 Aralık 2022 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	11
II.- GELEN KÂĞITLAR	14
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	15,38,58,64,85,89,99,158, 164,198,204,211

A) KANUN TEKLİFLERİ

*15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,89:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
211:228*

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362)

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,89:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
211:228

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363)

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,89:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
211:228

A) SAĞLIK BAKANLIĞI

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,89:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
211:221,221:222

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,89:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
211:221,221

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,89:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
211:221,222

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,90:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
212:221,222:223

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

15:33,38:55,58:59,64:84,
85:89,90:91,99:152,158:162,
164:192,198:202,204:205,
212:221,222

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,99:152,158:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,222:223
<i>C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU</i>	<i>15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,100:152,159:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,223</i>
1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,100:152,159:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,223
2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,100:152,159:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,223
<i>Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI</i>	<i>15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,100:152,159:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,223:224</i>
1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,100:152,159:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,223:224
2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	15:33,38:55,58:59,64:84, 85:89,90:91,100:152,159:162, 164:192,198:202,204:205, 212:221,224

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,198:202,204:205,
212:221,224:225

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,198:202,204:205,
212:221,224

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,198:202,204:205,
212:221,225

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,204:205,
212:221,225

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,204:205,
212:221,225

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,204:205,
212:221,225

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,225:226

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,225:226

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 16:33,38:55,58:59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,226

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

16:33,39:55,59,64:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,226

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,226

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,226

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,226:227

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,226:227

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,227

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,227

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,227

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
164:192,199:202,205,
212:221,227

1) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI
16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
165:192,199:202,205,
212:221,227:228

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
165:192,199:202,205,
212:221,227:228

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
16:33,39:55,59,65:84,
86:89,90:91,100:152,159:162,
165:192,199:202,205,
212:221,228

IV.- AÇIKLAMALAR

33,55,59,89,94,97,155,205

1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33:34

2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	34:35
3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	35:36
4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	36:37
5.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	37
6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	55:57
7.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	59:60
8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	60:61
9.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	61:62
10.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması	89
11.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	94
12.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	94:95
13.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Dedeoğlu davasına ilişkin açıklaması	97:99
14.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	155:156

- 15.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 205:206
- 16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 206:207
- 17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 207:208
- 18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 208:209
- 19.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 210:211

V.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

62,91,95,99,152,156,192,202

- 1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 62:63
- 2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 63:64
- 3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ile Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmaları sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması 91:92
- 4.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 92:93

5.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması	93:94
6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması	95
7.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	95:96
8.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması	96:97
9.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	99
10.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Esgin ile İstanbul Milletvekili Fatma Betül Sayan Kaya'nın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptıkları konuşmaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışmaları nedeniyle konuşması	152:153
11.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde bazı milletvekillerinin yaptıkları konuşmaları sırasında Halkların Demokratik Partisine satışmaları nedeniyle konuşması	154:155
12.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	156
13.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması	156:158
14.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	192:193
15.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması	193:194
16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması	194:196

17.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması	196:197
18.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması	197:198
19.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması	202:203
VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	85,163
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu toplantılarındaki bilgi ve belgelerin açıklanmasının ya da paylaşılmasının kanun gereği yasak olduğuna ilişkin konuşması	85
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Genel Kurulun çalışma düzenini ve huzurunu bozucu döviz, pankart ve benzeri materyal getirmek ve kullanmak İç Tüzük'ün 160'ıncı maddesinin (6)'ncı bendine göre kınama cezasını gerektirdiğinden, tüm milletvekillerinden bu konuda daha hassas olmalarını rica ettiğine ilişkin konuşması	163
VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	229
1.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, bir üniversite hastanesinde tarihi geçen ilaçların kullanıldığı ve bazı ilaçların kaybolduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/74710)	229:232
2.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, ilaç tedarikinde yaşanan sorunlar ile eczacıların eğitim ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/74714)	233:236

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.01’de açılarak dört oturum yaptı.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362), 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 363) görüşmelerine devam edilerek,

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı,
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu,
Karayolları Genel Müdürlüğü,
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü,
Tarım ve Orman Bakanlığı,
Orman Genel Müdürlüğü,
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü,
Türkiye Su Enstitüsü,
Millî Savunma Bakanlığı,

2023 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç’un 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin dördüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi’nin yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin dördüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Orhan Yegin, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu,

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci ile Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci'nin yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına,

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan;

Eski Başbakan, eski Meclis Başkanı Binali Yıldırım'ı özlediklerine ve en kısa zamanda aralarında görmekten büyük mutluluk duyacaklarına,

İlk Meclis Başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türk ordusu, dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir." sözünü paylaşmak istediğine, İlişkin birer açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 10 Aralık 2022 Cumartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere 22.45'te birleşime son verildi.

Celal ADAN
Başkan Vekili

Sevda ERDAN KILIÇ
İzmir
Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL
Mardin
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 47****10 Aralık 2022 Cumartesi****Milletvekili Teklifi**

1.- Düzce Milletvekili Fahri Çakır ve 28 Milletvekilinin; Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780) (Plan ve Bütçe; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2022)

10 Aralık 2022 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün beşinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

Beşinci turda Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (*)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (*)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(*) 362, 363 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 5/12/2022 tarihli 29'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.

*D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI**1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI**1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI**1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI**1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI**1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(AK PARTİ milletvekillerinin Komisyon sıraları önünde toplanmaları)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir gelenek yoktu bugüne kadar, hayrola?

BAŞKAN – Arkadaşlar, Komisyonu göremiyorum.

Komisyon yerinde mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne oluyor yani? Ne kabulü bugün Sayın Başkan?

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Böyle bir şey yoktu bugüne kadar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kıskanmayın beyler.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen yerimize geçelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, size saygısızlık yapıyorlar, size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne biçim bir gelenek bu ya, ayıp ya! Böyle bir gelenek yoktu Başkan.

BAŞKAN – Siz müsaade edin Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, müdahale etmiyorsunuz, beni müdahale etmek zorunda bırakıyorsunuz.

BAŞKAN – Sizin müdahale etme hakkınız yok ki. Müsaade edin...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne demek yok? Yani burada Parlamentonun sağlıklı çalışması için uğraşıyorum ben.

BAŞKAN – Ya, öyle bir hakkınız yok sizin.

Sayın milletvekilleri, lütfen yerimizi alalım, Bakan Yardımcılarımız da lütfen yerlerine geçsin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Meclis Başkanına saygısızlık ediyorlar bizden önce.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rica edeceğim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Makama saygısızlık var Sayın Başkanım, size var.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye seksener dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Beşinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanlarının adlarını sırasıyla okuyorum:

İYİ Parti Grubu adına Sayın Aylin Cesur, Isparta Milletvekili; Sayın Arslan Kabukcuoğlu, Eskişehir Milletvekili; Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu, İzmir Milletvekili; Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu, Adana Milletvekili; Sayın Behiç Çelik, Mersin Milletvekili.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Ali Muhittin Taşdoğan, Gaziantep Milletvekili; Sayın Hayati Arkaz, İstanbul Milletvekili; Sayın Nevin Taşlıçay, Ankara Milletvekili; Sayın Sefer Aycan, Kahramanmaraş Milletvekili; Sayın Arzu Erdem, İstanbul Milletvekili; Sayın Sermet Atay, Gaziantep Milletvekili; Sayın Ümit Yılmaz, Düzce Milletvekili.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Necdet İpekyüz, Batman Milletvekili; Sayın Sait Dede, Hakkâri Milletvekili; Sayın Ayşe Acar Başaran, Batman Milletvekili; Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki, Batman Milletvekili; Sayın Rıdvan Turan, Mersin Milletvekili; Sayın Hasan Özgüneş, Şırnak Milletvekili; Sayın İmam Taşçier, Diyarbakır Milletvekili.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Bekaroğlu, İstanbul Milletvekili; Sayın Gamze Taşçier, Ankara Milletvekili; Sayın Fikret Şahin, Balıkesir Milletvekili; Sayın Bayram Yılmazkaya, Gaziantep Milletvekili; Sayın Ali Şeker, İstanbul Milletvekili; Sayın Ali Fazıl Kasap, Kütahya Milletvekili; Sayın Suzan Şahin, Hatay Milletvekili; Sayın Neslihan Hancıoğlu, Samsun Milletvekili; Sayın Candan Yüceer, Tekirdağ Milletvekili; Sayın Engin Altay, İstanbul Milletvekili; Sayın Erkan Aydın, Bursa Milletvekili; Sayın Murat Bakan, İzmir Milletvekili; Sayın Yaşar Tüzün, Bilecik Milletvekili.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İsmail Güneş, Uşak Milletvekili; Sayın Arife Polat Düzgün, Ankara Milletvekili; Sayın Mustafa Esgin, Bursa Milletvekili; Sayın Recep Şeker, Karaman Milletvekili; Sayın Zenzem Gülander Açıanal, Şanlıurfa Milletvekili; Sayın Şenel Yediyıldız, Ordu Milletvekili; Sayın Ayşe Keşir, Düzce Milletvekili; Sayın Fatma Betül Sayan Kaya, İstanbul Milletvekili; Sayın İbrahim Aydemir, Erzurum Milletvekili; Sayın Selim Yağcı, Bilecik Milletvekili; Sayın Kemal Çelik, Antalya Milletvekili; Sayın Mustafa Yel, Tekirdağ Milletvekili; Sayın Tamer Akkal, Manisa Milletvekili; Sayın Emine Sare Aydın, İstanbul Milletvekili; Sayın Serap Yaşar, İstanbul Milletvekili; Sayın Sermin Balık, Elâzığ Milletvekili.

Şahısları adına lehte olmak üzere Sayın Ziver Özdemir, Batman Milletvekili.

Yürütme adına, Sayın Fahrettin Koca, Sağlık Bakanı; Sayın Derya Yanık, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı; Sayın Süleyman Soylu, İçişleri Bakanı.

Aleyhinde Sayın Mustafa Yeneroğlu, İstanbul Milletvekili.

Şimdi, ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Aylin Cesur'un.

Sayın Cesur, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlar, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 6 Aralık tarihli birleşiminde AK PARTİ Bursa Milletvekili Zafer Işık'ın Milletvekilimiz Hüseyin Örs'e yönelik şiddet eylemini kınadığımı ifade ederek başlamak istiyorum. Bu saldırı, Türk demokrasisine yapılmıştır ve yüce Meclisimizin

saygınlığına yakışmayan bir olay olarak Parlamento tarihine geçmiştir. Bilinmelidir ki hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayırmayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ben Sayın Bakana sormak istiyorum, Sayın Sağlık Bakanına: Sağlık Bakanı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanan böyle bir hadisede gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi revirindeki ilk müdahaleyi yapan personelden gerek gittiğimiz hastanenin yönetiminden bilgi aldınız mı? Eğer aradı ve aldysanız, “ventriküler taşıkardi” denilen ve müdahale edilmezse dakikalar içinde kişinin hayatını kaybedeceği bir hadiseyi öğrendiyeniz neden bir açıklama yapmadınız ve bizim açıklamamızı “Yalan.” diye duyuran bu saldırının sahibinin beyanının doğru olmadığını kamuoyuyla neden paylaşmadınız? Eğer hastaneyi aramadysanız ve bilgi almadysanız, şimdi öğrendiyeniz kardiyoversiyonun ne denli hayati bir müdahale olduğunu, hadisenin oluştuğu bu yüce kurumda -tam da olduğu bu yerde- sağlığın en yetkili kişisi olarak Türkiye Cumhuriyeti’nde, biraz sonra buradaki konuşmanızda açıklamanızı bekliyorum, bunu millet adına bekliyorum; haysiyetsiz açıklamalarla enfekte olunmuşluktan yüce Meclisimizi kurtarmanız için bekliyorum; ettiğiniz Hipokrat Yemini adına hekimlik mesleğimizin saygınlığını korumak için bekliyorum.

Bir diğer konu, insanlığımdayan utandığım ve sözlerin, haykırmaların kifayetsiz kaldığı bir konu; 6 yaşında bir küçük kızın kör vicdanların dahi kahrolduğu hikâyesi. Bu alçaklığa sebep olan insanlık müsveddesi bedenlere, olanlara kılıf bulmaya çalışan vicdan yoksunlarına, sorumlu bedenlerine zırh örenlere ve hukuk devleti Türkiye’nin yemin etmiş ahlaklı savcılarına, vicdanını satmamış kudretli yargıçlarına sesleniyorum: Bu alçaklık, vahşet son bulmalıdır ve bulacaktır da yalnız, şunu belirtmek lazım: “Kenardicle”de bir kurt kapsa koyunu/Gelir de adliilahi Ömer’den sorar onu.” Evet, sorulmalıdır da. Ben millet adına soruyorum, babasının öpmeye kıyamadığı ana kuzusu kızlarımız adına soruyorum, yavuklusuyla yuva kurmayı hayal eden genç kızlarımız adına soruyorum: 6 yaşında bir beden kaldırır mı bu zalimliği Sayın Bakan? Bir hekim olarak soruyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Siz, Sağlık Bakanısınız, gelin buraya, bugün burada, 6 yaşındaki kızın ırzına geçmek nedir, bir hekim olarak burada anlatın Sayın Bakan, siz anlatın, Türkiye Cumhuriyeti’nde sağlığın en tepesindeki kişi olarak anlatın bunu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

6 yaş, 12 yaş, 15 yaş fark eder mi? Çocuk bedenler kaldırmaz, hangisi olsa kaldırmaz; gelin, anlatın bunu burada Sayın Bakan. Eğer konuşmanız, bugün burada yapacağınız konuşmanız sizin son konuşmanız olacaksa bile göze alın ve ettiğiniz yemin adına, gelin, bunu yapın Sayın Bakan. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Siz bunu yapın ki biz Türk kadınları olarak, siz bunu yapın ki biz Türk hekimleri olarak bir ömür alkışlayalım sizi.

Ve Sayın Aile Bakanı, daha evvel sizi eleştirdik zaman zaman. Bir kadın olmanızdan dolayı, kadın kimliğimle çok sert eleştiriler yapmamaya özellikle gayret ettiğim hemcinsimsiniz siz ama “Tolere edilebilir.” filan dediğiniz zamanlarda kadına şiddet...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cep telefonuyla oynuyor Sayın Bakan, cep telefonuyla oynuyor.

Bakın, dinleyin, dinleyin.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANİ DERYA YANIK – Senden daha iyi dinliyorum, merak etme.

AYLİN CESUR (Devamla) – Biz, tabii, siyaseten gereğini yaptık ve eleştirdik ama bu başka, Sayın Bakan; bu, vahşet. Şimdi, siz çıkmış, bu vahşete “İnsani ve maalesef her zeminde karşılaşılabilecek meseleler.” demişsiniz ya dün, hani “Siyasete malzeme yapmayın.” demişsiniz ya dün; ben sırf bu yüzden siyaset yapıyorum Sayın Bakan. Benim siyasete girme nedenim, Türkiye Cumhuriyeti’nin kızları, kadınları cumhuriyetin kendilerine verdiği olanakları eşit olarak kullanabilsinler diye. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aylin Hanım, bize söyle ya.

AYLİN CESUR (Devamla) – Her köyden çıksınlar; her yerde eşit imkânlar bulsunlar; tecavüze uğramadan, özgürce yaşasınlar, birey olsunlar diye. Benim siyaset yapma nedenim bu Sayın Bakan. Hangi makam ve hangi koltuk bir insana bunları söyletebilir, neden söyleyebilir bir kadın bunları, ben tahayyül edemiyorum.

Bugüne kadar yaptığınız, bizim tolere edemediğimiz açıklamalarınızın hepsini bir kenara koyuyorum da bu açıklamanız, eğer yanlış bir şekilde ağzınızdan çıkmadıysa, sadece bu açıklamanız o koltukta oturmanıza engel. O yüzden sizden şunu rica ediyorum: Bugün, burada yapacağınız konuşmanızda, kürsüye çıktığınızda -buraya gelin- tüm kadınlara, kızlara “Yanlış anlaşıldım, bu siyasetin konusudur, biz bunu çözeceğiz.” deyin. Siyasetle değil, kadına şiddetle mücadele edelim Sayın Bakan. Bunu yapacaksınız, mücadelenin gereğini yapacaksınız; “lakin”siz, “ama”sız, “fakat”sız başaracaksınız bunu, bunun başka yolu yok Sayın Bakan. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, benim Sağlık Bakanlığı bütçesine dönmem lazım çünkü orada bir enkaz var. Her sene buradan uyarıyoruz ama çoğu dikkate alınmıyor. Sosyal devletin adalet, güvenlik ve eğitimin yanında en büyük görevi vatandaşların ve toplum sağlığının korunması. Bunun 4 evrensel standardı olması gerekiyor:

- 1) Sağlığın herkes tarafından karşılanabilir olması.
- 2) Sağlık hizmetlerine bütün vatandaşların ulaşabilir olması.
- 3) Yeterli ilgi ve alakanın tüm vatandaşlara gösterilmesi.
- 4) Sağlık çalışanlarının insani ve yeterli şartlarda çalışabilmesi.

Bu 4’ünün olduğu yerde işler kılacak bir devlet kapasitesi inşası da gerekli, bunun için de 3 tane önemli özellik var: Uzun vadeli bir devlet planlaması, toplum sağlığı stratejisi ve krizlere hazırlıklı olmayla mümkün bu. Bu 7 alanda da bunu net olarak söyleyebiliriz ki iktidarınız başarısız olmuştur. Sağlık sistemimiz 2010’lardan itibaren performans sistemi ve kontrolsüzce özelleştirmeye dinamiklendi aslında. Her zaman söylüyorum, bu sadece sizin değil, sizden önce başlamış olan sağlıkta dönüşümün aslında getirdiği bir durum. Siz o koltuğa geldiğinizde aslında zaten bir enkaz devralmıştınız, şahsınız üzerine alınmamanızı da rica ediyorum.

Şimdi, kimse randevu alamaz oldu, sevk sistemi çöktü; üniversite hastanelerimiz ihmal edildi, nitelikli hekim yetiştirme, araştırma misyonları yerine getirilemez oldu. Koşulları daha iyi diye özel hastanelere, özel muayenehanelere yönelindi ve ihtiyacımızdan fazla sağlık çalışanı sağlık okullarında yetiştirildi. Yıllarca eğitim veren sağlıkçılarımız atanamadı ve 2017’den beri girişilen şehir hastaneleri rant programıyla Sağlık Bakanlığı bütçesi sakat bırakıldı.

Covid-19 pandemisi, küresel ekonomik daralma, Rusya-Ukrayna savaşı ve beraberinde getirdiği gıda ve enerji krizi, iklim değişikliği gibi sorunlar karşısında ülkeler uyguladıkları politikaları gözden geçirdiler ve iktidar, yanlış politikalarıyla Türkiye’yi küresel krizin etkilerine daha kırılgan bir hâle getirdi maalesef. Yüksek enflasyon, Türk parasının değer kaybı ve hayat pahalılığıyla halk kitleleri çok derin yoksulluğa düştü.

Çocuklarımız okula aç gidiyorlar, yeterli beslenemiyorlar, sağlıklı değiller. İYİ Parti olarak bizim iki yıldır Rüzgârgülü Projemiz var. Sayın Genel Başkanımızın evlere giderek bizzat tespit ettiği ve çok önemseydiği bu projeyi defalarca duyurduk, çocuklarımıza okulda yemek verelim dedik, hatta Antalya’da bir ilçe belediyemiz bunu üstlendi ama bunu da yasakladınız. Ben, neden böyle olduk diyorum, bütün bunların düzeltilmesi gerektiğini önemsiyorum çünkü beslenme çok önemli çocuklarda.

İktidarın Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla devletin sağlık hizmetlerindeki payının azaldığını, özel sektörün ağırlığının kamu kaynaklarıyla artırılmasının bunun önemli bir faktörü olduğunu, kamu-özel ortaklığı modeliyle şehir hastanelerinin kurulmasının ve çalışanların, emekli performans sistemiyle piyasa kurallara göre belirlenmesinin yani sağlığın taşeronlaştırılmasının bunun sebebi olduğunu net olarak söyleyebiliriz.

Şimdi, eski sistemde olmayan ilave ücret, ilaç farkı gibi katılım payları getirildi hastalara. İnsanlar zaten yoksul, ekme alacak parası yok ama hastanelere gittiği zaman müthiş ücretlerle karşılaşmak zorunda, daha doğru eczanelerde tahsil ediliyor bu paralar ve işte sağlık şu hâle geldi: İyi bir sağlık hizmetine ulaşım, artık parası olanın ulaşacağı bir hâle geldi maalesef. 2020’de SGK’nin sağlık harcamaları içindeki payı yüzde 51, 2021’de yüzde 47’ye düştü bu; cepten sağlık harcaması 2021’de bir önceki yıla göre yüzde 40,5 arttı; düşünebiliyor musunuz, yüzde 40 cebinizden veriyorsunuz, nasıl karşılansın vatandaş?

Şimdi, kişi başına en az doktor düşen ülke Türkiye -hani rakamlarla övünüyoruz ya, rakamlara boğuyoruz ya insanları, hiç de öyle değil; bunlar dünyanın verdiği istatistikler- ve doktor başına en çok hasta düşen ülke de yine Türkiye. Niye gidiyor doktorlar, anlıyor musunuz.

Şimdi, 2002-2019 yıllarında Türkiye’de Sağlık Bakanlığı hastaneleri yüzde 15,6; üniversite hastaneleri yüzde 36 ama özel hastaneler yüzde 112 arttı. Hastane yatak sayılarına bakınca Sağlık Bakanlığında yüzde 33, özel hastanelerde yüzde 313 artış var. Neden? Neden böyle oldu? Çünkü vatandaş muayene, tetkik, ameliyatlara için MHRS sisteminden randevu alamıyor da o yüzden. Aylar sonraya... Daha dün bana 2 vatandaş başvurdu “Çocukları için Hacettepeden ancak mayısa randevu veriliyor.” diye. O zamana kadar kaybederiz çocuğu, böyle bir sağlık sistemi olur mu? Maalesef Bakanlığa bağlı hastanelerin de durumu bu.

Şimdi, döviz kurundaki artış ilaç fiyatlarını artırdı, vatandaşın ilaç ücret farkı arttı ve Sağlık Bakanlığı bütçesi, sağlığı koruma hedefinden bir işletme mantığına döndü yirmi yıllık AK PARTİ iktidarıyla. Yıllardır “Genel bütçenin en az yüzde 10’u olmalı.” diyoruz, kulaklar tıkalı ve bütçe içindeki payı 2022’de 6,63’ken bu sene maalesef 6,56’ya düştü. Korumacı sağlık hizmetlerine ayrılan pay da 33’ten 28’lere düştü, tedavi edici hizmetlere ayrılan paysa 64’ten 69’a çıktı; hastalıkları önlemek yerine insanları hastalanınca tedavi etmeyi tercih ediyorsunuz Sayın Bakan.

Anayasa Mahkemesi diyor ki: “Devlet mal ve parasının kullanılmasını gerektiren her iş ve hizmette kamu yararı zorunludur.” Ama Sağlık Bakanlığı bütçesinden şehir hastanelerine aktarılan pay yüzde 15,9 ve 46 milyar 662 milyon liraya bulmuş. Hani nerede kamu yararı? Bunu özelleştirmişsiniz ve kapitülasyonlar gibi gidiyor paralar; milletin vergileri, burada konuştuğumuz bütçe aktarıyor oraya. Şehir hastanelerine aktardığımız bu kaynakla oysaki 1’i 2,5 milyon dolar ortalamalı 187 SMA’lı hastayı tedavi edebilirsiniz, 157 tane devlet hastanesi yapabilirsiniz, 728 bin sağlık çalışanının gelirinde her ay 5.341 liralık bir artış yapabilirsiniz. İngiltere “tam vurgunculuk” dedi, bu işten vazgeçti. Çünkü daha evvel de söyledim burada, tokluk sınırı olmayan bir iktidarla karşı karşıyayız.

Bilkent Şehir Hastanesi için Numune başta, 6 tane hastaneyi kapattınız Sayın Bakan. Emin olun, Ankaralılar ve Türkiye’nin her yerinden oralara gelip tedavi olan hastalar, Türk milleti sizi affetmeyecek bundan dolayı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Gelelim Etlik Şehir Hastanesine; önce dediniz ki: “Onkoloji, Zübeyde Hanım, Sami Ulus, Dışkapı ve Ulucanlar Göz Hastanesini kapatacağız.” tepki oldu “Kapatmayacağız.” dediniz. “Hastaneleri kapatmayacağız.” dediniz de bu hastanelerin hekimlerinin, çalışanlarının, alet edevatının dörtte 3’ünü Etlik Şehir Hastanesine götürdünüz. Şu anda yüz altmış gün sonraya ultrason randevusu alınabiliyor. Yüz altmış gün sonra hasta ne olur Sayın Bakan? Hekimiz biz. Şimdi, bunu kısa zamanda çözeceksiniz diye umut ediyorum. Cerrahi aletler eksik, üstelik Dışkapının aletleriyle idare ediyorlar. Dışkapı da dörtte 1’e inen personeli ve alet edevatıyla neredeyse eskisine yakın, 4.500’e yakın hasta bakıyor; daha önce 7 binmiş. Yani dörtte 1’e inmiş her şey ama neredeyse dörtte 3’ü kadar hasta bakıyor. Ne oluyor? Doktorlar isyanda, çalışanlar isyanda; bunu bir an önce çözmek gerekiyor.

Bilkent, Dışkapının 5 katı yatak kapasitesinde ve hekim sayısı da öyle ama Dışkapı, Bilkent kadar hasta bakıyor. 130 ambulans geliyor günlük, Bilkente de 130 ambulans geliyor. Tamamı eğitim ve araştırma hastanesi ama asistan hekimlerin kadrosunu Etlike aldınız, aylardır programlı bir asistan eğitimi de yok. Şimdi, az kişiyle çok iş yaptıkları için kalan personel isyanda ve randevu alamayan hastalar ayrı isyanda. Sözleşmeye göre 2017’de açılacaktı, 28 Eylül 2022’de ancak açılabilirdi ve anahtar teslimi şehir hastaneleri. Hani, nerede? Alet edevatı gene devlet karşılıyor, olmaz ki. Maaşları, şehir hastanelerine ayrılan yüzde 23’ü çıkarınca 85 milyar lira kalıyor halkımıza ve bu kişi başına bin lira demek. Bin liranın nesiyle bir yıl boyunca kişinin sağlığını koruyacaksınız? Bir aşımaya kalktığınız vakit 250 lira, geri kalanı da işte sağlık hizmetlerine bir yıl boyunca ayrılan pay; yani korumaktan vazgeçmişiz “Başımıza gelirse bakarız.” demişiz. Plan ve Bütçede de söyledim, dipsiz bir kuyu ve bir talan bu, sağlık kapitülasyonu bu; talan ve soygun iktidarı hâline gelmiş AK PARTİ iktidarının gereçlerinden biri yapıldı insan sağlığı maalesef ve milletin sağlığından kestiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sizden evvel yapıldı Sayın Bakan, siz ilk iş, acil hastaya kardiyoversiyon yapar gibi derhâl sözleşmelerini tazminat falan ödemedi iptal edin, şehir hastanelerinin sözleşmelerini feshedin derhâl.

Askeri sağlık sistemi hızla TSK'ye verilmeli; dünyada konusunda en iyisi.

Covid-19 gibi afetlere hazırlıklar yapılmalı, “twindemi” “triplede mi” riskleri var; RSV, influenza yaygın. Dünya Sağlık Örgütü “Salgın bitti.” demedi ama Türkiye veri toplamıyor, sürveyans yok ve Dünya Sağlık Örgütüne günlük veri vermiyor; iki haftalık 13 Kasım civarında verildi, ondan sonra yok. “6 dalgada bitti.” dendi daha önce ama yenisi geldi ve ölüm sayısı 101K'nin 3 katı. Sayın Bakana ben sormak istiyorum: 2021 ve 2022'de TÜİK ölüm istatistiklerini neden açıklamadı? Sizden bunu istirham ediyoruz.

Aşı olma işi tavsadı, toplum bağışıklığı oranı belirsiz. “Anımsatma dozunu yaptırın.” çağrısı artık anlamsızlaştı. İnsanların kafası karışık “5'inci doz mu, 6'ncı doz mu, 7'nci doz mu; ne yapacağız, olursak ne oluruz?” filan diye. Sağlık Bakanı olarak sizin bu kaostan çıkarmanızı ve doğru duyuruları ve açıklamaları eskisi gibi yapmanızı arzu ediyoruz.

Turkovac konusunda da bir bilgilendirme rica ediyoruz, bilimsel standartları sağlayamadığına yönelik açıklamalar var; Turkovaca ilgili sizden burada ben resmî veriler istiyorum.

Anayasa maddesi 135 kapsamında sendikalar meslek örgütü olarak engellenmemeli ve desteklenmeli.

Nüfus artışını teşvikten kaçınmalıyız. En büyük sorunlarımızdan bir tanesi bu. 2827 sayılı Nüfus Planlaması Yasası'nı uygulamalıyız.

Bir de korkunç bir yoksullaştırma sonucu halk sağlığı kötüleşti; beslenme, barınma, ısınma, moral, umutsuzluk, terör... Şimdi, bütün bunlardan sonra yıllara göre Almanya'ya 2012'de 59, 2017'de 482 doktor gitmiş buradan. 2018'de birden 802'ye çıkmış, geçen sene 1.405 ve 2022 Kasım ayına kadar 2.417 doktor gitmiş. Almanya'da yaklaşık 15 bin doktor açığı var ve 10 bin tane doktor Türkiye'den gitmiş.

Şimdi, Almanların doktor yetiştirme masrafından yaptıkları tasarruf, bir yılda 4 milyar euroyu aşmış. Ben Sayın Bakana sormak istiyorum: Bizim buradan göçen giden doktorlar için, bir hekim ne kadara mal oluyor Türkiye Cumhuriyeti devletine, ne kadara yetiyor ve biz nasıl kaçırtıyoruz bunları?

Şimdi, aşı konusu var Sayın Bakan; çocuk felci, hepatit, verem aşılarının bulunmadığı konusu dile getiriliyor. Bu, aşı takvimi yok demektir ve bir an önce çözülmesi gerekir.

Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünü 2011'de Hükümetin kapatmış olmasının bunda çok büyük bir payı var; yeniden açacağınızı öğrendik Komisyonda ve bunun için teşekkür ediyorum ben size. Adının da tekrar “Refik Saydam” olarak verilmesini yeniden istirham ediyorum.

Türkiye, OECD üyelerinden hava kirliliğine en fazla maruz 2'nci ülke; halkın yüzde 27'si maruz kalıyor buna, OECD ülkelerinde bu yüzde 14. Kalp ve akciğer hastalıklarına bağlı ölümler artıyor. 45 bin ölüm olmuş; Sağlık Bakanlığı bu konuda diğer bakanlıklarla entegre mi ve uyarıyor mu hava kirliliğine karşı, ölümlere sebep olduğuna yönelik? Bunları duymak istiyoruz sizden, vizyoner yaklaşımlar duymak istiyoruz.

Ve zoonotik hastalık olan Covid-19 tüm dünya ülkelerini pandemi karşısında çaresiz bıraktı, milyonlarca insan öldü. “One health” yaklaşımı başta dünya ülkelerinin gündeminde. Biz, bunu “one health” olarak değil de “hiç sağlık” olarak algıladık galiba çünkü son olanlara, az önce saydıklarına bakınca maalesef veriler üzücü.

Dönüştürdüğünüz sağlık sisteminin büyük problemlerinden biri sevk zincirinin uygulanmaması. Cihaz başına düşen hasta sayısında; MR ve bilgisayarlı tomografi çekmede OECD ülkelerinde ilk 3'teyiz çünkü doktorlar beş dakikalık randevularla bunu yetiştiremedikleri için mecburen hemen tetkik isteyerek radyolojiyle tanı koymaya çalışıyorlar. Bu da bir kaos.

Ve randevu alamayan acile başvuruyor. Aciller günde 1.000-2.000 hasta bakıyor, bu da acillerde kaos demek. Neden? Çünkü 2011'de çıkardığımız kanunla sağlık ocaklarını özelleştirdiniz. Sağlık ocakları çalışanları çok şikâyetçiler; bir dükkân mantığında, dükkanlarda personel çalıştırmaya ve faturaları karşılamaya çalışıyorlar ve oranın çalışanları devlet kadrolarında olmak istiyorlar.

Ve aile hekimliği sisteminde çalışanlar “kamu” “kamu dışı” diye bölünmüş. 5 bine yakın aile sağlığı çalışanı; ebe, hemşire, aile hekimi, kadrosuz sözleşmeli personel kadro bekliyor. Hastalar

şikâyetçi, herkes şikâyetçi, çalışanlar şikâyetçi. Bu şikâyetleri gidermiyorsanız bu koltuklarda ne işiniz var?

Şimdi, 1950'den beri Sağlık İstatistikleri Yıllığı yayınlanıyor. 2019 verileri 2021'de yayınlandı ama 2020'ye ait ölüm sayıları yok. Tabloda sıtma var, kızamık var, tüberküloz var ama Covid-19 yok, neden? Neden yok Covid-19? Hâlbuki bilim adamlarının çalışma yapmak için o verilere ihtiyaçları var.

Ve sağlıkta artan şiddete vaktim kalmadı ama burada defalarca konuştuk. Şiddet, mevcut sağlık politikalarımızın, hastanın hekimle ilişkilerini karşılıklı bir ticaret gibi gösteren bir çalışmanın sonucu olarak arttı Sayın Bakan; bunu önlemek gerekiyor. Her 4 sağlık çalışanından 1'i fiziksel şiddete uğruyor ve biz bunu kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun.

Ve ilaç krizi var. Maalesef, kronikleşen, acil önlem bekleyen yapısal sorunlardan biri ilaç yokluğu. Türk Eczacıları Birliği “Dörtte 1'i yok.” diyor, eczanelerde kaos var. Plansız açılan eczacılık fakülteleri sebeplerden bir tanesi. İçleri boş, akademik kadroları olmayan 57 tane eczacılık fakültesi açılmış, her 2 eczaneden 1'i kapanıyor. Dış hekimliği için de aynı şey geçerli, kadrolar boş ve TUS kontenjanlarını artırmakla, daha çok tıp fakültesi açmakla bunu çözemeyiz. Köklü bir sağlıkta dönüşüm projesiyle yeniden sağlığı ele alarak biz düzelteceğiz. Emekli hekimlerimize, çalışan hekimlerimize, çalışan personelimize, hastalarımıza çağdaş tıbbın imkânlarını sunacağız. Vizyonu olan, hedefleri olan, sağlık sistemimizin akut ve kronik sorunlarını çözecek bir bütçeyle geleceğiz seneye biz ve andımıza bağlı kalacağız. İYİ Parti iktidarında vatandaşlarımız iyi sağlık hizmetine ücretsiz ulaşacaklar. Hekimlerimizi ve sağlık personelimizi ezdirmeyeceğiz. Böyle bir bütçeyi seneye, önümüzdeki sene Türkiye Büyük Millet Meclisine biz sunacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Süreniz tamamlandı Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – 2023 sağlık bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum ve her kuruşunun doğru yerde harcanmasını ben de gönülden, çok arzu ediyorum. İnşallah, Yüce Allah daha iyi bütçeleri yapmayı bize nasip eder.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arslan Kabukcuoğlu... (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanlar, değerli milletvekilleri, televizyonlarının başında bizi seyreden kıymetli Türk milleti; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2023 bütçesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz aldım. Bundan sonra, kısaca, kolaylık olsun diye Bakanlığın ismini “Aile Bakanlığı” diye tabir etmek istiyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 6 Aralık 2022 tarihli oturumunda AK PARTİ Bursa Milletvekili Zafer Işık tarafından gerçekleştirilen milletvekilimize yönelik şiddet eylemi, demokrasimize, yüce Meclisimizin mehabetine yakışmayan bir olay olarak Parlamento tarihine geçmiştir. Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz; hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayıramayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Aile Bakanlığı ülkemizde çok önemli bir fonksiyonu yüklenmiş bulunuyor. “Sosyal devlet” kavramını ilk defa milattan önce 2200 yılında Mısır'da görüyoruz. Mısır'da o vakitki yönetimi elinde bulunduran ruhban sınıfı dul ve yetimlere yardım için kendi aralarında bir yardımlaşma kurumu oluşturmuşlardır.

10 Aralık, Dünya İnsan Hakları Günü'dür. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilmesinin 74'üncü yılındayız. Bildirge, insanın özgürlüğü, kişi güvenliği, yasa karşısında eşitliği, yargı hakkı, özel hayatın dokunulmazlığı, seyahat hakkı, zulümden kaçma hakkı, yurttaşlık hakkı, mülk edinme hakkı, düşünce, vicdan, din hürriyeti, ifade özgürlüğü, eğitim, sağlık

gibi konularda 30 başlığı içermektedir. Tüm insanlığın bu bildirmede geçen tanımlamalardan tam yararlanmadığı açıktır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi âdeta Aile Bakanlığını, Aile Bakanlığımızın görevlerini tanımlamaktadır. Bildirgenin yerine getirilmesi ancak temel ihtiyaçlarını gidermiş ülkeler için geçerlidir. Türkiye bildirmeyi 1949 yılında imzalamıştır. Dünya milletinin kabul ettiği bildirmeyi maalesef ülke olarak biz de içselleştiremedik.

Aile Bakanlığının yapabileceği çok şey vardır. Hâliyle Aile Bakanlığı, en başta ekonominin, Sağlık Bakanlığının, Millî Eğitim Bakanlığının, İçişleri Bakanlığının ve daha pek çok bakanlığın yapamadığı, aksattığı sorunlarla uğraşmaktadır. “Ne yapsın biçare Bakanlık?” sözü kısaca Bakanlığımızın hâlinin tarifidir. Aile Bakanlığının görevi hakikaten çok zordur. Yirmi yıllık AK PARTİ hükümetleri ülkemizi diğer ülkelerin gösterdiği kalkınma seviyesine ulaştıramadı; fakirlik, yoksulluk kaderimiz oldu. Aile Bakanlığının görevlerinin tamamına yakını yoksulluğa ilişkin sorunlardır. Ailelerin maddî imkânsızlıkları nedeniyle okula aç giden çocuklar, bebeklerine mama, süt parası bulamayan anneler her zaman Aile Bakanlığının konusu olabilir ancak toplumun yüzde 40’ı Aile Bakanlığının konusu oluyorsa ülkede bir sorun vardır, ülkede bir gariplik var demektir. AK PARTİ iktidarları burada da vatandaş uyutma, oyalama, algı yönetimi, gerçek ötesi algı yönetimi maharetlerini uygulamaya koymaktadır. Aile Bakanlığı devlet adını uzatan Bakanlıktır ancak Hükümet görevini yapar, insanları iş sahibi yapar, aş sahibi yapar ise irade dışı olan bazı sorunların üstesinden Aile Bakanlığı tabii ki rahatlıkla gelebilir. Sosyal yardımların gayrisafi millî hasıla içindeki payı Fransa’da yüzde 31, OECD ortalaması yüzde 20, ülkemizde ise sadece yüzde 12’dir. AK PARTİ Hükümetinin dezavantajlı gruplar için ayırdığı finansman son derece yetersizdir.

AK PARTİ eğitime para bulamaz, Aile Bakanlığına para bulamaz, üniversite gençlerine para bulamaz; yandaşlara, 5’li çeteye gelince para bol. Aile Bakanlığı vasıtasıyla, Hükümet, üstesinden gelemediği, daha da ötesi, derinleştirdiği yoksulluğu normal bir durummuş gibi ülke insanlarına kabul ettirmeye çalışmaktadır. Ülkemizdeki yoksulluk oranı TÜİK verilerine göre yüzde 14,4; Tüketici Hakları Derneğine göre yüzde 49,6’dır yani nüfusun yarısı yoksul gözükmektedir. Azalan 150 milyar Türk liralık 2023 bütçesiyle Aile Bakanlığının yoksullukla mücadele etmesi hayaldir. Bu durum ancak algı yönetimi konusu olabilir. Örneğin, ayda vereceğiniz 500 lirayı iki ayda bir verirsiniz ve vatandaşın eline bin lira geçmiş gibi olur ki bu enflasyonist ortamda galiba bundan sonra Bakanlık üç dört aylık maaşı verecek ki 1.500, 2 bin lira vermiş gibi gözüksün. Türkiye’deki yoksulluk hem OECD ülkelerinden fazla hem de ayrılan ödenek OECD ülkelerinden daha azdır. Millî gelire oranı arttıkça yoksulluğun da azaldığı değişik ülke verilerinden anlaşılmaktadır. 2019 yılı için Fransa’da yoksulluk yüzde 8, Almanya’da yüzde 10, İngiltere’de ise yüzde 11’dir. Sığınmacılara 70-80 milyar dolar destek nereden bulunur bilinmez ama vatandaş yok yoksul tutulur ve bu paralar bir şekilde karşlanır.

Lübnan, ülkesinde yaşayan Suriyeli sığınmacıların doğum belgelerini Suriye devletine verip onları kendi nüfusuna kaydetmemektedir. Lübnan’da 4,5 milyon Suriyeli göçmenin 600 bin kadarının ülkesine gönderildiğini biliyoruz. Lübnanlılar kendi öğrencilerini hangi aşamalardan geçiriyorlarsa, onlar için verilen şartlar neyse sığınmacılara da bunu yaptırılmaktadır ve bizde olduğu gibi onlara bir ayrıcalık tanımıyorlar. Sağlık sisteminden oradaki sığınmacılar paralı olarak yararlanıyor. Suriyeli göçmenlere kalıcı olmadıkları daima hissettiriliyor. Lübnan Hükümeti Suriye Hükümetiyle göçmenler konusunda daima irtibatlı oldu. Sığınmacılar aç kalmasın, yardımda bulunalım, kabul ancak sosyal hayatımıza nüfuz etmelerine izin vermemeliyiz. Sanki Hükümet, Arap sığınmacılarla demografik yapımızı değiştirme derdinde gibi gözüküyor.

Dezavantajlı vatandaşlarımıza devlet yardımları yetersizdir. Yaşlı bakımının devlete maliyeti yani yaşlıların devlete maliyeti 10 bin lira civarındadır -kendi bakarsa- evde bakımlarda ise aileye verdiği bedel sadece 3.360 liradır. Alet, malzeme yardımı normal ederin üçte 1’i kadardır.

Ülkemizde engellilerin durumu her yönüyle iyileştirilmeye muhtaçtır. 2002 sayımına göre nüfusumuzun yüzde 12’si engellidir. Engellilik, kişinin değil, içinde bulunduğu toplumun sorunudur. Ülkemizin yaşadığı ekonomik bunalımdan engelliler de payına düşeni almaktadır. 2015 yılında 150 dolar olan bireysel eğitim bedeli 2022 yılında 86 dolara düştü. Tüm ödenekleri bu şekilde, döviz bazında aldığımız vakit yarı yarıya düştü iki yıl içerisinde.

Engellilerin topluma kazandırılması için toplum eğitilmelidir. Toplumsal farkındalığı artırmak için engelsiz yaşam dersleri müfredata konulmalıdır. Yoksulluktan kurtulmada eğitim engelliler için de önemli bir fırsattır. İlk ve ortaöğretimde engelli çocuklara dinlenecekleri, kıyafetlerini değiştirecekleri bir mekân ayrılmalıdır. Yükseköğretimde engelliler için büyük bir sorun vardır. OECD ülkeleri arasında yükseköğretime kayıt yaptıran engellilerin en çok kayıt sildireni bizim ülkemizdedir. Bir engellinin yükseköğrenim kapısına gelmesi avantajlı gruplara göre çok daha zordur. Burada bu insanlar kaderini değiştirmek üzereyken bizim onlara yapmadığımız ulaşım yardımı, konaklama yardımı ve teknik destekler yüzünden makûs talihlerinin ellerine bırakılmak üzeredirler.

2005 yılında Engelliler Hakkında Kanun yürürlüğe girmiş. Bu kanunda kamuya açık tüm yaşam alanlarında, merkezlerde erişilebilirlik şartlarının yerine getirmesi şartı konulmuş, nakil vasıtalarının hepsinin de engellilere göre ayarlanması istenmiştir. Ancak ötelenmiştir ve en sonunda, 2022 yılında bu vaat dört yıl daha ertelenmiştir. Engellilere tanınan yüzde 4 kotası son derece yetersizdir. Bunun yüzde 50 kadar artırılması gerekir. Devlet engelliler için her türlü rehabilitasyon ve habilitasyon imkânlarını hazırlamalıdır.

Sayın Bakan, devlete ait ilkokul 1'inci sınıfa giden çocukların yüzde 40'ı aç olarak geliyorlar. 4'üncü sınıfa gelenlerin ise yüzde 40'ı hem aç hem de yorgun olarak geliyorlar. Bir hükûmete düşen, vatandaşın yoksulluğunun üzerini örtmek değil, onu telafi etmek olmalıdır. Aç çocukların ihtiyacı ailelerinin yeterli maddi imkânlarla sahip olmasıyla giderilebilir.

2020-2022 yılları arasında ücretlilerin millî gelirinden aldıkları pay dörtte 1 oranında azalmıştır. İYİ Partinin Demre Belediyesi bu çocuklara günde 2 öğün yemek vermeye başladı. Neymiş? Hükûmetin ayıbı ortaya çıkıyormuş ve iptal edilmeliymiş. AK PARTİ Hükûmeti, maalesef, kendi siyasi hırsları uğruna çocuklarını feda etmekten çekinmiyor.

Sayın Bakan Plan Bütçe ve Komisyonu görüşmelerinde 4,6 milyon haneyi ziyaret ettiklerini bildirdiler. Sayın Bakandan cesaretle bu sonuçları vatandaşa, Türk milletine açıklamasını bekliyoruz. Aile odaklı hizmetlerden yararlanan çocuk oranının yüzde 92'ye çıkarılmasıyla övünüyorlar. Çocuk başına yaptıkları yardımın ne olduğunu da açıklamalıydılar. Bir ülkede çocukların yüzde 92'si yardıma muhtaç ise o ülke, ülke olmaktan çıkmış demektir. Ülkeyi yönetenler buna kafa yormalıdır. Gençlerinin yüzde 73'ünün yurt dışına çıkmayı düşündüğü bir ülkede buna kafa yormayan bir yönetim, buna hiç kafa yormaz; bizim böyle bir ümidimiz yok.

Ülkemizde cinsel ayrımcılık AK PARTİ Hükûmeti döneminde tırmandırılmaya devam ediyor. 2019 yılında OECD'nin yayınladığı bir raporda 29 ülke arasında ülkemiz, kadına yönelik fiziksel ve seksüel şiddet bakımından dünyada 2'ncidir. Kadınlarımızın yüzde 38'i bu konudan şikâyetçidir. Şikâyetçilerin OECD ortalaması ise sadece yüzde 23'tür. Kadın cinayetleri Anıt Sayaç raporlarına göre 2008'de 66 iken 2021'de 425'e çıkmıştır. Sayın İçişleri Bakanı 2014-2020 yılları arasında kadın cinayetlerini açıklarken 2021 ve sonrası için artık kadın cinayetlerini açıklamaktan vazgeçmiştir. Kadın-erkek cinsiyet ayrımcılığı konusunda da AK PARTİ ülkeyi oldukça kötü bir duruma getirdi. 2022 küresel cinsiyet eşitsizliğinde ülkemiz 146 ülke arasında 124'üncü sıradadır.

Nüfusun devamlılığı için doğumların belli bir hızla devam etmesi arzu edilmektedir. 19'uncu yüzyıl ekonomistlerinden David Ricardo bunu o vakit vurgulamıştır. Kalkınma ile nüfus artışı arasında doğrudan bir ilişki vardır ve bu ilişki iki yönlüdür. Ülkemizde ailenin yapısı değişiyor, aileler küçülüyor, evlenmeyenlerin sayısı ise artıyor. Doğum oranı binde 2'ye, doğum hızı binde 2,1'in altına inerse nüfus azalıyor. Türkiye'de toplam doğurganlık hızı 2001 yılında 2,38 iken 2018'de 1,99'a, 2021'de ise binde 1,7'ye düştü. TÜİK'e göre, 2008 yılında ortalama hane büyüklüğü 4 iken, 2021'de 3,23'e düştü. Tek kişilik hane halkı 2014 yılında yüzde 14 iken, 2020'de yüzde 19'a yükselmiştir. Aralarında eş, anne, çocuk veya baba çocuk ilişkisi olmayan fertleri içeren hane sayısı yedi yılda yüzde 50 arttı. Argo tabiriyle nerede devlet? Büyük ailelerin yüzde 27,2'si yoksulluk sınırı altında yaşıyor, yoksulluk oranı tek çekirdekli ailelerde ise yüzde 21'dir. Yoksulluk, aileleri küçülmeye ve az sayıda çocuk sahibi olmaya zorlamaktadır. AK PARTİ iktidarlarında TÜİK verilerine göre kaba boşanma hızı 2001'den 2021'e kadar artış göstermiştir. Konumuz ailenin korunması değil mi? Buyurun, korunmuş ailesi olan ülkeye. Yoksulluk, parçalanmış aileler, çocukların ihmali ve suçla sürüklenen çocuklar, öykü

böyle gelişip gitmektedir. Çocuk sayısı yıllar içerisinde azalırken suçta sürüklenen çocuk sayısı yıllar içerisinde artmaktadır. 2000 yılında çocuk sayısı 22,8 milyon, 2002 yılında çocuk mahkemelerine gelen davalardaki sanık sayısı 15 bin; 2021 yılında çocuk sayısı 22,7 milyon, çocuk mahkemelerine gelen davalardaki sanık sayısı 107 bin; yirmi yılda çocuk mahkemelerine gelen sanık sayısı 7 misli artmıştır. AK PARTİ iktidarında, yoksulluk, suç, kol kola gezmektedir; bu, büyük bir sosyal sorundur, bu çocukların yetişkin hayata geldikleri vakit hangi suçlara sürüklenebileceğini tahmin etmek hiçbirimiz için zor değildir.

Çocuk yaşta evlilik; 18 yaşın altındaki evliliklere “çocuk yaşta evlilik” diyoruz; alelade bir olgu değildir, geçmiş ve gelecekteki toplumsal sorunları içinde barındıran derin ve önemli bir toplumsal yaradır, ülkelerin gelişmesi önünde önemli bir engeldir. Reşit olmayan evlilik sıklığı dünyada azalmakla beraber ülkemizde devam etmektedir. Erken evlilik, depresyondan intihara kadar giden pek çok spektruma neden olur; erken evlilik, susuz ve güneşsiz kalma veya çile çekme sürecidir. Çocuk yaşta evliliğin bazı sonuçlarını şöyle özetleyebiliriz: Daha fazla evlilik sorunlarına ve boşanmalara neden olmaktadır. Bu çiftler gebelikten korunma konusunda yeterli bilgiye sahip değildirler. Erken gebelik fazladır, sağlıksız düşüklere neden olmaktadır. Çocuk yaşta evlilik, insan hakları ihlalidir, çocuk hakları ihlalidir, kadın hakları ihlalidir; çocuğun, ergenliğin ve kişisel özgürlüklerin yok sayılmasıdır.

Çocuk yaşta evliliğin önüne geçmede eğitim çok önemlidir. “Baba Beni Okula Gönder” ve “Haydi Kızlar Okula” çok yerinde projelerdir. Bu projelerle hem çocuk yaşta evliliğin önüne geçilmekte hem de kızlar zihinsel ve bedensel olgunluğa erişmektedirler. 4+4+4 sistemi çocukların eğitim akışını bozmuştur. Bu kademeli eğitimle çocuklarımız eğitim akışı dışında kalıyorlar. Sistem bu yönüyle yeniden gözden geçirilmelidir.

Sorun buraya kadar geldikten sonra devletin aldığı tedbirler sadece palyatif olmaktadır. Çok fazla hastane yaparak sağlık sorunlarını çözemezsiniz, çok fazla hükümet konağı yaparak, adalet sarayları yaparak, hapisane yaparak adalet sorunlarını çözemezsiniz, çok fazla sığınma evleri yaparak da erken evliliklerin önüne geçemezsiniz.

20’nci yüzyılda ülkemiz maalesef bir kız çocuğunun evlendirilmesi haberiyle çalkalanmaktadır. Ülkede köhne alışkanlıklarla mücadele etmeyip onlara yol verirken bir otomobil, bir barajla “cumhuriyetin 2’nci yüzyılı” kavramı çok eğreti kalmaya mahkûmdur.

Kadın cinayetleri hepimiz için, hele hele zaman zaman kadını ikinci sınıf gösteren yetkililer için tümenden yüz karasıdır. Sosyal zaafalarını düzeltmeyen ülkemizle 10 bin kilometre uzakta olan ülkeler dalga geçmekte ve bizim çok çok övündüğümüz ay yıldızlı amblemi çok kötü amaçlarla kullanmaktadırlar. Sayın Bakan, 10 bin kilometre ötedeki çocuklarımız bu olaylardan etkilenmektedir.

AK PARTİ tüm ülkeyi asgari ücretli yaptı. Çalışma Bakanının asgari ücretliler için verdiği oran -tüm ücretlilere oranı- yüzde 38 iken başka kaynaklarda yüzde 59 olarak gösteriliyor. Asgari ücret için önce bir rakam toplum önüne atılıyor, sanal bir durum yaratılıyor “Yüzde 30 mu artsın, yüzde 40 mı artsın...” Bu şekilde önce asgari ücretliler alıştırılıyor. Hâlbuki bir yılda kira artışları yüzde 70’dir, bir yılda gıda fiyatlarındaki artış yüzde 102’dir; dar gelirli olanların en büyük giderleri bu 2 kalemdir.

Algı yönetimine gelince, asgari ücret yüzde 40 ya da yüzde 50 bandında tutulmaya çalışılıyor. İYİ Partinin asgari ücret için önerdiği rakam 9.600 liradır, bu ancak idare edecek bir rakamdır. Bakanlığın bir yardımcısı daha var; fakir düşürülen halka, ilimizde, AK PARTİ teşkilatının akşam saatlerinde dağıttığı 200 liralık hediye çekleri... Ben olsam bu hediye çeklerini yoksul vatandaşlara vermekten hicap duyarım ama maalesef Eskişehir’de AK PARTİ il örgütü bu şekilde bir faaliyet içinde.

Hükümet dezavantajlı gruplar için öncelikle insan onuruna yakışır bir ücret politikası uygulamalıdır. AK PARTİ Hükûmeti ülkeyi karpuz gibi ikiye böldü. Entelektüel sermayeyi güçlendirmeliyiz; kaliteli bir eğitim, sağlam bir ahlaki yapı ülkemizin geleceği olacaktır. İYİ Parti gençler, yaşlılar, engelliler için çalışmalarını tamamlamıştır. İyi Yaşam Geliri Projesi’yle 15-26 yaş arasındaki tüm gençlerimize her ay belli bir ücret ödemeyi taahhüt ediyoruz. Bu önceden belirlenmişti ama şu artan enflasyonist ortamda bu rakamlar her defasında yenilenmeye muhtaç. İlkokuldan liseye kadar tüm öğrencilerimize 2 öğün yemek vermeyi vadediyoruz.

Ülkemizde muharip gaziler arasında maalesef ayrımcılık yapılmaktadır. Sosyal güvencesi olan muharip gazilere, sosyal güvencesi olmayan muharip gazilere verilen şeref aylığının iki buçukta 1'i kadar ödeme yapılmaktadır; bu haksızlık düzeltilmelidir. Ayrıca, malul gazilerin yakınlarına tanınan birtakım haklar muharip gazi yakınları için de tanınmalıdır.

Karamsar değiliz. Ülkemiz imkânları geniş, insanları çalışkan bir ülkedir. İYİ Parti iktidarının dürüst siyasetçileri, doğruluktan ayrılmayan siyasetçileri özlenen Türkiye'yi inşa edecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diler, hepimize saygılarımı sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu...

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yer alan İçişleri Bakanlığının bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygılarımla selamlarım.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6 Aralık 2022 tarihli oturumunda AK PARTİ'li bir milletvekili tarafından milletvekilimize karşı gerçekleştirilen şiddet eylemi yüce Meclisimizin mehabetine yakışmayan kara bir leke olarak Parlamento tarihimize geçmiştir. Sorumlularını kınıyor, hiçbir ahlaksız yumruğun bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayırmayacağını burada kamuoyuna ilan ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Gerek Komisyon görüşmelerinde ve gerekse bütçenin geneli üzerinde yaptığım konuşmada Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yasamanın yetkilerinin nasıl gasbedildiğini, yürütmenin nasıl kabile reisi yetkileriyle bir kişinin heveslerine terk edildiğini ve yargının hangi yol ve yöntemlerle siyasetin tasallutu altında görevini ifa edemez hâle getirildiğini; ezcümle, Türkiye Büyük Millet Meclisi uhdesinde bulunan egemenliğin nasıl şahsileştirildiğini teferruatıyla izah etmiştim. İşte, memleketimizin içinde bulunduğu güvensizlik, huzursuzluk, gerilim, keyfi idare anlayışı ve parti devletine savrulmanın sorumlusu bugünkü ucube siyasi sistemdir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yolsuzluğun normalleşmesi, talanın alenileşmesi ve sistematik hâle getirilmesi, yoksulluğun yönetilmesi ve cehaletin örgütlenmesinden sorumlu olan da yine bu ucube siyasi sistemin ta kendisidir. Devlette liyakat, hukuk, vicdan ve adalet ebet müddet daim olması gereken kavramlar ve ilkeler iken Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bunların tamamı yerle yeksan edilmiştir. Kurumsal yapıda çürüme, yönetim usullerinden uzaklaşma, teşkilatlarda partizan ve dar kadrolaşma doğrudan doğruya sistemden kaynaklı zafiyetlerin sonucudur.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanı ve Bakanlık bürokrasisinin görev ve yetkililerinden kaynaklı noksanlıklar Türkiye'nin bugünü ve istikbali için önemli güvenlik zafiyetlerini de beraberinde getirmektedir. Bilindiği üzere, Türkiye bir tesadüf eseri değil Adalet ve Kalkınma Partisinin bilinçli politika tercihlerinin sonucu olarak dünyada en fazla sığınmacı ve kaçak barındıran ülke konumuna taşınmıştır. “Hudut namustur.” ilkesinin terk edilmesi ve “ensar” ve “muhacir” gibi kavramlar üzerinden ülkemize yönelik kaçak göçün iktidar eliyle teşvik edilmesi neticesinde dünyadaki 91 ülkenin nüfusundan daha büyük bir nüfusu bugün topraklarımızda barındırmak ve beslemek mecburiyetinde bırakıldık. Türkiye'nin başta Suriyeli sığınmacılar olmak üzere kaçak göçün merkezi hâline getirilmesi, ancak buna rağmen şehirlerde hiçbir kota sisteminin uygulanmaması yabancıların gettolaşmasına, şehirlerimizin içinde ve çeperinde farklı şehirlerin oluşmasına sebep olmaktadır.

Demografimizin, Türk millî kimliğinin ve millî bütünlüğümüzün izansız politikalarla tehdit edilmesi, Türk vatandaşlığının para karşılığında haraç mezat satılması, hem de sefeli terör örgütlerinin militanlarına dahi güvenlik soruşturması yapılmadan, fütursuzca dağıtılması, Türkiye'nin kaçak göçle birlikte uyuşturucunun da merkez üssü hâline getirilmesi gibi siyasi ve içtimai sorunlar, haklı eleştirilerimizin temelini oluşturmaktadır.

Türkiye'yi çevreleyen tüm bu yıkıcı sorunların müsebbibi olan siyasi iktidarın, sebebi olduğu krizlerin çözümüne dair politikaları hayata geçirmeye gayret etmesi icap ederken, toplumsal huzurun

tesisini sağlaması gerekirken maalesef ve maatteessüf özellikle de İçişleri Bakanının yüksek katkılarıyla her kesimle kavga eden, her şeye laf yetiştiren, ağır devlet adamlığı yerine ucuz politikayı tercih eden bir hüviyete büründüğünü de tespit ediyoruz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Oysa her zaman ifade ettiğimiz gibi, devlet yönetmek ciddiye ister. Devlet yönetmek, hamaset yapmak ve hamaset üzerinden siyasi rant temin etmek yeri değildir. Günlük siyasi polemikler, kirli ve karanlık ilişkiler, izaha muhtaç itham ve iddialar tarafından kuşatılmış bir politikacı, devlet adamı olma hüviyetini de kaybeder. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Özellikle İçişleri Bakanlığı gibi önemli devlet kurumlarının gündelik siyasi şovlar ve çekişmelerle değil, yalnız ve ancak Türk milletinin menfaatleri ve Türkiye’nin güvenliği başta olmak üzere, önemli sorunlarla ilgilenmesini temenni ederiz. Bu son derece önemlidir çünkü bir İçişleri Bakanı gerçekten kâmil bir akla sahipse parti mensubu olmanın ötesinde, devlet adamı olmayı da başarabilmişse gelecek seçimleri değil, gelecek nesilleri düşünür.

Sayın Bakan, geçen yıl bu yüce Meclisin çatısı altında yaptığı konuşmada “Biz devletiz.” ifadesini kullanmıştı. Bana sorsalar ve deseler ki: “Kâmil akla sahip olan devlet adamı kimdir?” “Kendisini devlet zannetme hезeyanına kaptırmayandır.” derim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Devlet insanının büyüklüğünün sabır ve metanetle ölçüldüğünü söylerim.

Beş bin yıllık Türk devlet geleneğinden süzülüp gelen ilkeleri ve ahlakı içselleştiremediğiniz için ne yazık ki iktidarınızın devrinde devlete hizmet etme ülküsü, kendi varlığının bizatihi devlet olduğu zannına yenik düşmüştür. Devleti kuran, bugün çatısı altında bulunduğumuz Gazi Meclistir ve devlet ile Hükümet arasında ayrımı yapamayan mevcut yürütme erki, bu Meclis için de, bu devlet için de çok büyük bir talihsizliktir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Şu asla unutulmasın ki: Koltuktan güç alanlar koltuklarıyla birlikte her şeylerini kaybederler. Ancak, oturdukları koltuğa güç verenler, tarih ve millet nezdinde daima takdir görürler ve taltif edilirler.

Sayın İçişleri Bakanı, benim naçizane tavsiyem, son defa İçişleri Bakanı olarak katıldığınız bütçe görüşmelerinde, gelin, planlanmış sinir harbini ve bilinçli kutuplaştırma metotlarını bir tarafa bırakın; ülkemiz dünya uyuşturucu baronlarının ve mafya babalarının cirit attığı ve infazların gerçekleştirildiği bir memleket hâline nasıl getirildi, onu konuşalım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bunu konuşmamak için yapıyor zaten.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Son yıllarda özellikle Sırp, İranlı, Rus mafyaların etkinliğinin Türkiye’de nasıl arttığını tartışalım. Özellikle hırsızlık, dolandırıcılık ve yağma gibi suçların nasıl Türkiye’de bir yıl içinde yüzde 27 arttığını tartışalım. Tüm suç grupları içinde uyuşturucu suçları oranının yüzde 5’e dayanmasını ve uyuşturucuyla ilgili dosya sayısının 422 bine yükselmesini konuşalım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ülkenin gerçeklerini konuşalım yani.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Başarı var.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Kendi ifadenizden söylüyorum Sayın Bakanım, diyorsunuz ki: “Haftada 5 bin uyuşturucu satıcısı yakalıyoruz.” Bu, ayda 20 bin, yılda 260 bin uyuşturucu satıcısı anlamına gelir. Bu kadar satıcının olduğu yerde kullanıcı sayısını düşünmek bile istemiyorum. Ya matematikle aranız yok ya da siz Türkiye’yi İçişleri Bakanlığımız döneminde bir uyuşturucu merkezi hâline getirmişsiniz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Dileyelim ki matematikle aranız iyi olmasın, diğer söylemi Türkiye adına biraz incitici de bulabilirim.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – 120 bin tutuklu var, tutuklu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Burada üzülerek ve hatta kahrolarak söylüyorum ki 127 bine kadar yükselen cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda ilk sırayı çocukların cinsel istismarı almıştır. 6 yaşında bir kız çocuğuna yönelik olarak kamuoyuna yansıyan, her türlü insani ve ahlaki değerini hiçe sayıldığı vahim olayların detayları göstermiştir ki maalesef bazı kamu görevlileri de geçmişte bu çirkin olayların üzerinin örtülmesi için çaba sarf etmiştir. Vakıf adı altında kirli ve karanlık ellerin evlatlarımızın namusuna ve istikbaline el uzatmasını engelleyemeyen devlet, devlet değildir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) “Biz devletiz.” diye ortalıkta gezmek yerine ilk önce devlet olma vasfının gerekliliklerini yerine getirmenizi tavsiye ediyorum. Suç işleyen ve suç işlemeye elverişli kriminal kişilerle görüntülerinizin sergilenmesi, bir yandan kriminal kişi ve

şebekelerin kendisini meşrulaştırmasına ve suç işleme imtiyazına sahip gibi algılanmasına vesile olmakta, diğer yandan ise suçla mücadele eden sorumlu devlet kurumlarının meşruiyetini kaybetmesine neden olmaktadır. Devletin gücünü muhalefeti ilzam etmek için değil, suç ve suçluyla mücadele etmek için kullanın; bunun aksi, acizliktir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Komisyon görüşmeleri esnasında söz bahse konu fotoğraflara gelince, Sayın Genel Başkanımızla ilgili ima yollu bir iftirada bulunarak “Onun da resimlerini gösteririm.” söylemine sığınmanız acizliği de aşan bir ifadedir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Kuştan korkan darı ekmez Sayın Bakanım, neyiniz varsa gösteriniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Biz, şeref ve haysiyetimizi devletin manevi şahsiyetine emanet etmişiz, kendi şeref ve haysiyetinden emin olmayanlara değil.

Değerli milletvekilleri, İYİ Partinin muhalefet şerhinde de önemle altını çizdiğimiz SADAT adlı paramiliter yapılanmaya dikkatinizi çekmek istiyorum.

SADAT’ın internet sitesinde “Emniyet teşkilatı, polis akademileri ve polis meslek yüksekokullarında eğitim ve idarecilik hizmetlerini bizzat yürütebilir.” ibaresi yer almaktadır.

Siz İçişleri Bakanı olduğunuzda “Hiç güvenlik makalesi okumadım.” diyordunuz. Belli ki modern ulus devletin ne olduğuna dair de hiçbir makale okumamışsınız. Modern ulus devlet, belirli sınırlar içinde mutlak ve meşru güce sahip olan ve bu gücü kurumlarıyla icra eden devlet demektir. Hiçbir ulus devlet şiddet kullanma tekelini bir paramiliter yapıyla paylaşmaz, buna zemin oluşturulmasına da asla müsaade etmez.

Sayın İçişleri Bakanı, emniyet kuvvetlerimize, böyle fütursuzca, eğitim verdiğini ifade eden ve devriktidarımızın paramiliter örgütü olan SADAT’ın yayınladığı anayasa taslağını hiç incelediniz mi acaba? Bu taslakta, başkenti İstanbul, resmî dili Arapça, adı “asrika” olan bir devletin kurulmasının planlandığı; yasama, yürütme, yargı mekanizmasının şeriat kuralları dâhilinde değiştirilmesinin öngörüldüğü; siyasi partilerden sosyal hayata kadar her alana müdahale edilmesinin planlandığı söyleniyor. Bunları biliyor musunuz, yoksa bunları da mı okumadınız efendim? Anayasa’nın değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek maddelerini ihlal eden, kanunları çiğnemekten çekinmeyen bu kurum ve başındaki kişi hakkında herhangi bir işlem yapmayı düşündünüz mü? Eğer biz demokratik bir hukuk devletiysek ve hukuk yürürlükteyse bunu yapanlar deliye tımarhaneye, akıllıysa hapis haneye gönderilir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Biz, görevi Anayasa’da yazılı hak ve hürriyetleri korumak olan İçişleri Bakanlığının ve kıymetli emniyet kuvvetlerimizin eğitim süreçlerinin, anayasal düzeni yıkmaya gayretini aleni olarak ifade eden paramiliter örgütlerin insafına bırakılmasına asla izin veremeyeceğiz.

Konuşmamın başında Türkiye’yi maruz bıraktığımız büyük kitlesel göçle ilgili “iktidarın bilinçli politik tercihleri” demiştim. Bu ifadeyi neden kullandım? Çünkü iktidara bağlı paramiliter yapıların Türkiye’de alenen deklare ettiği rejim değişikliği arzusu, Atatürk’ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti ilkelerini ve Türk millî kimliğini tahrip etmeden gerçekleştirilemez de ondan. İşte, bu yüzden, bu memlekette “Hudut namustur.” ilkesi terk edildi. İşte, bu yüzden, Türkiye’yi Avrupa Birliğinin henek ülkesi hâline getirdiniz.

Sayın Bakan, Selefilik akımının yeşerdiği coğrafyalardan Türkiye’ye akın akın aldığımız kaçakların içinde kaç tane terör örgütü üyesi var, acaba biliyor musunuz? Bu elbette ki retorik bir sorudur. Selefi teröristlere sonradan ve güvenlik soruşturması ya-pa-ma-dan vatandaşlık veren bir iktidarın bu soruya cevap vermesini beklemiyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ancak bilerek ve isteyerek bir iktidar kendi ülkesine nasıl bu kadar zarar verebilir, doğrusunu isterseniz bunu da merak ediyoruz. İçinde bulunulan hâl gaflet mi, delalet mi yoksa bunun ötesi mi, elbette buna tarih ve büyük Türk milleti karar verecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Türkiye’nin karşı karşıya bulunduğu, aslında bizim “devlet krizi” diye tarif ettiğimiz siyasi, sosyal ve bürokratik krizlerin bir seçimlik ömrü kalmıştır. Reçete bellidir, o da siz gideceksiniz, biz geleceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ Parti olarak, milletimizin bugünlerde çokça ihtiyaç duyduğu ahlaklı siyaseti yeniden inşa etmek, milletine hizmeti önceleyen devleti ihya etmek hedefimiz olacaktır. İYİ Parti iktidarında kirli

adamlar hamasi nutuklarla siyasette tutunamayacak, kanun dışı her iş ve eylemin hesabı mutlaka sorulacaktır.

Sözlerimin sonuna yaklaşırken bugüne kadar çokça gündeme getirdiğim ve gündeme getirmeye devam edeceğim polis intiharlarından bahsedeceğim. Emniyet Genel Müdürlüğü yapmış olduğu resmî açıklamada, 2022 yılının ilk dokuz ayında 44 polis memurunun intihar ettiğini açıklamıştır. İYİ Parti olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde polis intiharlarının araştırılması yönünde verdiğimiz önergeler de reddedilmiştir. İçişleri Bakanlığı intiharların sebeplerini araştırmak yerine “kişisel sorunları” diyerek geçiştirmektedir. Bu evlatlarımızın Emniyet teşkilatına girerken psikolojik sorunları yoktu, ne oldu da teşkilat içinde psikolojileri bozuldu? Lütfen, gelin ve bu kürsüden izah edin.

Bu vesileyle, bir kere daha, İYİ Parti olarak, ardi arkası kesilmeyen polis intiharlarının takipçisi olmaya ve sebeplerinin araştırılması için konuyu gündemde tutmaya devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakan, geçen yılki görüşmelerde yaptığım konuşma sonrası kürsüye gelip terörle mücadelede hiç bahsetmediğimi söylemiş, o mücadeleyi görmezden geldiğimiz imasında bulunmuşunuz. Biz, devletin tüm kurumlarıyla birlikte verdiği büyük mücadelenin her zaman yanında olduğumuzu, tüm olumsuzluklarınıza rağmen o mücadeleyi akamete ve zaafa uğratmamak adına kelimelerimizi dahi özenle seçtiğimizi defaatle dile getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Diğer bütçelerde olduğu gibi bu bütçede de Millî Savunma Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Millî İstihbarat Teşkilatı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerine de İYİ Parti olarak “evet” oyu vereceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türk milletine ve Türk Bayrağı’na selam durmak bizim şerefimizdir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, Sayın Dervişoğlu konuşmasında...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konuşmalar bitince, konuşmalar bitince...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Dervişoğlu konuşmasında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini eleştirirken “ucube sistem” dedi. Sayın Genel Başkanımıza, yürütmenin başı olarak Cumhurbaşkanımıza “tek kişilik hükümet” “kabile reisi” şeklinde ifadeler kullandı. Sataşma var, sataşmadan söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Tur bittikten sonra söz veririm size.

AYLİN CESUR (Isparta) – Bütçede böyle bir usul yok Başkan.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Konuşmaların sonunda Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, ne yapacağıma ben karar vereyim.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Bravo Başkanım! Hem hakaret edeceksin hem de cevap vermeye karşı çıkacaksın!

BAŞKAN – Eğer Grup Başkan Vekilleri tur sonunda görüş bildirmek istiyorlarsa söz veriyorum ama sataşma varsa tabii ki sataşmaya anında vereceğim, Sayın Çulhaoğlu’nu kürsüye davet ettiğim için şu an vermiyorum. Müsaade edin, ona da ben karar vereyim.

Size sataşmadan dolayı kürsüden söz vereceğim ama Sayın Çulhaoğlu konuşmasını yaptıktan sonra.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik

Komutanlığı bütçeleri üzerine İYİ Partimizin görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 6 Aralık 2022 tarihli oturumunda AK PARTİ Bursa Milletvekili Zafer Işık tarafından Trabzon Milletvekilimiz Hüseyin Örs'e yönelik gerçekleştirilen şiddet eylemi demokrasimize, yüce Meclisimizin mehabetine yakışmayan bir olay olarak Parlamento tarihine geçmiştir. Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz. Hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayıramayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu olaylar, yirmi yıldır iktidarda olanların güç zehirlenmesi yaşamaları ve saraydan itibar görmelerinin sonucu oluyor.

Değerli arkadaşlarım, iktidarın Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu 2023 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Teklifi'nde Jandarma Genel Komutanlığımız, Sahil Güvenlik Komutanlığımız ve Emniyet Genel Müdürlüğümüzün stratejik hedef planları için Jandarma Genel Komutanlığına 76 milyar 73 milyon 628 bin, Sahil Güvenlik Komutanlığına 4 milyar 986 milyon 900 bin, Emniyet Genel Müdürlüğüne 116 milyar 888 milyon 293 bin Türk lirası ödenek tahsis edilmiştir. Biz, İYİ Parti Grubu olarak, eğer bütçe uygulamasında yetersizlikler olursa bütçe ödeneklerine ek ödenek konulmalı ve her türlü imkânları artırılmadık diyoruz. Ülke savunması ve güvenliğimiz için bugüne kadar gelen bütün tekliflere olumlu oy verdik, vermeye de devam edeceğiz.

Sayın milletvekilleri, İçişleri Bakanı Sayın Soylu'nun ekranlarda "Cumhurbaşkanımız, İçişleri Bakanlığı görevine getirdi bizi. Ben ömrümde bir tek güvenlik makalesi okumamış bir adamım yani okumadım. Ben 'İçişleri Bakanlığıyla ilgili bir şey biliyorum.' desem vallahi yalan olur." İtirafı, yirmi yıldır ülkemizi yöneten AK PARTİ iktidarlarının yönetim anlayışına ayna tutmaktadır. Hâl böyle olunca da kamu denetimi yasası, mülki kolluk usul kanunu gibi düzenlemeler hâlâ yapılmadığı için sistemsel aksaklıklar da devam edegelmiştir. Yirmi yılını geride bırakan AK PARTİ iktidarında, Türkiye Cumhuriyeti artık demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti niteliğinden oldukça uzaklaşmaktadır; çürüme ve kokuşma tahammül edilemez bir duruma gelmiştir. Devlet yönetmek için öncelikle liyakat gereklidir, adalet, hukuk gereklidir. Bu değerlerin hepsi yerle yeksan edilerek "Ben dedim, olur."un tercih edilmesi sonucu ülkemiz içinde bulunduğu bugünkü duruma getirilmiştir. Birçok kamu kurumunda olduğu gibi Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı gibi güzide kurumlarımızda da ciddi ölçüde aşınmalar yaşanmış, güvensizlik ortamı oluşmuştur. Milletimizin gururu, güvenliğimizin temel taşlarından olan Emniyetin, Jandarmanın, Sahil Güvenliğin teşkilat yapısına müdahale edilmemeli, bu kurumlar siyasi baskılardan muhakkak ve muhakkak uzak tutulmalıdır.

Arkadaşlar, İçişleri Bakanlığı, ulusal güvenlik stratejisi doğrultusunda faaliyetlerini yürütür. Bizim güvenlik stratejimiz, vatanımızın ve milletimizin ebedî varlığını ve devletimizin bölünmez bütünlüğünü korumak; halkın refahına, maddi ve manevi mutluluğuna hizmet etmek olmalıdır. Ama üzülerek söylüyorum, bunları yerine getirmek yerine her kesimle kavga eden, her yere laf yetiştiren, ülkemizin sadece seçilmiş milletvekillerine değil, önüne gelen herkese hakaretler eden bir yönetim tarzıyla karşı karşıyayız. Bu yönetim tarzı, devlet geleneğini bozarak ciddiyet ve denetim ortadan kaldırmıştır. Bakanlıkta partizanlık liyakat hâline getirilmiş, güç ve prestij kaybına yol açmıştır. Bu kadar şehit veren göz bebeğimiz bir kurumun bu hâle gelmesi bizleri derinden üzmektedir. İçişleri Bakanlığı, asayiş ve huzurdan sorumlu olduğunu unutmamalıdır. Bu ucube sistem içerisinde kaybettiği itibar ve güveni sağlamak için yanlışlarından dönmeli ve tekrar halkımızın güvenini tesis etmelidir.

İYİ Parti olarak şehit aileleri ve gazilerimiz, sıralı amirler, subaylar, astsubaylar, uzmanlar, köy korucularının sorunlarının giderilmesi için verdiğimiz hiçbir önergemiz Komisyonda kabul edilmedi. Bunu, bütün güvenlik güçlerimizin ve aziz milletimizin bilgilerine sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığının adli istatistikleri, Türkiye'de suç oranlarındaki artışı gözler önüne sermektedir. Devletin arşivlerine bakın, ne diyor: Özellikle hırsızlık, dolandırıcılık ve yağma gibi suçları kapsayan mal varlığına karşı işlenen suçlar, en fazla işlenen suçlar olmuştur. Bu suçlardan bir yılda 2 milyon 461 bin dosya açılmış, suç oranlarında bir yılda yüzde

27,3 artış yaşandığı açıklanmıştır. Tüm bu suç grupları içinde uyuşturucu suçlarının oranı ise yüzde 5 olmuş ve dosya sayısı 422 bine yükselmiştir. Sayın Bakan “Her hafta ortalama 5 bin uyuşturucu satıcısı yakalıyoruz.” diyor. Şimdi Sayın Bakana soruyorum: Bu uyuşturucu ülkeye nasıl bu kadar rahat giriyor? Hudutlarımız ülkemizin namusudur. Peki, bu uyuşturucular gökten zembille inmediğine göre, burada bir başarısızlık yok mu?

Evet, değerli milletvekilleri, devlette liyakat, gelir adaleti, hukuk, vicdan, ahlak, dürüstlük ebet müddet daim olması gereken idealler, ilkeler ve hedeflerdir ancak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bu olguların tamamını yerle bir etmiştir. Bu sistem devlet tecrübemizi, teamülleri bir kenara bırakmış, asırlık kurumlarımızı işlevsiz kılmış, devlet-millet bağı koparıp atmış ve ülkemizi krizlerden krize sürüklemiştir. Kurumsal yapıda çürüme, yönetim usullerinden uzaklaşma, teşkilatlarda, idari organlarda ve denetim mekanizmalarında bozulma, partizanlık ve dar kadrolaşma doğrudan bu çarpık sistemin sonuçlarıdır. Ülke bu sistemi daha fazla taşıyamaz. Az kaldı, İYİ Parti iktidarında, güvenlik politikalarımızın temel amacı hukuk devleti ilkelerinden taviz vermeden Türkiye Cumhuriyeti devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü, Türk milletinin millî birlik ve beraberliğini, cumhuriyetin niteliklerini, hür demokratik düzeni, insan hak ve hürriyetlerini, serbest bir iktisadi hayatı tesis ederken ülkenin huzurunu ve toplumsal barışını hedef alan her türlü suç tehdidini daha suç işlenmeden önce, suçu ve suçluluğu yaratan nedenlere odaklanarak ortadan kaldıracak, etkili tedbirler alarak toplumda güven, barış ve huzur ortamını sağlayacağız. Suçların önlenmesine dair kanunu çıkaracak, önleyici kolluk güçlendirilecek ve özellikle aile içi şiddet, kadın cinayetleri, cinsel istismar, cinsiyet ayrımcılığı, uyuşturucu temini, çocuk istismarı ve çocuk pornosu başta olmak üzere toplum vicdanını kanatan suçlar için önleyici ve ıslah edici özel tedbirler alacağız.

Terörle mücadelede, şiddet eylemleriyle başta yaşam hakkı olmak üzere insan hak ve hürriyetlerini zedeledikten, ülkemizin eylem alanı hâline getirilen ve sınırlarımızı tehdit eden küresel bağlantılı terör unsurlarını, devleti ele geçirmeye çalışan darbeci yapılanmaları ve milletimizin başına musallat olan başta PKK, FETÖ, Selefi cihatçı örgütler olmak üzere tüm terör örgütleriyle askerî, siyasi, ekonomik, sosyal ve psikolojik tüm araçlar kullanılarak kararlı bir mücadele yürüteceğiz. FETÖ benzeri bir kalkışmanın bir daha yaşanmaması için her türlü tedbiri alacağız. 15 Temmuz kalkışmasını yapanları, bunlara yardım ve yataklık edenleri ortaya çıkarmak ve adaletin gerçekleşmesini sağlayarak, bunun FETÖ tarafından şehit edilen 249 şehidimize ve yakınlarına namus borcumuz olduğunu açıkça belirteceğiz. Sivil demokratik düzeni tehdit eden, millî iradeye kasteden ve şiddet içeren her türlü terörist faaliyetin daha eyleme dönüşmeden istihbari ve önleyici tedbirlerle etkisiz hâle getirilmesi terörle mücadelede temel önceliğimiz olacaktır.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in dediği gibi, kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet! Devlete ciddiyet, yönetime adalet; vatandaşımızla hürriyetli günlerde buluşmak üzere. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerine olumlu oy vereceğimizi belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Behiç Çelik...

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren Göç İdaresi Başkanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının yani AFAD’ın bütçeleri üzerinde konuşmak için İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Aralık tarihinde Genel Kurulda Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs’e yapılan saldırıyı şiddetle kınıyorum. Hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayıramayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ayrıca, bugün 10 Aralık, Beşiktaş’ta polisimize yapılan iğrenç saldırının 6’ncı yıl dönümü; maalesef, bu saldırıda 40 polisimizi ve 7 vatandaşımızı şehit verdik, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Bu arada şehitlerimiz için toplanan yardımların akıbeti ne olmuştur, konu hâlâ gizemini koruyor.

Aynı zamanda 10 Aralık, Dünya İnsan Hakları Günü'dür, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabul edilmişinin 74'üncü yıl dönümüdür. Bu vesileyle İnsan Hakları Günü'nü kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, bu bütçe, hem cumhuriyetimizin 100'üncü yıl bütçesi hem de bir yıla 2 bütçe sığdırma beceriksizliğini gösteren AKP'nin diliyorum ki son bütçesidir. Artık her şeyin kanıksandığı, bütçe disiplininin olmadığı, AKP'nin partizan taleplerini karşılamaya endekslenmiş bir bütçe var önümüzde. Bu da gösteriyor ki dönülmez akşamın ufkunda ülkemiz büyük bir vedaya hazırlanıyor.

Değerli arkadaşlar, milletimiz topyekûn olarak çaresizlik ve tükenmişlik içerisinde çırpınmaktadır. Yoksulluk, pahalılık, geçim zorluğu had safhadadır. Esnaf, çiftçi, sanayici, üretici, işçi, memur, emekli, turizme, sanatçı, bilim insanı, kısacası toplumun bütün katmanları katlanılmaz bir mali yükün altında ezilmektedir. Bütün bunlar karşısında AKP'yi ifade eden kelime ise olsa olsa tükenmişliktir değerli arkadaşlarım.

Bunu neden söylüyorum? Bundan on bir yıl önce 2023 hedefleri duyurulurken 2 trilyon dolar millî gelirden, 25 bin dolar kişi başına düşen gelirden, 500 milyar dolar ihracattan, yüzde 4,6 oranında işsizlikten bahsediliyordu. O büyük gün geldiğinde Türkiye uçacaktı, kaçacaktı, şahlanacaktı, dünya bize gıptayla ve hayranlıkla bakacaktı. Peki, şimdi ne oldu? Ne oldu 2023 hedeflerine? Millî gelir hedefleri 925 milyar dolara düştü, kişi başına düşen gelir hedefi 10.700 dolara düştü, ihracat hedefinin yarısı eridi, işsizlik hedefinde sınıfta kaldık ve yüzde 11,4 olarak gözüküyor. Getirilen bütçeye baktığımızda ise ekonominin sorunlarının çözüleceği hiçbir tedbir alınmıyor ve kamu yatırımlarına yeterli kaynak ayrılmıyor. İsrافی önleyen, tasarrufu artıran hiçbir düzenleme de yapılmıyor, maalesef, üzülererek bunu görüyoruz. Yani bu bütçede millet yok, millet. İşte, arkadaşlar, 2018 yılında hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi AKP'yi canlı canlı mezara gömmüş, iflasını ilan etmiştir. İktidarın ava giderken avlanmasına yol açmıştır. Dün o dolu dolu söylenen hedeflerin yerini bugün devlete güvenin yerle bir olduğu, insanların yarısından endişe duyduğu, krizlerin bir türlü çözülemediği, temel gıda maddelerine bile erişim zorluklarının yaşandığı derin bir yönetim buhranı almıştır. Ekonomiye bakın, dış politikaya bakın, güvenlik, terör, eğitim, sağlık, spor, sanat ülkede yozlaşmadan, çürümeden, lakaydın başka bir şey yok.

Değerli milletvekilleri, göç meselesi AKP iktidarının Türk milletine attığı büyük bir kazıktır. Devlet aklının terk edildiği bu alan birilerinin pazarlık masalarına meze yapılmıştır. Ömrü terörle mücadeleyle geçmiş, binlerce şehit ve gazisi olan bir devletin açık kapı politikası uyguluyor olması bir utançtır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sınırları yolgeçen hanına dönmüş; kim, ne, neci olduğu bilinmeyen gruplar içeride cirit atıyor. Ensar-muhacir aldatmacasıyla kamuoyuna zehir yutturanlar acaba hiç utanıyorlar mı? İşte, biz, İYİ Parti olarak bunu bir millî güvenlik sorunu olarak görüyoruz. 6 Eylül 2022'de İYİ Parti olarak Millî Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planı'mızı kamuoyuyla paylaştık. Millî Göç Doktrini'mize göre hudutlarımız tekrar namusumuz olacak, geçici koruma statüsünü kaldıracağız, geçici koruma statüsü altındaki Suriyeliler Suriye devletiyle anlaşarak güvenli şekilde gönderilecek. İl ve ilçelerimizde kota uygulaması başlatacağız. Vize muafiyetiyle gelip kalmaya devam edenler ülkelerine iade edilecek. Konut edinmeyle istisnai vatandaşlık kazananların durumu gözden geçirilecek. Kamu düzenini tehdit eden tüm göçmenler de sınır dışı edilecek. Daha birçok temel prensibi içeren bu doktrini iktidarımızın ilk günü başlatacağız arkadaşlar. Biz devleti her yönüyle ihata eden bir siyasi hareketiz. Dolayısıyla devleti yönetecek enerji ve birikime sahip olduğumuz herkesçe bilinmektedir. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in deyiimiyle, hendek ülkeye çevirdiğimiz Türkiye emin ellere teslim edilecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Demek ki AKP'nin Suriye politikasızlığı tam bir millî güvenlik açığına dönüşmüştür. AKP zaten bütünüyle bir millî güvenlik sorunu hâline gelmiştir.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Valim, yakışıyor mu bu üslup size ya!

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ülkemizde mevcut koruma statüsü altındaki Suriyelilerin sayısı 3 milyon 570 bin 234'tür.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Siz valilik yapmışsınız ya.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Hep bunu söylersiniz fakat düzensiz ve kayıtsız olan diğer Suriyelilerin sayısı ne kadar? Sadece Suriyeliler değil; Irak, Afganistan, Pakistan, Somali vesaire ülkelerden gelen düzensiz göçmen sayısından haberiniz var mı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Türkiye’de doğanları da kat bunlara.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sokağa, çarşıya çıkınca karşılaştığımız yabancıların çoğu kayıt dışı düzensiz göçmenlerden oluşmaktadır. Göç İdaresi bu yıl 263 bin düzensiz göçmenin yakalandığını, mükerrerleri düşerek 219 binden 109 bininin sınır dışı edildiğini övgüyle açıklamaktadır. Bunlar yakalananlar. Ya, yakalanmayanlar; onu hesap edin. Adım attığımız her yer düzensiz göçmenlerle kaynıyor. Bunların sayısı da bilinmemektedir. Bu güruhun sağlık harcamaları bedava değil mi? Kim karşılıyor? İstisnai vatandaşlık işlerinde dönen dolapları bilmiyor muyuz? O hâlde bir göç politikası bile saptamadan milletin alın terini, servetini Suriye bataklığına gömen iktidar bu işi beceremediğini kabul ederek meseleyi ehil ellere bırakmalıdır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

AFAD’ın durumuna baktığımızda emektar, fedakâr, özverili personeli hariç tutmak kaydıyla depremlerde, maden kazalarında, orman yangınlarında ve diğer doğal afetlerde daha üst bir performans organize hâlde yakalanabilir.

Evet, bildiği üzere, Komisyon görüşmelerinde İçişleri Bakanlığına ilişkin birçok soruna temas etmişim. Emniyet sorunlarını anlattık, uyuşturucu kaçakçılığı ve bağımlılığındaki artışı, güvenlik açıklarını, ülkemizin mafyaların, çetelerin hesaplaşma alanına döndüğünü, göçmenlerin yol açtığı kimlik ve kültür tehdidini, sınır güvenliğinin sağlanamamasını, usulsüz vatandaşlık dağıtılmasını, terörle mücadeledeki yetersizlikleri, yerel yönetimlerde yaşanan aksamaları, sivil savunma faaliyetlerinin ortadan kaldırıldığını, tabii afetlerdeki beceriksizlikleri ve daha birçok konuyu gündeme getirmişim; inşallah, bu ikazlarımız dikkate alınır.

Son olarak arkadaşlar, ülkemizin en kıymetli varlığı çocuklarımız ve gençlerimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bir nesli sapıkların, baronların, müstemleke aydınların, hainlerin eline bırakamayız. 6 yaşındaki bir çocuğun istismarı hepimizin vicdanını kanatmıştır. İlgili bakanlıklardan bu konuda icraat bekliyoruz.

Sözlerime son verirken bu bütçenin her bir kuruşunun adil ve ahlaki şekilde kullanılmasına yönelik uyarılarımız tekrarlıyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bugünkü bütçe görüşmelerimizin beşinci turunun hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii, az önce konuşan İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dervişoğlu, yaptığı konuşmasında bizim kabul edemeyeceğimiz bazı ifadeler kullandı, bununla ilgili söz almak istedim. Özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini eleştirirken yürütmenin tek kişide olduğu ve “kabile reisi” “parti devleti” ve “ucube sistem” ithamlarında bulundu. Bu ithamların bizim açımızdan hiçbir geçerliliğinin olmadığını öncelikle ifade etmek istiyorum. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine milletimiz onay vermiştir, 2017 halk oylamasıyla milletimiz bu sisteme “evet” diyerek bu sistemi kabul etmiş ve ilk seçimde de 2018 seçimlerinde de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – ...uygulamasını başlatmış ve bu sistemi öneren Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ı halk tarafından 2’nci kez seçilen Cumhurbaşkanı

yapmıştır. Milletimizin onay verdiği, milletimizin karar verdiği bir sisteme “ucube sistem” demek millete saygısızlıktır, millete hakarettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu sistemi merhum Özal, merhum Erbakan, merhum Demirel, Merhum Türkeş, merhum Yazıcıoğlu, bunlar da önermişlerdi, onlar da ucube sistem mi önermişlerdi?

AYLİN CESUR (Isparta) – Onların önerdiği böyle değildi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Öncelikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi istikrar sistemidir, yürütmeyi doğrudan doğruya halkın seçtiği cumhuriyet rejimini güçlendiren bir sistemdir. Asıl ucube sistem 105 turda Cumhurbaşkanını seçemeyen ve darbeye yol açan parlamenter sistemdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, son kez açıyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Asıl ucube sistem darbeler üreten, asıl ucube sistem muhtıralar, krizler, Güneş Motelleri üreten sistemdir. Dolayısıyla, milletimizin vesayetçi anlayışı sona erdirdiği Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin uygulaması da dört buçuk yıldır devam ediyor ve cumhuriyet tarihimizde, demokrasi tarihimizde bu derece uzun bir yasama dönemi olmamıştır ve AK PARTİ iktidarları da 21’inci bütçesini gerçekleştiriyor. Bu, istikrarın yol açtığı bir noktadır, dolayısıyla bu cümleleri kabul etmemiz mümkün değildir.

Diğer hususlarla ilgili; uyuşturucuyla mücadele, çocuk istismarıyla kararlı mücadele, bu konudaki aldığımız tedbirler; bunlarla ilgili konuşmacılarımız gerekli açıklamaları sırası geldiğinde yapacaklardır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Dervişoğlu, size de söz vereceğim ama Grup Başkan Vekillerinden ricam, eğer her turdan sonra bu şekilde Grup Başkan Vekillerimize söz verecek olursak turları yüzer dakika üzerinden yapmamız lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama altı gündür böyle yapıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, burada millete saygısızlık yaptığım ifadesinde bulundular, o sebeple söz istedim.

BAŞKAN – Doğrudur, buyurun.

2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sağ olun.

Efendim, öncelikle, her söylediğimi kabullenmek zorunda değilsiniz. Tabii ki düşüncelerime karşı görüşler de serdedeceksiniz. Millet onay verdi bu sisteme, doğru, biz de zaten o yetki içinde Parlamentoda bulunuyoruz ama bu milletin yüzde 49’u da “hayır” dedi, onlara da hakaret etmemek lazım.

“Millete saygısızlık olmaz mı?” Milletin hak ve hukukunu savunmak olur çünkü demokrasilerde çoğunluklar ve o çoğunluğun içerisinde muhalefetler var. Muhalefet de görevini deruhte edecek. “Türkeş, Demirel, Erbakan başkanlık sistemi istiyordu.” ifadesinde bulundunuz. Ben şahit olmadım. 12 Eylülden önce darbe...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Dokuz Işık'ta yazıyor ya.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Siz benim kadar Alparslan Türkeş’i tanımazsınız, siz daha...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Yanlış tanımışsınız Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Köprünün altından çok su akması lazım sizin onu tanımanız için.

Şimdi, 105 turda...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya, işte “Dokuz Işık” kitabında yazıyor Sayın Müsavat Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bakın, her zaman yeni Türkiye’den bahsediyorsunuz, örnek verirken kırk beş sene önceye atıfta bulunuyorsunuz; bu yaklaşıyor mu size? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) “Cumhurbaşkanını 105 turda seçemeyen, darbelere sebep olan...” diye. Siz yirmi senedir bu memleketi yönetiyorsunuz, yüz yıllık cumhuriyetin yirmi yılında siz varsınız. Bu Güneş Motelleri, falan filan, unutun; o kargaşalar siyasi yorumlardaki hatalardan neşet etmiştir, dolayısıyla sistemden değil.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ne alakası var ya?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ayrıca, biz her türlü parlamenter sistemi savunmuyoruz.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya, 11 vekil transfer edildi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Irak’ta da var, Libya’da da var yani çok böyle parlamenter sistem gördük biz. Dolayısıyla, “iyileştirilmiş, güçlendirilmiş parlamenter sistem” derken de nereye atıfta bulunduğumuza dikkatinizi çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, son kez açıyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani, böyle bir günde sıradan tartışmalar yapıp karşılıklı atışmalara vesile olmak da istemiyorum. Ben ne söylediğimi biliyorum, kullandığım dili biliyorum; bu büyük millete benim hakaret etmeyeceğimi önce bu aziz milletimiz bilir. Ben o kürsüden inerken millete nasıl baktığımı söyledim, ifade ettim.

Çok teşekkür ediyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de Sayın Dervişoğlu gibi bu sistemin ucube olduğunu düşünenlerdenim. Böyle düşünmemi gerektiren de sayısız sebep var ama Sayın Tunç’un şu değerlendirmesi ve gerekçesi akla ziyandır: “Efendim, bunu halk kabul etti, referanduma gidildi.” Doğru.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Doğru.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, bir durun.

12 Eylül 1982 Anayasası’nı da halk kabul etti, referanduma gidildi, hiçbir fark da yoktu. O zaman tankların, silahların gölgesi vardı. Bu sistemin kabul edildiği 2017 Anayasa referandumu da OHAL şartlarında yapıldı Sayın Başkan. Kaldı ki sandık sonuçlarının takdiri siyasilere kendine aittir.

Efendim, halk böyle istedi, biz her şeyi yaparız; olmaz. Halk böyle istedi diye Polis Akademisinde AK PARTİ seçim marşı çalamazsınız. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Halk böyle istedi diye lise öğrencilerini teknoloji fuarına götürüyoruz diye kandırıp “İlk Oyum Erdoğan’a, İlk Oyum AK PARTİ’ye” toplantısına götüremezsiniz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Halk bize yetki verdi diye sınırları kalbura çeviremezsiniz. Halk bize yetki verdi diye Türkiye’ye 4,5 milyon Suriyeliyi dolduramazsınız. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Halk bize yetki verdi diye sınırların kevgire çevrilmesine müsaade edemezsiniz.

Şimdilik bununla yetineyim, zaman tasarrufu bakımından. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, size kimse bir şey söylemedi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bana da söylemedi canım.

BAŞKAN – Ama yani böyle başlarsak bu işin altından kalkamayız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye ayrımcılık yapıyorsunuz Başkan, oraya da söylemedi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Müsavat Bey de bir eleştiri yapmadı ki “Değerlendirmesine katılmıyorum.” diye beş dakika konuştu adam.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Katılmıyorum.” diye beş dakika konuştu, söz verdiniz. Sataşmadan mı verdiniz efendim?

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Altay, müsaade eder misiniz. Anlamadım arkadaşlar; nedir problem?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Problem şu Başkanım, diyoruz ki: Bu şekilde devam edersek sabahı bulur.

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – E, ne yapalım? Ne yapmamı istiyorsunuz? Bu usulü ben ihdas etmedim, bu ortak bir karar neticesinde turların sonunda Grup Başkan Vekillerine söz verileceği... Yani müsaade edin. O zaman gelip siz yönetin burayı.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Takdir sizin Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu sistemin, Cumhurbaşkanlığı sisteminin tek adam rejimi olmadığını, halkoyuyla Cumhurbaşkanının göreve başladığını söyledi. Halk oylaması bölümü doğru ama halk oy verirken tek bir kişiye oy vermedi, bu Parlamentoda seçilen bütün milletvekillerine, partilere de oy verdi. Şu anda tek adam rejimi yok mu gerçekten? İtfaiye söndürmeye gitmeden önce Cumhurbaşkanından talimat bekleyen bakanlar yok mu? Sağlık Bakanı kendi alanıyla ilgili bir söz kurduğunda onu kameralar önünde rencide eden bir Cumhurbaşkanı yok mu? Burada yasalarla ilgili konuşmalar yapıldığında bile en son sözü tek adam vermiyor mu? Yani “darbe rejimi” dediğimizin illa askerî darbe olması gerekmiyor. 15 Temmuz bile Allah'ın lütfü sayıp halk iradesini en yüksek düzeyde gasbeden bir tek adam yok mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün 2 defa Cumhurbaşkanı aday olmuş Selahattin Demirtaş cezaevinde rehin tutulmuyor mu? Figen Yüksekdağ rehin değil mi? Selçuk Mızraklı Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı olarak şu anda Edirne Cezaevinde değil mi? İdris Baluken...

Aslında asıl darbeyi Adalet ve Kalkınma Partisi yürütüyor ve bu darbeyi zamlardan, bakanların söz hakkını kısıtlamaya kadar bir kişi yapıyor, o da AKP'nin Genel Başkanı; "tek adam rejimi" dediğimiz tam da budur. Bunu her gün konuşuyoruz, bugün Sayın Tunç neden rahatsız oldu anlamak mümkün değil.

Evet, bu ülkede totaliter, otoriter bir rejim iş başındadır ve Cumhurbaşkanlığı sistemi de OHAL döneminde yürürlüğe konulmuştur. Her tür hak ve özgürlük gasbedilerek bu sistem yürürlüğüne devam ediyor, bunu biz değiştireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Soylu, buyurun.

5.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İYİ Partinin Grup Başkan Vekilini dinledim ve tavsiyelerini de aldım. Konuşma metnini tamamen iftiraya, hem devlete hem bizlere tamamen hakarete ve maalesef tamamen Türkiye Cumhuriyeti'ni suçlayıcı bir anlayışa döndürüp Türkiye'nin terörle şanlı mücadelesine bir cümle bile ayırmamasını esefle değerlendiriyorum. Hiçbir şey söylemedim, söylemeyeceğim. Ben nasıl dinlemişsem akşamleyin söyleyeceklerimi de yerlerinde oturarak dinlemelerini kendilerine tavsiye ederim.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Memnuniyetle.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Aynı zamanda da söyleyeceklerimi teker teker not almanızı ve kendi içinizde bir muhasebe yapmanızı da ben size tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.43

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz, Sayın Ali Muhittin Taşdoğan'ın.

Sayın Taşdoğan, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden büyük Türk milleti; pandemi yönetiminde dünyadaki ülkelere örnek olan ve birçok başarılı işlere imza atan Sağlık Bakanlığının bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Sayın milletvekilleri, bugün, dünyada tanımlanmış 6 binin üzerinde nadir hastalık olduğu bilinmekte ve nadir hastalıklardan muzdarip 400 milyon kişi bulunduğu düşünülmektedir. Ülkemizde akraba evliliği oranının dünya ortalamasından daha fazla olması sebebiyle bu oranın daha da yüksek olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye’de yaklaşık 5-6 milyon kişinin bu hastalıklardan etkilendiği tahmin ediliyor ve bu kişilerin yüzde 80’inin nadir hastalığının genetik kökenli olduğu varsayılmaktadır. Ayrıca, bu hastalıkların yüzde 50 ila 70’inde maalesef çocuklarımız etkilenmektedir. Bu hastalıklardan biri olan spinal mürsküler atrofi yani SMA; sinir hücrelerini etkileyen, kalıtsal ve ilerleyici bir kas hastalığıdır. Hastalık, istemli kasların erimesine yol açıyor, bazen yemek yemeyi ve nefes almayı dahi zorlaştırıyor ve bazen de ölümcüldür. Hastalığa dünyada her 10 bin doğumda 1, Türkiye’de ise 6 bin doğumda 1 rastlanıyor. Bu sebeple evlilik öncesi SMA taraması ve diğer nadir hastalıklarla ilgili taramalar büyük önem taşımaktadır. Bizim de Genel Kurulda, komisyonda ve çeşitli mecralarda dile getirmiş olduğumuz, aynı zamanda Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimiz, SMA gibi genetik geçişli hastalıkların önlenmesine yönelik evlilik öncesinde çiftlerin taşıyıcılık testinden geçmesini amaçlayan tarama programı dünyada sayılı ülkelerin yapabildiği genetik taramalara eklenmiştir. Aile hekimlerinde ücretsiz olarak 27 Aralık 2021 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmıştır. Bu tarama testi ardından gerekirse Preimplantasyon Genetik Tanı yöntemiyle ve bebeğin SMA’lı doğmaması için tüp bebek yönteminden yararlandırılıyor. Tüp bebek tedavisi de çiftlere yine ücretsiz olarak yaptırılıyor.

Bu programın hayata geçirilmesinde emeği geçen herkese ayrı ayrı teşekkür ediyor, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli tüm çalışmaların destekçisi olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Yeri gelmişken SMA tedavisi için şunu belirtmekte de fayda vardır: Allah, devletimize zeval vermesin, bilimsel olarak faydası ispatlanmış tüm tedavileri ödemektedir. Kamuoyunu yanıltıcı bilgi ve kampanyalar ise bilimsellikten uzak, ilaç kartellerinin manipülasyonlarından başka bir şey değildir. Bundan sonra da kanıtı dayalı olarak ispatlanmış tüm tedavileri devletimiz karşılayacaktır. Zira kırk asırlık devlet felsefemizin temelinde “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” düsturu vardır.

Kıymetli milletvekillerimiz, bizim de gayretlerimiz sonucunda Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulmuş olan özel gereksinimli çocukların tanı, tedavi ve takip süreçlerini yürüten, özel gereksinimleri

ve nadir hastalıkları olan bireylerin sağlık sisteminde yaşadığı sorunları tespit edip bunlara ilişkin çözümler üreten Otizm, Zihinsel Özel Gereksinimler ve Nadir Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından geçtiğimiz günlerde Nadir Hastalıklar Sağlık Strateji Belgesi ve Eylem Planı yayımlandı. Birçok kurum ve kuruluşun katkı sağladığı eylem planında farkındalık ve bilgi düzeyinin artırılmasından nadir hastalıkların tanısı ve önlenmesine, genel tedavi ve bakım hizmetlerinden araştırma ve geliştirme çalışmalarına kadar birçok konuda beş yıllık bir planlama ortaya konulmuştur; emek veren başta Bakanlığımız olmak üzere tüm paydaşları kutluyoruz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, nadir görülen hastalıklara sahip bireylerin ve ailelerinin her zaman yanında olacağımızı, sorunlarının çözülmesi ve taleplerine ilişkin her zaman çözüm odaklı çalışacağımızı belirtmek istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, başka bir önemli konu ise sağlık sistemimizin onkoloji tedavilerinde yeni tedavi sistemlerine adaptasyon gereksinimiyle ilgilidir. Son yıllarda teknolojik gelişmeler sonucunda moleküler ve genetik tekniklerdeki ilerleme ve bunların kliniğe adaptasyonu kanserden korunma, kanser taramaları tanısı ve tedavisinde çok önemli gelişmeler olmuştur. Bu doğrultuda, bizim seçim beyannamemizde de yer alan, oluşturulması gereken kapsamlı bir ulusal kanser kontrol programı sayesinde erken veya geç teşhis edilen tüm hastaların kaliteli ve uzun yaşam sürmesi adına hastalığın en iyi şekilde yönetilebilmesi amaçlanmalıdır. Kanıtı dayalı stratejilerin uygulanması yoluyla, zamanında, etkin tedaviye hastaların erişimiyle birlikte kanser hastalarında sağ kalım oranlarının artması ve hastaların yaşam kalitelerinin de en üst seviyeye çıkması hedeflenmektedir.

Tıp ve teknoloji alanında meydana gelen gelişmeler dünyada kanserle mücadelede yenilikçi, kişiselleştirilmiş tedavileri gündeme getirmiştir. Tanı ve tedavisinde moleküler biyobelirteç olmadan tedavisini planlayabileceğimiz kanser kalmamaya başladı. Bu noktada, ülkemizde kişiselleştirilmiş kanser tedavilerinin hastaların erişimine zamanında sunulabilmesi için tedavi kılavuzlarına, yasal mevzuat düzenlemelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Karşılanmamış tıbbi ihtiyacın olduğu kanser hastalıklarında hastalar için klinik fayda sağladığı kanıtlanan ilaçlar için mevcut klinik araştırma verilerini kullanarak FDA veya EMA tarafından verilen hızlandırılmış ruhsat onay mekanizmaları ülkemizde de uygulanabilir olmalıdır. Zamanın çok kritik olduğu ve içerisinde çocuk kanser hastalarının da bulunduğu hedefe yönelik tedaviler alanında erişimi hızlandırmak için mevzuat altyapısı gereklidir. Kişiselleştirilmiş onkoloji tedavilerinin önceliklendirilmesi, spesifik tanımlanmış, ruhsatlandırma süreci hızlandırılmış pozitif fayda değerlendirmesi hususunun Sağlık Bakanlığımız ve Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuz tarafından yeniden gözden geçirilmesinin ve iyileştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, sözlerime seçim bölgem Gaziantep'te devam eden sağlık projeleri konusundaki birkaç hususu dile getirerek devam etmek istiyorum. Mayıs 2021 tarihinde yapımına başlanan 25 Aralık Devlet Hastanesi 300 yataklı ek bina projesi durmuştu. Fakat geçtiğimiz günlerde ek bina ikmalî yapım ihalesi açık ihale usulüyle yeniden gerçekleştirildi, yakın zamanda yer teslimi yapılarak inşaat kaldığı yerden devam edecek, inşallah hemşehrilerimizin hizmetine sunulacaktır. Yapımı tamamlandığında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük hastanesi olma özelliğini taşıyacak olan 1.875 yataklı Gaziantep Şehir Hastanesinde 2023 yılının Mayıs ayında tamamlanmak üzere yoğun çalışmaların devam ettiği bilgisini de vermek istiyorum. Bu hususta, şehrim ve şahsım adına bir kez daha teşekkür ediyorum.

Gaziantep'e bir hizmet tipi halk sağlığı bölge laboratuvarı da Sağlık Bakanlığımızın yatırım planında yer almaktadır. Bu projenin yapım ihale sürecine geçebilmesi için yatırım ödeneğinin çıkarılarak gerekli ihale sürecinin başlaması şehrimiz için hayırlı olacaktır.

Oğuzeli ilçemize yapılması planlanan ve yatırım programına alınan 50 yataklı devlet hastanesinin proje ihalesi yapılarak proje çizimine başlanmıştır. Bölge için oldukça önemli olan bu çalışmada emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Şehrimize ve Oğuzeli'nde yaşayan hemşehrilerimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre MHRS üzerinden ekim ayında toplam 17 milyon 99 bin 328 randevu vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuş fakat 2 milyon 866 bin 7 kişi hastaneye gitmemiştir. Bu

veriler ışığında MHRS üzerinden alınan randevulara gidemeyecek olanların randevusunu en az iki gün önceden iptal etmesi hem muayene olmak isteyen diğer kişilere yer açılması hem de sağlık sisteminin zora sokulmaması açısından önemlidir. Vatandaşlarımızın bu hususta dikkat etmeleri gerektiğinin de altını çizmek istiyorum.

Görüşüğümüz Sağlık Bakanlığı bütçemizin hayırlara vesile olmasını, bereketli olmasını temenni ediyör, hepinize şifalı günler diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hayati Arkaz...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer Bakanlarım, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığının 2023 yılı Bütçe Kanunu Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2019'un Aralık ayında dünyada koronavirüs Çin'de ilk görüldüğünde Sayın Bakanımızın üstün gayretleri ve becerisiyle, tedbir olarak derhâl, alanında uzman hekimlerden oluşan bir Bilim Kurulu oluşturuldu; burası çok önemlidir ve dünyada ilktir. Bilimsel bir çalışma yapıldı çünkü tıp bilimidir. Hastanelerimizde ve sağlık camiasında gerekli hazırlıklar yapıldı. Türkiye Cumhuriyeti devleti pandemide başarılı olmuştur, bunu bütün dünya biliyor. Bu hazırlıklar sayesinde biz Avrupa ve ABD gibi genç-yaşlı, zengin-fakir ayrımı yapmadık, hastalarımızı sokaklarda, parklarda yatırmadık; hatta, yurt dışından gelen hastalara da baktık. Sağlık çalışanlarımız hastalarının başından bir an olsun ayrılmadılar, evlerine gidemediler, otellerde kaldılar, hasta oldular, yoğun bakıma girdiler ve şehit oldular. Bu mücadele sürecinde kaybettiğimiz, benim de hocam olan Profesör Doktor Murat Dilmener'e, Profesör Doktor Cemil Taşçıoğlu'na, Profesör Doktor Feriha Öz ve nice isimsiz kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Bu süreçte, iki ay gibi kısa bir sürede İstanbul'da 2 tane pandemi hastanesi yapıldı. Dünyada kendi aşısını yapan ilk 9 ülkeden 1'iyiz. Devletimiz bu mücadeleye büyük destek verdi. Yıllardan beri ithal ettiğimiz ventilatör cihazı, Covid'de olmazsa olmaz olan high-flow cihazını da aynı şekilde on beş günde ürettik ve kullanmaya başladık. Bu iki cihazı da ihtiyacı olan ülkelere hibe ettik. Dünya Sağlık Örgütü ve camiası verdiğimiz bu mücadeleyi gıptayla seyrediyor, seyretmeye de devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, dünyanın sağlık merkezi olmuştur. Bu yıl itibarıyla, an itibarıyla yurt dışından gelen hasta sayısı 1 milyon. Dünya Sağlık Turizmi Konseyine göre Türkiye dünyada ilk sıralardadır. Avrupalılara tedavi için Türkiye'ye neden geldikleri sorulduğunda, daha doğru teşhis, daha çabuk tedavi ve daha iyi hizmet olduğunu söylüyorlar. Türkiye'nin sağlıkta gücü tartışılmaz bir gerçektir. Türkiye'de şu anda 1,5 milyon sağlık ordusu var, 170 bin küsör doktorumuz var; 560'ı özel hastane, 20'si şehir hastanesi olmak üzere 1.550 hastanemiz var; 25 bin yoğun bakım yatağımız, 300 bin hasta yatağımız... Bu yıl an itibarıyla 18.400 hekim mezun etmişiz, hedefimiz 25 bin. 126 tıp fakültemiz var. Avrupa'da ve ABD'de olduğu gibi doktor başına 500 kişi düşüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devlet üniversitelerinde ve hastanelerde ücretsiz sağlık hizmetlerinden bahsetmek istiyorum. Doğum ücretsiz yani doğan çocuk 18 yaşına kadar devletin garantisinde, devlet tarafından ücretsiz bakılıyor. Yoğun bakımlar ücretsiz, acil tedaviler ücretsiz, kardiyovasküler cerrahi tedavilerinin, ameliyatlarının tamamı ücretsiz, yanık tedavileri ücretsiz, onkoloji yani kanser tedavileri ve ameliyatları ücretsiz, aşılar ücretsiz, diyaliz ücretsiz, organ nakli ücretsiz. Ambulans hizmetleri de ücretsiz. Avrupa'da ve Amerika'da en pahalı hizmet ambulans hizmetleridir. Böyle bir sağlık sistemi, böyle bir hizmet dünyanın neresinde var? Varsa söylesinler, ben bilmiyorum. Türkiye'deki hastanelerimiz beş yıldızlı otel gibi. Dolayısıyla yurt dışında yaşayan vatandaşların tamamı, hemen hepsi Türkiye'de tedavi oluyolar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık, sarf malzemeleri, tıbbi cihazlar, ilaçlar; kısacası tıpta kullanılan ürünlerin büyük çoğunluğu da yerli ve millî. Bu ürünleri 150'den fazla ülkeye de ihraç ediyoruz. Artık ABD'de ve dünyada, gelişmiş ülkelerde yapılan ameliyatların tamamı Türkiye'de yapılıyor. Büyük ameliyatlar lazerle ve robotik cerrahi sistemiyle yapılıyor. Nöronavigasyon yöntemiyle kafatası açılmadan, kapalı beyin ameliyatları yapılıyor. "Beating-heart" sistemiyle kalp ameliyatları

artık kapalı yapıyor; kalp dışarı çıkarılmadan, koltuk altından girilerek 5 tane damar değiştiriliyor yani baypas ameliyatları kapalı yapıyor. Bunu birkaç sene önce bize söyleseler idi “Hayal mi ediyorsunuz?” derdim. Her şey insan için, insanlık için.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malpraktis büyük bir sorundu, bu konuda ciddi düzenlemeler yapıldı, bir üst kurul oluşturuldu; malpraktis konusu çözüldü.

Sağlıkta şiddet kanayan yaramızdır, milletimize yakışmıyor; şiddetle kınıyorum. Bu konuda cezalar artırıldı, katalog suçu kapsamına alındı. Bu sayede sağlıkta şiddet uygulayan insanlar ağır cezalar alacak; erteleme yok, paraya çevirme yok. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlıkta şiddetin karşısındayız ve lanetliyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

İleri tarihli randevu sorunu... Evet, böyle bir sorun var. Sayın Bakanımızla da bu konuları konuştuk. İlk etapta 42 bin olmak üzere yardımcı eleman alınıyor. Yani, alınacak personel, doktorun hasta bakma kapasitesini 2 kat arttıracak, daha hızlı hizmet verilecek.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Sağlık Bakanlığıyla beraber İçişleri Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesini de görüşüyoruz. Türkiye, terör belasından kırk yılda 40 bin insanını kaybetti, 10 bin şehit verdik. Bu mücadele Türkiye’ye 2,5 trilyon dolara mal olmuştur. Geçtiğimiz günlerde Beyoğlu İstiklal Caddesi’nde terör saldırısı sonucu yaralanan vatandaşlarımızı hastanelerde defalarca ziyaret ettim; acil şifalar diliyorum, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Böyle bir vahşet olamaz, bunlar insan da olamaz. Bu teröristlere mislisiyle ceza verilmiştir, verilmeye de devam ediyor. Ancak, önlerinde arkalarında, sağlarında sollarında kim varsa, bunlar hangi indelerse, hangi mağaradalarsa, karadan, havadan mutlak ama mutlak orada imha edilmeleri lazım. (MHP sıralarından alkışlar) Lider Devlet Bahçeli Bey’in dediği gibi, âlemde şer bitmez ise Oğuz neslinde de er bitmez. Cumhur İttifakı’yla beraber her türlü terörist ve terörizmle ciddi şekilde mücadele verilmiştir; yurt içinde terör bitmiştir, yurt dışında ise teröristler tespit ediliyor ve dünyanın neresinde olursa olsun gereken yapıyor. İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu göreve geldiği günden itibaren gece gündüz, bayram ve tatil demeden görevinin başında duruyor ve devlet adamlığı dersi veriyor; bizim anladığımız durum budur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sayın İçişleri Bakanımıza teröristler karşı, terörist seviciler karşı, terörün bitmesini istemeyenler karşı, bir de iç ve dış ajanlar karşı. Yalnız biz şunu anlamıyoruz: “Ben teröre karşıyım, ülkemi seviyorum.” diyen bazı kişiler neden karşı, bunu anlamış değiliz; bunu buradan söylemiş oluyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak şunu herkes iyi bilsin ki İçişleri Bakanlığımızın ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin arkasında Cumhur İttifakı var, büyük Türk milleti var. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hiçbir kimse Türk milletinin öfkesiyle alay etmesin, milli öfkeyi hafife almasın; Türk milleti ayağa bir kere kalkar, ikincisi olmaz. Biz ülkücüler, Türk milliyetçileri ve de Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatan ve millet için mücadele eden kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerinin yanındayız, arkasındayız.

Bu yıl Güneydoğu’ya yaptığım gezilerde, Diyarbakır, Van, Şanlıurfa, Mardin gibi illerimiz de kültür ve turizm kenti olmuş, Diyarbakır’a 80 milyar lira yatırım yapılmış, başta Sur ilçesi olmak üzere Diyarbakır yeniden imar edilmiş; mutlak gidip görmek lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yerle bir edilmiş ya, yerle bir edilmiş.

HAYATİ ARKAZ (Devamla) - Mardin’e gelen yerli, yabancı turist sayısı 3 milyonun üzerinde. Mardin’de bir esnaf arkadaşım bana aynen şunu söyledi, PKK’nın 2 çocuğundan 1’ini dağa kaçırdığını, her ay da terör örgütüne yardım diye haraç aldıklarını söyledi. Şu anda ise “İyi ki devletimiz var, şu anda çok mutluyuz.” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAYATİ ARKAZ (Devamla) – Büyük Türk milletiyle, Türk Silahlı Kuvvetleriyle Allah’ın dışında hiçbir güç baş edemez. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sağlık Bakanlığımızın, İçişleri Bakanlığımızın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2023 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını temenni ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nevin Taşlıçay...

Buyurun Sayın Taşlıçay. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Aziz Türk milletini ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

“Tıp sanatı nerede sevilirse, orada insanlık sevgisi de vardır.” Bu söz modern tıbbın kurucusu olarak kabul edilen Hipokrat’a aittir. Bilimsel gayeyi insan sevgisiyle özdeşleştiren bu düşünce, Şeyh Edebalı’nın “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” veciz sözüyle geçmişten bu yana insana bakışımıza ve tarihsel yönetim anlayışımıza kaynak oluşturmuştur. Edebalı’nın sözünden neşet eden bu ruh, Covid-19 salgınıyla mücadelede insan merkezli politikalarıyla etkili bir icraya, sevk ve idareye imkân veren Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sağladığı imkânlarla Türkiye’yi dünyada öne çıkan ülke konumuna ulaştırmıştır. Kamunun başaktör olduğu bu süreçte Türkiye, dünyada az sayıda ülkenin başardığı Covid-19 aşısı üretimini gerçekleştirerek Turkovac aşısını üretmesiyle, doktor ve diğer sağlık personelinin niceliği, niteliği ve hizmet sunum anlayışıyla hepimizin iftihar vesilesi olmuştur. Yerli aşısı başarımızdan ilhamla teşhis sonrası tedavinin ana ögesi olan ilaç konusunda da yerli üretimin artmasını, dışa bağımlılığın ortadan kaldırılmasını arzu ediyoruz. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu sorumluluğunda, sayıları 60’ı bulan eczacılık fakültelerimizin etkin rol oynayacağı biçimde, devlet, üniversite ve sanayi iş birliğinin güçlenmesi, AR-GE ve inovasyonu destekleyen bir sistem oluşturulmasının hayati önem taşıdığı kanaatindeyiz.

Önemli bir insan kaynağı olan eczacılarımızın sağlık sistemimiz içerisinde anlamlı bir şekilde konumlandırılmasını temenni ediyoruz. Doğru ilaç, doğru doz ve doğru zaman anlayışıyla gerçekleştirilecek eczacılık hizmetlerinin kamu kaynaklarının etkin kullanılmasından sağlığı kaybetmeden korumaya dek ciddi katkılar sağlayacağını biliyoruz. Gerek Genel Kurulda gerek ilgili komisyonlarda birçok defa dile getirdiğim ve Bakanlığımızın da malumları olan eczacılarımızın problemlerinden bugün bir kez daha bahsetmek yerine, tüm eczacıların beklentilerini dile getirmek istiyorum: Sayın Bakanım, eczacılar öncelikle eczacılık yapmak istiyorlar. Eczacı, ilaç, hasta ve devlet üçgenindeki bürokratik işleyişten kaynaklanan ve mesailerinin önemli bir kısmını ayırdıkları işlemlere yoğunlaşmak yerine hastalara sağlık danışmanlığı yapmak istiyorlar; hastaya ilacın ödenebilirliğinin sağlanması için gerekli şartları anlatmak yerine ilaç-ilaç, ilaç-hastalık, ilaç-besin, ilaç-bitkisel ürün, ilaç-laboratuvar bulguları gibi tüm etkileşimleri sorgulayarak ilacın uzmanı olduğunu hissetmek ve hissettirmek istiyor; hastalara katılım payı anlatmak yerine kahve, çay gibi kafein içeren içeceklerin bazı soğuk algınlığı ilaçlarıyla beraber alınırsa çarpıntı, kalp ritim bozukluğu, tansiyon yüksekliği yapabileceğini; bazı tansiyon ilaçlarının astım, KOAH gibi hastalıklarda nefes darlığına yol açabileceğini ve bu durumun ilacın dozuyla da ilişkili olduğunu; aç kullanılması gereken bazı mide ilaçları bazı tiroit ilaçlarıyla eş zamanlı alınırsa tiroit ilacının etkisini azaltabileceğini; kullanımı çok yaygınlaşan antidepresanların da birbiriyle etkileşebileceğini, bu amaçla kullanılan bazı ilaçlarla tedavi sonlandırılıp başka ilaca geçileceği zaman eğer birkaç hafta beklenmezse hayati tehlikeye yol açabilecek durumlarla karşılaşılabilirliğini anlatmak istiyor. Eczacı, en kolay ulaşılan birinci basamak sağlık hizmeti sunucusu olarak en yakın sağlık danışmanlığı görevini yapmak istiyor. Eczacılar artık ekonomik kaygılarıyla gündem olmak istemiyor. Bu haklı beklentileri karşılama, nitelikli insan gücümüz eczacılarımıza hak ettiği değeri verme ve arzu ettikleri çalışma şartlarını sağlama sorumluluğu hepimizin omuzlarındadır.

Bu duygu ve düşüncelerle oluşturulacak bütçenin milletimiz adına hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sefer Aycan...

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sağlığın pozitif tanımıyla başlamak istiyorum. Bilindiği gibi, sağlık, artık “bedenen, ruhen ve sosyal yönden tam iyilik hâli” diye tanımlanmaktadır. Bu pozitif bir yaklaşımdır ve bu pozitif tanımda, dikkat edebildiğiniz gibi, hem bedensel sağlık hem ruhsal sağlık hem de sosyal yönden tam iyilikten

bahsedilmektedir. Yani ruhu da alması önemli bir yaklaşımdır ve burada dikkat ederseniz sağlık “tam iyilik hâli” diye tanımlanmaktadır. Tam iyilik sonsuz bir kavramdır; bugün sağlıklısınız, bugünkü sağlıklı hâlden daha sağlıklı hâle gelebilirsiniz anlamını taşımaktadır. Onun için sağlık hizmetlerinde hedef kitle sadece hastalar değildir, sağlık hizmetinde hedef kitle tüm insanlardır. Her insanın sağlığı daha da geliştirilebilir ve bu yüzden sağlık hizmeti her yaşta, herkesi, her zaman ilgilendiren bir hizmettir. Bu yaklaşımla, artık sağlık hizmeti günümüzde 4 grupta ele alınmaktadır; sağlığı geliştirme yani “health promotion” sağlığı koruma, tedavi hizmetleri ve rehabilite hizmetleri olarak 4 gruba ayrılmaktadır. Sağlığı geliştirme, son derece insancıl ve çağdaş bir yaklaşımdır, herkesin sağlığını daha iyi yapmaya çalışmaktır. Bu önemli bir yaklaşımdır ve en çok da buna ihtiyacımız vardır.

İkinci grup hizmetler, koruyucu hizmetlerdir. Koruyucu hizmetler bir statükodur, mevcut durumu korumaya yöneliktir yani hastalığın oluşmasını önlemeye yönelik bir yaklaşımdır. Bu da çok çağdaş ve insancıl bir yaklaşımdır, ucuzdur, etkindir; doğrusu da hasta olmayı önlemektir. Onun için, çabalarımızı aslında hastalığı korumaya vermemiz lazım, hatta sağlığı geliştirmeye vermemiz lazım. Tabii ki bu ütopyadır; bu arada insanlar hasta da olacaklar, onun tedavisine ayrıca geleceğim. Ama, koruyucu hizmetlerde çok geniş bir yelpaze vardır; kişiye yönelik koruyucu hizmetler ve çevreye yönelik koruyucu hizmetler olmak üzere bu da ikiye ayrılmaktadır. Şimdi, kişiye yönelik koruyucu hizmetler içerisinde 6 farklı grup var. Bunların bazıları üzerinde özellikle değineceğim. Bir tanesi bağışıklamadır yani aşı yapma. Burada kasıt, bu bulaşıcı hastalığa karşı toplumsal bağışıklığı oluşturmaktır; bu çok önemli bir yaklaşımdır. Ülke olarak bulaşıcı hastalıklara karşı bağışıklama konusunda, aşı yapma konusunda hakikaten deneyimimiz yüksektir, becerimiz yüksektir, etkinliğimiz de yüksektir. 13 bulaşıcı hastalığa karşı bağışıklama programı yürütüyoruz ve bunda da çok başarılıyız ama bunun tüm amacı hastalığı ortadan kaldırmaktır. Onun için, buna ayrı bir önem vermek gerekir ve bu bulaşıcı hastalıklarla ilgili, dünyadan kaldırmak da mümkündür çünkü etkeni belli ise buna aşı yaparak bu hastalığı ortadan kaldırabiliriz.

Türkiye’de 2 hastalık görülmemektedir. Bir tanesi çiçektir, 1970’lerde eradike edildi; diğeri, çok şükür, bizim dönemimizde eradike edildi, bu da çocuk felcidir. Çocuk felci konusunda ülke olarak 2001 yılında sertifika aldık. Bu da önemli bir başarıdır. Tabii ki Bakanlığın değil tüm sağlık çalışanlarının başarısıdır; yılların emeğinin, yılların çabasının getirdiği bir başarıdır. Onun için tüm sağlık personelini bu konuda başarılarından dolayı kutluyorum.

Şimdi, sıranın kızamığa geldiğini düşünüyorum. Aslında, bunu da mutlaka ortadan kaldırabiliriz; aşı çalışmalarıyla kızamık hastalığını da tamamen yok edebiliriz. Bu konuda yeniden kızamık eradikasyon programının da başlamasını istiyorum hakikaten, bunun ülkemiz açısından da çok önemli bir katkısı olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunu destekliyoruz.

Diğer bir kişiye yönelik koruyucu hizmet ise erken tanıdır. Erken tanı için klasik olarak hep şu söylenir: Hastalıkları ne kadar erken tanı yaparsanız o kadar iyi tedavi edersiniz. Burada da yürüttüğümüz 2 program var, bakanlık olarak yürüttüğümüz 2 program var. Bunlardan biri yenidoğanda erken tanı programıdır, çok doğru bir yaklaşımdır, destekliyoruz ve sonuna kadar desteklemeye de devam edeceğiz. Özellikle kistik fibrozis, doğuştan hipotiroidinin saptanması gibi konular hakikaten çok önemli katkılardır. Bu konuda başarılıyız.

Diğer bir erken tanı çalışmamız ise kanser tarama programlarıdır fakat onda istediğimiz gibi gitmiyor. Burada toplumsal katılımı bir sorun var. Buradan sesleniyorum, tüm risk grubu vatandaşlarımıza sesleniyorum: Sağlık Bakanlığımızın yürüttüğü 3 hastalığa karşı kanserde erken tanı programlarımız var. Sadece bunlara değil tüm kanserlere ve kronik hastalıklara yönelik erken tanı programlarına lütfen katılalım bu çünkü toplumsal sağlık düzeyimizi yükseltecek ve refahımızı, yaşanabilirliğimizi yükseltecek bir durumdur ve önemli sorunlardır. Bunun için, herkesi de erken tanı konusunda duyarlı olmaya ve verilen hizmetleri almaya... Onun dışında da kendimizin de periyodik olarak muayene olma bilincini yerleştirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Tedavi hizmetlerine gelince... Aslında tedavi hizmetleri toplumda basamaklı bir şekilde verilir, tüm dünyada da böyledir. “Birinci basamak tedavi hizmeti” dediğimiz zaman ayaktan tedaviyi anlarız, şu an onun karşılığı aile hekimliğidir. “İkinci basamak tedavi” var ve bir de “üçüncü basamak

tedavi” dediğimiz, eğitim-araştırma hastanelerinde yapılan tedavidir. Bizdeki yanlışlık, bizdeki sorun ve bütün yığılmaların da sebebi herkesin direkt üniversite hastanelerine ya da eğitim-araştırma hastanelerine gitmesidir. Mutlaka ve mutlaka basamaklı hasta sistemini uygulamamız lazım. Bunu uygulayamadığımız sürece ne kadar hastane açarsak açalım, ne kadar poliklinik açarsak açalım hastalık yükünü azaltamayız. Onun için, mutlaka birinci basamağı ve ikinci basamağı etkin kullanmamız lazım. Birinci basamakta, şu anki modelimiz aile hekimliğidir, aile hekimliğini desteklememiz gerekir. Evet, aile hekimlerinin yükü fazladır, aile hekimleri bu durumdan şikâyet etmektedir; şu an 4 bin kişiye kadar kayıt yapılabilmektedir, bunu mutlaka ve mutlaka 2.500’e indirmemiz lazım, en azından ilk etapta aile hekimlerine kayıtlı kişi sayısını 2.500’e indirip onların, bakım hizmetlerinin kalitesinin artmasını sağlayabiliriz.

Bunun dışında, aile hekimliğini çok desteklememiz gerektiğine inanıyorum. Bu aile hekimlerinin bir kısmı, maalesef, bina olmadığı için, kamu binası olmadığı için kiralık binalarda, özellikle büyükşehirlerde kiralık binalarda kalmaktadır, bu durumdan da kurtarmak lazım. Aile hekimliğine standart binalar yaparak sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak gerekir. Aynı zamanda birinci basamak sağlık kuruluşlarını personel yönünden de desteklemek lazım. Sağlık hizmetleri anlayışı değişti, daha büyük ekipler oluşturmamız lazım. Sadece bir hekim ve hemşireden ziyade yanına bir diyetisyen, yanına bir psikolog mutlaka katmamız gerekir ve ekibi genişletmek gerekiyor.

Diğer koruyucu hizmetler için ise, topluma yönelik koruyucu hizmetler için ise mutlaka toplum sağlığı merkezlerinin sayısını artırmamız gerekiyor. Şu an toplum sağlığı merkezleri maalesef yeterli değil. Özellikle büyükşehirlerde sadece ilçe merkezinden topluma yönelik koruyucu sağlık hizmetleri vermemiz mümkün değildir. Nüfusu 1 milyona yaklaşan ilçelerimiz var, onun için en azından her 100 bin nüfusa bir toplum sağlığı merkezi kurulabilir ve böylece topluma yönelik koruyucu hizmetleri artırabiliriz. Çevreye yönelik koruyucu hizmetlerde ise eskiden Sağlık Bakanlığı çok daha aktifti fakat şu an daha çok gözlem pozisyonunda Sağlık Bakanlığı. Çevre hizmetleri Çevre Bakanlığına, gıdayla ilgili hizmetler de Tarım Bakanlığına verildi. Oysa çevre hizmetleri insanın sağlığını en çok etkileyen unsurlardır. Hastalıklarımızın yüzde 90’ının sebebi çevresel faktördür. Çevresel faktörleri kontrol etmeden, çevresel faktörleri ortadan kaldırmadan hastalıkları önleyemeyiz. O zaman, tersine, daha çok hastaneye ihtiyacımız olur, daha çok poliklinik yapmaya ihtiyacımız olur. Oysa koruyucu hizmetler sağlığı korumaya yöneliktir, insancıldır, ekonomiktir, ucuzdur. Bugün, tersi, tüm sağlık harcamaları dünyada artmaktadır ve bu sağlık harcamalarının artışının en çok sebebi hastane harcamalarıdır, ilaç harcamalarıdır ve bu harcamalar, maalesef ve maalesef cari harcamadır, tüketimdir; hiçbir faydası yoktur, o anı kurtarıyoruz ama geleceğe bir faydası yoktur. Gelecek için, geleceği kurtarmak için sağlık düzeyini yükseltmek istiyorsak mutlaka çevreyle ilgilenmemiz gerekir. İklim değişikliği en önemli sorundur, kirlilikler en önemli sorundur. Bunları ortadan kaldırırsak, bunları ortadan kaldırmaya yönelik politikalar yaparsak o zaman sağlığa yatırım yapmış oluruz. Gerçek yatırım, bunlara yönelik yatırımlardır, bunlara yönelik harcamalardır ve böylece, sağlık düzeyini, hastalıkları önlemek mümkün olacaktır.

Tedavi hizmetlerinde mutlaka basamaklı hasta bakım sistemini yerleştirmemiz lazım. Onun için belki Türkiye’de birinci basamak aile hekimliği var ama ikinci basamakta sorun var. İlçe hastanelerinin belki donanımları artırılabilir veya başka bir önerim de büyük hastanelere yönelik semt poliklinikleri uygulaması gelebilir ve böylece, hastanelerin üçüncü basamak hastanelerin gerçek fonksiyonlarını yapmasını da sağlayabiliriz çünkü buralar eğitim araştırma hastaneleridir; burada bir taraftan tıp eğitimi, uzmanlık eğitimi verilirken bir taraftan da gerçekten araştırılması gereken vakalara yönelik hizmet verilmektedir. Şimdi, biz buraya rutin hastaları gönderdiğimiz zaman, o zaman araştırılması gereken hastalara da haksızlık yapmış oluyoruz. Burada eğitim araştırma kurumlarını desteklemek, buradaki kadroları desteklemek ve boş yere de meşgul etmemek gerekiyor. Onun için mutlaka basamaklı hasta bakım sistemini yerleştirmek ve bunu uygulamak gerekiyor. Bizdeki, Türkiye’deki en büyük yanlışlık bu; herkes direkt üniversite hastanesine gitmeye çalışıyor ve direkt yan dal uzmanına gitmeye çalışıyor. Yan dal uzmanlarının poliklinik yapması -aslında bunlar herkeste böyle bir beklenti doğuruyor- doğru bir yaklaşım da değil ve bu şekilde de sağlık harcamaları artıyor, tanı ve tedavi süreçleri de uzuyor.

Onun için genel pratisyenliğe, genel dâhiliyeye, genel pediatriye, çocuk hekimliğine önem vermek ve hastalıkların bunlardan geçerek yan dallara gitmesini de sağlamak lazım.

Bunun dışındaki konulara değinecek olursam, ruh sağlığı hizmetlerini Milliyetçi Hareket Partisi olarak çok önemsiyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak toplumsal ruh sağlığını çok önemsiyoruz ve bununla ilgili çalışmalara da ayrı önem veriyoruz. Mutlaka ruh sağlığı hizmetleri tabana yayılmalıdır. Burada da amaç, yine, sadece tedavi değil, ruhsal sorunları, şiddeti önlemeye yönelik olmalıdır. Onun için eve, iş yerine kadar uzanan bir psikolojik desteğe de ihtiyacımız vardır. Burada da amacın ruhsal sorunları önlemeye yönelik olması gerekir.

Bir diğer konu, ağız ve diş sağlığı konusudur. Maalesef, ağız ve diş sağlığı konusunda da toplumsal olarak iyi değiliz. Ağız, diş sağlığı hizmetlerini yaygınlaştırmamız gerekir. Ağız, diş sağlığında aile hekimliği uygulamasını destekliyoruz. Ülke genelinde yaygınlaşmasını çok önemli görüyoruz ve ağız, diş sağlığı hizmetlerinin alınması için birtakım kolaylıklar yapılması lazım. Özellikle Sosyal Güvenlik Kurumunun muayenehanelerde ağız, diş sağlığı hizmetlerini desteklemesi ve geri ödeme kapsamına almasını çok önemsiyoruz. Birinci basamakta ağız, diş sağlığını yaygınlaştırmamız ayrıca önem taşıyacaktır.

Sürem bitiyor, biraz da sağlık personeli üzerinde söz etmek istiyorum. Sağlık personelinin eğitimi ve sorunlarıyla da ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Çok geniş bir yelpaze sağlık personeli grubu; farklı farklı sınıflandırılıyor, bazı sınıflandırmalara göre 39, bazı sınıflandırmalara göre 129 meslek var. Tabii ki zor; sağlık hizmetleri en profesyonel emeğin olduğu yerdir, tıp eğitimini ve uzmanlık eğitimini başa koyarsak, bu konuda özellikle altyapısı oluşmamış, standartları oluşmamış tıp fakültelerinde eğitimlere, şartları iyileşene kadar ara verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle tıp fakültesi hastanelerinin mutlaka altyapıları iyileştirilmelidir ve buradaki eğitim kalitesini yükseltmemiz gerekir. Bu zamana kadar çok iyi koruduk, tıp fakültelerimiz çok başarılı, hekimlerimiz çok başarılı, tüm sayılarının artmasına, nicelik üzerinden gitmemize rağmen şu an tıp fakültelerinin, hekimlerimizin kalitesi çok yüksek, tüm dünya bunu kabul ediyor ve beğenisi de bu doğrultuda artmış durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SEFER AYCAN (Devamla) – Ama dediğim gibi, tıp meslekleri çok geniş bir yelpazeyi oluşturuyor. Tıp meslekleri kanunumuz, 1219 sayılı Kanun’umuz 1928’de çıkmış bir kanun. Çok eksikleri var, birçok mesleğin tanımı yok. YÖK ile Sağlık Bakanlığı arasında uyumsuzluklar var, YÖK birtakım insanlara diploma veriyor fakat bu diplomaların Sağlık Bakanlığında karşılığı yok, standart kadroda yok. Onun için hem YÖK’ün hem de Sağlık Bakanlığının bu konuda ciddi bir çalışma yapması ve bunları yeniden düzenlemesi ve bunların çalışma haklarının, standartlarının, görevlerinin tanımlanması gerekir diye düşünüyoruz.

Evet, sayın milletvekilleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinin devletimize, milletimize, tüm sağlık camiasına hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arzu Erdem...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar).

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi çerçevesinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletimizi, Bakanlarımızı, bürokratlarımızı, uzman arkadaşlarımızı, stenograflarımızı, bütçe döneminde emek veren tüm Meclis personelimizi, gece gündüz nöbette olan kahraman Emniyet mensuplarımızı ve emeği geçen herkesi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçeleri üzerine yapmakta olduğum konuşmama “aile” kavramının önemini belirterek başlamak istiyorum. Millî ve manevî değerlerimiz, inançlarımız, gelenek ve göreneklerimiz, değer yargılarımız, kısacası kültürümüzün korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında, millî bütünlüğün ve

dayanışmanın pekiştirilmesinde aile kurumunun önemi çok büyüktür. Bu nedenle çocukların yetişmesi ve eğitimi açısından aile oldukça önemlidir hatta birinci derecede öneme sahiptir.

Değerli milletvekilleri, Türk toplumunun temel taşı olan aile, ekonomik ve sosyal gelişmelerin yol açtığı olumsuzluklara karşı korunmalıdır. Son zamanlarda bilgisayar, internet, video oyunları, çizgi filmlerle hızla gelişen sektörün yarattığı sanal dünyanın çocuklar, gençler ve yetişkinler üzerindeki etkilerine ait tartışmalar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sürmektedir. Piyasaya her yıl çıkan yüzlerce yeni bilgisayar oyunu başta görsel efektleri, sosyal medya üzerindeki reklamları ve aksiyon sahneleri olmak üzere etkileyici senaryolarıyla dünya genelinde milyonlarca çocuğumuzu etkisi altına almaktadır. Çocuklar ve gençler zamanlarının büyük bir bölümünü bilgisayar başında geçirmektedirler ve bir süre sonra bağımlılık hâline gelmektedir. Eğlenceli gibi görünse de özellikle şiddet içerikli birçok bilgisayar oyununun ve çizgi filmin çocukları tehdit ettiğini hatta ölüme sürüklediğini dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de maalesef örnekleriyle görmekteyiz. Çocukların ve gençlerin bilgisayar başında fazla zaman geçirmeleri sosyal hayattan uzaklaşmalarına, dış dünyayla bağlantılarını kesmelerine ve kendi dünyalarını oluşturmalarına yol açmaktadır. Sosyal hayattan kopan bu çocuklar ve gençler oyunlardaki çizgi film karakterlerinin kimliklerine bürünmektedirler. Yüzlerce gencimizin ve maalesef yüzlerce gencimizin intihara sürüklenmesine yol açan birçok oyun ve birçok çizgi film bulunmaktadır. Bu oyunlar ve çizgi filmler -özellikle burada dikkat çekmek istiyorum- 6 yaş itibarıyla küçük çocuklarımızı etkisi altına almaktadır ve bunlar için tasarlanmıştır. Özellikle çocuklar, izledikleri film karakterlerini kendi iç dünyalarında benimsemekte ve kişiselleştirmektedir. Ailesine zarar vermeye yönlendiren bu oyunlarda çocuk eğer aileye zarar vermiyorsa bu kez kendine zarar vermektedir hatta için içinden çıkamadığı zaman, şu an dünyada da görülen örneklerle beraber, yaklaşık binin üzerinde çocuk bu oyunlar dolayısıyla intihara sürüklenmektedir. Aidiyet duygusundan uzaklaşan bu çocuklarla ilgili mutlaka özel çalışmalar yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, dijital yayın platformlarına da değinmek istiyorum. Başta Netflix, ülkemiz aleyhine yayın içerikleriyle, millî, manevi, ahlaki değerlerimizi ayaklar altına almayı hedeflemektedir; aynı zamanda, kültür emperyalizminin en güçlü silahıdır; birkaç ülke hariç, bütün dünyada milyonlarca aboneye ulaşmaktadır. Yayınladığı "3 Altında: Arcadia Hikâyeleri" adlı çocuk animasyon çizgi filmde -bakın, Netflix'te çocuk animasyon bir çizgi filmde bahsediyorum- burada 9-10 yaşında 2 kız çocuğu birbiriyle öpüştürülerek maalesef çocuklar farklı yönde yönlendirilmektedir. "13 Commandments" isimli dizide Atatürk ve Erdoğan fotoğrafları kullanılarak Türkler, barbar ve katil olarak gösterilmiştir. Yine, Netflix platformunda yayınlanan "İkinci Dünya Savaşı" konulu belgeselde hastalıklı Türk ve Türkiye düşmanlığı yapılarak bir tarihî belgeselde bile Türkiye'nin toprak bütünlüğüne el ve dil uzatılmaktadır. Bunun gibi örnekler çok fazla, daha fazla örneğe girmek istemiyorum. İncelediğinizde hepiniz bunları göreceksiniz ve tespit edeceksiniz. Küresel çetelerin Türkiye'ye dayatmaya çalıştığı sözde Ermeni soykırımı yalanını, özellikle yine hain FETÖ terör örgütünün de propagandasını yapan "Another Life" diye bir dizi var, burada da aynı şekilde bunları görmekteyiz.

Söz konusu platformlardan uzak durmanın tek yolu şudur: Sonuç itibarıyla, çocuklarımızı korumak istiyorsak onların izlememesine ancak biz sebep olabiliriz, biz bunu önleyebiliriz. Bu açıdan özellikle gençliğimizin baş belası olan uyuşturucu bağımlılığından tutun, tüm bağımlılıkların engellenmesi için, bu tarz dizilerde millî, manevi, ahlaki değerlerimizin yıpratılmaması için mutlaka bir eğitim seferberliğinin başlatılması, anne-baba olarak bizlerin ve aile bireylerinin tamamının gerekli hassasiyeti ortaya koyması gerekmektedir. Özellikle bu konuda Bakanlığımızın yapmış olduğu kıymetli çalışmalar var. Yapılan çalışmaları da yakından takip ediyorum. Siyasetüstü bu meselelerde hepimizin tek dil, tek vücut, tek bilek olması gerekiyor ve tüm çalışmalarını da can gönülden desteklememiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, biz Türk kadınına bakınca maddenin karanlığı içindeki ruhun aydınlığını, umutsuzluğun karanlığı içindeki huzurun aydınlığını, ihtirasların karanlığı içindeki faziletin aydınlığını, cehaletin karanlığı içerisindeki şefkatın aydınlığını, kavganın karanlığı içindeki sevgi ve bağlılığın aydınlığını görüyoruz. Bizler de birer anneyiz, kaldı ki çocuklarımız için yapamayacağımız fedakârlık yoktur, canımızı seve seve veririz evlatlarımız için ama o anne ki vatan ve millet için, özellikle toprak için kağnısının üzerine yüklediği mühimmatı askere götürürken bebeğini önce sırtına alıp, tek battanisiyle bebeğinin üstünü örtüp, sonra da mühimmata bakıp "Mühimmat ıslanacak, askere

götüremeyeceğim.” deyip bebeği mühimmatın üzerine, battaniyeyi de bebeğin üzerine örtüp cepheye götüren kahraman Şerife Bacı’mızdır. Gittiğinde, battaniyeyi kaldırdığında bakıyor, bebeği vefat etmiş ama mühimmat sağlam ve diyor ki: “Vatanım sağ olsun.”

Şimdi, buradan, özellikle PKK’nın provokasyonunu yapanlara seslenmek istiyorum: Kahraman askerlerimizin, polislerimizin, kardeşimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu’nun, Aybüke ve Necmettin Öğretmenlerimizin, Bedirhan bebeğimizin ve nice ağız süt kokan masum kardeşlerimizin kanlarına bulaştırdığınız ellerinizle kirlettiğiniz yazmanızı sakın şerefli ve kahraman Türk kadınının töresini temsil işareti hâline getirmeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hainlerin beyaz bayrak çekip Türk adaletine teslim olmaktan başka hiçbir çare ve yolları yoktur. Beyaz yazma değil, beyaz bayrak çekilir ancak. Analarımızın hayatları gibi tertemiz beyaz tülbentlerini bebek katillerine malzeme yapma girişimi pespaye bir gösteridir ve provokasyondur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - O pespayeliği şu anda sen yapıyorsun, provokasyonu da sen yapıyorsun.

ARZU ERDEM (Devamla) – Değerli milletvekilleri, engelli kardeşlerimiz kıymetlilerimiz olduğu için içinde bulunduğumuz iktisadi yapı engellilerimizi kapsayacak şekilde düzenlenmelidir. İstihdama katılım ve kadro verilmelidir, kadro verilirken öncelik sağlanmalıdır. Engelli öğretmenlerimiz başta olmak üzere, hangi alanda yeteneği, donanımı, birikimi varsa, hangi alanda uzmanlaşmışsa bütün özel kardeşlerimizin bilaistisna hem özel şirketler tarafından hem de devletimiz tarafından mutlaka istihdam edilmesi şarttır. Bina girişlerimiz, yollar, umumi tuvaletler, sinemalar, tiyatrolar; kısacası toplu kullanım alanlarının tamamının özel kardeşlerimize uygun hâle getirilmesi yönünde eksikler tamamlanmalıdır.

Kamu kurumlarında 4857 sayılı İş Kanunu’na göre çalışan daimî kadrolu üniversite mezunu işçilerimizin de yine beklentileri var. Aynı üniversitelerin aynı bölümlerinden mezun olmalarına rağmen memur ve sözleşmeli çalışanlar unvanları olduğu için... Bunların ortadan kaldırılması, adaletsizliğin giderilmesi gerekiyor. Tayin, nakil, görevde yükselme, imza yetkisi gibi özlük hakları olmayan üniversiteli işçilerimizin beklentileri var.

Yine, aynı şekilde, memur ve sözleşmeli çalışanlar ile aynı işi yapan işçi kadrosundaki çalışanlarımız, memurluk statüsüne geçirilmeleri hususunda bir çalışma talep etmektedirler.

Yine, bizim için önemli, ben buradan özellikle belirtmek istiyorum; biz milletvekillerinin gece gündüz yanında olan, bu anlamda ailemizin birer bireyi olmuş olan danışman kardeşlerimize kıdem tazminatı ve mümkünse kadronun verilmesi konusunda bir çalışmanın yapılması şart.

Gazilerimiz arasındaki ayrımların kaldırılması, bu anlamda yapılan çalışmalara ilave çalışmaların yapılması, hepimizin başımızın tacı, gözümüzün nuru olan gazilerimizle ilgili bir borç olarak önümüzde durmaktadır.

Öğretmenevi çalışanlarımızla ilgili yine talepler var, burada da Sayın Aile Bakanımıza iletmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ARZU ERDEM (Devamla) – Yine, mazlumun yanında olan, devletin gülen yüzü, şefkat eli Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı personelinin kadroya geçirilmesi hususunda bir çalışma var mıdır? Bu konuyla ilgili bir çalışma yapılması özellikle talep edilmektedir.

Yine, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında ek ders karşılığı çalışan öğretmenlerimizin talepleri mevcuttur, bunu da buradan iletmek istiyorum.

Son olarak, aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçlarının tespitiyle gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden yararlanmalarının sağlanması ve rehberlik, danışmanlık hizmetleri sunulması aile ve bireylerin yaşam koşullarının iyileştirilmesini hedefleyen Aile Bakanlığına bağlı ASDEP personelinin kadro talebiyle alakalı umarım bundan sonraki dönemlerde bir çalışma yapılacaktır.

Yani sonuç itibarıyla, kamuda kadro alamayan taşeron işçiler, 4/B, vekil, sözleşmeli, fahri, geçici statüde çalışanların kadroya geçirilmesi hususunda çalışmalar yapılıyor, yapılmaya devam edilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARZU ERDEM (Devamla) – Ben hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sermet Atay...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin, İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımız, görev alanı olarak değerlendirildiğinde, bünyesinde bulundurduğu hizmet birimleriyle devletin, vatandaşın sosyal hayatına en çok dokunan bakanlığı olduğu tartışılmazdır. İç güvenlik ve asayiş hizmetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca icra edilmektedir. Bu teşkilatlarımız sahadaki faaliyetlerinde, Sayın Bakanımızın da bu konuda gösterdiği hassasiyetiyle, terör ve uyuşturucuya karşı topyekûn bir mücadele hâlidir. Terör örgütü PKK ve uzantılarına karşı operasyonlar aralıksız icra edilmektedir. Yapılan operasyonlarda binlerce sığınak imha edilmiş, aşağılık bebek katillerinin beli kırılmıştır. Terörü kaynağında yok etmek, savunmadan ziyade taarruz anlayışıyla mücadeleyi sürdürmek meyvelerini vermeye başlamıştır. Bu şekilde sahada alan hâkimiyeti kurmak suretiyle teröristlerin hareket kabiliyeti bitme noktasına gelmiştir. Yapılan operasyonlarda teröristlerin alan hâkimiyetleri engellendiği gibi maddi destekleri de kesilmiş, finans kaynakları tıkanmış ve lojistik destekleri engellenmiştir. Kolluk kuvvetlerimizin istihbarata dayalı, İHA, SİHA, insanlı keşif uçakları destekli etkin operasyonlarında muhtemel kayıplarımız en aza indirgenmiş, sözde üst düzey teröristlerin birçoğu etkisiz hâle getirilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımız ve liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin teröre ve uyuşturucuya karşı tavizsiz duruşu, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'nun insanüstü çabasıyla terörün ve uyuşturucu destekçilerinin sonu yakındır. Bazı çevreler akıl tutulması yaşamakta, devletin İçişleri Bakanı ve kurumlarını uyuşturucu baronlarıyla ilişkilendirmeye varacak derecede ahlaksız iftiralar ortaya atmaktadırlar. Bunların asıl rahatsızlığı, terör örgütünün ve uyuşturucu kaçakçılarının köşeye sıkıştırılmış olmasıdır. Terör ve uyuşturucuyla mücadelede destanlar yazılmasının yol arkadaşlarına verdiği kaygıyı teskin etmek adına meyvem veren ağaç taşlanmaktadır. Yani bu çevrelerin derdi, özüm yemek değil bekleme dövmektir. Bu çaba beyhudedir, kimse boşa uğraşmasın, bekleme dövdürmeyiz. Yurt içi terörist varlığı ilk defa 120'nin altına düşürülmüştür. Bu bize yapılan mücadelenin doğru olduğunu göstermiştir. Bu sayfanın kapanması ve terör başlığının ülkemizin gündeminden silinmesi cumhuriyetimizin 100'üncü yılında milletimize en büyük hediye olacaktır. Buna yürekte inanıyor ve destekliyoruz.

Alçak terör örgütüne 93'ü büyük olmak üzere 116.699 operasyon yapılmış; 91 terörist ölü, 113'ü teslim, 535'i sağ veya yaralı, toplamda 739 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Geline bu noktaya kolay ulaşılmadığı aşikârdır. Kırsalda yapılan terör operasyonları yüzde 300 civarında artırılmıştır. Bu şekilde bir mücadele olağanüstü bir gayret olmadan mümkün değildir. Terör örgütüne yeni katılımların önünü kesmek için atılan adımlar da sonuç vermiş, 2014 yılında yeni katılmı 5.558 iken 2022 Kasım ayı itibarıyla bu rakam 45'te kalmıştır. 2016 yılından bugüne 2.207 terörist teslim olmuştur, sadece bu yıl teslim olan terörist sayısı 113'tür.

Diyarbakır Anneleri eylemi, tüm teslim ve iddialarda önemli ve olumlu bir etki oluşturmuştur. Eylem hâlâ 331 ailenin katılımıyla sürmektedir. Şu ana kadar ailelerden 38'inin yakını yürütülen ikna çalışmaları sonucunda ailelerine kavuşmuştur. Terörle mücadelede sergilenen kararlı ve korkusuz mücadelenin tavizsiz bir şekilde sürdürülmesi en samimi, içten dileğimizdir. Zira, karşımızdaki terör musibetinin toplumsal, ekonomik ve siyasi faturası çok ağırdır. Suriye ve Irak'taki otorite boşlukları, PKK ve başka isimlerle faaliyet gösteren varyantları buralarda yuvalanmakta ve ülkemize karşı mütecaviz girişimlerine devam etme gayretiyle hareket etmektedir. Kesintisiz operasyonlarla, terörün kaynağında olan bölgelerden ülkemize yönelen tehditler bir bir engellenmektedir. Küresel güç baronlarının vekâleten piyasaya sürdüğü bu alçaklara gereken ders verilecek, terör bataklığı kurutulacaktır; Türk

devleti ve Türk milleti buna muktedirdir. Ülkemizin güneyinde Suriye topraklarında oluşturulmak istenen, Türkiye'nin millî güvenliğini ve egemenlik haklarını tehdit eden terör örgütü oluşumu uluslararası hukukun verdiği imkân çerçevesinde Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı, Bahar Kalkanı Harekâtlarıyla bertaraf edilmiştir. Pençe, Kıran, Kapan, Yıldırım Operasyonları terörün belini kırmakla kalmamış, Türk devletinin kudretini göstermiştir. Artık terörün sonuna yaklaşmaktadır. Eli kanlı terör örgütünün dağıtılması her geçen gün erimekte; kırmızı, mavi, yeşil, turuncu ve gri listelerde yer alan elebaşları bir bir imha edilerek sarı torbalarda hak ettikleri sona kavuşturulmaktadır. Bu kanlı süreç nihayete ermekte, iç barış ve huzur ortamı güçlü bir şekilde tesis edilmektedir.

Teröristlere ve yarıdıkları buradan açık açık Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin sözleriyle sesleniyoruz: “Ölünüzü, dirinizi, her gün birinizi müstahak olduğunuz sonuçlarla billahi yüzleştireceğiz.” Bu kaçınılmaz son yakındır diyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Terörle mücadele sürecinde, idari tedbirler kapsamında, silahlı terör örgütüne üye olmak, terör örgütü propagandası yapmak gibi terör suçlarından haklarında devam eden adli ve idari süreçler göz önünde bulundurularak Anayasa'nın 127'inci maddesi ve Belediye Kanunu'nun 47'nci maddelerine istinaden 49 belediye başkanı görevden uzaklaştırılmıştır. Belediye Kanunu 45 ve 46'ncı maddeleri uyarınca, bu belediyelere belediye başkan vekili görevlendirilmesi yapılmıştır. Görevden uzaklaştırılmış durumda bulunan belediye başkanları hakkında terör örgütü suçları kapsamında toplam 9 soruşturma ve 49 kovuşturma devam etmektedir. Son iki dönemde görevden uzaklaştırılan belediye başkanı sayısı 151'dir; bunlardan 98'inin yargılamaları neticesinde toplam yedi yüz doksan beş yıl bin kırk altı ay dört yüz elli altı gün hapis cezasına hükmedilmiştir; diğer belediye başkanlarının adli ve idari işlemleri devam etmektedir. İnanıyoruz ki İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Adana Büyükşehir ve bazı ilçe belediyelerinde terör örgütüyle iltisaklı görevliler hakkında yürütülen soruşturmalar da titizlikle neticelendirilecektir. Kamu kaynaklarını belediyeler aracılığıyla terör örgütüne peşkeş çekenler bir bir cezalandırılacak, belediyeler teröristlerden temizlenecektir.

PKK'yla mücadele devam ederken diğer bir terör örgütü DEAŞ'la mücadele de hız kesmemiştir. Yapılan operasyonlar sayesinde bu eli kanlı terör örgütü 31 Aralık 2016 tarihinden bu yana bir tek eylem dahi yapamamıştır. Yapılan istihbarat ve önleme faaliyetleri kapsamında binlerce iltisaklı şahıs gözaltına alınmış ve Türk adaletine teslim edilmiştir. Yapılan bu hummalı çalışmalar neticesinde, son üç yılda ülkemizi kana bulamak üzere olan 25 terör eylemi engellenmiş, örgüt eylem yapamaz noktaya gelmiştir. Sol terör örgütleri DHKP-C, MLKP, MKP, TKP/ML kırsaldan tamamen silinmiştir. Şehirlerde eylem planları, örgütsel faaliyetleri engellenmiştir; ciddi kadro kayıpları, örgütsel daralma ve gerileme yaşanmaktadır.

Terörle mücadelenin en temel noktalarından biri terör örgütlerinin finans kaynaklarının kesilmesidir. Terör örgütlerinin finansman ihtiyacı, sadece bir terör eylemi yapmak için gerekli olan paradan ibaret değildir. Örgütler, ideolojik propaganda yapmaktan alandaki örgüt elemanlarına destek sağlamaya, ulaşım giderlerinden yeni eleman eğitmeye, sahte doküman üretmekten silah satın almaya, gıda temininden bomba malzemeleri temin etmeye kadar geniş bir yelpazede finansman ihtiyacı duyarlar. Bu örgütler, ihtiyaçları olan parayı, mali sistemin kullanılması, “hawala” sistemi, nakit kuryelerin kullanılması, yasal ticari işletmelerin kullanılması, kâr amacı gütmeyen kuruluşların kullanılması, değerli maden ve taşların kullanılması ve sanal paraların kullanılması yöntemiyle temin etmektedir. Terör örgütlerinin bu faaliyetlerine yönelik yapılan başarılı operasyonlar neticesinde iki yılda 10 milyon lira civarında para ele geçirilmiştir. Operasyonlarla birlikte, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin ilgili birimleriyle ortak yapılan çalışmalar neticesinde birçok sayıda finansman kaynağı yok edilmiştir; sadece terörün finansmanı değil, tüm suç gelirleriyle de aynı hassasiyet ve kararlılıkla mücadele edilmektedir. Operasyonların yoğunluğu ve mücadeledeki kararlılık sonuç vermiş, sadece 2022 yılında 157 adet terör eylemi herhangi bir facia yaşanmadan engellenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz, 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşla zorla yerinden edilmiş bir göçmen akınıyla karşılaşmış ve dünyada en fazla sığınmacı kabul eden ülke konumuna gelmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi “sınır aşan göç” konusunda yaptığı akademik çalışmalarla en hazırlıklı parti konumundadır.

Ülkemizde bulunan sığınmacı nüfusun en temel insan hakkı olan kendi vatanlarında yaşamasının sağlanması için ülkelerine dönmesi ve bu gerçekleşinceye kadar uluslararası düzeyde adil yük paylaşımı sağlanarak diğer ülkelere gönderilmeleri konusundaki çalışmalar devam etmektedir. Türkiye’de geçici koruma kapsamında bulunan Suriyelilerin “Gönüllü, Güvenli ve Onurlu Geri Dönüş” politikası kapsamında yaklaşık 530 bin kişi ülkelere geri dönmüştür. Geçici koruma altındaki Suriyelilerin gönüllü geri dönüşünün desteklenmesi amacıyla AFAD koordinasyonunda, yerel sivil toplum kuruluşlarıyla, uluslararası yardım kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde, Suriye’nin güvenli bölgelerinde yapımı projelendirilen briket evlerin büyük çoğunluğu tamamlanmıştır. 1 milyon Suriyelinin geri dönmesi için 8 aşamalı plan da uygulamaya konulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmalar içerisinde en önemli olanlardan bir tanesi de uyuşturucuyla mücadeledir. 2022 yılı uyuşturucu raporunda yer alan verilere göre, 2020 yılında dünya genelinde yakalanan eroinin yüzde 12’si ülkemiz kolluk birimleri tarafından yakalanmıştır. Uyuşturucu maddelerle mücadele, terörle mücadeleyle eşdeğer görülmekte ve çalışmalar buna göre sürdürülmektedir. Dünyanın en önemli uyuşturucu rotalarından biri olan ülkemizde, bu mücadelenin başka bir bakış açısıyla yürütülmesi mümkün değildir. Güvenlik güçlerimizin temel hedef olarak belirlediği, içeriden yakalamayı artırıp talebi baskılamak suretiyle ülkemiz üzerinden geçen rotayı engellemek ve yönünü değiştirmek esaslı hareket tarzı takdire şayan bir şekilde icra edilmektedir. 2022 Yılı Avrupa Uyuşturucu Raporu’na göre, 2020 yılı uyuşturucu bağlantılı ölümlerin 1 milyon kişi başına düşen Avrupa Birliği ortalaması yüzde 16,7 iken bu sayı ülkemizde 5 kişidir. Norveç bu listede 85 kişiyle en üst sırada yer alırken Avusturya, Almanya, Fransa gibi ülkelerde bu sayı Türkiye’den katbekat fazladır.

Uyuşturucuyla mücadelede devletimiz önemli hizmetler yapmakta, etkili sonuçlar elde etmektedir. Bu mücadelede şüphesiz en önemli unsur ailelerin mücadeleye destek olması, çocuklarımıza sahip çıkmasıdır. Bununla beraber, mücadelede yapılan çalışmalarda öncelikler iyi belirlenmeli, vatandaşlarımız da bu süreci tavizsiz desteklemelidir. İçişleri Bakanlığımızın bu konuda uyguladığı projeler genişletilmeli “En İyi Narkotik Polisi Anne” “Narkotim” “UYUMA” gibi uyuşturucuyla mücadele projeleri kapsamında çalışmalar genişletilmelidir. Ülkemizin geleceği çocuklarımızın ve gençlerimizin bu uyuşturucu illetinden uzak tutulması için gecesini gündüzüne katan, teröristlere vatan toprağını dar eden, devletimize ve insanımıza yönelik mütecaviz girişimlerin önünde bir kale gibi duran polis teşkilatımıza, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatımıza, tüm güvenlik güçlerimize Sayın Bakanımız Süleyman Soylu nezdinde teşekkür ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak emniyet hizmetleri sınıfında yönetici personelin ek göstergelerinin iyileştirilmesi, polis memurlarının ek göstergelerinin 3600’e yükseltilmesi, uzman jandarma ve uzman erbaşların da 3600 ek göstergeye kavuşturulması; ayrıca mülki idare amirlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi, görev, yetki ve sorumlulukları ile aylıklar arasındaki dengenin sağlanması konularında söz verdik, seçim beyannamemizde vadettik ve bunları sürekli gündeme getirerek talep ettik. Bu yıl temmuz ayında kabul edilen 7417 sayılı Kanun’la yapılan ek gösterge düzenlemesinde emniyet güçlerimizin ek göstergeleri iyileştirilmiş; polis memurlarımız, uzman jandarmalarımız, uzman erbaşlarımız, bekçilerimiz umutla bekledikleri 3600 ek göstergeye kavuşturulmuşlardır. Millî İstihbarat, Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet teşkilatı, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatları emeklilerinden ek göstergeleri 3600 rakamının altında olup makam tazminatını hak kazananlara her ay emekli aylıklarıyla birlikte 1.200 Türk lirası tutarında bir ilave ödeme yapılması kabul edilmiştir. Mülki idare amirliği hizmetleri sınıfının ek ödeme oranları yükseltilecek valilerimizin ve kaymakamlarımızın aylıklarında iyileştirme yapılmıştır.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı çalışan personelimiz, kimlik, pasaport, ehliyet gibi hizmetlerin ivedi sunulması gereken alanlarda gerektiğinde fazla mesai yapmak durumunda kalmaktadır. Fazla mesai için ödenen ücretler, normal mesai için ödenen ücretlerin bile gerisinde kalmıştır. Bu taleplere derulak verilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

Güvenlik korucularımızın aylık ücretlerinin asgari ücretin altına düşmesi hâlinde aradaki farkın tazminat olarak ödenmesi hükmeye bağlanmıştır fakat kahraman güvenlik korucularının kendilerine

özgü kanun çıkarılması, en düşük devlet memuru aylığıyla ücretlendirmesi, emekli ikramiyesi ve harcırahlarının artırılması talepleri de mevcuttur.

Jandarma teşkilatında görev alan uzman jandarmalarımız uzman çavuşlar ile astsubaylar arasında bir rütbede görev icra etmektedirler. 2012 yılında uzman jandarma okulu kapatılarak uzman jandarmaların bir üst rütbe olan astsubaylığa yükseltilmesi planlanmıştır. Uzman jandarmalarımızın fiilen icra ettikleri görevleri ve sorumlulukları astsubaylarla aynıdır. Subay ve astsubayların eğitimde geçen sürelerinin tamamı fiilî hizmetten sayılarak hesaplanmaktadır, muvazzaf bir uzman jandarmamız bu durumdan farklı olup eşitsizlik doğurulmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERMET ATAY (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Ayrıca, şehit ve gazi olan kahramanlarımızın aileleri orduvelelerinden faydalanamamaktadırlar, bu konuda yasal düzenleme yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzman çavuşların taleplerini daha önce de defaatle dile getirdik, bu hususları tekraren dikkatinize sunmak isterim. Uzman çavuşlarımız görev yaptıkları Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma ve Sahil Güvenlik Teşkilatlarında hep en önde bulunmaktadır; güvenlik güçlerimizin en fazla şehit veren fedakâr ve cefakâr personelidir. Görevlerini sözleşmeyle yaptıklarından dolayı herhangi bir iş güvenceleri yoktur. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Uzman çavuşlarımızın birtakım haklı talepleri vardır. Savaşın kartalı, barışın güvercini bu yiğitlerin sözleşmeyle çalıştırılmalarına son verilmeli ve kadroları ihdas edilerek güvenceleri sağlanmalıdır. Görevde olanların da emekli olanların da orduvelelerinden faydalanmalarıyla ilgili düzenlemeler yapılmalıdır. Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatan savunmasının sözleşmesi olmaz diyoruz, kahramanlarımızı milletin kürsüsünden selamlıyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle öncelikle vatan savunmasında şehit olanlara Allah’tan rahmet, gazilerimize şifa diliyorum. 2023 yılı bütçesi İçişleri Bakanlığımıza hayırlı olsun. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ümit Yılmaz...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekranları başında bizleri takip eden büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığının, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini, Anayasa’da yazılı hak ve hürriyetleri korumak; sınır, kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak; suç işlenmesini önlemek, suçluları takip etmek ve yakalamak, her türlü kaçakçılığı men ve takip etmek gibi toplum hayatında oldukça önemli kamu hizmeti faaliyetlerini yürütmekle yükümlüdür. Bu saydığımız görevleri yerine getirirken İçişleri Bakanlığımıza bağlı Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli sahada canhıraş çalışmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız, sadece iç güvenliği ve asayiş sağlamla kalmamaktadır; Bakanlığa bağlı kuruluşlardan Afet ve Acil Durum Başkanlığıyla -yani AFAD- ülkemizde yaşanan afetlere anında müdahale edilmektedir. 23 Kasım 2022 tarihinde Düzce’de yaşadığımız depremde AFAD’ın ne kadar hızlı ve etkin şekilde müdahale ettiğine Düzceli hemşehrilerimizle beraber biz de bizatihi şahit olduk. Yaşadığımız depremin ardından, bir buçuk saat sonra Düzceli hemşehrilerimizin yanında olan başta İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu olmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat Kurum’a, Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Muharem Kasapoğlu’na, Adalet Bakanımız Sayın Bekir Bozdağ’a ve Millî Eğitim Bakanımız Sayın Mahmut Özer’e teşekkürlerimi bildirmek isterim. Ayrıca, deprem sonrasında afet acil durumu ve hasar tespit işlemleri bitirilene kadar yalnız bırakmayan başta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcımız Sayın Fatma Varank’a, İçişleri Bakan Yardımcımız Sayın İsmail Çataklı’ya, AFAD Başkanımız Sayın Yunus Sezer’e, Yapı İşleri Genel Müdürü Banu Aslan’a;

tüm AFAD ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızın ekiplerine, tüm kadrosuyla sahada bulunan Kızılay ekiplerine, çadırlarımızı kurmaya gelen Jandarma birliklerimize, asayişe destek veren polis personelimize, AFAD ve Kızılay altında yardımcı olmaya gelen gönüllü personele ve pek tabii ki depremle karşılaşmalarına rağmen görev bilincini önde tutarak vatandaşlarımıza yardımcı olan Düzce’de görev yapan AFAD, Çevre ve Şehircilik, Defterdarlık, Millî Eğitim, Diyanet ve Valilik personelimize ve isimlerini unuttuğum varsa tüm personelimize buradan teşekkürlerimi sunmak isterim.

Bakanlığımıza bağlı çalışan ve son yıllarda bölgemizde yaşanan gelişmelere bağlı olarak önemi her gün daha fazla artan diğer kurum da Göç İdaresi Başkanlığıdır. Ülkemiz, bulunduğu coğrafya itibarıyla önceleri göç konusunda geçiş ülkesiyken son dönemlerde hem geçiş hem de hedef ülke konumuna gelmiştir. Güneyimizde komşumuz Suriye’de, doğumuzda Afganistan’da, Pakistan’da ve Afrika ülkelerinde gelişen olaylar, küresel iklim değişikliği sonucunda yaşanan düzensiz göç sorunu sadece Batılı ülkeleri değil tüm dünyayı oldukça zorlamaktadır. Özellikle, son dört yıldır bu sorunun ülkemiz açısından yönetilebilmesi için Cumhurbaşkanlığına soruna insanlı açıdan yaklaşmış, bir yandan sınır geçişlerini önlemek amacıyla çeşitli tedbirler almış, diğer yandan Batı’nın şımarık çocuğu Yunanistan’ın göçmenleri taşıyan botları batırarak ve ülkemize iterek ölüme terk ettiği insanları denizlerden kurtarmıştır; bu, bizim insani, kültürel ve inancımızın gereğidir. Cumhurbaşkanlığı’nın başarıyla uyguladığı göç yönetimi sayesinde sınırlardan kaçak geçişlerin önüne geçilmiş; yakalanan kaçak göçmen sayısı 263 bin ve göç organizatörü sayısı 8.210 olmuştur. Kurulan geri gönderme merkezleri sayısı 30 olurken sınır dışı edilen kaçak göçmen sayısı kasım ayı itibarıyla 100 bini geçmiştir. Suriye’nin kuzeyinde kurulan güvenli bölgeler eliyle gönüllü, güvenli ve onurlu geri dönüş projesi başlatılmış, bu kapsamda 550 bin civarı Suriyelinin geri dönüşü sağlanmıştır. Ülkemizin uyguladığı başarılı göç politikası sayesinde düzensiz göçmen sayısında artış bir tarafa, azalma sağlanmıştır. Birtakım çevrelerin göç üzerinden Hükümetimizi yıpratma çalışmaları beyhudedir. Tüm dünya ülkemizin göç yönetimini takdirle karşılamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Plan ve Bütçe Komisyonunda İçişleri Bakanlığı bütçesinin görüşülmesi esnasında getirilen eleştirileri yakından takip ettik. Bebek katili terör örgütüne maddi kaynak aktarmanın yanı sıra, kandırdıkları çocukları dağa kaçırın belediyelere atanan kayyumlarla örgütün kaç damarı kesilmiştir. Bir de son yıllarda ailelerle görüşülerek yapılan ikna çalışmaları sonucunda terör örgütünden kaçarak devlete sığınan ve teslim olanlar, teröristlerin ve destekçilerinin kimyasını bozmuştur. Bu çalışmalar sonucunda örgüte katılım sayısı yıllık 40’lar, teslim olan terörist sayısı 200’ler olunca teröristlerin ve destekçilerinin feryatları ve iftiraları daha fazla artmaktadır. Teröre karşı güvenlik kuvvetlerimizin yurt içinde ve yurt dışında verdiği çok yönlü mücadele sonucunda silahlı örgüt elemanı sayısı vatan topraklarında 100 civarlarına kadar gerilemiş; terör örgütü yurt içinde, özellikle kırsalda eylem yapabilme kabiliyetini tamamen yitirmiştir. Terör örgütünün ve destekçilerinin baskısından kurtulan bölge halkının Cumhurbaşkanlığı’na desteği de her geçen gün artmaktadır. Bu durumun farkında olan örgüt elebaşıları nisan ayında yaptıkları açıklamalarla terörü şehirlere taşıyacaklarını açıkça söylemişlerdir. Son günlerde yaşanan saldırılar örgütün yöntem değişikliğine gitmeye başladığını göstermektedir. Önce Mersin, sonrasında Taksim’de gerçekleştirilen saldırılar ve Karkamış’a sınır ötesinden, terör yuvalarından yapılan saldırılar bu durumun en büyük göstergesidir. MİT ve Silahlı Kuvvetlerimiz yaptığı başarılı operasyonlarla örgüt üyelerini ve elebaşılarını sınır ötesinde imha etmekte son yıllarda oldukça başarılı olmuşlardır. Gerçekleştirilen operasyonlara rağmen asıl yapılması gereken, bir an önce terör bataklıklarının kurutulmasıdır. Teröristlerin inlerinin bulunduğu merkezler bellidir, bu merkezler başta Cerablus ve Ayn el Arap olmak üzere Rakka’ya kadar uzanmaktadır. Teröristlerin yuvalandığı bu bölgelere de kara harekâtı bir an önce düzenlenmeli, güvenli bölgeler oluşturularak hem bölge halkı terör zulmünden kurtarılmalı hem de ülkemize buralardan gelen terörist sızmalarına ve saldırılara izin verilmemelidir.

Terör yuvalarına yapılan hava saldırılarından rahatsız olan terör destekçilerinin, günlerdir teröristlerin imhasından duydukları rahatsızlığı sanki orada sivil halk zarar görmüş gibi anlatmaya ve algı oluşmaya çalışması ibretlik bir manzardır. Sırtlarını dayadıkları terör örgütünün yavaş yavaş eridiğini gören terör destekçilerinin Taksim’de Ecrin bebek, Karkamış’ta Hasan bebek katledilirken

yarım ağızla, terör örgütü PKK-PYD/YPG'nin adını bile söylemeden terörü kınama ifadelerinin millet vicdanında karşılığı yoktur, olmayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesinin Komisyon görüşmeleri esnasında Bakanlığımıza getirilen eleştirilerin bir diğeri de uyuşturucuyla mücadele konusudur. Uyuşturucuyla yapılan mücadelede eksiklik görüp eleştirilerin getirilmesi anlaşılabilir bir durumdur. Ancak uyuşturucu ticaretiyle yapılan etkin mücadeleyi görmezden gelmek bir yana, yakalanan uyuşturucu miktarının son yıllarda artmasını başarısızlık gibi kamuoyuna göstermek, uyuşturucu satıcılarına karşı yapılan operasyonları ve Bakanlığın uygulamaya soktuğu “UYUMA” ve “En İyi Narkotik Polisi Anne” gibi çalışmaları küçük görmek en masum ifadesiyle abesle iştigaldir.

Narkoterör örgütü olduğu Birleşmiş Milletler raporlarından Avrupa Birliği raporlarına kadar sabit olan PKK-PYD/YPG'nin elebaşlarının, kaçak mafya örgütü liderlerinin ve yurt dışına kaçarak internet üzerinden yayın yapan FETÖ'cülerin iftiralarnın arkasına takılarak ülkemizi narkodevlet olarak göstermek, ülkemizi kara parayla itham etmek ve “Uyuşturucu ticaretiyle bütçe açığını kapatıyorsunuz.” demek dünyanın hangi ülkesinde muhalefet olarak görülebilecektir?

Türk Silahlı Kuvvetlerine atılan, aşağılık, kimyasal silah kullanımı iftiralarnın sonra bir de uyuşturucu iftiralarnı Türk milleti önümüzdeki seçimlerde muhakkak değerlendirecek ve bu iftiralarnı atanları, onlara sahip çıkanları sandıklara gömecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Taksim saldırısının ardından yapılan ithamlar da sorumsuz muhalefet anlayışının acı örneklerini gözler önüne sermiştir. Muhalefetin tüm cephelerinden ağız birliği edilmiş ve Taksim’de yapılan hain saldırı 2023 yılında yapılacak seçimlere bağlanarak iktidar tarafından müsaade edilmiş gibi gösterilmeye çalışılmıştır. Terör örgütü elebaşlarının senenin başında savurdıkları tehditleri görmezden gelen muhalefet, bu konuda da terör örgütleri ve onların destekçilerinin arkasına takılmaktan hicap duymamıştır. Yoksa Türk Silahlı Kuvvetlerine atılan, kimyasal silah kullanımı iftiralarnı gibi uyuşturucu ve Taksim saldırısında atılan iftiralar da müfterilikten öteye gitmeyecektir. Bu iftiralarnı atanlar, iddialarnı ispatla yükümlüdür.

Ülkemiz kırk yılı aşkın süredir terör belasıyla sivil halka zarar vermeden başarıyla mücadele etmektedir. Bu zaman zarfında, emperyalist ülkeler terör örgütüne siyasi, mali, askerî, silah ve eleman yardımından hiç geri durmamasına rağmen güvenlik güçlerimiz asla hukuktan ayrılmamış, masum insan ile teröristi her zaman ayırmıştır. Ülkemizin yaptığı bu mücadeleyi Meclis kürsüsünden “kirli savaş” olarak niteleyenler teröre açıkça destek verenlerdir. Asıl kirli olan, bunu dile getirenlerin sadece ağız değil zihniyetleri ve teröristlerle olan ilişkileridir. Emperyalistlerin kapılarında kirli şefaathlerini dilenenlerin sonu, bir gün uçak tekerlerinden yere düşmenin ötesine geçemeyecektir. Bizim terörle mücadelemiz, dünyada teröre karşı verilen en temiz mücadeledir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhur İttifakı olarak Türk milletinin ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda çalışmalarımız hızla devam etmektedir. Bu doğrultuda, polislerimizin de Cumhur İttifakı olarak söz verdiğimiz kazanımlarnı elde etmesi için sözlerimizi tek tek yerine getirmeye devam ediyoruz. Yıllardır polislerimizin beklediği 3600 ek gösterge sorunu çıkardığımız kanunla çözülmüştür. Yine, geçen hafta çıkarılan kanunla, Polis Yükseköğretim Kanunu’nda değişikliğe gidilerek Polis Akademisine bağlı fakültelerin yeniden açılması sağlanmıştır. 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra FETÖ’cülerin teşkilattan uzaklaştırılmasıyla polislerimizin artan mesai süreleri nedeniyle son dönemde yapılan personel alımlarnıyla hızla eski personel sayılarının da üzerine çıkmış ve mesai saatleri, Emniyet teşkilatı mensuplarımızın istediği şartlara getirilmiştir.

Bizler Cumhur İttifakı olarak hep beraber, polislerimiz ve jandarmalarımız başta olmak üzere, tüm İçişleri personeli için çaba sarf ederken bazıları teröristlerle ve mafya liderleriyle ağız birliği yapıp polisimizi, jandarmamızı uyuşturucu ticareti yapmakla ve suç örgütü elemanlarına göz yummakla itham etmektedir. Hiç kuşku yok ki tüm Türk milleti gibi kendilerine yapılan suçlamaları güvenlik güçlerimiz de değerlendirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhur İttifakı, Türk milletinin bağrından kopup darbecilere göğüs gerenlerin, kol kola tankların önüne siper olanların oluşturduğu bir ittifaktır. Cumhur İttifakı dünyayı, Türkiye ve Ankara merkezli okumaktır. Bizim güvendiğimiz yer, bağrından kopup geldiğimiz

Türk milletidir. Biz, iktidarı ne büyükelçilerin etanol kokulu sofralarında ne Londra bankerlerinin tefeci senetlerinde ne de ABD’de sekiz saatte iki hamburger yenilen hamburgercilerde ararız. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Biz, iktidarı Edirne’nin, Düzce’nin, Diyarbakır’ın, Kars’ın, Trabzon’un, Ankara’nın, vesselam 81 ilin, 922 ilçenin sokaklarında, köylerinde ararız. Biz, ülkemizin sorunlarını çözmek için, 5 ülkeden kovulmuş yabancı komiser Jeremy’lere değil gözleri ışıldayan Nureddinlere güveniriz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler) Mehmetçik’imize iftira atan Hacer Foggolara değil kahramanlar doğuran Ayşelere, Fatma ablalara, Hacerlere inanırız. Paşinyan’ın danışmanı, Atatürk düşmanı Daronların değil ülkemize ve Türk milletine Türkiye Yüzyılı vizyonunu yürek yüreğe çizen Türkmen beyinin ve Karadeniz’in yiğidinin yolundan gideriz diyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Ben de İçişleri Bakanlığımızın, Sağlık Bakanlığımızın ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Sağ olun, var olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hatipler, baştan sona ciddi ciddi suçlamalarda, kabul edilemez söylemlerde bulundular; bugün İçişleri Bakanından büyük bir güç alyorlar, görüyoruz, anlıyoruz ama karşılarında bunları kabul edecek, yutacak bir grup da yok böyle bir anlayış da yok.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Burası Parlamento, milletvekili gücünü kendinden alır!

SALİH CORA (Trabzon) – Milletvekili gücünü millettten alır!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Her şeyden önce “terör” diyorlarsa Şırnak Güçlükonak MHP İlçe Başkanlarına baksınlar, o Taksim saldırganıyla nasıl telefonla görüşmüş. (HDP sıralarından alkışlar) Eğer “para kaçırma, hırsızlık” diyorlarsa İskilip Belediye Başkanlarına baksınlar.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Yalancısın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – AKP’li ve MHP’li 9 belediye meclis üyesi bizzat şikâyet ettiler. Yani açıkçası kayyumlarla ilgili binlerce...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, size söz verirken yeni tartışmalara ya da sataşmalara mahal vermeyelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bütçe görüşüyoruz ve siz konuşmaları dinlediniz.

BAŞKAN – Dinledim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne kadar ağır ithamlarda bulduklarını herhâlde duydunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN HABERAL (Ankara) – Zorunuza mı gitti?

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kayyumlara ilişkin zaten bizler çok konuştuk, konuşmaya devam edeceğiz. Binlerce müfettiş hiçbir şey bulamadı ama kendileri gelip Kürt düşmanlığı ve halk iradesinin gaspı üzerinden tekrar bir propaganda yapıyorlar. Evet, Kürt düşmanı oldukları için ve kayyumlarla ilgili nasıl bir kumpas olduğunu bildiğimiz için buna zaten cevap vereceğiz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Burada hepinizsiniz Kürt düşmanı.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sıranı bekle.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hepiniz Kürt düşmanısınız, siz insanlık düşmanısınız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sıranı bekle, sıranı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yolsuzluk, hırsızlık ve taciz sizin işiniz, bizim bu işlerle yolumuz hiç kesişmez.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – PKK'nın çocukları...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, toplumdan kopuk olanlar, değerlerini bilmezler.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Peruksuz gelmişsiniz bugün, peruksuz. Peruklarınızı takın, peruklarınızı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Terbiyesizlik etme! Terbiyesizlik etme! Bir korkaksın sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Peruklarınızı takın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Binlerce yıl toplum...

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya, terörist bozuntusu!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir terbiyeli ol, otur!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya, terbiyesiz!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Terbiyesizlik etme! Utanmazsın sen, utanmaz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Süleyman Soylu, senden korkan senin gibi olsun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – PKK'nın çocuklarıdır!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hadi oradan! Hadi oradan!

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hadi oradan! Terbiyesiz herif!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Peruk tak, peruk!

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hadi oradan, terbiyesiz herif!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yanındakilerle beraber peruk takın.

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Onlar hakaret ediyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Konuşma! Elini ayağını indir yere! Terbiyesiz herif!

BAŞKAN – Sayın Oluç...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – PKK'nın çocuklarıdır!

(Gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Mafyayla iltisaklı ve irtibatlısın sen, mafya iltisaklı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Oluç, mevkideşimize müsaade edin.

Sayın Beştaş, tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Bakana hakaret ediyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ayıp! Böyle bir şey olmaz Sayın Başkan. Böyle bir rezalet olur mu? Bu ne rezalet ya?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başlı başına rezalet sensin!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Atanmışları susturun Başkan, atanmışları.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Otur yerine! İndir elini ayağını! Konuşma!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O oturuyor, sen ayaktasın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya!

BAŞKAN – Sayın Bakan... Sayın Bakan...

(Gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Konuşma! Utanmaz adam! Terbiyesiz! Terbiyesiz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, orayı uyarır mısınız.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Başkan, böyle bir usul yok ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, lütfen...

(Gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu terbiyesizi susturun yahu!

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Atanmış gelip burada parmak sallayamaz ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Susturun! Olmaz böyle şey! Böyle bir hakkı yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Senin kadar benim de hakkım var. Otur aşağıya, otur!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Böyle bir hakkı yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, böyle bir usul olabilir mi ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Olmaz böyle bir şey!

BAŞKAN - Sayın Oluç, kimsenin kimseye...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur aşağıya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hadi oradan! Sen otur!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Otur yerine!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen otur ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Senin kalkman bir işe yaramaz, benim kalkmam bir işe yarar, otur aşağıya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Mafyayla iltisaklı ve irtibatlısın.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.22

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.37

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Başkan.

Bütün konuşmalara yanıt vermeyeceğim ama MHP'li hatip, kadınların, milyonlarca kadının yüz yıllardır yaşattığı bir geleneğe, beyaz tülbende çok ağır hakaretler etti, bunu öncelikle not edeyim. Toplumdan kopuk olanların toplumun değerlerini bilmelerini beklemiyoruz açıkçası. Binlerce yıldır toplum bir arada, barış içinde yaşamının hukukunu çeşitli vesilelerle kurmuştur; bunlardan bir tanesi de yani Kürt illerinde Kürt halkı arasında çok bilinen bir gelenektir, erdemli bir davranıştır, geleneksel bir davranıştır; kavgayı, çatışmayı, savaşı sonlandırmak için uygulanan bir ritüeldir ve bizim Diyarbakır Milletvekilimiz beyaz tülbendini, barışın kadim bir ritüeli olan beyaz tülbendini yere atarak aslında savaşa karşı olduğunu, olduğumuzu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savaş karşısına geçme gibi onurlu bir eyleme “pespaye” diyecek kadar savaşı kutsayan bir zihniyetle karşı karşıyayız. Bizim atacak bir beyaz tülbendimiz ve barış irademiz var; onların dilinde, aklında... Dilinde ölüm, akıllarında ölüm ama akıllarında en çok da çıkar var. Bu “pespaye” lafını nasıl karşılayacağım, bilmiyorum ama asıl pespayelik bu söyleyenin sözleridir, iradesidir, zihniyetidir. Mafyaları dışarı çıkarmak için kanun yapan, çağrı yapan bir partinin milletvekili söylüyor bunu.

Yine, İçişleri Bakanına söylüyorum, aynaya bir bakarsa peruk konularına hiç girmez herhâlde, yani bunu hiç dilene almaz, bir aynaya baksın gerçekten. (HDP sıralarından alkışlar) Bir de şunu da unutmayın, gün boyu beraberiz: Sizin ağababalarınıza boyun eğmedik. Sizin karşınızda korkacak bir HDP, bir grup yok. Bence en büyük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, son cümlelerinizi alayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu konuda siz ayaklı bir nefret makinesine dönüştünüz ya. Hakikaten, her gün yeni bir Süleyman Soylu’yla karşı karşıyayız. Bu kadar nefreti nasıl üretiyorsunuz, bilmiyorum. Daha sözlerime başlarken yerinizden kalkıp böyle bir saldırıya geçmeniz aslında psikolojinizi de ortaya koyuyor ama dediğimiz gibi, ağabalarımızın tarihine bir bakın, direniş örneği görün, ilkelilik örneği görün, tutarlılık örneği görün, mücadele örneği görün. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay’ın da sataşmadan dolayı söz talebi var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hamburger var efendim, hamburger.

BAŞKAN – Çok daha önce o talebi yaptı, arkasından size söz vereceğim.

Buyurun Sayın Altay.

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hamburgerle ilgili cevaplarımızı fiiks ama ondan önce şunu belirtmem lazım: “Türk polis teşkilatımız ya da Jandarma teşkilatımız cari açığı kara parayla kapatıyor.” gibi, böyle bir iftiranın atılması mantiken mümkün değil. Cari açığı kapatmak polisin, jandarmanın işi değil. Bizim orada söylediğimiz şudur: 2016’da -sanıyorum- çıkarılan bir kanunla... “Konusu suç olabilecek kaynağı belirsiz paralarla ilgili araştırma, soruşturma, kovuşturma yapılamaz, vergi incelemesi yapılamaz.” diye bir kanun bu Meclisten çıktı.

İkincisi: Türkiye’den son on yılda 108 milyar dolar normal portföy para, temiz para kaçarken varlık barışı üzerinden 82 milyar dolar para girdi. Girsin, girsin de bu paranın kaynağını sormanın kime ne zararı var? Konusu suç olabilecek para, kaynağı belirsiz para, mealen kaçak kara paradır; bunu söylüyoruz. Bunu yapan kim? Hükümet. Hükümette bu işe müdahale etmesi gereken kim? İçişleri Bakanlığı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz Hükümete bir eleştiri yaptığımız zaman -biraz sonra konuşmamda söyleyeceğim- şanlı askerimizi, polisimizi kalkan yapmanın kimseye bir faydası olmaz; bunu bir belirtelim.

Gelelim hamburger meselesine; geçen de söyledim, bu konudaki cevabımız fiiks ama bugün bir iki yeni şey eklemek istiyorum. “Allah’ın sopsası yok.” derler ya, tam öyle bir durumdayız. “Çok şükür, çocuklarının boğazından helal lokma geçmedi.” dedi Erdoğan, Allah söyletti. Hamburger yedi Kılıçdaroğlu ama çocuklarının boğazından haram geçmedi, haram yemedi. (CHP sıralarından alkışlar) ABD’de hamburger yedik ama ABD’den emir almadık. (CHP sıralarından alkışlar) “Papazı yollayın.” talimatıyla mal varlığımızı tehdit edene papaz yollamadık.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Danışmanları kim gönderdi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 7 liralık kablo borusunu yandaşa 2 bin liraya devlete fatura ettirmedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Danışmanları kim gönderdi, danışmanları?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Orta Doğu’nun en büyük uyuşturucu baronunu cezaevinden salıvermedik. Böyle sayısız örnek sayabilirim. Türkiye’yi gri listeye sokmadık.

Sayın Başkan, örnekleri çoğaltmak mümkün, son örneğim şu olsun: “La Casa de Papel” dizisinde olduğu gibi, darphanesini soyduran bir ülkede ve bir Hükümetin karşısındayız! Darphane soyuldu be! (CHP sıralarından alkışlar) Şu Meclisin de gıki çıkmadı, gıki! Bunları konuşacağız.

Teşekkür ederim.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – “Namussuz siyaset yapacağım.” derken hiçbir şey yoktu değil mi?

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – O dil sürçmesi değil miydi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dil sürçmesi dedim zaten.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – O zaman niye ona da söylemiyorsunuz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah söyledi, Allah! Allah söyledi!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Size de Allah söyledi o zaman!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin. Bakın, Sayın Grup Başkan Vekiline söz verdim, Sayın Bülbül’e; lütfen.

9.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Betaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, HDP Grup Başkan Vekili ara vermeden önce birtakım beyanlarda bulunmuştu, oradan başlamak doğru olur kanaatindeyim.

Şimdi, bizim Şırnak Güçlükönak İlçe Başkanımızın adına bir telefon hattının çıkarılması meselesi ve bununla alakalı olarak bu hatla işte Taksim saldırısının ilişkilendirilmesi meselesi daha önce çok defa konuştuğumuz, bizim şiddetle reddettiğimiz, olayın nasıl olduğunu anlattığımız bir meseleydi. Fakat burada bunun neden tekrar edildiğini de ifade etmemiz gerekiyor: Bu bir propaganda metodu hâline gelmiş anlaşılır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yani Goebbels taktiklerinde, propaganda taktiklerinde yalanın tekrarından nasıl medet umuluyorsa herhâlde burada da böyle bir beklenti var, amacın da şu olduğu kanaatindeyiz: MHP’yle bir terör saldırısının ilişkilendirilmesi akla zarar bir iddiadır da... Ama buradan, işte, PKK’nın zaten saldırıyı yaptığını kabul etmeyen cenah, PKK’yı bu saldırıda masum addettirmeye çalışan cenah devamlı surette bu işin içerisinde; sanki Arap Pınarı’na, Suriye’nin kuzeyine yapılacak bir harekâta bunun bir gerekçe olarak uydurulduğu iddiasında olan tarafların uydurduğu, bunun devamında uydurulmuş bir yalandır. Dolayısıyla bu genelin içerisinde yapılan çalışmadan, o mühendislik çalışmasından bir tanesidir; bunun da altını çizmemiz gerekiyor. Özellikle bu yalanın tekrarıyla medet umulan şey, Türkiye’nin özellikle orada Suriye’ye yapacağı harekâta aslında gerekçelerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...suni gerekçelerle böyle bir harekâtın hazırlığı içerisinde olduğunu söylemeye matuf bir çalışmadır diye düşünüyoruz.

Şimdi, başörtüsünün yere atılması meselesi... Biz, bu geleneği bilen bir parti grubuyuz. Yalnız, dikkatinizden kaçmasın, bu gelenek iki aile arasında, iki aşiret arasında sürüp devam eden, sürüp giden kan davalarının, öç alma silsilelerinin karşısında bir kadının, anaerkil yapıda bir kadının çıkıp bu şeyi, namus olarak görülen bu başörtüsünü yere atmak suretiyle barışı temin etmesi noktasındaki bir gelenek olarak bilinmekte ve ifade edilmektedir. Fakat bunun bu olaydaki değerlendirilmesi ne yazık ki farklıdır çünkü ortada bir savaşın olmadığı herkesçe malumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yani ortada karşılıklı, iki taraflı kan davası çerçevesinde öldürülen insanların değil, bir tarafta bir terör örgütünün, öbür tarafta Anayasa’yı

ve hukuku arkasına alan, kamu düzenini temin etmeye çalışan, vatandaşının güvenliğini, efendime söyleyeyim, hayat hakkını muhafaza etmeye çalışan bir devlet var. Bu noktada öç duygusuyla hareket edenlerin kim olduğunu herkes bilmektedir; o, terör örgütüdür. Bu duyguyla hareket eden, siyasi hedefleri doğrultusunda şiddet uygulayanların önüne belki Kandil’de beyaz tülbent atılması söz konusu olabilir ama bu noktada devlet olarak mücadele veren, hukukun gereğini yapan bir devlete bu tülbentin atılmasını masum ve doğru görmediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, yani bu gruplar arası konuşmalarda sataşma olmadığı müddetçe, değerlendirmeden yerinizden söz vermeyeceğim. Sataşma için de kürsüye davet edeceğim sizleri. Yoksa bu şeyi...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – En son tur...

BAŞKAN – En son söz vereceğim zaten. En son, bütün konuşmalar tamamlandıktan sonra, oylamaya geçmeden önce Grup Başkan Vekillerimize söz vereceğim zaten.

Evet, şimdi...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir hakaret ve iftira var.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, size kürsüden söz vereyim.

Süreniz iki dakikadır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Biraz önce Gazi Mecliste, Türkiye Büyük Millet Meclisimizde, hepimizin huzurunda, Türkiye’de hepimizi Kürt düşmanlığıyla suçlayan ve ne dediğini bilmeyen, PKK terör örgütünün buradaki konuşmasının sadece PKK terör örgütü tarafından tasvip edilebileceği düşüncesiyle hareket eden ve ifade etmem gerekir ki... Daha sıkıntılı sözler söylemem lazım ama kendimi tutuyorum. (HDP sıralarından gürültüler) Bir hakaret ve iftira silsilesiyle karşı karşıya kaldık. Birincisi, Kürt düşmanı kimdir biliyor musunuz?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 10 yaşındaki çocuğa Kaleşnikof veren PKK ve HDP’dir; 10 yaşındaki. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen, sen, sensin!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sensin!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürt düşmanı sensin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiç masum gibi bakma! Kimi kaçırdığını, kimi dağa gönderdiğini, annelerin sana nasıl bela ve nefret ettiğini herkes bilmektedir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Herkes senin yaptığını da biliyor!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve cümlem şu: Burada tülbent atan Remziye Tosun, sadece ve sadece PKK’nın kadro elemanıdır; devletin bütün kayıtlarında da bu böyledir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, yürü git ya, yürü git!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Torbacı, torbacı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve aynı zamanda, son beş yılda 1.230’un üzerinde...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Konuşma öyle! Konuşma öyle ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...Türkiye'ye teslim olan PKK terör örgütünden kişiler var, teröristler var; geldiler...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sen uyuşturucu baronusun; çetesin sen, çete!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Torbacı Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - ...ve “HDP bizi dağa gönderdi.” dediler. Esas hesabı siz vereceksiniz, siz; esas hesabı siz vereceksiniz! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Torbacı, torbacı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Sağ olun Sayın Başkan. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Torbacı!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sen çete elemanısın!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çetesin sen, çete!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Mafya, mafya! Torbacı Bakan!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Torbacı Bakan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, kürsüye buyurun.

Süreniz iki dakikadır.

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Süleyman Soylu, bana dediniz ki: “Masum bakma.” Benim bakışlarım masum... Ya da suçlu değilim ki suçlu gibi bakayım. Sizin gibi benim sayısız yüzüm yok, benim tek yüzüm var; tek yüzüm var, tek. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sadece terörist yüzün gelmiş!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bir kere, burada bir İçişleri Bakanı düşünün ki her konuşmasında nefret ve öfke kusuyor ya, her konuşmasında. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Terörle mücadele ediyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – PKK'ya nefret kusacak tabii, ne yapacak! PKK'ya nefret kusacak tabii!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Böyle bir İçişleri Bakanı olabilir mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ya, siz bu ülkede iç işlerini düzenlemekle, kolluğu denetlemekle, iç barışı sağlamakla görevli, en yetkili kişisiniz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Torbacı o, torbacı!

SALİH CORA (Trabzon) - İç barışı bozan da sizsiniz, iç barışı bozan sizsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Biz sizden Bakanlık yapmanızı bekliyoruz ya. Burada siz bize nefret kusuyorsunuz ve oradan ayaküstü beni ve Remziye Tosun'u suçlu ilan ettiniz. “Anneler ne diyor biliyor musunuz?” diyorsunuz, anneler sizin hakkınızda ne diyor biliyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anneler çocuklarını dağa sen gönderdin diyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “En büyük Kürt düşmanı Süleyman'dır.” diyorlar. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan! Hadi oradan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bunu her yerde söylüyorlar; bunu gidin Diyarbakır'a, gidin Mardin'e, gidin Siirt'e, gidin Hakkâri'ye... Biz her gün halkla beraberiz, anneler sizinle ilgili her gün ah ediyor, çocuklarının sağ salim eve dönmelerini istiyor. Bunu asker annesi de istiyor, Türk annesi de Kürt annesi de istiyor. Biz burada savaş yerine barışı savunuyoruz, barışı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi canım!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Diyoruz ki: Bu ülkede daha fazla kan dökülmesin.

Siz 9.100 bilmem kaç tane sığınak imha etmişsiniz diye önümüze bir kitapçık koydunuz, bir konuşmanızda da “300 terörist kaldı.” diyorsunuz. Ya, yalanınızın hangisini sayalım?

SALİH CORA (Trabzon) – Yurt dışındaki teröristler de var. Yurt içindeki teröristler ayrı, yurt dışındaki teröristler ayrı. Yurt dışında da terörist var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – 9 bin tane imha edilmiş sığınak varsa 300 kişi nasıl oluyor? Her bir sığınağa 1 kişi düşmüyor, parçalara mı bölüyorsunuz? Biraz dürüst olun ya, dürüst olun. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sığınakta kaç kişi olduğunu siz daha iyi biliyorsunuz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara geçiyorum.

İlk söz Sayın Necdet İpekyüz'ün. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Doğru rakamlar sizde vardır, rakamları sizden alalım. Rakamları sizden alalım, en doğru rakamlar sizdedir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Derdiniz ne? Ne oldu? Soylu'ya mı yaranacaksınız? Ne, derdiniz ne?

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sen PKK'ya mı yaranacaksınız? Söylediğin lafa bak ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Biz millete yaranırız; Soylu'ya değil, millete yaranırız, millete! Biz sırtımızı millete dayadık; PKK'ya, terör örgütüne değil!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Narkotrafiği mi savunuyorsunuz?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, mafya, mafyasınız, hepiniz mafyasınız ya! Hepiniz mafyasınız, hepiniz Kürt düşmanısınız ya!

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Öçal...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hadi oradan be! Senin neler yaptığını herkes biliyor ya! Kimlere torpil yaptığını herkes biliyor!

BAŞKAN – Sayın Günay, arkadaşınız kürsüde.

Buyurun Sayın İpekyüz.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, oradan söz atıyor “Hepiniz mafyasınız.” diyor ya. Böyle bir şey var mı? O zaman biz de deriz ki: Hepiniz teröristsiniz!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sen “Teröristsin.” diyorsun, sen nesin ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Terörist, terörist, terörist...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Terörist sensin ya! Oradan her türlü hakareti yapacaksın, biz susacak mıyız ya! Böyle bir şey yok ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen yaptın, “Hepiniz mafyasınız.” dedin.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, kalkıyor, bize dönüp diyor ki: “Hepiniz mafyasınız.” Biz de o zaman çıkarız deriz ki: Hepiniz teröristsiniz! (HDP sıralarından ayağa kalkmalar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, bir sus ya!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – “Terörist” diyenin ecdadıdır terörist, tamam mı! “Terörist” diyenin ecdadıdır terörist, kendisidir terörist!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan! Otur yerine!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, bir sus ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sensin, sen, sen!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yeter!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Otur yerine Hüseyin.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz, yerinize oturun siz de.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yeter ya! Bu ülkede biz kiracı değiliz!

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz... Hüseyin Bey... Sayın Kaçmaz, yerine otur lütfen.

Ayakta olan bütün milletvekillerimiz yerine otursun lütfen.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Hiç susmuyorsun be kardeşim. Hiç susmuyorsun ya, sürekli konuşuyorsun ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Bana hakaret edemez ya. Niye hakaret ediyor, hakaret etmesin.

BAŞKAN – Sayın İpekyüz, süreyi baştan alıyorum.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Başkanım, o “Mafyasın.” sözüne özür dileyecek.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Dön önüne, dön, önüne dön.

SALİH CORA (Trabzon) – Vallahi, önce o söyledi! Önce o söyledi ya! Önce o söyledi, ondan sonra biz söyledik ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sen ediyorsun, sen başlatıyorsun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – O helva evinizde pişmiyor diye size tatlı geliyor değil mi? O helva sizin evinizde pişseydi siz böyle demeyecektiniz ya!

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bu şekilde çok...

BAŞKAN – Sayın Oluç, Sayın Günay, bakın, arkadaşımız kürsüde.

SALİH CORA (Trabzon) – Ama hakaret etti! Önce o hakaret etti ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz başlatıyorsunuz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – AKP’lileri susturun Sayın Başkan, o tarafı susturun.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz, Sayın Kenanoğlu, lütfen...

SALİH CORA (Trabzon) – Önce o başlattı Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Cora...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Başkan, kim konuşursa konuşsun sürekli laf atıyor ya! Hiç mi çenesi durmaz bir insanın ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, siz başlatıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar, lütfen...

SALİH CORA (Trabzon) – Önce orası başlattı ya, lütfen ama ya!

BAŞKAN – Evet, Sayın İpekyüz, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında sağlık dediğimiz belki de bu olay, fiziksel, ruhsal, sosyal, siyasal açıdan tam iyilik hâlidir. Bir yerde ayrımcılık, kutuplaştırma, nefret dili ve kin kusan dil varsa o toplumda sağlıktan söz edilemez; sağlığın tanımı budur.

Ve bugün 10 Aralık, İnsan Hakları Günü. Bakan kitap basmış, Sağlık Bakanlığı kitabı. İlk cümlesi ne biliyor musunuz? “Sağlıklı yaşam hakkı, insan hakkıdır.” “Sağlıklı yaşam hakkı, insan hakkıdır.” Peki, insan haklarıyla ilgili uzun uzun anlatmaya gerek yok, çocukların küçücük yaşta evlenmesi hoş görülüyorsa, kadınların katledilmesi hoş görülüyorsa; baskı, zorbalık, işkence bu ülkede ayyuka çıkmışsa; her gün cezaevlerinde ölümler oluyorsa; insanlar diliyle, kültürleriyle, inançlarıyla ilgili

ayrımcılıkla karşı kalıyorsa sağlıktan söz edebilir misiniz? Sağlıktan söz edemezsiniz. Sağlık dediğiniz, hastane değil; sağlık dediğiniz, insanların hasta olmama hâlidir. Sağlık dediğiniz, insanların geleceğe umutla bakabilme hâlidir ve sağlık çalışanları ilk başladığında -birçok gruptan da söylüyorum- Hipokrat'tan söz ediyorlar, evrensel etik ilkelerden söz ediyorlar, meslek örgütünün getirdiklerinden veya dünyada bu işte başlangıç yapanların etik ilkelerinden söz ediyorlar ve sağlık çalışanları en büyük insan hakları savunucularıdır ve barışın yanındadırlar. Ve bu şekilde Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı, Türkiye İnsan Hakları Vakfının daha önceki başkanlığını yapan ve kurucusu Şebnem Korur Fincancı'ya da buradan selam göndermek istiyorum, onu söyleyeyim. (HDP sıralarından alkışlar)

Sağlık... Sağlığın eşitsizlikle çok ilişkisi var. Eşitsizlik nedir? Bir, yoksulluk varsa; bir diğeri, sömürü varsa, makas açılmışsa ve savaşlar varsa, çatışma varsa sağlıktan söz edilemez. Niçin yoksulluk? Sadece biz söylemiyoruz, Dünya Sağlık Örgütü uluslararası sağlık tanımında yoksulluğu madde olarak koymuş. Peki, Türkiye'de durum ne? Türkiye'de şu anda yüzde 50 -nüfusun büyük çoğunluğu- yoksulluk sınırının altında; siz sağlıktan nasıl söz edeceksiniz? Ekonomi politikaları yok, işsizlik had safhada, çalışma koşulları kötü, güvencesizlik var, insanlar beslenemiyor, çocuklar okula aç gidiyor, çocuklar kahvaltı yapamıyor, yemek yiyemiyor; siz nasıl sağlıktan söz edeceksiniz? Sayın Bakan, siz çocuk hekimisiniz; çocukların beslenemediği bir ortamda, eşitsizliğin olduğu bir ortamda nasıl gelecek kuracaksınız? Bunların hepsi problem. Ve kış gelmiş, doğal gaz parası ödenemeyecek, elektrik parası ödenemeyecek, kömür alınamayacak, insanlar aç olacak, siz diyeceksiniz ki: "Sağlığınız yerinde."

Peki, Türkiye'de durum ne? Türkiye'de Sağlıkta Dönüşüm -Sayın Akdağ burada- bir çöküşe dönüştü. Çöküşe dönüştü, neden? Sadece tedavi konuşuluyor, sadece insanların hastaneye gidişi konuşuluyor. Bakın, Türkiye'de bir hesaplama yapılmış, geçmişte 3,2'ye en şu anda yüzde 10 sağlığa, hastaneye gidiş oranı var. Bunun anlamı ne? Türkiye'de otuz sekiz günde bir herkes hastaneye gidiyor. Bir ülkede hastaneye çok başvuru varsa, insanlar çok hasta oluyorsa o bakanın istifa etmesi lazım. Normalde insanların hasta olmaması lazım ama burada insanlar çok hasta oluyorsa orada buna bakmak lazım.

Bir diğeri ne? Ya, bütçe... Biz diyoruz ki: Bütçeyi arttıralım; insanların daha iyi yaşaması için, insanların hastalıktan korunması ve önlenmesi için. Ama yok. Ne oluyor? Burada yapılan işlem, daha çok tedavi edici hizmetlere; koruyucu hizmetlere hiç para aktarılmıyor ve geldiğimiz aşamada, neredeyse Sağlık Bakanlığının bütçesinin büyük çoğunluğu tedavi edici hizmetlere gidiyor. Oran yaklaşık yüzde 70, personelle beraber; yüzde 30 korumaya kalıyor. Siz nasıl koruyacaksınız yüzde 30'la? Bunu yapamazsınız

Ve Sağlıkta Dönüşüm'le ne oldu? Kurumlar işletme, hastalar müşteri oldu. Peki, büyük kara delik ne? Bu, övünülerek, şehrin en uzağında olan şehir hastaneleri. Ya, diğer hastaneleri kapattınız, yok ettiniz; oraya verilen para diğer hastaneden 10 kat daha fazla ve kira bedeliyle, oradaki toplam diğer malzemeyle beraber 46 milyar lira sadece oraya gidiyor. Peki, diğer hastanelere para gidiyor mu? Hayır. Ve şehir hastaneleri, aslında şirket hastanelerine dönüştü. Neden? Birçok işi orada şirketler yürütüyor, kamu yürütemiyor. Neyse ki vazgeçilmesi düşünülüyor ama hâlâ cebimizden para çıkıyor, gelecekte de bu para cebimizden çıkmış olacak.

Koruyucu sağlık hizmetlerinden söz ettik. Niçin? Çünkü siz yüzde 30'la insanları koruyamazsınız, önleyemezsiniz. Esasen, en yapılması gereken insanların hasta olmayacağı ortam yaratmak ve hasta olmaması için de çaba harcamamız lazım ama böyle bir şey yok.

Koruyucu sağlıkta en büyük hedefleri neydi? Aile sağlığı merkezleri, aile hekimliği. Aslında, aile hekimleri kamunun verdiği yerde oturuyor ama oranın kirasını kendisi veriyor; bir işverene dönüştürüldü, bir işletmeye dönüştürüldü ve elektrik parası, doğal gaz parası, telefon parası, internet parası, çalışanı, malzemesinin parasını o veriyor. Peki, bu nasıl insanları koruyacak? Bakın, hepatit aşısı şu anda Türkiye'de yok, hepatit B aşısı; büyük bir sıkıntı yaşanıyor. Bir ara verildi, Bakanlık toplandı "Yerli üreteceğiz." diye, yok. Tekrar bu sabah ben Batman'la konuştum, Mardin'le konuştum, doğum kontrol ve anne sağlığıyla ilgili D vitamini birçok malzeme yok, çocuklara verilecek ilaçlar yok. Siz nasıl koruyacaksınız insanları? İnsanlar zaten yoksulluğun, eşitsizliğin dışında böyle bir sorunla karşı

karşıya. Ve aile merkezlerinde giderek verem takibi bile yapılamıyor. Bu, pandemi sürecinde unutuldu ve şimdi tekrar verem hortladı ve insanlar giderek korunamıyor, böyle bir süreçle karşı karşıya.

Şimdi, bir diğeri, “Sağlıkta kuyruklar bitti, sağlıkta kuyruklar bitti.” Hepiniz vekilsiniz, yurttaşlar, vatandaşlar da bizi dinliyor, insanlar telefonla randevu alamıyor. Telefonla randevu alamıyor ve merkezî bir sistem getirilmiş, randevu sistemi, Hekim Randevu Sistemi, on dakikalık bir zaman ayrılmış, sonra ek zaman da konulmuş; insanlar ulaşamıyor. Velev ki ulaştı, hekime gittiğinde ultrason için bir hafta, film için yirmi gün, ameliyat için bir ay. Velev ki ameliyat olacak, malzeme yok, belli branşlarda malzeme yok. Niçin? Hastane alamıyor. Sonuç ne? Özele git, özele git. Ya, siz özeli açtınız, yoksul vatandaşları oraya yönlendirmek için mi, yoksul yurttaşların özele gidip para vermesi için mi? Neydi? “Yüzde 200’den fazla para alınmaz.” Herkes de biliyor ki yüzde 200 değil, yüzde 500; birçok kez daha fazla oranda para alınmakta. Ve bu sistemle beraber ne oldu? İnsanlar randevu bulamıyorsa en rahat çözüm, acile git; acile git ve acile şu anda gidenlerin yüzde 90’ı acil değil çünkü randevu alamıyor, oraya gidiyor ve ne oluyor? 130 milyon kişi geçen yıl acile gitmiş. Ya, afete dönüştürdünüz bu ülkeyi, çöküşe dönüştürdünüz. Ve Sayın Bakan dün bir “tweet” attı. Yani “tweet”inizde şunu diyorsunuz Sayın Bakan: “Bu Merkezî Hekim Randevu Sistemi üzerinden randevu alarak uzmana görünen, herhangi bir hastalık tanısı konmayan, tedaviye ihtiyaç duymayan çoook hastamız var. İyi olduğumuzu doktordan duymak çok güzel, güzel ama tedavisi geciken insanlar da var, bu hastaları düşünelim, gitmeyelim.” İyi de işte sağlıkta dönüşüm bu oldu. Neden bu oldu? Birinci basamağı yok ettiniz, sevki yok ettiniz; insanlar birinci basamağa uğramadan, elini kolunu sallayarak bütün hastanelere gidiyor. Gelin, koruyucu sağlığın en önemli yeri olan birinci basamağı ve sevk sistemini getirin. Sevk sistemi olmadığı zaman olay, bütün hastanelere yığılma oluyor. Önemli olan, hastalıkla mücadele, hastaya bir muayene ortamı değil ve “beyaz reform” dediğiniz olay buna çözüm değil. EMG randevusu alınamıyor, ameliyat ortamesi alınamıyor, birçok durumda halk karşı karşıya.

Diğeri şiddet, şiddetle ilgili çıkartılan hiçbir yasa çözüm olmadı. Bir kere bu ülkede şiddet dilini kullanan sorumlular varsa, şiddet ve ayrımcı dilini kullanan bakanlar varsa şiddet bitmez. Bugün çeteler artık sokaklara hâkim olmuş, çeteler her yerde bir nefret dili kusuyor. Ve sağlıkta şiddetin nedeni dönüşümle beraber yoksulluk, işsizlik, iş bulamama, güvencesizlik ve hastaya müşteri gibi bakılması, bir taraftan da hekim ve sağlık emekçilerinin sürekli aleyhinde konuşmak, onları bir hedefe dönüştürmek. Ya, hepimizin bildiği Profesör Esin Şenol tehdit edildi, ölümle tehdit edildi; onu tehdit eden sahte doktor -Bakanlık doktor olmadığını öğrendi- koruma verildi ya, bu ülkede böyle bir sistem var ya. Esin Şenol değil de onu tehdit eden, Esin Şenol’u tehdit eden kişiye koruma ve Esin Şenol’un da yanına yaklaşmasını önlemek için karar alındı.

Şimdi, sağlık emekçileri göçüyor. Niçin göçüyor? Ya, 27 kat arttı, artık hekimler Türkiye’de çalışmak istemiyor. Neden çalışmak istemiyor? Ülkede zaten özgürlükler kısıtlanmış, demokrasiden uzaklaşmış, açıklıkla karşı karşıya, şiddetle karşı karşıya ve her gün bir acı, travma yaşanmakta, bununla ilişkili insanlar göç etmekte ve Tabipler Birliğinin açıkladığı rakamlara göre her yıl giderek artıyor, her yıl giderek artıyor. Neydi? Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Açık konuşuyorum, giderse gitsinler.” İşte gidiyorlar. Sorun fakülte sayısını artırmak değil, sorun, öyle değil, bunları tutabilmektir, bunları nitelikli bir hizmete tabi tutabilmektir; yok. Ve var olanlarla ilgili ne yapıyorsunuz? Arşiv taraması, güvenlik soruşturması, kanun hükmünde kararnameyle resmen ellerini kollarını bağliyorsunuz ve liyakatsiz partili yöneticileri atıyorsunuz; düşmeni ilikle, itaat et ve sağlık hizmeti ver! Sağlık böyle verilmez ve verilemiyor. Neden verilemiyor? Birinci basamak yok oluyor, insanlar hastalanıyor.

Eğitim... Eğitimi yok ettiniz. Ya, bir ara herkes diyordu: Hastane, tıp fakültesi açılınsın. Sorun açılması değil nitelikli eğitim verilmesi. Kadroları niteliksiz atıyorsunuz, neredeyse ayakkabı numarasını vereceksiniz, onu atıyorsunuz ve insanların sorunlarını belirleyip, onları getirip orada oturuyorsunuz.

Üniversiteler... Üniversiteler bitti, özellikle tıp fakültesi hastaneleri; neden? Bu Merkezî Hekim Randevu Sistemi dışında orada da mesai dışı öğretim üyesi randevu sistemi getirdiniz. Mesai dışıydı, mesainin içinde... Bir araştırma yaptık, Dicle Üniversitesinde mesai dışı randevu sistemiyle yapılan ameliyatlara gün boyu sürüyor. Bir ortopedi hastası iki hafta boyunca ameliyat olamadığı için Sağlık Bakanlığını arayıp Özel Kalemde rica edip ameliyat oluyor. Böyle bir sistemle bunların hepsini bitirdiniz ve giderek niteliksiz bir kadroyla karşı karşıya kaldık.

Bir diğeri; “Bütçe, bütçe.” diyoruz... Ya, gerçekten çalışma ortamını da bozdunuz, ekibi de bozdunuz. Eğitimde de sağıkta da ikisinde de hikâyeniz vardı, o hikâyeler bitti. “4/A, 4/B, 4/C” diye bir sistem getirmiştiniz, aynı kurumda çalışıyorlar, aynı yerde çalışıyorlar, farklı maaşlar alıyorlar. Ve siz performansla, ek ödemelerle tümüyle ekip hizmetiyle yürütülebilecek sağıkta çalışanların barış ortamını bozdunuz, rekabet ortamını geliştirdiniz ve bu getirdiğiniz sistemlerin çoğu emeklilide yansımıyor. Emeklilikte yaptığımız ufak düzenlemeler yetmiyor. İnsanlar yoksulluk sınırının altında kalmayacak, geçinecek düzeyde bir ortam istiyorlar ama hep böyle özeli teşvik ettiniz, özelde çalışan hekim, hemşire, ebe, onları da bitirdiniz.

Ya, biz burada ağırlıklı olarak hekimleri filan konuşuyoruz, hemşirelerin sorunları yığınlarla, paramediklerin sorunları yığınlarla, psikologların sorunları yığınlarla, teknisyenlerin sorunların yığınlarla, şoförlerin sorunları yığınlarla. Geçen yıl da söyledim, şoför isyan etti Bakanlığın önüne gitti ya, isyan etti “Ben hastayı taşıyamıyorum.” diye. Bunlarla ilgili bir çözüm bulmadığınız sürece sizin yaptığınız şey göz boyama olur, gerçek sağık sistemi olmaz.

Bu ülkede ilaç yok, ilaç. İlaç alamıyor insanlar, bin taneden fazla ilaç yok. Euro ne kadar? 7,86 TL belirlenmiş. Euronun ne kadar olduğu belli. İlaç alınamayan bir ortamda siz bu hizmeti veremezsiniz. Eczacılar, hastalar, hekimler, ilaç yokluğu yüzünden perişanlar ve antibiyotikler, kanser ilaçları bulunamıyor. Kanser ilacı almak için dava açan insanlar var, mahkemeye başvuran insanlar var. Ya, bunlarla ilgili bir düzenleme yapmayacak mısınız? Hiç bunlarla ilgili bir düzenleme yapılmıyor.

Bir diğeri ana dili. Ana diliyle ilgili sürekli konuştuğumuzda... Pandemi bir hizmet verildi, ya bir tane ana dilinde yazılı broşür yok. Meme kanseriyle ilgili, sigarayla ilgili, diğer konularla ilgili, hiç insan ana dilinde bir çalışma yapmaz mı, yürütmez mi? Burada Kürt anneleriyle ilgili, Kürt kadınlarıyla ilgili, Kürtlerle ilgili, gençlerle ilgili, sigarayla ilgili, uyuşturucuyla ilgili hiçbir Kürtçe çalışma yapılmaz mı? Ama kürdistandan hasta geldi, turizm hekimliğinden söz ediyorsunuz, onun dışında hesabınıza gelmediğinde bu işleri yürütmek istemiyorsunuz.

Ve şimdi, konuşmanın başında da söyledim, bir diğer konu cezaevleri. Bakın, dün yaşamını yitiren Tahir Gürdal vardı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – 50 yaşında, on beş gün Diyarbakır Gazi Yaşargil Hastanesinde kelepçeye bağlı kaldı. Akciğer kanseri ve bırakıldıktan on üç gün sonra yaşamını yitirdi. Şimdi, Sayın Bakan, sizle ilişkili değil ama her koşulda insanlar -hekimlik bir insan hakları mesleğidir- kelepçeye bağlı tedavi olmaz, kelepçeye bağlı yoğun bakımda yatırılmaz. “Mahkûm koğuşu” dediğiniz yerin insanların olabileceği bir tarzda olması lazım, sağıklı olması lazım. Sevkinde, gidilerinde, gelişlerinde ilgili bakanlıklarla bir düzenleme yapmanız lazım. Yapmadığınız sürece cezaevleri eza evine ve resmen katil ortama dönüşüyor, vahşete dönüşüyor. Bunlarla ilgili bir düzenlemenin yapılması lazım.

Ve sağığın geldiği ortam... Tümüyle ülkede sağıksızlık hâkim. Bu bütçe çözüm olmayacak. Sağıktan da özgülükten de tasarruf edilemez. Ücretsiz, nitelikli, erişilebilir, ana dilinde sağık hizmeti verilmesi lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sait Dede...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nde Sağık Bakanlığına Bağlı Türkiye Sağık Enstitüleri Başkanlığının bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Türkiye Sağık Enstitüleri Başkanlığının görev tanımında sağık sisteminin ihtiyaçlarına göre tıbbi ürün ve teknolojilerin geliştirilmesine yönelik AR-GE çalışmaları yapmak, yapılmasını desteklemek, bilimsel ortam temin etmek; bu kapsamda geliştirilen aşı, ilaç, tıbbi cihaz vesair desteklemek gibi birçok görev sıralanmıştır. Aslında sağık alanında yaşanan birçok soruna çözüm bulabilecek araştırmaları yapma, destekleme pozisyonunda olan kurumun faaliyetlerine ve fiilî olarak sağık alanındaki yansımalarına baktığımızda oldukça yetersiz bir yapıyla karşı karşıyayız. Tabii, Cumhurbaşkanını ve

Sağlık Bakanlığının belirlediği öncelikleri dikkate alan bir stratejik plan doğrultusunda hareket eden bir yapıdan daha fazlası elbette beklenemez. Siyasi iktidara bağlı enstitü olmaz, tıpkı üniversite olmayacağı gibi, olsa da Türkiye’deki gibi bağımsız olmaz, özerkliğini yitirir ve ticarileşir.

AKP iktidarı uzunca bir süredir sağlık harcamalarındaki artışı yük olarak görüyor ve her fırsatta sağlık alanındaki düzenlemelerle sağlığı ticarileştirmeye devam ediyor. Özel bütçeli ve özel hukuk hükümlerine tabi kurumun kuruluş amacının kamu sağlığı değil, bilimsel çalışmaların ticari değere dönüştürülmesi olduğu ortadadır. AR-GE niteliği taşımayan projelere destek verilmesi, desteklenen projelerin değerlendirilmesinde yaşanan eksiklikler, bazı özel kuruluş ve üniversitelerden alınması gereken teminatların alınmaması, bünyesindeki bazı enstitülerin yıllarca hiçbir faaliyette bulunmaması gibi bulgular Sayıştay raporlarına da yansımıştı. Bu da aslında bize iktidar eliyle bu kurumun “AR-GE” adı altında uygun bulduğuna şirket kurdurmak, geri ödemesiz hibe ve destek vermek amacıyla kurulduğu şüphesini güçlendirmektedir. Esasında amaçları bakımından bu kadar geniş ve önemli faaliyet ve görev alanı olan bir kurumun bağımsız olmaması, sağlıkta bilim ve teknoloji alanında araştırma geliştirme açısından ülkenin oldukça geri olması, kuruma aktarılan kamu kaynaklarının boşa gittiği kanısını oluşturmaktadır. Ayrıca, üniversitelerdeki nitelikli kadroların yurt dışına veya özel sektöre yönelmesine karşı önlem ve iyileştirmelerin yapılmaması da sağlıkta bilim ve teknoloji alanındaki bu yetersizliklere yol açan başka bir sebep olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sayın milletvekilleri, iktidarın Sağlıkta Dönüşüm Programı ve diğer neoliberal sağlık politikaları sonucu sağlığın piyasalaştırılmasının meydana getirdiği yıkım bir yandan özel hastaneleri yani sermayeyi palazlandırırken bir yandan da halkın sağlık hakkı çalınmaktadır. Borç batağına saplanan kamu hastaneleri iflasa sürüklenirken, hastane doktor ve personelleri halkın ulaşamadığı şehir hastanelerine aktarılırken özel hastaneler büyümeye ve sağlığı satın alınan bir metaya dönüştürmeye devam ediyor. Özetle, hastaneler işletme, hastalar müşteri, sağlık bir meta hâline gelmiştir. Korumaktan çok tedavi etmeyi yani aslında hasta yaratmayı ve bundan kâr elde etmeyi temel politika olarak belirleyen AKP bu çarpık sistemi bu ülkeye dayatmıştır.

Sayın milletvekilleri, Türk Tabipleri Birliği verilerine göre AKP’nin iktidara geldiği 2000’li yılların başında 261 özel hastane varken AKP iktidarıyla beraber özel hastaneler mantar gibi çoğalmaya başlamıştır. AKP yöneticilerinin ve AKP’ye yakınlığıyla bilinen iş insanlarının sağlık alanına ilgisi hızla artınca TÜİK verilerine göre özel hastane sayısı yirmi yılda neredeyse 2’ye katlanarak 600’e ulaşmıştır. Şu anki güncel verilere göre Sosyal Güvenlik Kurumu ödemelerinin yüzde 50’den fazlası özel hastanelere yapılmaktadır.

Türkiye’de yıllardır bir sorun olan doktor sayısının yetersizliği, pandemi sonrası yaşanan mecburi doktor istifaları, önemli sayıda doktorun daha insani bir yaşam için yurt dışına gitmesi, kalan az sayıda uzman doktorun ise özel hastanelere geçmesi, yurttaşları ya özel sağlık ya da hiç durumuyla karşı karşıya bırakmıştır. Üniversite hastaneleri milyonlarca liralık borçlarla iflasa sürüklenirken kamu hastanelerinin altyapısını güçlendirmeyerek ve teknolojilerini yenilemeyerek -buna karşı- sağlık bütçesinin önemli bir kısmı özel hastanelere aktarılmaktadır.

Özel hastanelerle multimilyonerler yaratılmış, hastane sahipleri ülkenin en zenginleri sıralamasına girmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Elbette bunun ceremesini halk çekiyor. Kamu hastanelerinden randevu alınmıyor, üniversite hastanelerinden randevu almak neredeyse imkânsız, sevk sistemi kaldırılmış, katkı payları el yakıyor, yeterli sayıda aile hekimi yok, şehir hastanelerine ulaşılmıyor, kamu ve üniversite hastanelerinde uzman doktor sayısı yok denecek sınıra dayanmışken özel hastaneler yurttaşlara tek alternatif gibi gösterilmektedir. Zaman zaman karşılaşıyoruz, köklü üniversite hastanelerinde bazı ameliyatları yapacak uzman hekim olmadığı için hastalar yine özele yönlendiriliyor. Sonuçta parası olan yurttaşlar özel hastaneye giderek tedavi olabilirken yoksul yurttaşlar ise sağlık hakkından faydalanmıyor.

Sayın Bakan, daha önce de dile getirmişt看m. On dakikalık randevu sisteminde bir doktorun sadece fiziki muayeneye on beş dakika, yirmi dakika ayırması gerekirken özellikle Kürt illerinde kendi derdini ana diliyle anlatamayan hastalar için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ayşe Acar Başaran...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Teşekkürler Başkan.

Ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız ve cezaevinde rehin tutulan bütün arkadaşlarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Evet, aslında bel uzun bir süredir her bütçe görüşmesine çıkıp aynı şeyi söylüyoruz ama tekrar ediyoruz: Bu bütçe yine kadınların, emekçilerin, yoksulların, gençlerin bütçesi değil. Bu bütçe, bütçe görüşmelerinde de ifade ettiğimiz gibi, burada da defaten ifade ettiğimiz gibi savaşın, rantın, faizin bütçesi. Bakın, bütçe kalemleri incelendiğinde bu tablo çok net bir biçimde ortaya çıkıyor. Sadece faize bu bütçede 666 milyar aktarılmış ama kadın bakanlığının toplamına sadece 149 milyar aktarılmış. Yani neredeyse faize aktarılan bütçe Aile Bakanlığının toplamına ayrılan bütçenin neredeyse 4 katı olarak açığa çıkmış.

Şimdi, AKP hep -bunu da ifade ettik çokça- 2002’yi bir milat olarak kabul ediyor, 2002’den bugüne yaptığı düzenlemelerden söz ediyor. Evet, AKP bu süreç içerisinde bir ileriye gittiyse kadın açısından, on yirmi adım geriye gitmiş oldu.

Şimdi, 2002’den 2011 yılına kadar, kadınların verdiği büyük bir mücadele, AKP’nin o dönem biraz demokratikleşme adımları, Avrupa Birliğiyle uyum süreçleri derken belli adımlar atıldı ama 2011 yılından itibaren, önce Kadın Bakanlığı lağvedildi, Aile Bakanlığının içerisine sıkıştırıldı kadınlar. Bu süreçten beri kadınlar bağımsız, özgür bireyler olarak değil, ailenin bir parçası olarak tanımlanma sürecine girdi. Kadınların yaşamını daraltmaktan, erkek egemenliği teşvik etmekten, kadın-erkek eşitsizliğini derinleştirmekten başka hiçbir şey yapmadı bu süreç içerisinde. Bunu eylemlerinden, söylemlerinden ve yaşamımıza yansımından çok net bir biçimde görüyoruz.

AKP iktidarı uzun bir süredir kadın düşmanı politikaları sürekli bir biçimde, dediğim gibi, işletiyor. Kadınları bireyliğinden, haklarından soyutlayarak “kutsal aile” ve “kutsal annelik” söylemleri üzerinden gidiyor. Kadınlar bunu ifade ettiğinde hemen aile düşmanı olarak lanse ediyor, bu damgayı yiyor. Hayır, aile bir hakikat ama ailenin de içerisinde problemler var, ailenin de demokratikleşmesi lazım. “Aile” deyip aile içerisindeki bütün suçları, problemleri görmezden gelmeyin diyoruz. “Kadınlar bireydir, çocuklar bireydir; sadece anne, bacı, kız kardeş, çocuklar, çocuk değillerdir.” ifadesini ısrarla söylüyoruz ama tabii ki ne kadar ısrar edersek edelim bu politikalar devam ediyor.

Bakın, tabii ki bu AKP iktidarının kadın düşmanı politikaları sadece Bakanlıktan “kadın” adının çıkartılmasıyla gerçekleşmedi. İstanbul Sözleşmesi’nden geri çekilme kararından kürtajın fiilî yasaklanmasına, OHAL KHK’leriyle onlarca kadın kurumunun kapatılmasına, dördüncü yargı paketinin 13’üncü maddesindeki suçlara somut delil şartının konulmasından, kadının beyanının -ilkesinin- neredeyse yok sayılmasından kadın mücadelesi çoklu biçimde saldırıya uğradı, hâlâ bu saldırıya devam ediyor.

Şimdi, bir de biliyorsunuz, Aile Bakanı olduğu bütün platformlarda, hem ulusal hem uluslararası platformda Meclisteki kadın temsiliyetinin artışından söz ediyor. Evet, Meclise giren kadın milletvekili oranı 2007’de yüzde 9,1’ken 2021 yılında 17,4 olmuş. Doğru, kadın temsiliyetinde bir artış var ama bu kadın temsiliyetinin artışındaki esas öncü rolü oynayan HDP ve kadın mücadelesini de hiç dillendirmiyor. (HDP sıralarından alkışlar) Hatta yetmiyor, kadın mücadelesine, partimize sistematik bir biçimde saldırı gerçekleştiriyor ve bugün partimiz kapatma davasıyla da yüz yüze. Bu da yetmiyor, kadın temsiliyetini Meclisten de silmeye çalışıyor.

Semra Güzel, Leyla Güven; 2 arkadaşımız. Semra Güzel, hakkında manipülasyon yapılarak hedef gösterildi, dokunulmazlığı kaldırıldı, tutuklandı. Leyla Güven’in milletvekilliği düşürüldü yani bırakın kadın temsiliyetini artırmayı, kadın temsiliyetini azaltan bir yaklaşımı söz konusu AKP iktidarının.

Tabii ki sadece Meclis temsiliyetinden söz etmiyoruz, bir de yerel yönetimlerde benzer bir tablo var. Bakın, 31 Mart seçiminde AKP'nin bini aşkın adayından sadece 25'i kadını, sadece 25. Bunlardan sadece 6'sı seçilmiş. Bizler, HDP olarak, 2019 seçiminde seçtiğimiz 65 belediyenin 61'inde eş başkanlık sistemini uyguladık. (HDP sıralarından alkışlar) Dünyada biricik örnektir, bütün dünyada örnek gösterilen bu sistem Türkiye'de hedef gösteriliyor. Ne yapıldı? Belediyelerimize kayyum atandı türlü gerekçelerle, bunu arkadaşlarımız açıklayacak. Yalanlarla, iftiralarla, suç üretmek -bunların hiçbirisi hiçbir dosyada da yok bu arada, arkadaşlarımız açıklayacak- 22 belediye eş başkanımız tutuklandı, kadın kurumlarının kapısına kilit vuruldu; yetmedi "Kadın kurumlarını erkekler yönetir." diye başlarına erkekler atandı. Bununla beraber, biz biliyoruz ki aslında bu kadın boyutuyla gerçekleşen yansıma, bunun toplumsal yansıması da oldu, maalesef, bölgede kadına yönelik şiddet vakalarında büyük bir artış oldu çünkü kadınların başvuracağı, destek alacağı mekanizmalar ortada kalmadı.

Şimdi, bir de bakanlıklara gelelim. AKP tarihinde bakanlıklar ya bir ya iki oldu. Bunlar da, işte, aile, kadın, sosyal işler bakanlığı gibi belli cinsiyet rollerine göre belirlenmiş bakanlıklar oldu. Kadınlar siyasette neredeyse hiç... Birini çıkartıyorum, Nimet Çubukçu bir ara Millî Eğitim Bakanı olmuş, onun haricinde Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı, Adalet, Millî Savunma gibi icraatçı...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Çalışma Bakanı vardı, azıcık dersinizi çalışın. Çevre Bakanı, Çalışma Bakanı... Sayayım mı?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Tamam, iki olsun, çok güzel, üç olsun; yirmi yıllık tarihinizde beş olsun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ticaret Bakanı... Sayayım mı?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Dinle, dinle!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Toplam gelen icracı bakanlıklar bir elin parmağını geçmez.

"Kadınlara sembolik de olsa bir iki bayan milletvekili." diyen bu iktidardan aslında biz çok fazla bir şey beklemiyoruz, bunun temsiliyette kaldığını, kalacağını biliyoruz. Önlemler de hep göstermelik bir biçimde oldu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – 2022 verilerine göre -bakın, biz bunları Bakanlıktan öğrenemiyoruz- Aralık ayı henüz eklenmemiş rakamlarla Türkiye'de en az 310 kadın yaşamını yitirmiş, yine en az 222 kadın, erkek şiddeti tarafından yaşamını yitirmiş, şüpheli bir biçimde kayıtlara geçmiş.

Aslında, kadınların şiddet görme meselesi Türkiye'de bir savaş tablosu, bir kırımdır artık; kadın kırımına varan bir şiddet var ama kadınlar, şiddete defalarca uğramalarına, başvuru yapmalarına rağmen gerekli yardımları, destekleri alamıyorlar.

İzmir'de Hülya Şellavcı kendisi katleden Kaffar Yeğîn hakkında defalarca suç duyurusunda bulunmuş, tedbir talebinde bulunmuş ama bu tedbir talebi devam ederken katledilmiş. Yine, Yemen Akoda'nın kızı, annesi katledildiğinde 50 defa şikâyetle bulunduğunu söylemiş, 50 defa; feryatlar ederek söyledi ama bu kadın da katledildi.

Aile Bakanlığı erkeklerle ilgili "tedbir" diye elektronik kelepçe getirdiklerini söylüyor ama bu elektronik kelepçeler, maalesef, suç faili erkeklere değil, kadınlara uygulandı bu süreç içerisinde de.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Keşke Aile Bakanı sohbet etmese de dinlese! Sizinle ilgili konuşuluyor Sayın Bakan.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Biz, buradan, Bakan buradayken bir kez daha söylüyoruz: Kadına yönelik şiddet verilerini neden paylaşmıyorsunuz? Kadınlar koruma altındayken kaç kadın katledildi? Konuda ihmali olan, görevini yapmayan kişilerle ilgili herhangi bir soruşturma başlattınız mı ya da suç duyurusunda buldunuz mu?

Bir de sığınmaevleriyle ilgili çokça güzel işler yaptıklarını söylüyorlar. Sığınmaevleri yetersiz, bunu bir defa tespit edelim, hem kadın kurumları hem de biz bunu ısrarla söylüyoruz. Bir de bu sığınmaevlerinin kabul koşulları ve güvenlikleri açısından büyük zafiyetler var. Bunlarla ilgili, 2017'de Kastamonu'da sığınmaevinde kalan Naime K. eşi tarafından şiddet gördü ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünün servisinde katledildi. Belki bunlar kamuoyuna yansıyan... Çünkü bilmiyoruz, genelde

kamuoyuna yansıyor görüyoruz. 2002 yılında Bingöl'deki evinden kaçıp İstanbul'da sığınmaevine yerleşen Zeynep Topal, yine, eşi tarafından yeri öğrenilerek evine geri götürüldü ve katledildi. Bunlar sığınmaevlerinde oldu.

Bakın, bazı illerde -farkında değilsiniz ama- o kadar güvenliksiz sığınmaevleri var ki durakların toplum içerisinde, halk içerisinde adı olmuş; "Şu sığınmaevinde inelim." diye toplum içerisinde bilinen yerler. Kadınların böyle mi güvenliğini sağlayacaksınız? Ayrıca, bu sığınmaevlerindeki güvenlik ve kabul koşullarının gerçekten ne kadar problemlili olduğunu biliyoruz.

Türkiye'de kadına yönelik şiddeti önleme mekanizmalarının işlememesi, yargının kadınları suçlayan bir pozisyonda olması, erkeklik indirimleri, beraatlar, tutuksuz yargılamalar devam ederken bir de 2015 yılından bu yana Kürt sorununda demokratik yöntemlerden vazgeçilmesi, savaş ve çatışma kararının alınmasıyla beraber, Kürt coğrafyasında ayrıca kadınlara, genç kadınlara yönelik özel savaş politikaları uygulanıyor, özel savaş politikaları.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Yok öyle bir şey! Yok öyle bir şey!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bakın, İpek Er tecavüze uğradı, ölüme sürüklenmesine neden olan Musa Orhan on yıl ceza aldı ve serbest bırakıldı. Gülistan Doku hâlâ kayıp, hâlâ bulunamadı. Gülistan Doku'nun kaybedilmesinde fail olan kişi meğerse hakkındaki tedbirlere hiç uymamış, imza atmaya hiç gitmemiş ama kendisine tebliğ bile edilmemiş, bu konuda hiçbir adım atılmamış. Ya, bırakın, bu ülkede bir kadın sadece fikrini ifade ettiği için apar topar gözaltına alınıyor, bir defa imzaya gitmesin hemen cezaevine gönderiliyor ama bu ülkede erkekler, işte, böyle kollanıp korunuyor.

Bölgede, yine, çalışan kadın kurumlarına gelen şikâyetlere göre, özellikle üniformalı erkeklerin Kürt kadınlarıyla ilişki geliştirmeye çalıştığı; cinsel, duygusal istismar uyguladığı; kadınların bu failleri şikâyet ettikleri durumda karakolların şikâyet almadığı gibi durumların söz konusu olduğunu söylüyor kadın kurumları.

Ayrıca, korucu silahıyla -bakın, bu ülkede devletin verdiği silahlarla- kadınlar katlediliyor. Şırnak'ta Firdevs Babat, Urfa'da Aysel Yaşar, bu biçimde koruculara verilen silahlarla katledildi.

Yine, Gözaltında Cinsel Taciz ve Tecavüze Karşı Hukuki Yardım Bürosunun yaptığı araştırmaya göre, 2021 yılında -2022 verileri de ortaya çıkar- bir yıl içerisinde 36 kadın gözaltında cinsel tacize uğradığını fakat tek görevlinin dahi ceza almadığını söyledi. Bununla ilgili onlarca örnek veririz, kolluğun şiddeti, tacizi ve istismarıyla ilgili. Maalesef, Garibe Gezer, yine bir Kürt kadınıydı, cezaevinde işkence yapıldığına dair görüntüler de kamuoyuna servis edildi ama bu konuyla ilgili de takipsizlik kararı verildi. İşte, bu konularla ilgili daha onlarca örnek verebiliriz.

Şimdi, bütün bunlar olurken, bu ülkede çocuklar için yaşam alanı yaratılmasını savunan ne kadar kadın örgütü varsa hepsinin kapısına kilit vurulmaya çalışıldı 2016'da, kayyumlar atandı. Bir taraftan, şu anda, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformuna kapatma davası açıldı, 25 Kasım'da alanlara çıkan kadınlara saldırıldı. Bu, bir görüntüsü ama bunlar gibi onlarca örnek gösterebilirim size.

25 Kasım'da, bütün dünyada Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü olarak görülen günde kadına yönelik şiddetle mücadele ettiğinizi mi söylüyorsunuz? 25 Kasım'da -dediğim gibi- alanlara çıkanlar saldırıya uğradı, yine yetmedi. Diğer taraftan, TJA aktivisti -Tevgera Jinen Azad- Kürt kadın hareketi aktivisti kadın arkadaşlarımız 14 ilde yapılan operasyonlarla gözaltına alındı; terör kılıfı uyduruldu her zamanki gibi, bu ülkede muhalif olan herkese terör damgası vurmak çok kolay. Yetmedi, bakın, yine, dünyada tek örnek olan JinNews kadın haber ajansının muhabirleri, çalıştıkları haber ajansından aldıkları maaşlar gerekçe gösterilerek rehin alındı. Berivan, Diren, Ceylan, Öznur ve Habibe hakkında önce algı yaratılıp hedef gösterildiler, gözaltına alındılar; başları eğilerek bütün kadınlara mesaj verilmek istendi. Şimdi bizi dinlediklerini biliyorum, onlara da buradan sevgilerimi selamlarımı iletiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Yine, Kobani kumpas davası gibi birçok davayla kadın özgürlük mücadelesi yürüten kadın arkadaşlarımız gözaltına alındı, tutuklandı. Şebnem Korur Fincancı bir iddianın araştırılmasını dile getirdiği için önce hedef gösterildi, sonra tutuklandı. Dün burada Millî Savunma Bakanı çıktı, dedi ki:

“Biz, bu iddialarla ilgili bir komisyon kurduk; gitti, inceleme yaptı.” Tam da bunu söylüyordu, “Bu da yetmez, bağımsız bir heyet oluşturulsun.” diyordu, bunu söylediği için rehin alındı.

Yine, Nagihan Akarsel arkadaşımız, Jinekoloji Dergisi editörü, Süleymaniye’de 11 kurşunla katledildi. Deniz Poyraz, il binamızda katledildi, onu karşılayan polisler “İsmin ne abiciğim?” diye karşıladılar. Bütün duruşma esnasında sürekli partimizi ve bizleri hedef aldı. En nihayetinde yine katili korumak için götürdüler, Şakran Cezaevi kampüsüne bu dosyayı sıkıştırdılar.

Şimdi, bütün bunlar olurken Aile Bakanlığı ne mi yaptı? Gerçekten bizlerle, kadınlarla dalga geçer gibi 25 Kasım’da kadına yönelik şiddetle ilgili spotlar yayınladı, kendilerinin şiddet uyguladığı bir ortamda spotlar yayınladı. Bakanlığın şiddete karşı spotlar yayınladığı gün kadınlar kollarını şiddetine uğradı, kollarını şiddetine! Hangi kadınlar? İktidar politikası, sadece kendilerini değil çocukları, LGBT+’ların yaşam hakkını savunan kadınlara, sokaklarda, meydanlarda özgürlük ve onurlu yaşam talebini haykıran kadınlara yönelik, maalesef, istismarcılara olduğu kadar yumuşak olmuyor. İşte, iktidarın kadına yönelik politikası bu fotoğraf ve bunlar gibi daha onlarca örnek...

Bu politikanın zeminini hazırladığı bir de çocuk istismarı konusu var tabii ki kaç gündür gündemimizde, Meclis kürsüsünde de gündem oldu; aç bırakılan, yurtlarda, evlerde, tarikatlarda istismara ve tecavüze maruz bırakılan çocukların yaşadığı devletin yoksullaştırma ve erkek egemen siyasetiyle doğrudan ilgili. Ensar Vakfında, Hiranur Vakfında yaşananlar iktidarın bu vakıflara bahşettiği güçle ilgili, bu vakıfları denetimsiz bırakmasıyla ilgili bir durum; Hiranur Vakfında 6 yaşındaki kız çocuğunun yaşadığına bakarsanız bunu çok net bir biçimde anlarsınız. Bunu sadece bir cinsel istismar vakası gibi böyle genel geçer ele almamız gerekiyor. Bugün medyada çıkıp çocuğun rızasından bahsedenler, zamanında “Tecavüz değil, küçüğün rızasıydı; gayriresmî evlilik.” diyen Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın temsilcisi olduğu AKP zihniyetinin yansıması; maalesef, maalesef.

Dün bir haber daha düştü, hatta iki haber düştü, ikisini de paylaşacağım: Konya’da lise son sınıf öğrencisi çocuk başarılı olduğu için Okul Müdürü H.A. tarafından “Seni Milli İstihbarat Teşkilatına memur olarak alacağız.” vaadiyle istismar etti. Bu, gerçekten Türkiye’nin içerisinde bulunduğu tablo. Bugün Türkiye’de uyuşturucu madde bağımlılığı 6-7 yaşa indi; okulların kendisi, okullar ve çevreleri âdetu bu maddelerin merkezi hâline gelmiş durumda.

Şimdi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı bu meseleyle ilgili nasıl bir açıklama yaptı? Açıklama boyunca gerçekten biz de algılayamadık ve çok vahim bir tablo olduğunu söylüyor ama bir taraftan da aslında, meseleyi, işte, muğlaklaştıran yaklaşımların olduğunu gördük.

Şimdi, zamanında bir AKP milletvekilinin bir beyanı yine basına düştü. 13-14 yaşlarındaki çocukların Taksim’de -yine bu yurtlarda kalan çocukların- barlara götürüldüğü, hatta bazılarının hamile kaldığına dair iddialar geldi. Yine, Dilek Ekmekçi bize geçen senelerde ulaşmıştı, benzer iddialarda bulunmuştu. Biz bunlarla ilgili kadın milletvekillerimizle beraber önerge verdik; bununla ilgili ne yapıldı, hangi araştırma yapıldı? Bilinmez. Yine, Aleyna Çakır’ın ölümünün başşüphelisi Ümitcan Uygun’un bu tarz çetelere dâhil olduğu, annesinin Emniyette çalıştığına dair iddialar geldi. Bakın, “iddia” diyorum, araştırılması gerektiği için. Bu iddialar üzerine ne yaptınız? Ne yaptı bu Meclis? Hiçbir şey. Deşifre edilmesi konusunda niye bu kadar ısrarcıyız, onu anlamakta da zorluk çekiyoruz.

Şimdi, Bakan dedi ki: “Çok tatsız, hiç duymak istemediğimiz haberlerden biri, tüyleri diken diken eden bir mesele.” Ama biz yalnızca bunu gerçekten hissetmiyoruz, biz öfkeliyiz; bu, siyasetin konusudur, hiç böyle siyasetüstü gibi bir tanımlamayla bu meseleye yaklaşmamak lazım. Bu siyasetin ta kendisidir, yaratılan siyasetin sonucudur. İşte, biz, tam da bu nedenle, bu ülkede kadınlar, çocuklar, işçiler, emekçiler, mülteciler, engelliler için ve onlarla birlikte bu mücadeleyi yürütüyoruz. Siyaset bizim için bu nedenle çok önemli; burada olmak, bunun mücadelesini vermek çok önemli çünkü bir daha söylüyorum, kadın cinayetleri de kadına yönelik şiddet de çocuk istismarları da politiktir.

Şimdi, Bakana sorularımız var yine. Çocuk istismarı siyasetten alakasızsa, hepimizin sorunuyusa verilen önergelere niye cevap vermiyorsunuz? Araştırma komisyonları bu Mecliste neden kurulmuyor? 6 yaşındaki çocuk kendisine doğal diye dayatılan istismarın ne olduğunu aylar sonra, yıllar sonra radyodan öğreniyor. Neden okullarda toplumsal cinsiyet eğitimleri vermiyor ve farkındalık yaratmıyorsunuz? Bakanlık çocuk istismarına dair kaç dosyaya müdahil oldu? Müdahil olması için illa

basına mı düşmesi lazım, kadınların mücadele etmesi mi lazım, bunu gündem yapmamız mı lazım? Buyurun, kendiniz müdahil olduklarınızı açıklayın. Kaç davaya müdahil oldunuz? Bunu çok merak ediyoruz. Bu, Bakanlığın görevi değil mi?

Şimdi, AKP'nin yirmi yıldır kadına yönelik şiddet politikalarını açıkladık, bir de gerçekten ülkede yoksulluğun kadınlaşması mevzusu var. Bakın, yoksulluk kadınlaşmış çünkü neredeyse... Kadın istihdamında çok başarılı olduğunuzu ifade ediyorsunuz ama TÜİK verilerine göre kadın işsizliği bir yılda 129 bin artmış. Her 100 kadından sadece 18'i kayıtlı ve tam zamanlı çalışıyor, tarım sektöründe kadınların neredeyse tamamı güvencesiz ve kayıt dışı çalışıyor, genç kadın işsizliği yüzde 28,3.

Bakın, hatırlarsınız, KEFEK, 2012-2013 yıllarında toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçe çalıştay düzenledi, bununla ilgili çalışma yaptı. Onuncu Kalkınma Planı'na "toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramı girdi ama sonrasında yasaklı hâle getirildi. "Kadın-erkek fırsat eşitliği" denildi, bir süre sonra ondan da vazgeçildi. Şu anda tam da toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçeleme, bir politika olmadığı için kadınlar yoksulluğun en büyüğüyle karşı karşıya. Kadınlar istihdama bu kadar... Bu yaklaşım cinsiyetçi rollere göre de belirleniyor. Mesela ev içi bakım emeği kadın işiymiş gibi yansıtılıyor; verilen desteklerle, yardımlarla kadınlar istihdama katılmış gibi yansıtılıyor ancak burada da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - ...kadınlar yine evin içerisini hapsedilerek çocuk, yaşlı ve engelli bakımı kadınların sırtına yüklenerek kadınlar istihdam alanından çıkıyor; günün sonunda, kadınlar güvencesiz, kadınların emekliliği yok, kadınların sağlık güvencesi yok.

Yine, aslında çoklu problemlerle daha çok anlatılacak şey var ama... Sırf Roman kadınların yaşadığı özgün problemler var, ayrımcılığa uğruyorlar. Mülteci kadınların baş vuracağı mekanizma yok çünkü geri gönderilme korkusuyla yaşıyorlar. Engelli kadınlar çoklu ayrımcılıkla yüz yüze yaşamın bütün alanında. Tam bu nedenle biz üç yıldır toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe çalıştayları yapıyoruz ve bunun nasıl çözülmesi gerektiği konusunda elimizde çokça veri var. Onlarla ilgili... Aslında, dediğim gibi paylaşacaktım, çok zamanım kalmadı ama siz de bu çalışmayı yaptınız. Eğer, gerçekten bu ülkede kadınlar için özgür, eşit bir yaşamı savunuyorsak ki biz bunu savunuyoruz, bunun mücadelesini vereceğiz. Kadınların özgür, eşit, istihdama eşit katılımı, toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçeyi biz yapacağız, kadınlarla beraber yapacağız.

Herkesi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen sevgili halklarımız, cezaevindeki sevgili yoldaşlarım, arkadaşlarım; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ben bugün İçişleri Bakanlığı bütçesi hakkında görüşlerimi sizinle paylaşacağım. Bugün 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü ve İnsan Hakları Günü'nde, Türkiye'de insan hakları ihlallerinin birinci derecede sorumlusu olan Bakanlığın ve Bakanlığın başındaki Sayın Bakanın uygulamalarını değerlendireceğiz.

Çok ayrıntılı şeyler söylemeyeceğim ama şunu söyleyeyim bu konuda: İnsan Hakları Vakfı ve İnsan Hakları Derneği, dün, Türkiye'deki hak ihlalleriyle ilgili, geldiği noktayla ilgili çok ayrıntılı bir rapor yayınladılar. Yaşam hakkı ihlalden sistematik hâle gelen işkencelere, cezaevlerindeki hak ihlallerinden mültecilerin yaşadıkları sorunlara, kadınlardan LGBT bireylere kadar her alanda yaşanan hak ihlallerini çok ayrıntılı anlattılar, zamanınız olursa okuyun derim.

Şimdi, konuşmama önce kayyumlarla başlamak istiyorum. Unutturulmak istenen kayyumlar... Biz, kayyum siyasetini ilk günden itibaren darbe olarak nitelendirdik çünkü 27 Mayıs darbesinden de 12 Eylül darbesinden de hiçbir farkı yoktu. 27 Mayıs'ta da 12 Eylül'de de seçilmiş belediye başkanları görevden uzaklaştırılmıştı, yerlerine asker ve subaylar belediye başkanı olarak görevlendirilmişti,

seçilmiş belediye meclisleri de lağvedilmişti. AKP döneminde de Sayın Bakanın döneminde de belediye başkanlarımız görevden uzaklaştırıldı, yerlerine atanmış valiler ve kaymakamlar kayyum olarak görevlendirildi, çoğunlukta olduğumuz belediye meclislerinin tamamı da fiilî olarak lağvedilmiş oldu.

Şimdi, bu arada diyebilirsiniz ki: “Kayyum siyasetinin askerî darbelerle ne alakası var?” Ben size birkaç tane resim göstereyim. Bakın, burası Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin önü, Mardin Büyükşehir Belediyesi var, diğer belediyeler var; burası da Akpınar Belediyesinin önü -görüyorsunuz değil mi- zırhlı araçlar, askerî araçlar, yüzlerce polis kuşatması altında belediyeler işgal edilmiş. Daha dramatik bir şey söyleyeceğim size. Kars kayyumunu belediyeye girmeden önce ne yaptı biliyor musunuz? Bakın, dikkatli bakın; fetih duası okuttu, fetih namazı kıldırdı Kars Belediyesini işgal ettiği gün. İşte, siz belediyelerimizi bu şekilde gasbettiniz, bu şekilde ele geçirmeye çalıştınız.

Kayyumların hırsızlıklarından, yolsuzluklarından bahsetmeyeceğim; bizim anlatmamıza gerek yok, yüzlerce Sayıştay raporu var bu konuda ve bir kısmı bu hırsızlık ve yolsuzluklar nedeniyle görevden uzaklaştırıldı İçişleri Bakanlığı tarafından çünkü artık mızrak çuvala sığmıyordu ama sakın görevden uzaklaştırılıp, el etek çektiler bir yere gönderildiğini düşünmeyin. Örneğin Mustafa Yaman, yolsuzluk nedeniyle hakkında soruşturma olan; daha önce usulsüzlük nedeniyle hapis cezası almış, cezası ertelenmiş Mustafa Yaman şimdi yolsuzlukları, hırsızlıkları araştırsın diye İçişleri Bakanlığında mülkiye başmüfettişi yapılmış; yakışır Sayın Bakana(!) [HDP sıralarından “Yakışır(!)” sesleri, alkışlar(!)]

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yakışır, yakışır(!)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, belediye başkanlarımız hakkında bırakın kesinleşmiş bir hapis cezasını, bırakın soruşturmayı, henüz hiçbir soruşturma yokken onları görevden aldınız; hiçbir soruşturma yok, hiçbir dava yok. Peki, belediye başkanı AKP’li olunca bakalım Sayın Bakan ne yapmış?

Bakın, Şırnak 1. Ağır Ceza Mahkemesi AKP’li 2 belediye başkanını yargılıyor, belediye başkanlarına tabii ki, yolsuzluktan üç yıldan dört yıl beş aya kadar hapis cezası veriyor. Mahkeme İçişleri Bakanlığına yazı yazıyor. Ne için? “Görevden alın.” diyor aslında. Peki, İçişleri Bakanı ne yapıyor? AKP’li Uludere Belediye Başkanı Sait Ürek ve AKP’li Hilal Belediye Başkanı Cevher Benek’le her zaman yaptığı gibi hatıra fotoğrafı çektiler Sayın Bakan. [HDP sıralarından alkışlar(!)]

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yakışır(!)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Neden? Çünkü Sayın Bakan, siz, masumları değil, suçluları seviyorsunuz çünkü siz, suçlularla fotoğraf çekilmekten özel bir haz alıyorsunuz. Çok değil, emin olun, en geç altı ay sonra kayyum siyasetinize son vereceğiz, altı ay sonra darbe rejiminize son vereceğiz; altı ay sonra seçilmiş belediye başkanlarımızı davullarla, zurnalarla, halaylarla görevlerine iade edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kiminle yapacaksınız bunu? Ortaklarınız kim?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sayın Bakan, ülkemizin kalıcı bir OHAL rejimiyle yönetildiğinin canlı kanıtısınız siz. Sizin Bakanlığınızda, sizin döneminizde demokratik protesto hakkı tamamen askıya alınmış durumda.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hangi ittifakla yapacaksınız bunu? Hangi ittifak, hangi ittifak?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Siyasi partiler yürüyüş mü yapacak; hemen yasaklıyorsunuz. Kadınlar gece yürüyüşü mü yapacak; hemen yasaklıyorsunuz. Köylüler toprağına mı sahip çıkacak; hop, bir yasak kararı. İşçiler greve mi gidecek; hemen bir yasak kararı. 25 Kasım’da, 8 Martta kadınlar bir etkinlik mi gerçekleştirecek; hemen yasak kararı. 10 Ekimde, Gar katliamında yaşamını yitirenlerin yakınları bir anma mı gerçekleştirecek; hemen yasak kararı. Bin beş yüz gün süren yasak kararları var, bin beş yüz gün. Hakkâri’de, Van’da darbeden bu yana bütün gösteri yürüyüşleri, toplantı, her tür protesto hakkı yasak. Daha ilginçini söyleyeyim, bakın, 2021’de bir kampanya yürütmüştük: Herkes için aş, herkes için iş “Herkes İçin Adalet” kampanyası. Batman Valisi bizim, bu kampanya sırasında bu sloganların yer aldığı afişleri asmamızı engelledi. Neden? Çünkü vatandaşta

“Adalet yok.” algısı yaratabilirmiş. Yasak buraya kadar geldi, her şeyi yasakladınız Sayın Bakan, siz ve emrinizdekiler. Sadece demokratik protesto hakkını değil, bakın, her şeyi yasakladınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – PKK’ya verirsiniz!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bu yaz dört ay içerisinde onlarca konseri, onlarca festivali yasakladınız; gençlerin müzik dinlemesine bile tahammülünüz yok. Yasaklarla mücadele edecektiniz, şimdi, yasakların içerisinde debelenip duruyorsunuz, iktidarınızı böyle sürdürüyorsunuz.

Daha ilginç bir örnek vereyim: Bakın, hiçbir mahkeme kararı olmadan milletvekillerinin yurt dışına çıkışını yasaklıyor Sayın Bakan keyfi biçimde. Bir milletvekili pasaportuyla yurt dışına çıkamıyor. Neden? İçişleri Bakanı istemiyormuş. İşte, yasağın sınırı bu kadar. (HDP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Perukla yakalandı, perukla.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, bir konuya daha temas edeceğim: Uyuşturucu meselesi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, ne yapalım, yasaklamasak perukla çıkıyorsunuz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bakın, 90’lardan sonra Türkiye ikinci kez uyuşturucuyla anılır oldu.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sakal bıraksanız da yakalıyoruz, peruk taksanız da. Affı yok, isterseniz peçe takın.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Düşünün, Latin Amerika’dan Güney Amerika’dan gelip Avrupa’da satılacak uyuşturucu İspanya’da, Portekiz’de, İtalya’da, Fransa’da, Yunanistan’da bütün Akdeniz ülkelerinde değil, binlerce kilometre geçip Türkiye’ye getiriliyor, Türkiye üzerinden Orta Doğu’ya Avrupa’ya satılıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen uyuşturucuyu PKK’ya sor, oradaki arkadaşlarına sor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Siz, bakmayın, Bakanı dinlemeyin. “Terörö, terörö, terörö.” diyecek.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen PKK’ya sor, PKK’ya!

(HDP sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Elini kaldırma, elini kaldırma!

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bütün dünya biliyor, arkadaşlar, bütün dünya biliyor.

Türkiye’yi uyuşturucu üssü hâline getirmiştir Sayın Bakan; nokta, bitti. (HDP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Elini kaldırma! Sen PKK’ya sor! (HDP sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Uyuşturucunun sonunu getirince kaynakları azalıyor PKK’nın.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, bunun böyle, sakın şey olduğunu düşünmeyin, Sedat Peker’in itiraflarıyla falan ortaya çıktığını düşünmeyin.

SALİH CORA (Trabzon) – “Uyuşturucu” deyince akla PKK gelir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sevgili Timur Soykan, henüz Sedat Peker konuşmadan önce bütün ayrıntılarını yazdı, bu trafiğin Avrupa’daki büyük operasyonlar sonucu Türkiye’ye nasıl geldiğini yazdı ama Sayın Bakan ve İçişleri Bakanlığı bununla ilgilenmedi. Neyle ilgilendi? 300-500 torbacıyı yakalayıp uyuşturucuyla mücadele edeceğini sanıyor, edemiyor; hepimiz buna tanığız.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen PKK’ya sor bunları ya, PKK’ya sor!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, bakın, bir konuya daha temas edeceğim. Diyarbakır Milletvekilimiz Semra Güzel, İstanbul’un ortasında bir sosyal tesiste gözaltına alındı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nasıl alındı?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Gözaltına alındığında milletvekiliydi hâlâ, milletvekili ama Sayın Bakanın da Sayın Bakanın emrindekilerin de ne Türkiye Büyük Millet Meclisine ne de milletvekillerine zerre kadar saygısı olmadığı için ne yaptılar?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nasıl alındı, perukla mı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Beraber Anayasa’yı değiştirin, kayyumı kaldırın.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Aktif bir milletvekilinden bahsediyoruz. Ters kelepçeyle kelepçelediler, boynunu eğmeye çalıştılar ama Semra Güzel’in boynunu eğemezler. Neden? Çünkü biz öyle bir gelenekten geliyoruz ki... (HDP sıralarından alkışlar)

(İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun fotoğraf göstermesi)

SALİH CORA (Trabzon) – Semra Güzel orada, bak.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bak, bak, Semra Güzel orada, bak.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Biz Kürtlerin piri Seyit Rıza’nın geleneğinden geliyoruz, hiçbir Kürt’ün başını, boynunu eğemeyeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Ruştı Bey, bak, Semra Güzel orada, bak, bak, bak.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Arkana bak, arkana bak!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bak, bak!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Peruğa Semra Güzel’in ihtiyacı yok.

(HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Peruk takacaksa Sayın Bakan taksın, Semra Güzel hayatı boyunca peruk takmadı. (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Bak, bak, Sayın Güzel’e bak!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, Semra Güzel gözaltına alındığında Sayın Bakan bir “tweet” attı. Şöyle diyor: “Sayın Kılıçdaroğlu sana üzücü bir haberimiz var. HDPKK’lı Semra Güzel enselendi.”

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Güzel çıkmış mı, bir bak!

SALİH CORA (Trabzon) – Bak, kimin yanında ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sakin, lütfen... Biraz sakin...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – “Güzel, sahte pasaport ve A.G. isimli Göçmen Kaçakçısı ve örgüt propagandası yapan kişi ile Edirne’ye giderken MİT ve İstanbul Emniyeti’nin başarılı operasyonu ile yakalandı.” Şimdi, Semra Güzel’in gözaltına alınması ile Sayın Kılıçdaroğlu arasında nasıl bir ilişki var, nasıl bir ilişki kurdu, anlamak mümkün değil; biz o zekâ seviyesine sahip değiliz. Ama ben size şunu söyleyeyim mi, bakın, Semra Güzel’in dokunulmazlığının kaldırılması için...

SALİH CORA (Trabzon) – Bak, bak, Semra Güzel’in fotoğrafı var! Orada, bak, bak!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bak, bak, orada, orada!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Fotoğraflara geleceğim, merak etme, hiç merak etme.

Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’yla ilişki kurmaya çalıştınız ya... “Bakın, ana muhalefet partisi, Semra Güzel’in dokunulmazlığının kaldırılması için oy kullandı; Kemal Kılıçdaroğlu’nun partisi ‘Semra Güzel’in dokunulmazlığı kaldırılınsın.’ demedi.”

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz söyledikten sonra! Sonra, sonra!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Ama neden? Tek işiniz algı operasyonu, başka hiçbir şey yapmıyorsunuz ama sorun, başka bir şey.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama algı değil ya, gerçek! Fotoğraflar sahte mi?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bakın, sanırsınız memleketin sınırları eleğe çevrilmemiş, sanırsınız bu Hükümet döneminde dünyanın dört bir yanından çeteler, sözde cihatçılar elini kolunu sallayarak Türkiye üzerinden Irak’a, Suriye’ye gitmemiş; bir tek kaçak Semra Güzel, Semra Güzel yakalanmış. Ya, memleketin sınırlarını eleğe çevirdiniz Sayın Bakan, eleğe çevirdiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Semra Güzel dağa niye çıktı? Semra Güzel dağa niye çıktı? Silahların gölgesinde nasıl bir aşk yaşadı? Öyle bir şey var mı ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Salih Cora, bir dinlemeyi öğren! Salih Cora...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, ben Sayın Bakan döneminde yurt dışına kimlerin elini kolunu sallayarak kaçtığını söyleyeceğim. Sezgin Baran Korkmaz kaçtı, kaçmadan Sayın Bakanla görüştüğü iddia edildi. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yüzünü saklama, yüzünü! Yüzünü saklama, yüzünü saklama!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hadi bakalım onu da fotoğrafla! Hadi bakalım onu da fotoğrafla!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sedat Peker kaçtı, hatta kaçıışı için Sayın Bakanın Reşat Hafizoğlu üzerinden haber gönderdiği söylendi. Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın katilleri elini kolunu sallayarak, gizlice değil, pasaportlarıyla -belki diplomatik pasaportlarıyla- elini kolunu sallayarak çıktı. Çiftlik Bank dolandırıcısı binlerce kişiyi dolandırdıktan sonra elini kolunu sallayarak kaçtı. Thodex dolandırıcısı kaçtı.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Yakalandı.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Cinayet azmettiricisi olduğu iddia edilen Galip Öztürk kaçtı. Antalya Adliyesinin İcra Müdürü 13 milyon lira çarparak kaçtı.

PERO DUNDAR (Mardin) – Zehra'nın eşi de kaçtı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tuğba nasıl gitti, onu anlat.

SALİH CORA (Trabzon) – Hepsi yakalandılar...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Geldi onlar, geldi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tuğba niye gitti, onu anlat.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – İlegal bahis kumar çetelerinden “Derkan Başer” diye birisi kaçtı. 7 kişinin katil zanlısı kaçtı. Gri pasaportla yurttaşları yurt dışına kaçırarak AKP'li belediyelerden hiç söz etmeyeceğim.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bir Semra kaçmadı.

SALİH CORA (Trabzon) – Bir Semra kaçmadı, öyle mi? Bir Semra Güzel kaçmadı.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, bütün suçlular elini kolunu sallayarak yurt dışına kaçacak, bir kısmına Sayın Bakanın yol verdiği yönünde iddialar olacak ama Sayın Bakan...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Albümün geldi, albümün.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – ...aktif bir milletvekilini İstanbul'da gözaltına almasından kahramanlık çıkaracak.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Soylu, albümün geldi, albümün.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Her şeyin çakması olur da koskoca İçişleri Bakanlığının, Emniyet Genel Müdürlüğünün, MİT'in çakma kahramanlara ihtiyacı olur mu?

(HDP milletvekilleri tarafından fotoğraf gösterilmesi)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bak, bak, bak...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz oraya bakın, oraya, oraya.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Batan geminin malları bunlar.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, çok önemli bir şey söyleyeceğim: Şimdi, Semra Güzel niye tartışıldı bu kadar anımsıyor musunuz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Batan geminin malları bunlar.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Niçin dokunulmazlığı kaldırıldı, niçin gözaltına alındı, niçin tutuklandı?

SALİH CORA (Trabzon) – Bak, bak, fotoğraflara bak; siz oraya bakın.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sayın Bakan, gözaltına alınmasını nasıl kahramanlık mertebesine çıkarmak istedi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Batan geminin malları... Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Niçin yapıldı bütün bunlar hatırlıyor musunuz? Elinde tuttuğu fotoğraflar yüzünden. Bakın, Semra Güzel’in sadece fotoğrafları gerekçe gösterilerek dokunulmazlığı kaldırıldı ve “Milletvekilliği düşürülsün.” dendi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hangi fotoğraflar, hangi fotoğraflar?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Hangi fotoğraflar?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Tek, bir örgüt üyesiyle olan fotoğraflarından dolayı “Semra Güzel’in dokunulmazlığı kaldırılсын, vekilliği düşürülsün.” diyeceksiniz...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz dağdaki fotoğraflarınızı da göreceksiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Normal bir fotoğrafı yok ki zaten...

SALİH CORA (Trabzon) – Sizin dağdaki fotoğraflarınızı göstereceğiz şimdi, dağdaki fotoğraflarınızı. Sizin de dağdaki fotoğraflarınızı göstereceğiz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – ...albümü suç örgütü liderleriyle, tacizcilerle, tecavüzçülerle, uyuşturucu satıcılarıyla dolu hepsinin idolü olan İçişleri Bakanından kahraman çıkaracaksınız, öyle mi? Alın size kahraman! (HDP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Semra Güzel’in başka fotoğrafı yok ki, hep dağda!

SALİH CORA (Trabzon) – Sizin dağdaki fotoğraflarınız nerede? Dağdaki fotoğraflarınızı çıkarın!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, size 2 tane cinayetten bahsedeceğim arkadaşlar.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Semra Güzel fotoğrafı nerede çektiymiş, kiminle çektiymiş? Bir cevap versene!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye gerçekleri dinlemiyorsunuz ya? Ne bağıyorsunuz ya? Dinleyin bir!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Dağ manzaralı olanlar yok mu, dağ manzaralı olanlar? Onları da gösterin!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bir tanesi, Deniz Poyraz cinayeti. Bakın, bir katil, tasarlayarak, günlerce keşif yaparak, yirmi dört saat polis gözetiminde olan İzmir il binamıza giriyor, bir çalışma arkadaşımızı katlediyor, delilleri ortadan kaldırmaya çalışıyor, bina içerisinde kat kat geziyor, yarım saat-bir saat sonra dışarı çıkıyor ve gözaltına alınıyor. Şimdi, Sayın Bakanın emrindeki güvenlik görevlileri bu süre boyunca yalnızca izliyorlar. Katil binadan çıkarken bir polis onu kucaklıyor, ters kelepçe takmıyor, boynunu eğmiyor. Polis memurları “Ağabeyciğim, adın ne?” diyor. Şimdi, sizin, Komisyonda, Genel Kurulda ve sosyal medyada hedef gösterdiğiniz partimizin binasına elinde silahlı giren katile işte o yüzden polis memuru “Ağabeyciğim, adın ne?” diye hitap ediyor çünkü siz bunu fiilen teşvik etmiş oluyorsunuz.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bak, bak! Arkaya bak, arkaya bak!

SALİH CORA (Trabzon) – Bak, bak!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Asıl albüm burada, burada! Albüm burada!

SALİH CORA (Trabzon) – Arkadaşına bir daha bak! Arkadaşların dağda!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bak, gör!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Teknoloji ne kadar güzel bir şey, değil mi Sayın Bakan? Biz bunları teknoloji sayesinde öğreniyoruz ama Sayın Bakan, siz teknolojiden rahatsızsınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Arkadaşlarınız hep dağda!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bu görüntüler ortaya çıkmasın, yayınlanmasın diye bir genelge yayınladınız. Ne dediniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Suratını saklama, suratını saklama!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – “Polislerin güvenliği için, hiç kimse polislerin operasyonlarını telefonuyla kayıt altına alamaz.” dediniz. Dediniz, değil mi? Genelge yayınladınız. Allah’tan Danıştay vardı, bu genelgeyi iptal etti ve şimdi herkes her türlü hukuksuzluğunuzu kameraya çekebiliyor.

Deniz Poyraz'ın katilini on sekiz saat içerisinde tutukladınız. Gözaltı, Emniyet ifadesi, savcılık, sulh ceza hâkimliği; toplam on sekiz saat. Hiçbir ilişkisini araştırmadınız, neden? Ucu kime dokunacaktı, SADAT'a mı dokunacaktı, devletin derin dehlizlerindeki birilerine mi dokunacaktı? Suriye'de, El Bab'da, Azez'de, bilmem nerede, askerî alanlarda bu katilin fotoğrafı çıktı, neden araştırmadınız Sayın Bakan, neden araştırmadınız? Katilin karanlık ilişkilerin bir parçası olduğu yönünde, SADAT'la ilişkisi olduğu yönünde ciddi kuşkular olan bir atış poligonunda aylarca silahlı eğitim aldığı ortaya çıktı, neden araştırmadınız Sayın Bakan? Neden o poligonla ilgili hiçbir şey yapmadınız? Zengin bir ailenin çocuğu değildi ve o arada işsizdi, aylarca beş yıldızlı otellerde kalmış, bu otellerde kimlerle kaldı, kimler finanse etti, neden araştırmadınız Sayın Bakan? Bu cinayetin ucunun kimlere dokunma ihtimali var? Bir "tweet" attığı için sekiz gün gözaltında tutuyorsunuz eski bir milletvekilimizi.

(İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun fotoğraf göstermesi)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sizi böyle olmaktan kurtardım, dua edin.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) - Neden on sekiz saat içerisinde, yirmi dört saat geçmeden HTS kayıtlarını incelemediniz? Neden "Bunun arkasında kim var?" diye incelemediniz? Neden apar topar bu katili tek başına gözaltına alıp tutukladınız, yanında hiç kimseyi gözaltına almadınız, neden? Çünkü ucu size dokunacak diye korkuyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan! Çok zorlama!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) - Bakın Sayın Bakan, Solingen katliamını herkes biliyordur, hepiniz biliyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Onun da sorumlusu biz miyiz(!)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – 29 Mayıs 1993 tarihinde Almanya'nın Solingen şehrinde bir Türk aile Durmuş ve Mevlüde Genç'in evi Neonaziler tarafından kundaklanmış, ailenin 5 üyesi Gürsün İnce, Hatice, Hülya, Saime Genç ile Gülistan Öztürk yaşamını yitirmişti. 4 aşırı sağcı Alman tarafından gerçekleştirilen bu katliama karşı Avrupa'nın dört bir yanında, Türkiye'nin dört bir yanında anma etkinlikleri gerçekleştirildi. 2008 yılından bu yana Türk-Alman Sağlık Vakfı tarafından bu aileye ithafen "Genç Ödülü" veriliyor. 5 yakınımı kaybeden Mevlüde Genç, önceki ay, 30 Ekim tarihinde vefat etti, cenazesi memleketi Samsun'da defnedildi; Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun.

Benzer bir katliam Türkiye'de yaşandı. Konya'nın Meram ilçesinde 12 Mayıs 2021 tarihinde Keleş ve Çalık ailelerinin ırkçı saldırısına uğradı Dedeoğlu ailesi. ırkçı diyorum çünkü telefon konuşmalarının tamamı Dedeoğlu ailesinin Kürtlüğüne vurgu yapıyordu, ırkçı saldırı diyorum çünkü ilk saldırı esnasında saldırganlar ısrarla "Biz ülkücüyüz, sizi yok edeceğiz." diyoru.

Sayın Bakan, bunu size söylüyorum, o fotoğraflardan daha önemli bir şey söyleyeceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yalan söylüyorsun, istismar ediyorsun, bölücülük yapıyorsun!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sensin yalanc! Yalan makinesinin sen!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sayın Bakan, size söylüyorum, ben size söyleyeceğim: Bakın, aile 4 Temmuz günü resmî tikli hesabınızdan size 1 kez doğrudan başvurmuş; burada arkadaşlar, bütün kayıtlar burada. (HDP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başaramadınız, kirli emellerinizi başaramadınız!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Aldın mı cevabını, aldın mı! Hadi! Ahlaksız!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sayın Bakana, katliamdan önce, 4 Temmuzda mavi tikli hesaptan başvurmuş, 5 Temmuzda 3 kez başvurmuş, 6 Temmuzda 2 kez başvurmuş, 7 Temmuzda Bakana 2 kez başvurmuş, 10 Temmuzda 1 kez başvurmuş, 13 Temmuzda 1 kez başvurmuş, 18 Temmuzda 1 kez başvurmuş. Ne yapmış Sayın Bakan?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ne "Sayın"ı ya! Ne "Bakan"ı ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – LGBT'ci seni! Cinsiyetsiz! Küfretme, oradan küfretme!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Hiçbir şey yapmamış. Bakın, aile saldırıdan önce, 14 Mayıs günü CİMER’e başvurmuş bu katliamdan önce, 12 Temmuzda Cumhurbaşkanlığına, Adalet Bakanlığına ve Konya Başsavcılığına bu başvuruyu göndermiş.

SALİH CORA (Trabzon) – Oradan size ekmeğe çıkmaz, istismar ediyorsun, oradan size ekmeğe çıkmaz!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Dedeoğlu ailesinin avukatı 17 Haziran 2021 tarihinde, bu katliamdan önce Konya Cumhuriyet Başsavcılığına başvurmuş.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İstismar ediyorsun! Yalan söylüyorsun!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şüphelilerin tutuklanmasını istemiş, olay tarihindeki HTS kayıtlarının tespitini istemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum.

Şüpheliler tehditlerine devam ediyor. “Uzaklaştırma ve koruma kararı alınsın.” demiş. Siz hiçbir şey yapmamışsınız, emrinizdeki adli kolluk hiçbir şey yapmamış ve Dedeoğlu ailesi katledilmiş.

SALİH CORA (Trabzon) – Yalan konuşuyorsunuz, yalan konuşuyorsunuz!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi buradan soruyorum: Bu olayın aynı Solingen faciасыndan önce Almanya’da yaşansaydı, o aile İçişleri Bakanlığına başvursaydı, o aile Alman Şansölyesine başvursaydı, o aile Solingen savcılığına başvursaydı ve buna rağmen o katliam gerçekleşseydi ne diyecektiniz? Hepsine “Bu cinayete ortak değiliz.” diyecektiniz. Biz de Sayın Bakana söylüyoruz: Bu cinayete ortak değilsin, engellemedin. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Ortak değil, başsorumlu, başsorumlu; başsorumlusun!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Hiç kimsenin kuşkusu olmasın; Sayın Bakana da, bu cinayetlerin arkasında olan herkese de mutlaka hukuk önünde hesap soracağız diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürtütlü)

BAŞKAN – Sayın Rıdvan Turan...

Sayın Turan...

Arkadaşlar, benim sesim duyulmuyor mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Az duyuluyor, az.

BAŞKAN – Az mı duyuluyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Az duyuluyor.

BAŞKAN – Kürsünün sesini yükseltin arkadaşlar.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli üyeler; buna ben ahir zaman alameti diyorum. Biz bu ülkede yaşayan vatandaşlar olarak İçişleri Bakanına eleştiriler yöneltiliyor, o bize muhtelif fotoğraflar çıkıyor. Ya, senin vazifem, bizim yaptığımız eleştirilerde haklılık var mı yok mu, bir bunlara cevap ver.

SALİH CORA (Trabzon) – Eleştiriyi değil, hadsizlik yapıyorsun!

RIDVAN TURAN (Devamla) – Sen bize ne fotoğraf gösteriyorsun! O gösterdiğin fotoğraflarla ne yapıyorsan git kendin yap. Biz bu ülkede yaşıyoruz, bizi siz yönetiyorsunuz; bizi siz yönettiğiniz için de bunun hesabını biz sizden soruyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Problem PKK’yla olan ilişkiniz!

(HDP sıralarından gürtütlü)

RIDVAN TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, şu anda şöyle bir dönem yaşıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hepiniz PKK’nın elemanı değilsiniz!

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen... Sayın Bakan, rica ediyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Bakan...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Biz elemanysak... Devlet bize maaşımızı ödüyor. Devlet baş edemiyor demek ki, değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bırak edebiyat yapmayı!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bu ülkede Süleyman Soylu'nun...

BAŞKAN – Rıdvan Bey, devam edin.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bakan susacak mı?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Siz Bakana hitaben konuşuyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yani sizin arkadaşlar laf atınca Bakan... Sussun arkadaşlar!

SALİH CORA (Trabzon) – Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanıyla nasıl konuşulacağını bilsinler ya!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bakan laf attığı için arkadaşlar konuşuyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, Bakana hitaben konuştuğunuz için size...

RİDVAN TURAN (Devamla) – Arkadaşlar, sakın olun, herkes sakın olsun.

Bak şimdi, bak, Türkiye'de 1920 model bir iç güvenlik anlayışı var, ben bunu hep söylüyorum. 1920 model iç güvenlik anlayışının sebebi neydi biliyor musunuz? Osmanlı'nın 2 buçuk milyon askerinin Birinci Dünya Savaşı'nda telef (*) olmasıydı ve yaklaşık 3 milyon kilometrekarelik alanının da elinden gitmiş olmasıydı.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – “Telef” değil, şehit, şehit!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bu sebeple dedi ki münevverler, devleti yönetenler: “Ya, bir reaksiyonda bu toprak bütünlüğünü korumak adına.” Fakat toprak bütünlüğünü korurken Ermenilerin başına ne geldiğini, Rumların başına ne geldiğini, Alevilerin başına ne geldiğini ve nihayetinde yani bu ülkeyle kader birliği etmiş olan Kürtlerin başına ne geldiğini hep beraber görüyoruz. Görüyor muyuz? Evet, görüyoruz. Şimdi, mevzuya bu zaviyeden bakacak olursak değerli hazrun, bak, 1920 model bir güvenlik anlayışıyla cumhuriyetin 2'nci yüzyılında “Biz ekonomik olarak şöyle olacağız, politik olarak böyle olacağız.” demenin anlamı yok. Bu güvenlik ve istihbarat kavrayışı ve anlayışıyla buradan ileriye bir adım atmanın yöntemi yok. Bak, bunu niye söylüyorum? Şimdi, bu İçişleri Bakanının emrindeki Emniyet Genel Müdürlüğünden Meclise gelen şeyler var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, bu söylediği kanuna aykırıdır. Bu, kanuna aykırıdır.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Şimdi, ne diyor, bak.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İstihbarat Komisyonundaki bir değerlendirmeyi burada açıklamak kanuna aykırıdır, kanuna aykırıdır, kanuna aykırıdır! (HDP sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, böyle bir müdahale usulü yok!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İstihbarat Komisyonundaki bilgiler gizlidir, tahrif ederek açıklıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Bir sırrı ifşa ediyor, bir sırrı ifşa ediyor!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bizim partimize...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen devam et, devam et.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, tahrif ederek açıklıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, bir sırrı ifşa ediyor!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tam da siz, bunun için PKK'nın adamısınız!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Partimize yönelik küfürlerden bahsedeceğim.

SALİH CORA (Trabzon) – Kanuna aykırı davranıyor, bir suç icra ediyor!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz!

(*) Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 89'uncu sayfasının “Açıklamalar” bölümünde yer almaktadır.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bak, şimdi...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz!

BAŞKAN – Sayın Bakan...

SALİH CORA (Trabzon) – Müdahale etmeniz lazım Sayın Başkan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz!

BAŞKAN – Sayın Bakan, müsaade edin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kanunen suçtur, açıklayamaz!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Açıklarım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Açıklayamaz, öyle bir şey olamaz!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bize ettiğin küfürlerden bahsedeceğim sana!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz!

BAŞKAN – Sayın Bakan...

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bize ettiğin küfürlerden bahsedeceğim sana!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bize ettiğin küfürlerden bahsedeceğim!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Siz terör örgütü olarak bu bilgileri terör örgütüne veriyorsunuz!

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, bir sırrı ifşa ediyor, doğru değil!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Açıklayamazsınız! Açıklayamazsınız!
Açıklayamazsınız!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Sakin... Sakin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Süleyman Soylu, sakin ol, otur!

BAŞKAN – Sayın Bakan, müsaade eder misiniz!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, açıklayamaz bu bilgileri!

RİDVAN TURAN (Devamla) – Sakin ol, otur!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Açıklayamaz bunu, açıklayamaz!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.03

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.31****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu toplantılarındaki bilgi ve belgelerin açıklanmasının ya da paylaşılmasının kanun gereği yasak olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Turan, sizi kürsüye alacağım ama öncesinde şunu açıklamak istiyorum: Kanun gereği, yasa gereği İstihbarat Komisyonuna, orada yapılan toplantılara ilişkin ne bilgi ne de belgeyi burada hiçbir şekilde açıklamaz ya da paylaşmazsınız yasaktır.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Söyledim mi Sayın Başkan, söyledim mi? O konuda bir değerlendirme yapmadım zaten.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)**1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)**1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı***BAŞKAN –** Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Değerli arkadaşlar, bir rahat olmakta fayda var; herkes rahat olsun, muhalefet de iktidar da rahat olsun.

Şimdi bir konu konuşuyoruz.

(HDP sıralarından “Ses! Ses! Ses yok.” sesleri)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ses açık, açık...

BAŞKAN – Ses açık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Buraya gelmiyor Başkanım.

BAŞKAN – Geliyor, geliyor da biraz sessiz konuştu Rıdvan Bey.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Şimdi, benim iddiam şu: Halkların Demokratik Partisine yönelik bu 1920 model güvenlik anlayışından kaynaklı olarak süregelen ve sistematik bir biçimde, İçişleri Bakanından ve Bakanlığından kaynaklı bir düşman hukuku işletiliyor. “Bunu nereden söylüyorsun? Nereden biliyorsun?” denilebilir. Bakın, şimdi, Halkların Demokratik Partisinin kapatma davasına ilişkin yapılan eylem ve etkinlikler bir terör faaliyeti olarak göz önünde bulunduruluyor. Yine, Kobani kumpas davasına ilişkin olarak partimizin sahiplendiği tutum onlar açısından bir partinin terörle iltisaklı olduğunun göstergesi. Yahu, şimdi bir şey söyleyeceğim: Bakın, Mercek’i biliyor musunuz kıymetli iktidar sahipleri, Mercek’i biliyor musunuz siz? “Mercek” diye bir gizli tanık var. Selahattin Demirtaş’ın KCK’yle ilişki içerisinde olduğunu ifade eden bir gizli tanık bu. Aylardan beri bu Mercek kimdir diye mahkemeye başvuru yapıldı. En sonunda mahkeme birkaç yılın sonunda -ki Demirtaş’ın tutuklanma sebeplerinden bir tanesiydi bu- bu Mercek’in kim olduğunu Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne yani İçişleri Bakanlığının Emniyet Müdürlüğüne sordu. Emniyet Müdürlüğü ne dedi biliyor musunuz?

“Vallahi biz tanımıyoruz. Biz bilmiyoruz Mercek kimdir.” dedi. (HDP sıralarından alkışlar) “Mercek” kod adıyla bilinen gizli tanık Demirtaş’ın tutuklanmasının en önemli sebeplerinden bir tanesiyken meğerse “Mercek” diye biri yokmuş. Şimdi bize hangi iç güvenlik, hangi demokrasi, hangi huzurdan bahsediyorsunuz ya, bunların alayı palavra değil de nedir?

Bakın, şimdi, partinin faaliyetleri nasıl kriminalize ediliyor ben onu size söyleyeyim: 27 Eylül deklarasyonumuz var, buradaki bütün partiler biliyor, kamuoyu biliyor. Başlıklar ne? Güçlü demokrasi; tarafsız, bağımsız yargı; kayyum rejimi değil, halk iradesi; Kürt sorununa demokratik çözüm; barışçıl dış politika; kadına özgürlük ve eşitlik, vesaire devam ediyor. Bu bir terör faaliyeti olarak yaftalanıyor değerli vekiller. Bunlar terör faaliyeti olarak yaftalanıyorsa bundan geriye zaten ne kalıyor ki?

Deniz Poyraz’ın katledilmesi, onların gözünde katledilmesine ilişkin... Bak, katli engellemediler. Bu devlet herkesi iç çamaşırına kadar bilirken, herkesin faaliyetini takip ederken Deniz Poyraz’ın katili bağıra bağıra İzmir il binasına geldi, Deniz’i öldürdü ama terör faaliyeti o değilmiş. Neymiş biliyor musunuz? Terör faaliyeti, Deniz Poyraz’ın katline ilişkin protesto gösterileriymiş; ya, böyle bir memlekette yaşıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

Dahası, MYK karar vermiş, PM’den geçmiş, “Halk buluşmaları yapalım, ya, halkımızın durumu nedir, çarşının, pazarın durumu nedir?” diye; halk buluşmaları güvenlik bürokrasisinin zihninde bir terör faaliyeti olarak görülüyor ve anlaşılıyor.

Şimdi, daha uzatılacak çok şey var ama üç dakika zaman kalmış

Bakın, 7-8 milyon oyumuz var, toplarsan 20 milyon. Bu kadar düşmanlık varsa, toplayın insanları krematoryumlarda madem, az daha Hitler de başarıyordu bunları. Bu nasıl bir düşman anlayışıdır, bu nasıl bir düşman hukukudur, değerli arkadaşlar? Yani bir partinin bütün faaliyetleri bir örgüt, bir kriminal faaliyet ise, bu kadar da terörist varsa –HDP’ye oy verenler açısından- İçişleri Bakanlığı ne yapıyor gerçekten? Toplayın, Orta Anadolu’ya bir tane böyle bir şey yapın, insanları toplayın.

Bakın, buradan çıkış yok, buradan bu ülkenin geleceğine ilişkin bir şey yok, kıymetli arkadaşlar, meseleyi radikalleştirme, hırçınlaştırma adına bir şey söyleyemiyorum ama böyle gidemeyiz, kurban olayım, bak, böyle gerçekten gidemeyiz. Yani birbirini öğüten değirmen taşı gibi sürekli kendi içimize dönerek 21’inci yüzyılda ve 2’nci yüzyılda Türkiye ciddi bir ülke olamaz. Terör tanımını bu kadar genişletmişken iktidar dışında söz ve eylem içerisinde olan herkesi bir terör faaliyeti içinde görerek bir yere gidilemez. Hadi, diyelim ki biz hepimiz teröristiz kardeşim; ya, feministlerden ne istiyorsunuz? Sizin dayacağınızı yemeyen grevci işçi kalmadı. Ya, benim memleketimde, Amasya’da, köylüleri daha dün dövdünüz, ağzını burnunu kırdınız, kendi memleketlerine şey yapılmasını isteyenler... Soma’da böyle değil mi, Muğla’da böyle değil mi, İzmir’de böyle değil mi, İşkencedere’de böyle değil mi? Bu nasıl bir istibdatır, bu nasıl bir diktatöryal yaklaşımdır? Siz rahat mısınız arkadaşlar, buradan demokratik, rahat, dış ticareti iyi, iç ticareti iyi bir ülke çıkacağını varsayıyor musunuz? Ya, biz ne kadar rahatsızsak, siz de aslında o kadar rahatsız oluyorsunuz. Bu mevzuları konuşuyoruz, bu memleketin çıkışı bellidir: Bu memleketin çıkışı demokratik hak ve özgürlükleri 1920 model olmaktan kurtarmaktan geçer, mezhebi, kimliği ne olursa olsun herkesi devletin kucaklamasından geçer. Bu memleketin geleceği çocuklarımızın aydınlık yarınlarından geçer ama bunu yapmanın bir koşulu var, bunu yapmanın koşulu bu ülkenin böyle bir iç güvenlik anlayışıyla, benden başka herkes bir terör mensubudur algısı ve anlayışıyla devam etmesi falan değildir. Bize yapabilirsiniz, hadi, bizi şuradan çıkarttınız; ha, buradakilerin hiçbiri yok, hepsi cezaevinde, bir kısmı öldü, bir kısmı başka bir şey... Ya, sorunlar çözülecek mi değerli arkadaşlar? Bu memleketin bu kadar yapısal sorunu varken, Kürt meselesi gibi bu ülkenin en kadim sorunu varken... Hepimizi öldürün ya! Samimi söylüyorum ya! Bu mesele çözülecekse hadi, bunu yapalım. Çözülecek mi peki? Çözülmeyecek. Bu nedenle meselemiz meşveret olmalıdır, meselemiz konuşmak olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Meselemiz kadınlar, kadın hakları için uğraşanlara “sözde kadın hakları” demekten geçmez; “Barınamıyorum.” diyen öğrencileri teröre iltisaklı olarak görmekten geçmez; meselemiz Boğaziçi’ndeki akademisyenleri bir terör olgusu olarak görmekten geçmez;

meselemiz bu ülkenin bütün sorunlarını... Çünkü biz ayrımsız, binlerce yıldır bir arada yaşayan insanlarız. Ben Türk'üm, Türkmen'im ben, Türkmen'im ama şunu görüyorum: Yani bu kadar netameli dönemde yan yana yaşadığımız bir halka bu kadar işkence, bu kadar insanlık dışı muamele reva görülüyor ve bu yalnızca bir terör parantezinde konuşuluyorsa yazık ya, vallahi! Vallahi billahi yazık! Bu kadar yan yana yaşamışlığımıza yazık biliyor musun?

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sadece teröre lanet okuyalım.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Gerçekten yaşamışlığımıza yazık!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teröre lanet okuyalım.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Çünkü hep yan yana olduk. Ben bir Türk olarak kendi Kürt kardeşime yapılan ve benim adıma yapıldığı iddia edilen şeylerin hiçbirinde hakkımı helal etmiyorum. Hep beraber barış içinde yaşayabiliriz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Yaşasın halkların kardeşliği!

BAŞKAN – Sayın Hasan Özgüneş...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Halklarımızı, zindandaki yoldaşlarımızı ve Meclisi selamlıyorum.

Sartre'nin güzel bir sözü vardı: "Hepimiz katiliz." Unutmayalım. Şimdi, tek ulusa dayalı oligarşik, vahşi kapitalist devlet yapısı ve onun yarattığı zihniyet, işte bütün bu sorunların kaynağında o yatıyor. Onun için, burası kayıkcı kavgasına dönüştü, kayıkcı kavgası; sonucu yok. Herkes hani der ya "Aklınızı başımıza alın." diye, ne zaman alacağız?

Şimdi, bu kırk yıllık savaş, biz "yüz" diyoruz, yüz yıllık savaş toplumda şizofrenik bir durum yaratmış, başta Mecliste şizofrenik bir durum var. Yoksa bu kavgalar, bu yumruklar, bu tekmeler olur muydu? Normal bir akıl bunu yapamaz, hele hele vekilse hiç yapamaz ama yapıyoruz maalesef.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu savaş ve savaş bütçesiyle, bu naralarla, bu insan öldürmeyi kahramanlık sayma, ata kültürünün yaptıklarıyla bugüne biz kurtaramayız. Viyana seferi, Mısır seferi, Bağdat seferi, kılıç-kalkan hikâyesi Orta Çağ'da kaldı ama hâlâ bazı arkadaşlar burada bizi oralara götürüyor. (HDP sıralarından alkışlar) Yeni Çağ, Uzay Çağı, bilmem ne çağı başladı yani oradan vazgeçelim.

Şimdi, bakın, asker yetmedi, polis yetmedi ama bir de koruculuk sistemini çıkardılar, önce Osmanlı oyunuyla "köy koruculuğu" denildi, şimdi "güvenlik korucuları" diyorlar; il dışına çıkar, Rojava'ya götür, güney kürdistanı götür... 57 bin korucu varmış bu ülkede, şimdi onunla yetinmiyorlar, emekli olana da "Gel seni tekrar operasyona götürelim..." PKK'li bir gerilla ile bir köy korucusu aynı çatışmada öldü. Siz Kürt'ü Kürt'e öldürtüyorsunuz.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – PKK terör örgütü, terör.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Kürt'ü Kürt'e öldürtmeyin. Eğer burada hamaset yapanların cesareti varsa onlara yol gösterelim; Türk halkının yoksul çocuklarını, Kürt halkının yoksul çocuklarını çatıştırmamasın, gelsinler, dağlar orada, gitsinler, yürekleri yetiyorsa gitsin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tehdit mi ediyorsun sen bizi?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Şimdi, dolayısıyla... Bak, korucularla ne yapıldı? Dolandırıcılık, kadın kaçırma, insan öldürme, ırza geçme, uyuşturucu madde, silah ve mühimmat kaçakçılığı, büyük ve küçükbaş hayvan çalmak, mesken masuniyeti, köy ve aşiret arası çatışma, kaçakçılık suçları. Bunu devlet söylüyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK'nın yaptıklarını sayıyor.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Kaç suçlu? 23.500. Kaç yılda? On iki yılda. Ondan sonrasını hesapladığımızda 50 bin korucu suçta bulaşmış, 50 bin. Siz suç makineleri üretiyorsunuz. Ondan sonra kardeşlikmiş, vatandaşlıkmiş; böyle bir şey olamaz.

Şimdi, size bir müjde vereyim. Burada Bakan var, işte onun korucuları... (HDP sıralarından alkışlar) 2017-2018'de koruculuğu parayla satıyormuş; kim satıyor?

SALİH CORA (Trabzon) – Ne biçim laflar ya! Ne biçim ifadeler ya!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Ergani eski İlçe Jandarma Komutanı Ahmet Eren ve il jandarmada görevli Uzman Jandarma Çavuş Soner Eren. 38 kişiyle beraber şu anda gözaltına alındılar. Şu anda gözaltına alındılar, işte, böyle, korucusuyla böyle... (HDP sıralarından alkışlar) Polis ne diyor? “Ben devletim.” diyor. Kime karşı bunu söylüyor? Milletvekiline. O zaman bize bir ibrik bulun. O abdest alınca, hiç olmazsa vekiller onun ayağına, eline su döksün. Bu nasıl bir zihniyet? Bu nasıl şizofrenik bir devlet anlayışı? Polis devleti, asker devleti, üstüne de yatanlar var. Şimdi, nedir? Bir ekip bütün bu ülkenin gelirlerini... Bütçede gösteriliyor, yüzde 84’ü vergiyle... Peki, nereye gidiyor? 670 milyar faize verilecek, 470 milyar savunma ve şiddete gidecek, zenginden de aldığı 670 milyara yakın... 281 milyarı affediyorlar zenginlerden.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Demek ki siz başların ve o 1, 2, 3 milyon rantçının devletisiniz, hükümetisiniz. Her türlü şiddete dayalı olarak toplumu eziyorsunuz. Bu yetmiyor, bir eliniz halkın boğazında, bir eliniz onun cebinde, hayatı ona cehenneme çevirdiniz. Peki, ne yapmak lazım? Yapılması gereken demokratik ulus temelinde Kürt’üyle, diğer halklarla birlikte inançlar, kadınlar, emekçilerle demokratik, özgürlükçü, hukuka dayalı, herkesin eşit olduğu bir ülke yaratmak ve bütçeyi gerçekten emekçilere, halka, onlara yollamak. Bu umutla herkesi selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

Rıdvan Bey, bir açıklama yapacaksanız, düzeltme.

Buyurun, size söz veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Mersin Millevekili Rıdvan Turan’ın, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması (*)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, az önceki konuşmamda “telef oldu” diye bir kavram kullandım. Bu, aslında insanların boş yere öldüğüne işaret etti ama AKP sıralarından bir vekil yanıma geldi, bunun incitici olduğundan bahsetti. Ben kimseyi incitmek istemem. Dolayısıyla, bunu düzeltmek isterim yani o savaşta gazi olmuş bir dedenin torunu olarak da bunu özellikle söylemek istiyorum; kimin kalbini kırdıysam kusura bakmasın.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(*) Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu birleşim Tutanak Dergisi’nin 83’üncü sayfasında yer almaktadır.

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın İmam Taşçier...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA İMAM TAŞÇIER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yüz yıldan beridir devam eden Kürt meselesinin çözülmemesinden kaynaklı olarak birçok bedel ödendi; idam, sürgün, hapishanelerle bu mesele bastırılmaya çalışıldı ama bir türlü bastırılmadı; ret, inkâr ve asimilasyon politikalarıyla yine günümüze kadar Kürt meselesi geldi. Aynı zamanda, Kürt meselesini bastırmak için karanlık, kirli şahsiyetler de beraberinde oluşturuldu. Yakın tarihe baktığımız zaman, dönemin İçişleri Bakanlarından Mehmet Ağar, Tansu Çiller zamanında 17.500 faili meçhul, birçoğu ölümlle sonuçlanan faili meçhuller oldu; 4 bin tane köy yakıldı, 4 milyondan fazla insan yerinden yurdundan edildi, başka yerlere sürüldü; insanlar köylerde yaşamdan koparıldı. Bu türlü baskıları daha da sayabiliriz ama Kürtler bitmedi, bitmeyecek; mesele çözülmelidir. Ağarların, Çillerlerin sonunu hepimiz görüyoruz; nerelerde, ne yapıyorlar? Kürt muhalefeti ise daha güçlenerek günümüze kadar geldi. Bugün, tüm Kürtler bu uygulamadan rahatsız. Bir ara AKP de iktidara yeni geldiği zaman bu uygulamadan rahatsızdı, hatta köye geri dönmeleri de başlatmaya başlamıştı, bazen de hukuku harekete geçirmek istemişti ama olmadı, bu rahatsızlıklar devam etti. Şimdi, İçişleri Bakanlığı eliyle Mehmet Ağar'ı aratmayan uygulamalara geçildi yani Kürt düşmanlığı kaldığı yerden devam etti. Artık tüm Kürtler terörist olmaya başladı, Kürtlerin haklarını savunan Türk aydınları, demokratları da terörist

oldu. Yani AKP dışında kalan bütün muhalefete terörist damgası vuruldu. O kadar ileri gidildi ki 1650'li yıllarda yaşamış Mem û Zîn'in yazarı Ahmed-i Hani dahi terörist muamelesi gördü. Süleyman Soylu'nun atadığı kayyum Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde Ahmed-i Hani Anıtı'nı yıktı, o yetmedi Ahmed-i Hani'nin kültür parkını da beraberinde yıktı.

Daha da devam edelim, daha da ileri gittiğimiz zaman, yine kayyumlar, Siirt'te 2020 yılında kayyum belediye başkanı, vali olan şahıs, Celadet Ali Bedirhan'ın Kürtçe kütüphanesini -ismiyle, Kürtçe kütüphanesini- içindeki kitaplarla beraber yıktı. Herhâlde o vali de ödüllendirildi. Yine, belediyelerde uygulanan çok dilli uygulama da ortalıktan kaldırıldı. Defalarca Meclis kürsüsünde dile getirdiğimiz, benden önceki arkadaşların dile getirdiği yine belediyelerde yolsuzluk, belediyelerde ihale usulsüzlükleri alabildiğine fazlalaştı ama hiçbir, hiçbir işlem görmedi çünkü İçişleri Bakanlığı onlara yargı yolunu açmıyor.

Yine, devam edelim, uyuşturucu... Uyuşturucu, ilkokulların önüne kadar indi. Benim ilim olan Diyarbakır'da ilkokulların önünde uyuşturucu satılıyor ve Diyarbakır'da polis sayısı belki insanlardan fazla, kimse bunu engellemiyor, engellemek üzere çaba sarf etmiyor çünkü Kürt düşmanlığı alabildiğine devam ediyor, Kürt meselesi çözülmeyene kadar da devam edeceği görülüyor. Kürt meselesinin bir an önce çözülmesi gerekiyor. Lice'de Bırkleyn Mağaraları'nda Kürt müziği eşliğinde "Delilo" oynayarak Kürt meselesi çözülmez. Yine, Urfa'da Cumhurbaşkanıyla beraber yine Kürt müziği ve ezgisi olan "Megri Megri"nin eşliğinde İbrahim Tatlıses'le beraber halay çekerek de Kürt meselesi çözülmez. Kürt meselesi nasıl çözülür? 19 kez bu 12 Eylül Anayasası değiştirildi, o Anayasa artık yamalı bohçaya dönmesine rağmen Kürtlerle ilgili hiçbir şey değiştirilmedi. O Anayasa'da 30 milyon Kürt yok sayılıyor, o Anayasa'da Kürt dili yok sayılıyor, Kürt kültürü yok sayılıyor ama o Anayasa'yla biz hâlen idare edilmeye çalışıyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – ...hâlen yönetilmeye çalışılıyor. Yani AKP'nin yirmi yıllık iktidarında yasal ve anayasal hiçbir kanuni düzenleme Kürtlerle ilgili yapılmadı. "Yapıldı." diyenler çıksın, bu Meclisin kürsüsünde bunu dile getirsin. Şu anda Anayasa'ya göre Türkiye'de Kürt yok, tanınmıyor. Anayasa'nın 3'üncü maddesi, Anayasa'nın 42'nci maddesi bunları açık açık ortaya koydu ve bunu yirmi yıllık iktidarında AKP hâlen savunuyor.

Evet, siz, Kürt meselesini çözmek için bir tek adım atmadınız ama Kürtler sizi tanıdı, iyi tanıyor, artık Kürtleri kandıramazsınız; bunu çok iyi bilin.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, farklı konuşmalarda birtakım sataşmalar oldu ama ben kürsüden cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ile Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmaları sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP milletvekillerinin yapmış olduğu konuşmalarda birtakım hususlar var, öncelikle şunu ifade etmem gerekiyor: Sayın Ruştü Tiryaki konuşmasında özellikle Konya'da son derece üzücü bir hadise, Dedeoğlu ailesinin yaşamış olduğu cinayet veya karşılıklı olarak uzun yıllardır devam eden kan davasıyla alakalı olarak bir şeyler ifade ettiler burada.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kan davası yok ya! Ben biliyorum, içindeyim, doğru değil yani.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Dinle, bir dinle, ben de biliyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – On yılı aşkın süredir devam eden bir husumeti, çok net bir şekilde altını çizerek ifade etmek istiyorum, on yıldan fazla süredir devam eden bir husumeti ırkçı bir cinayet olarak ifade etmek burada en hafif tabiriyle sorumsuzluktur. Çünkü mesele burada kişilerin hangi ırktan, hangi mezhepten, hangi etnik gruptan olduğu değildir, aileler arasında bilinen şey aileler arasında geçmişten bugüne devam eden birtakım hadiselerin olduğudur. Kaldı ki Dedeoğlu ailesinden de cezaevinde yatanların olduğu biliniyor.

Şimdi, bu meselede bizim itiraz ettiğimiz husus şudur: Bir hukuki süreç vardır. Suç işleyen cezasını sonuna kadar çeksin, ona hiçbir itirazımız yok fakat burada birisi “Biz ülkücüyüz, şöyle yapmışız, böyle yapmışız...” Elde delil, ispat edilecek sağlıklı bir delil olmadan bunları iddia etmek, bu millette kötülük etmektir. Burada Türkiye’de bir kardeş kavgasının çıkmasının fitilini ateşleyecek veya zeminini hazırlayacak ne varsa Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyetçi Hareket Partisi olarak onların karşısında sonuna kadar duracağımızı ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, burada, Osmanlı askerinin telef olduğu ifade edilmiş.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Açıklama yaptı.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Onu düzeltti zaten.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Osmanlı askeri telef olmaz, olmamıştır da. Osmanlı askeri de Türk askeri de tarihi boyunca İlayikelimetullah için, nizamiâlem için hayatını fisebillillah vermiş bir ordudur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz tamamlandı. İki dakika biliyorsunuz, bunda ek süre vermiyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bunu burada ifade etmek istiyorum. “Kürt’ü Kürt’e kırdırmak.” diye bir şey yoktur, Türkiye’nin terörle mücadelesi vardır. Burada karşımızda olan ırkı, dini, mezhebi ne olursa olsun Türkiye’ye, Türkiye’nin varlığına kastetmiş düşmanlardır. Bunun soy olarak Türk olması, Türkçe konuşması, mezhebinin ne olduğu hiç önemli değildir, onlar Türkiye’nin ve insanlığın düşmanlarıdır.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara geçiyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tiryaki Vekilimizi açıkça sorumsuzlukla itham etti.

BAŞKAN – Yani “sorumsuzluk” demek, “Bu, bir sorumsuzluktur.” diye bir tepitte bulunmak hakaret midir?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hayır, Sayın Başkan, ismimi anarak söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başka sözler de var. İsmi kullandı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İsmi söyledi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tiryaki.

4.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Grup Başkan Vekili şunu söyleyebilir, saygı duyabiliriz, diyebilir ki: “Ben de ülkücüyüm, bütün ülkücüleri ilzam edemezsiniz.” diyebilir, bu, anlayışla karşılanır. Ben zaten konuşmamın içerisinde “Bütün ülkücüler karar verdi, gidip o aileye yönelik bir katliam işlediler.” demedim. Benim ne söylediğim belli. Bu katliamı gerçekleştirenler kendisiyle ilgili bu ifadeyi kullanıyor. Bakın, burada savcılığa verilmiş dilekçe, oradan okuyorum: “Bunun üzerine müvekkiller Metin ve Barış dışarı çıkmıştır. Dışarı çıktıklarında şüpheliler Lütfi Keleş, Ayşe Keleş, Ali Keleş, Lütfi oğlu İbrahim Keleş, Veli Keleş, Ali Keleş, Yahya Çalık, Ali Çalık, Ramazan Çalık’ın ellerinde sopalarla, Şerif Çalık’ın

ise bıçakla ikametlerinin bahçesine girdiklerini görmüşlerdir. Daha sonra bu şahıslar müvekkillerine hitaben ‘Biz ülkücüyüz, siz Kürtleri buradan kaldıracamız.’ diyerek tehdit etmişler ve iştirak hâlinde müvekkillere saldırmaya başlamışlardır. Olayın müvekkillerin ikameti içerisinde olduğu ve dolayısıyla saldırının şüpheliler tarafından yapıldığı olay yeri inceleme tutanağı şu tarihli tutanakla da sabittir.” Bunu dilekçeden okuyorum. Yani dolayısıyla çarpıtığım bir bilgi yok. Kendisine “Ülkücüyüm.” diyen birileri “Siz Kürt’sünüz, sizi ortadan kaldıracamız.” diyor.

Şimdi, dünyanın herhangi bir ülkesinde bir siyasi düşünceyi arkasına alarak bir grubu, bir halkı katledeceğini söyleyen bir kişiye ya bir insaf ya buna “ırkçılık” dışında ne söylenebilir? Bunu söylerken bu işten mutluluk duyarak söylemiyoruz ki. Mesele bunu mahkûm etmek. Ülkücülük adına veya bir başka düşünce adına bir irka yönelik olarak “Sizi öldüreceğiz, katledeceğiz.” demek açıkça ırkçı, faşist bir saldırdır. Ben bunu söyledim ve bu anlamda sözümün arkasındayım. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, buna bir cevap vermem gerekiyor benim çünkü tekrar etti, iddiasını da tekrar etmiş oldu. Ben lütfen söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun kürsüye.

5.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Ruştı Bey, siz hukukçusunuz, kalkıp burada bir dilekçeden bahsediyorsunuz. Bu okuduğunuzu insanlar bir mahkeme kararıymış gibi algılama durumunda oluyor. Böyle bir mahkeme kararı okumadığımız gibi sadece taraflardan birinin iddiasını, “Bahçeye girdiği zaman bu şekilde konuştu...” Bunun nasıl sübut bulunduğunu nereden bileceğiz biz? Niye yanlıyorsunuz toplumu?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Çünkü aile söylüyor, avukat söylüyor ama siz hiçbirini...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Sübut bulan, sübut bulan mahkeme kararının değerlendirme ve gerekçe kısmında eğer bu yazarsa o zaman gelin, bunu burada okuyun ama dilekçe olarak tarafların her şeyi söyleme özgürlüğünün olduğu bir belgeyi burada sübut bulmuş bir mesele gibi aksettiriyorsanız ve bunun arkasından da bunun ırkçı bir cinayet olduğunu bu gerçeklerle ifade ediyorsanız, bugün Türkiye’de siz ırkçılık yapıyorsunuz demekti. Benim anlattığım şey bu, sıkıntı burada; bunu yapmayın. Bunun sorumluluğu olmak gerek dediğim şey burada.

Şimdi, ben bunu ülkücüler yapmıştır filan... Haşa, ne münasebet, onu demiyorum. Bunu bir fikir veya bir dünya görüşü üzerinden atıfta bulunmaya kalktığımız zaman, o zaman siz Türkiye’ye kötülük etmiş olursunuz. On yıldan beri devam eden husumeti nasıl açıklıyorsunuz burada? Kalkmışsınız, son hadiseyi anlatıyorsunuz. On yıldan beri devam eden bir husumetten dolayı... Taraflar ülkücü veya Kürt olduğu için mi on yıldan beri savaşıyor?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Husumet yok, kan davası yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Niye bu Türkiye’nin haberi yok? Çok acı bir cinayet, çok acı bir hadise yaşanmış. Bunun acı olduğu, suçluların cezasını çekmesi gerektiği tartışmalardan uzaktır ama kalkıp bunu siz ülkücülükle bağlandırıp ondan sonra buna ırkçı yafta, ırkçı kılıf takmaya çalıştığımız zaman Türkiye’ye kötülük etmiş olursunuz. Kürt kökenli bir kardeşimizin kalkıp, Allah Allah, Türkiye’nin bir köşesinde sadece bir ailenin Kürt olduğu için öldürüldüğü gibi bir durumun var olduğuna inanması bir fecaattir, bir felakettir. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, beni ırkçı olmakla itham etti, cevap hakkımı kullanacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet.

BAŞKAN – Yani arkadaşlar, bu işin sonu yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Beni ırkçı olmakla itham etti, kayıtlar var, beni ırkçı olmakla itham etti.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Bunu söylemek ırkçılıktır.” dedim, “Bunu söylemek ırkçılıktır.” dedim, “Ruştu Tiryaki ırkçıdır.” demedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, açıkça sataştı, “İrkçı.” dedi yani daha ne desin?

BAŞKAN – İyi de Sayın Beştaş, yani aynı şeyi Sayın Tiryaki de söyleyecek, Sayın Bülbül de çıkacak o da söyleyecek.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama yani bu iddiayı kabul edemeyiz. Ama böyle yani, bizi ırkçılıkla itham edemez.

BAŞKAN – “Ama böyle” derken yani sadece bir şeyi referans alarak...

PERO DUNDAR (Mardin) – Sayın Başkan, kayıtlara geçen mesajlar var, WhatsApp grubunda var bunlar, biz demiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, yerinizden bir dakika açıklama için söz vereceğim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – HDP söz alırken “Niye?” diyorsunuz ama başkaları isterken “Sataşma.” diyorsunuz. Başkan, adaletli yönetmiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, hep adaletliyim merak etmeyin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Şimdi, Sayın Başkan, ırkçılıkla mücadelenin birinci koşulu; bir, ırkçılığı kabul etmektir. Bakın, eğer ırkçı bir saldırıyı kabul etmezseniz tıpkı Solingen’de olduğu gibi -özellikle bunu anlatmaya çalıştım- bununla mücadele edemezsiniz. Bunu aile arasında bir husumet gibi yansıttığınız andan itibaren bundan sonraki saldırılara kapı aralmış olursunuz. Bununla mücadelenin ilk yolu, bunun ırkçı bir saldırı olduğunu kabul etmektir. Bakın, cezaevi görüşmesi sırasında buna ilişkin kayıtlar var, polisle ilgili konuşmalarda kayıtlar var, 10 küsur kişinin buna ilişkin tanıklıkları var, bunların hiçbiri yokmuş gibi davranamayız.

Sayın Başkan, sorun şu: Biz bundan memnun değiliz, ırkçılıkla hep birlikte mücadele edelim diyoruz, ırkçılığı mahkûm edelim diyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben de kısa bir açıklama yapacağım. Çok kısa, elimde...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, arkasından ben de söz istemek durumundayım.

BAŞKAN – Biliyorsunuz, yerimizden açıklama yapmıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60’a göre istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

12.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Dedeoğlu davasının son duruşmasını izledim, dosyanın tamamını da okudum. Bir kere, şu anda elimde bir ses kaydı var, dinletecek zamanım yok. “Kürtler uslandı mı?” diye bizzat failin, katilin ses kaydı var. Ailesiyle bir iş birliği içinde bu katliamı işledikleri belli. Öldürülenler Kürt. “Kürtler uslandı mı?” cümlesi ve daha birçok delil var dosyada, 7 kere ağırlaştırılmış müebbet aldı. Açıkça ırkçılık ve soykırımdır bu aslında Türk Ceza Kanunu 77 ve devamına göre, avukatlar da bunu talep ettiler. İrkçılıkla mücadele ırkçılığı kabul ederek başlar, eğer kabul etmezsek hiç kimse ırkçılıkla mücadele etmez. Ülkü Ocakları bir haftadır beni tehdit ediyor. Neymiş? Ben “Üniversitede solcu öğrencilere saldırıyorlar.” dediğim için. Aynı ölüm tehditlerini bana da yapıyorlar yani bunun belgeleri bende.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kayıtlara geçmiştir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, çok ağır oldu bu şimdi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bende, size göstereyim.

BAŞKAN – Tamam, size de yerinizden söz vereceğim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır efendim, ben kürsüden rica ediyorum.

BAŞKAN – İki dakika...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hani adildiniz Başkan?

PERO DUNDAR (Mardin) – Kişilere göre mi söz veriliyor?

V.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, burada “ırkçılığı kabul etmek” diye muhatap aldıkları başka bir yapı yok herhâlde, şu an biz konuşuyoruz burada. Bunun cinayet olduğunu kabul etmek için önce ırkçılığı kabul etmek lazımmış. Biz ırkçılığı reddediyoruz, biz ırkçılığı küfür sayıyoruz; ne münasebet. Türk milletinden, Türk milletinin hiçbir ferdinden ırkçı çıkartamazsınız, bunu açıkça söyleyeyim size. (HDP sıralarından gürültüler)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Olayı söylüyorsunuz!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Bunu söyleyemezsiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Türk milleti tarihte ırkçılığı bilmediği için bu kadar çok milletle beraber olmuştur, bu milletlerle beraber dünyaya nam salmıştır.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Siz olmayabilirsiniz ama olan birileri de olabilir!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Türk milleti eğer ırkçı olsaydı şimdi bulunduğu coğrafyaların üzerinde ot bitmezdi! Ne münasebet! (HDP sıralarından gürültüler)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ya, öyle bir şey demedi!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Ne münasebet! Şiddetle reddediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

Ayrıca, kalkıp bunu bir siyasi görüşe tahmil etmek haksızlıktır, alçaklıktır. Kalkıp da “Adam biz ülkücüyüz.” demiş de oradan saldırmış. Ne münasebet! Bu dünya görüşünü siz bununla beraber ilzam edemezsiniz. (HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ediyoruz, ediyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) - Ülkücü Kürt var, Kürt kökenli kardeşlerimiz var; onu Kürt saymıyor musunuz? Ama biliyorum ki saymıyorsunuz; sizin için makbul olan HDP’li olan Kürt’tür, onun dışındakileri Kürt saymıyorsunuz. Geçen ki konuşmada söylüyorsunuz, neymiş? Onlar Kürt kökenlilermiş, siz Kürt’müşsünüz. Hadi oradan, pabucumun insanları! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, kürsüye buyurun.

7.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vallahi Türkiye tarihine girersek ırkçılığın, Kürt düşmanlığının nasıl dönemlerden geçtiğini burada anlatabiliriz yani bu konuda maalesef çok ciddi bir külliyat var.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Tarih bilmiyorsun, tarih bilmiyorsun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Mahmut Esat Bozkurt geçti buradan ya “Kürtlerin bir tek hakkı vardır, o da hizmetkârlıktır.” diyen bir Bakan geçti bu ülkeden. Hâlâ burada, kürsüde sizin milletvekilleriniz bize bakarak “Ne mutlu Türk’üm diyene!” diyor. (MHP sıralarından gürültüler)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Ben diyorum onu, ben!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz de cevap olarak “Ne mutlu insanım.” diyoruz. Bizim kiblemiz “Ne mutlu insanım.” diyendir, tamam mı? Bu ülkede yaşayan 84 milyonun eşitliği ve özgürlüğü üzerinedir. Biz Kürtleri de Türkleri de Arapları da herkesi aynı oranda seviyoruz.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Biz de öyle biliyoruz, biz de öyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ama sizi destekleyen Ülkü Ocakları, siz bunu sahipleniyorsunuz. Ben kendi adresime gelen yorumları okusam binlerce ölüm tehdidi aldım ya. Neymiş? Somut bir olayı ifade ettiğim için. Şu anda suç duyuruları yapıyorum. Neyse ki, çok şükür ki Türkiye’nin ezici çoğunluğu sizin partiden değil.

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Bana onun bir örneğini gösteremezsin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – İnşallah, baraj altında da kalacaksınız ve bu düşünce ilelebet bitecek çünkü siz ırkçılığı üretiyorsunuz, siz milliyetçiliği üretiyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Bir örneğini gösteremezsin Ülkü Ocakları hakkında.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – İrkçı sensin, ırkçı sensin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz “kardeşlik” dedikçe siz ırkçılığı dayatıyorsunuz.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sensin ırkçı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Dedeoğlu katliamı ırkçı bir katliamdır; 7 kişilik bir Kürt ailesi, Kürt olduğu için öldürülmüştür. (HDP sıralarından alkışlar)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Huzur seni bozuyor, güvenlik seni bozuyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, ne için söz istiyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, beraber dinledik herhâlde. “Siz ırkçısınız. Türkiye’de inşallah...”

BAŞKAN – Kürsüye buyurun.

Ne yapayım Sayın Bülbül, İç Tüzük öyle emrediyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Bilgiç, sonsuza kadar söz verin, sonsuza kadar, anca anlatır çünkü.

8.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisinin kendisini HDP’ye ispat etmesi gibi bir durumu söz konusu olmaz, bu bizim için züldür.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Durum ortada, kurcalama. Ortada, ortada, oy oranınız ortada.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Biz, fikirlerimizi sadece bugün ortaya koyan nevezur bir yapı değiliz. Bizim ne düşündüğümüz, ne konuştuğumuz dünden bugüne bellidir. Bizim “millet” fikrimizin ne olduğu da açıktır. Biz milleti ırk, soy -efendime söyleyeyim- brakisefal kafatası yapısıyla, şununla bununla ölçülendiren bir insan veya bir hareket değiliz; aynı zamanda, bu millet de öyle bir millet değil. Yani demin “içerisinde çıkmaz” dediğim şey bu.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Nasıl çıkmaz ya? Çıkar, her yerden çıkar.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Keşke biraz sosyoloji okusaydınız ya, gerçekten. Yani genel kültür yerde olunca...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bizler, hiçbir şeye bakmaksızın sadece mensubiyet duygusuna ve mensubiyet şuuruna bakıyoruz. Ben Kürt olup “Bu vatan için, bu millet için

canımı feda ederim.” diyen birini, özbeöz soy olarak Türk olup, Türkmen olup bu vatan için, bu millet için her türlü kötülüğü yapmaktan kendini geri koymayanlara, her türlü hainliği yapanlara, aşağılık olanlara karşı hayatım boyunca başımın tepesinde taşırım ben. Ne münasebet, ne münasebet! (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Kalkıp da 350 bin Kürt’ü, Suriye’de, PYD/YPG, topraklarından sürecektir yine “Türkiye, Kürt düşmanlığı yapan” tırnak içinde; Türkiye onları bağrına basacak, onlara aş verecek, okul verecek, sağlık hizmetlerini verecek, şefkatli kollarını açacak ondan sonra Kürt düşmanı biz olacağız; öyle mi? (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çarpıtmayın, çarpıtmayın!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Yemezler sizi, yemezler, yemezler! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sen ne ara YPG’ye gittin ya, ülkücüleri konuşuyorduk. Ülkücüleri konuşuyoruz, ülkücüleri, öğrenci döven ülkücüleri!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi için de şunu söyleyeyim size arkadaşlar: Siz ne kadar mücadele ederseniz edin, Milliyetçi Hareket Partisi HDP’nin karşılığı falan değil. Milliyetçi Hareket Partisi bu milletin bağrından çıkmış çok büyük bir millet eseridir; bunu yıkmaya kimsenin gücü yetmez.

Çok teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bravo Başkan, bravo!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan bu konuya ilişkin bir açıklama yapacaklar.

Süleyman Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun, Dedeoğlu davasına ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Bugünkü gibi hatırlıyorum, Antalya Manavgat’ta yangında iken böyle bir müessif olayla karşı karşıya kaldı ve Sayın Cumhurbaşkanımıza bu olayı ifade ettikten sonra biz yangının içerisinden çıktık ve bir helikopterle Konya’ya gittik, aileye gittik ve orada ailenin büyükleriyle beraber Konyalı milletvekillerimiz, ilgili Belediye Başkanımız, Valimiz birlikte olduk. Ailenin büyüklerinin ilk söylediği cümleyi ve birtakım ayrıntıları ifade edeceğim. Başsağlığı diledik. Zaten bu olayın hiçbir tarafının kabul edilemez olduğunu söylemek gereksizdi çünkü bu bir katliam ve bu hiçbirimiz tarafından hem kabul edilebilecek hem de hiçbir şekilde bir tarafa sığdırılabilecek bir olay değil. Ailenin en büyüğünün orada birinci söylediği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – “Sayın Bakan, bu olayın Kürt-Türk meselesiyle herhangi bir ilgisi yoktur.” Sonra, biz orada çıktık bir konuşma yaptık, onlar da bir değerlendirme yaptılar ve oradan başsağlığı dileyerek ayrıldık ve o günden itibaren...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hikâye anlatmayın; size başvurdular, hiçbir şey yapmadınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Konuşma ya! Sessiz ol ya!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Size başvurdular, hiçbir şey yapmadınız Sayın Bakan; hikâye anlatmayın!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sus!

SALİH CORA (Trabzon) – Dinle ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...7 kişi hayatını kaybetti. (HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hikâye anlatmayın; size başvurdular ve hiçbir şey yapmadınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – 7 kişi hayatını kaybetti ve katil yaklaşık üçüncü gün yakalandı. (HDP sıralarından gürültüler)

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Biz oradan geldik, biz oradaydık.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve arkadaşlarımız burada hakikaten önemli bir çaba sarf ettiler çünkü katilin yakalanmaması başka bir sonucu getirebilirdi.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Katil değil, katiller; 1 kişi değil.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Burada, bu 12 Mayıs'taki kavgadan sonra...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Diğerlerini ne yaptınız?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...ve 6 kişinin Keleş ailesinden tutuklanmasından sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Rica minnet tutukladınız onları, rica minnet.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Söyleyeceğim.

Bir ifadeye belirli cümleler ortaya konuldu. Sonradan maktullerden Sibel Dedeli gelerek karakolda -tutanağı da var- “Biz o zaman kızgınlıkla bu ifadeyi verdik...” (HDP sıralarından gürültüler)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Klasik şey.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir saniye...

Kendi imzası da var. “Biz kızgınlıkla bu ifadeyi verdik, burada bir ayrımcılıktan dolayı bir süreç söz konusu değildir.” dedi. (HDP sıralarından gürültüler)

Şimdi, şunu söyleyeyim: Her meseleyi, her fırsatı ayrımcılık, tam da bu kürsülerde söylendiği gibi ırkçılık meselesi hâline getirmek, Türkiye’de bir Türk-Kürt kavgası meselesine bunu bir dayanak teşkil etmek ırkçılığın kendisidir.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Sen katilin avukat mısın? Sen o katilin avukatı mısın?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sen başfailsin, başfailsin, başfail!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kesinlikle burada bir ayrımcılık söz konusu değildir, bir Türk-Kürt kavgası söz konusu değildir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Siz ne yaptınız, onu söyleyin? Siz ne yaptınız, size başvuranlar için ne yaptınız? Siz ne yaptınız?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başfailsin, başfail; başfailsin, başfail!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Size başvurular, siz ne yaptınız?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sen başfailsin, başfailsin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hiç bağırma! Sizin işinize gelebilir ama biz Müslümanız, Türk’üz, Kürtler de bizim kardeşimizdir. Çatlasanız da patlasanız da biz hep birlikteyiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Siz o aileyi ko-ru-ma-dı-nız!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bize “İrkçı.” dedi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Siz o aileyi korumadınız Sayın Bakan. Burada yapılan başvurular var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Size başvuru yaptılar, o aileyi korumadınız; hikâye anlatmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Bakan bize “İrkçı.” dedi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Size resmî başvurular yaptılar...

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, Sayın Beştaş’ı duyamıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İrkçılıkla itham etti, cevap vereceğiz.

BAŞKAN – Kürsüden iki dakika...

Buyurun (HDP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bizim Batman Milletvekilimiz, hatibimiz burada uzun uzun Dedeoğlu katliamı davasının döşendiği tarihlerde kaç başvuru yapıldığını tane tane anlattı ve muhababı burada, İçişleri Bakanı. Bütün kolluk kendisine bağlı. CİMER'e başvuru yapılmış, polisle ses kaydı var. Ses kaydı çıkan polis hakkında bir soruşturma yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – O kayıt da yanlış.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sadece bir kişiye, tetikçiye ceza verilerek arkasındaki bütün güçler aklanmış, öldürülen aile ayrıca HDP'li değil, Adalet ve Kalkınma Partili bir aile, yöneticileri var. Yani biz aileyle görüşüyoruz, ilk günden itibaren orada... Biz partiye göre ayırmıyoruz ve biz baştan sona bu davayı takip ettik.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz olayı farklı bir yere taşıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – İktidar grubunun da gittiğini biliyoruz. Ya, ırkçılığa "İrkçılık" demek bu kadar zor mu, bu kadar zor mu?

SALİH CORA (Trabzon) – İstismar ediyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Adamın kendisi diyor ki...

SALİH CORA (Trabzon) – Olmayan bir şeyi varmış gibi gösteriyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, Kürtleri öldürmekle taltif bekliyor! Biz oradayken, duruşmada çıktı, dedi ki: "Lafa bakarım laf mı diye, adama bakarım adam mı diye." Katil bunu söyledi ve bizi aşağıladı, tekrar duruşma salonunda tehdit etti, yüzlerce telefon kaydı var. Bu ülkede Dedeoğlu katliamı davası Solingen davasının eşidir. Solingen davası üzerinden bu konuya tepki gösterenler Dedeoğlu katliamında katledilenleri bu şekilde nitelememekle Kürtlere iyilik yapmıyor; tam tersine, bunu kabul ederek bu ülkede kardeşliği tesis edebiliriz. Ve bunun tarihte maalesef çok sayıda örneği var, daha dün Roboski var ya. "Kaçınılmaz hata" diye dünya hukuk tarihine girecek bir karar var elimizde, takipsizlik kararı. Roboski daha dün oldu, bu da bugün oldu. Bunu kabul etmeyecek misiniz? (HDP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)*

2.- *2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)*

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

- 1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

- 1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara geçiyoruz.

Sayın Mehmet Bekaroğlu...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum. Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine konuşacağım.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyetin kurulduğu ilk yıllarda Türkiye toplumu 2 tane savaştan çıkmış, hastalıklardan geçmiş; yaralıları, eli ayağı olmayanlar, gözü olmayanlar, tifodan, tifüsten, koleradan kırılan insanların olduğu böyle bir ortam. Tam da orada, Osmanlı'dan devralınan gerçekten güçlü bir sağlık sistemi ve yetişmiş hekimleri var Türkiye'nin, İstanbul'da, Ankara'da her tarafta. Bu arada, Hitler'den kaçan Yahudi hekimler ve üniversite hocaları gelmiş, onlar tıp eğitimini ciddi bir şekilde etkilemişler olumlu olarak. Ve çok kısa zamanda bütün bu hastalıklar, problemler, sıkıntılar dünyadan daha önce eradike edilmişti ve 60'lı yıllara gelindiği zaman -daha önce, tabii, Refik, Saydamların adını geçirmek gerekiyor- Nusret Fişek çıkmış, sosyalizasyon yapmış ve bütün dünyaya yıllarca örnek olan birinci basamak ve koruyucu hizmetlerin temelini atmış, buraya kadar gelinmişti. Şimdi övünüyorlar ya "Eğer şehir hastanelerini yapmasaydık Covid'de büyük sıkıntı çekerdik." diye; hayır Sayın Bakanım,

eğer böyle bir sağlık altyapısı olmasaydı, bu Nusret Fişek ruhuyla çalışan hekimler ve diğer sağlık personeli olmasaydı bu Covid'le bu mücadele bu kadar başarılı olmazdı. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, şimdi bir bakalım, o sosyalizasyondan sonra gelinen yere bir bakalım. Kuduz açısından insanlar ölüyor. Kuduz aşısı bu memlekette 1887'de yapılmış değerli arkadaşlar ama aşı yapan Refik Saydam Enstitüsünü kapatmış bu arkadaşlarımız 2011'de, şimdi aşılari dışarıdan alıyoruz ve memlekette aşı sıkıntısı var, hepatit aşısıyla ilgili çok ciddi sıkıntı var. Hastalar muayene olmak için günlerce, aylarca sıra bekliyor. Hastanelerde sıralar yok ama gece boyu, sabaha kadar "e-sıra"lar var yani elektronik sistem üzerinden randevu almaya çalışıyorlar. Randevu alıyor, gidiyor, muayene oluyor; diyelim ki MR isteniyor, bir buçuk iki ay sonra MR çekiliyor. Çekiliyor, bitmiyor iş, o MR okunmuyor değerli arkadaşlarım; bir ay, bir buçuk ay da onların okunması bekleniyor

Çok ciddi sıkıntılar var. İnsanlar ameliyat olamıyor, hele hele gariban, parası olmayan nitelikli ameliyat olamıyor çünkü devlet hastanelerinde nitelikli ameliyat yapan hekim kalmadı bunların uygulamış olduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı nedeniyle. Değerli arkadaşlar, niye oldu bu? Çok uzun bir şeyimiz yok, kısaca özetleyeyim nedir bu Sağlıkta Dönüşüm Programı. Sağlıkta Dönüşüm Programı şudur değerli arkadaşlarım: Şimdi, 1970'lerin sonunda bütün dünyada neoliberalizm şöyle bir şey yaptı. Ya, kapitalistler şimdiye kadar ticareti yapılan şeylerle yetinmiyor, doyamıyor, daha başka, bugüne kadar ticaretin konusu olmayan mallar, hizmetler bunların ticarileştirilmesi gerekiyor, işte, su, bir tanesi de sağlık. Değerli arkadaşlarım, 1960 Anayasası'nı beğenmeyiz, eleştiririz, sıkıntılıdır, vesayet anayasasıdır, 81 Anayasası da öyledir, sizin yaptığımız Anayasa da vesayet anayasasıdır ama orada çok ciddi bir cümle var, sağlığı bir kamu hizmeti olarak ortaya koyar yani ticaret şeyi değil. Siz geldiniz, sağlığı ticaretin aracı hâline getirdiniz, kamuculuğu ortadan kaldırdınız. Aslında 12 Eylül Anayasası'nda bu görülmüştü ama sizin programınızda da aynı şeyler var Sayın Bakanım.

Bakın, iyi şeyler de yapıldı bu arada. Mesela, yatak kapasitesi artırıldı, kaliteler artırıldı ve en önemlisi genel sağlık sigortası çıkarıldı değerli arkadaşlarım. Genel sağlık sigortası dünyanın en geniş, en kapsayıcı, en derin genel sağlık sigortasıdır. Bunu açık bir şekilde söylüyorum, bundan dolayı da kendini tebrik ediyoruz ama bunun finans şeyi düşünülmediğinden dolayı genel sağlık sigortası çok kısa bir sürede çökmüştür. Genel sağlık sigortasıyla beraber "SUT" diye "Sağlık Uygulama Tebliği" diye bir şey çıkarıldı, genel sağlık sigortasıyla muayene olan insanlara, tedavi gören insanlara SGK ödeme yapıyordu. Zamanında eşit ödemeler yaptı Sağlık Bakanlığına, üniversite hastanelerine, özel hastanelere ve insanlar özel hastanelere gitti. O "sağlıkta memnuniyet" dediğiniz şey bunların sonucunda oldu ama çok kısa bir sürede bunlar tıkanı ve Sağlık Bakanlığı, Hükümet müdahale etti; devlet hastanelerine yüklü ödemeler yapılırken SUT'tan, üniversite hastanelerine ve özel hastanelere yapılmadı ama özel hastanelere ne yapıldı? "Fark alabilirsiniz." denildi; önce yüzde 30, sonra yüzde 50, yüzde 100, yüzde 200; sonra da bıraktılar "İstediğin kadar al, al." dediler ama üniversite ve devlet hastanelerine gerekli düzenlemeleri yapmadılar. Tam da bu noktada "Bu hekimler niye özel hastaneye gidiyor?" diye hekimleri ve sağlık personelini dinleyeceği yerde tam gün yasasını uyguladı ve hekimlerin bütünüyle üniversitelerden ve diğer hastanelerden ayrılmasına sebebiyet verdiler, bu kuyruklar şimdi onun sonucunda değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bunlar sağlıkla çok seçim kazandılar var ya, bugün sağlıkla kaybedecekler; onun için İçişleri Bakanıyla uğraşmayın değerli arkadaşlarım. Türkiye'nin şu anda sağlık sisteminin gelmiş olduğu durumu, nasıl çürüdüğünü, nasıl çöktüğünü anlatalım; insanlar bunu zaten biliyor.

Bakın, arkadaşlar, GSS yani genel sağlık sigortasının işleyebilmesi için kaynak ayırmanız gerekiyor. Hükümetin ayırdığı kaynak, değerli arkadaşlarım, gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 3,5'u. Sayın Bakan diyor ki: "Yüzde 5." Evet, özeli de katarsan yüzde 5 ama OECD'de kamunun sağlığa vermiş olduğu para ortalama yüzde 7,4; Amerika'da ise yüzde 15,9 değerli arkadaşlarım. Ona rağmen Covid'de iyi gitmediler. Niye? Çünkü bizim gibi kahraman hekimleri ve sağlık personeli yoktu değerli arkadaşlarım, onun için çöktüler.

Bakın, faize 582 milyar ayrılan bütçede "vergi indirimi" adıyla yani "zenginlere, tüccarlara teşvik" adıyla filan 1 trilyona yakın -994 milyar- vergiden vazgeçiliyor; KÖİ'lere 102 milyar, şehir hastanelerine 47 milyar ayrılıyor; bir de "kur korumalı mevduat" diye ayrıca faiz var, o da -Hazine'nin verdiği- 100

milyar TL oldu değerli arkadaşlarım ama Merkez Bankası ne kadar oldu, bunu söylemiyor Merkez Bankası Başkanı. Niye? Çünkü kendisini Meclisin üstünde görüyor beyefendi. (CHP sıralarından alkışlar) Niye öyle görüyor? İşte, bu tek adam sistemi... “Beni bu adam atadı, ona hesap veririm; millet, muhalefet filan beni ilgilendirmez.” diyor değerli arkadaşlarım.

Bakın, 2 tane temel problem var, bunlardan söz edeyim. Bunlardan bir tanesi, vahim olan... Yani sağlık sistemi çökmüştür, düzeltiriz ama zor düzelterek değerli arkadaşlarım çünkü esas çöken tıp eğitimidir; üniversite hastanelerini bitirdiler. Üniversite hastanesi olmayan tıp fakültesinde öğrenci yetiştirilmez. Nitelikli ameliyat yapan hocaların tamamı özele gittiler. Dolayısıyla, orada ihtisas veriliyor ama bu ameliyatları yeteri kadar yapamıyorlar, öğrenemiyorlar.

Bu “SUT” dediğimiz Sağlık Uygulama Tebliği’yle bile bile üniversiteleri batırdılar. Niye batırdılar biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Çünkü bunların kafasında özelleştirmeler vardı; önce tamamen özel hastanelere göndereceklerdi, sonra bu özel hastanelerin zincirlerini anlarız ama bu kâr, bu para belli zenginlerin eline gidecek... “Şehir hastaneleri” dediğimiz entegre kampüsler de buradan çıkmıştır. Şimdi, sadece zincir hastaneler değil, zincir eczaneler... Aynı zincir AVM’ler gibi bir sistem kurdular; bundan dolayı gitti. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, ilaç bulunamıyor eczanelerde, kıyamet... Gidin bakın, ilaç bulunamıyor, her gün ilaç için “Depoları, şu depoyu ara.” diye bizi arıyorlar, sizi de arıyorlardır. Niye değerli arkadaşlarım? Sayın Sağlık Bakanımız dedi ki: “Bizim ilaç ve tıbbi cihaz ithalat ve ihracatımız arasında şu kadar karşılama oranı var.” Öyle bir şey yok değerli arkadaşlarım. Türkiye’de maalesef ilaç ve tıbbi cihazlarla ilgili yatırımlar yapılmamıştır. Bunu Hükûmete yakın bazı insanlar da fark ettiğinden dolayı Devlet Denetleme Kurulu bu konuda bir rapor hazırlamış ama kaç sene geçti Sayın Bakanım, bu raporun gereğini niye yapamıyorsunuz, niye yapmıyorsunuz, kim var? Ya, sizin özel hastanelerinizi filan değildir, bu zincirler, daha büyükleri var. Siz de zincir mi kuruyorsunuz yoksa? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, en temel problem sağlık eğitimidir. Personelle ilgili yapılacak şey şu arkadaşlar: Bu arkadaşlar, tabipler ve diğer sağlık personeli öyle büyük paralar filan istemiyorlar ama performansla “Şu kadar çalışırsan şu kadar para verimiz.”le ayıptır. Bakın arkadaşlar, bakanlıkların arasında şeye baktım, ortalama personelin aldığı şey nedir? 2021 yılında Sağlık Bakanlığında 47 bin lira, Sayın Bakanım, burada tabii döner sermaye falan yok. Aylık ne kadara geliyor? Tabii, bu ortalama değildir ama mesela Millî Eğitim Bakanlığında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu hekimler falan böyle soyguncu moyguncu falan değil. Bu hekimler insan gibi yaşamak istiyorlar ve diğer sağlık personeli; en ağır görevleri yapıyorlar. Pandemide hiç yoğun bakımda yatan arkadaşlarım var mı arkadaşlar? Vicdanını böyle şey yapsın ve insanlara anlatsın sağlık personeli nasıl çalışıyor. Çalışmalarının karşılığını istiyorlar, böyle memleketi falan terk etmek istemiyorlar bu insanlar. Dışarıda kazanılanın en az yarısı devlette verilsin, hepsi gelir, devlete cansiperane bir şekilde hizmet eder bu kahraman insanlar. Dolayısıyla “Efendim, biz getirdik, yine personele bağladık, hem de bir tane kurul oluşturacağız. O kurul bakacak, ne kadar çalışıyor, saç nasıldır, eteği nasıldır, sakalı nasıldır, boyu nasıldır, hangi partiye oy veriyor; ona göre performans yazacak...” Böyle bir şey olur mu Sayın Bakanım ya, böyle bir şey var mı? (CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Öyle bir şey yok zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Sağlık personeline hakarettir ve bu millete hakarettir bu.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Böyle bir reform var, onların maaşlarını düzenledik.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Çökmüştür bunların sağlık sistemi değerli arkadaşlarım, bunu konuşun; bırakın Soylu’yu ya, kendi kendine bağırınsın, çağırınsın. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gamze Taşcier...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi anlatacağım hikâye gerçek olaylardan kurgulanmış. Yılmaz ailesinin çocuğu bir gün ateşler içinde yanyor, titriyor. Hemen diyorlar ki: “Karşıdaki aile sağlığı merkezine götürelim.” İçeri bir giriyorlar, aile sağlığı merkezi buz gibi, dışarıdan daha soğuk. “Ya, niye böyle oldu?” Diyorlar ki: “E, çünkü Sağlık Bakanlığı yeterli ödenek vermediği için biz de ancak bu kadar ısıtabiliyoruz.” Neyse, giriyor, muayenesini oluyor, doktor ilaç yazıyor. Bir gürlütü yan taraftan “Ne oluyor?” diye kafalarını uzatıyorlar, yan taraftaki doktor şiddete maruz kalıyor. Neyse, aile gidiyor hemen karşıdaki eczaneye, ilaçlarını alacak, reçeteyi uzatıyor, eczacı diyor ki: “Ya, burada antibiyotik ve ateş düşürücü yazılmış maalesef bu ilaçlar eczanede yok.” “Ya, olur mu?” diyor anne “Daha geçen hafta Sağlık Bakanı açıkladı eczanelerde bütün ilaçlar var diye.” “Vallaha, abla, bakın, mahalle eczanesinde olmayan ilaçların listesi. Sayın Bakan, Bakanlığın ya da Meclisin en yakınındaki bir eczaneye giderse bu ilaçların olmadığını kendisi de tespit edebilir.” (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, ilacı alamadan eve geliyorlar, gece çocuk tekrar rahatsızlanıyor, diyorlar ki: “Ya, şu yakındaki hastaneye götürelim çocuğu.” Kadın diyor ki: “Bey, o hastane geçen hafta kapandı, doktorlar şehir hastanesine taşındı; unuttun mu?” “Ya, ne yapacağız? Cebimizde para da yok, taksi parası bayağı tutar.” Komşulardan 200 lira bulup buluşturuyorlar, şehir hastanesine gidiyorlar. Bir bakıyorlar ki 500’üncü sıra. “Ya, niye bu kadar kalabalık?” “E, gündüz muayene olmak için randevu alamıyoruz da onun için biz de acile geliyoruz mecburen.” diyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Doktor serumu veriyor, çocuk biraz iyileşiyor, diyor ki: “Yarın randevu alıp bir uzmana göstermeniz lazım.” Şanslı günleri, on gün sonrasına randevu alabiliyorlar. Tam 9’uncu gün oluyor, o mutlu gün gelecek, bir telefon: “Maalesef randevunuz iptal oldu çünkü doktor yurt dışına gitmek için istifa etti.” Mecburen bileğindeki son bileziği satın özel hastaneye götürüyor.

Sayın Bakan, aslında bu anlattığım, liyakatsiz ve beceriksiz politikalarınız nedeniyle yirmi yıldır sağlık sistemini getirdiğiniz politikaların sonucu. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Sayenizde koca koca hastanelerimiz var evet ama içinde doktor yok, doktor olsa randevu yok, randevu olsa ilaç yok. Hani “Hayaldi, gerçek oldu.” diye bir sloganınız vardı, sayenizde doktora da ilaca da sağlığa da erişim gerçektir, hayal oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, haftalardır, çocukların beslenmesinin yetersiz olduğu ve okullarda beslenme verilmesiyle ilgili tartışma yaratıldı. 0-12 yaş grubundaki çocukların beslenememesinin ileride nasıl bir sağlık sorununa yol açacağını en iyi bilen Bakan sizsiniz ama maalesef bu konuyla ilgili tek bir açıklamanız dahi yok, gözlerinizi gerçeğe kapatıyorsunuz. Türkiye, OECD ülkeleri arasında çocuk yoksulluğunun en ağır yaşandığı 2 ülkeden 1’i. Hani övünüyorsunuz ya “Şu kadar hasta doktora gitti.” diye; Sayın Bakan, bu övünülecek bir şey değil. Asıl önemli olan koruyucu sağlık hizmeti yani iyi beslenerek, sağlıklı barınma koşullarıyla bu insanları doktora ve ilaca muhtaç etmeyecek bir sistem yaratmak.

Son olarak da bir konuya değinmek istiyorum. 6 yaşındaki bir çocuğun istismar süreci bir haftadır bu ülkede konuşuluyor. Bu habere ses yükseltenler, ortaya çıkaran gazeteciler, ödüllendirilmeleri gerekirken din düşmanlığıyla suçlanıyorlar. Asıl din düşmanlığı dini istismar eden alçaklardır, çocukları istismar etmeyi kendilerine hak görenlerdir, bu iğrençliğe sessiz kalıp bu pisliğin üzerini örtmeye çalışanlardır. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan dönüp diyor ki: “Bu iş siyasi değil.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Sayın Bakan, bir gece yarısı çocuk istismarını aklamak için çıkardığınız kanun teklifi mi siyasi değil? Kimsesiz çocukları, tarikatlarla protokol yapıp onlara emanet etmek mi siyasi değil?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Biz çocuk istismarına cezaları ağırlaştıran kanunlar yaptık, cezaları artırdık.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Bu tarikatları beslemek, büyütme, bürokrasinin içine, hatta en tepesine yerleştirmek mi siyasi değil? (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – “6 yaşında evlenilebilir.” diye fetva veren tarikatlar istedi diye bir gece yarısı İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmek mi siyasi değil? (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bravo!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Adalet Bakanının “Çocuğun rızası var.” demesi mi siyasi değil?

Sayın Bakan, bu iş tam da siyasetin göbeği. Gerçi, siz iktidarda kalmak için, üç beş oy fazla alabilmek için ve koltuğunuzu korumak için bütün bunlara zemin hazırlayıp sonra da sosyal medya üzerinden beni siyasi hırslı olmakla suçlayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Tüm bunları yapacaksınız, sonra timsah gözyaşı döküp “Sürecin takipçisi olacağız, müdahil olacağız.” diyorsunuz. Yetmez! Tutuksuz yargılayan, doğum raporu yerine kemik yaşı isteyen savcının, kemik yaşı testine başkasının girmesine göz yuman doktorun ve onun arkasındakilerin; bunların derdi çocuk değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Örgüt, örgüt!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Alçaklar!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – “Timur Soykan yargılsın.” diyen trollerinizden, istismarcıyı savunan, paylaşımlı beğenen İl Müdürünüzden, Emniyete, yargıya, bürokrasiye yerleştirdiğiniz “6 yaşında çocukla evlenilebilir.” diyen tarikatların müritlerinden hesap sorabilecek misiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Yasaları değil, şeyhin talimatlarını önceleyenlerden hesap sorabilecek misiniz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yargıya intikal etmiş, yargı hesap soruyor zaten.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Sormazsınız, soramazsınız; ne yüreğiniz ne insanlığınız ne de vicdanınız buna yeter. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fikret Şahin... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sağlık Bakanlığı, 6 Ekim tarihinde yayınladığı yönetmelikle, serbest çalışan hekimlerin büyük kısmının özel hastanelerde ameliyat yapmalarını yasakladı. Anayasa’ya aykırı olarak zincir özel hastanelerin isteği üzerine çıkarılmış olan bu yönetmelik, hekimlerin çalışma özgürlüğünü, hastaların hekim seçme hakkını engelleyen yasakçı bir yönetmeliktir.

Bakınız, şu elimde görmüş olduğunuz Rekabet Kurumunun bu yıl yayınlamış olduğu rapor, devletin resmî raporu. Bu rapora göre, ülkemizde artık zincir özel hastaneler var ve bu hastaneler tekelleşmiş durumda, kartelleşmiş durumda; resmen, devletin resmî raporlarına geçmiş ve Sayın Bakan, size buradan sormak istiyorum: Neden ülkemizde zincir hastanelerin oluşmasına ve tekelleşmelerine izin verdiniz? Neden tıbbi bilgi ve becerileri yüksek olan serbest hekimleri sağlık sisteminin dışına ittiniz? Neden serbest hekimleri, tıpkı özel hastaneler gibi, SGK’yle anlaşma yapmalarını sağlayarak sağlık sistemi içine dâhil etmiyorsunuz? Neden kamu hastanelerinin ameliyathanelerini hekimlerin kullanımına açmıyorsunuz? Neden vatandaşlarımızı özel hastanelere mecbur bıraktınız? (CHP sıralarından alkışlar) Bu sorulara sizin cevap verebileceğinizi zannetmiyorum çünkü sonuç itibarıyla siz de bir zincir hastane patronusunuz Sayın Bakan. Sizin patronu olduğunuz zincirin bir ucunun İstanbul, Ankara’dan sonra Londra’ya ulaştığı söyleniyor; bunun gerçek olmadığını Komisyonda söyleyemediniz. Sayın Bakan, devlet, gücünü zayıfı güçlüye karşı korumakta kullanır, size Bakanlık yetkisi bunun için verildi, zayıfı korumanız için, kendinize zincir hastaneler kurmanız için değil. Ve yine size soruyorum Sayın Bakan: Hekimlerin çalışmasını engelleyen bir Sağlık Bakanlığı hangi ülkede var? Ortalık sahte hekim, sülükçü, kupacı, hacamatçı kaynarken siz hekimlerin ameliyat yapmalarını nasıl yasaklıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Ve yasaklarla sağlık hizmetlerini yönetmeniz mümkün değil. Unutmayın ki siz aynı zamanda serbest çalışan hekimlerin de Bakanısınız ve cerrahların ameliyat yapması savaşta dahi engellenemez.

Hiç düşündünüz mü, cumhuriyet tarihinin en büyük yurt dışı hekim göçü neden sizin döneminizde oluyor? Hekimlerin gitmesinde sizin sorumluluğunuz yok mu? Genel Başkanınız hekimlere “Giderlerse gitsinler.” dedi, işte siz de onun yönetmeliğini yayınladınız. Tarih, bu olumsuzluklara sebep olan siyasetçileri ve sizi nasıl anacak onu hep birlikte göreceğiz ama Bakan olarak sizin iyi anılmayacağınız kesin.

Diğer bir husus şehir hastaneleri. Şehir hastanelerini kamu kaynaklarını yandaş şirketlerinize para aktarmanın bir paravanı olarak kullanıyorsunuz. Bu nedenle, devamlı surette, başta AKP Genel Başkanı ve siz Sayın Bakan olmak üzere, bir savunma refleksi içindediniz. Yaptığınız açıklamanın suçluluk psikolojisinin savunma mekanizması olduğunu hepimiz biliyoruz. Tıpkı şairin söylediği gibi; herkes biliyor geminin su aldığı, herkes biliyor kaptanın yalan söylediğini ve herkes biliyor şehir hastaneleri üzerinden ülkeyi soyduğunuzu Sayın Bakan. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bakınız, bu tabloda 14 tane şehir hastanesinin maliyeti 8 milyar dolar, küsuratları söylemeyeceğim. Bakın, sadece bu yıl 8 milyarlık maliyet için 2,5 milyar dolar kira ve hizmet bedeli ödüyorsunuz yani yatırım maliyetini üç yılda karşılıyorsunuz ama yirmi beş yıl ödeme yapacaksınız. Neden yirmi iki yıl fazla ödeme yapıyorsunuz? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bakın, yüzünüz kızardı. Neden? Ve bu ödemeyi, bakın, 14 şehir hastanesinin sadece 5 patronuna 2023 yılında 3 bakanlığın bütçesini aktarıyorsunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Fikret Bey, bunu ben sana anlattım, anlattım.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bakın, 3 bakanlığın bütçesi var burada, 5 patrona... (CHP sıralarından alkışlar) Yazık değil mi? Nesi siyaset bunun?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunu ben sana anlattım.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Neresi siyaset? Vatandaşın, tüyü bitmemiş yetimin hakkını yediriyorsunuz, yazıklar olsun size! Evet, biz iktidarımızda kamunun çıkarlarını her şeyin önüne koyacağız ve en kısa sürede bu şehir hastanelerini kesinlikle kamulaştıracamız.

Son olarak, Sayın Bakan, bakınız, Sağlık Bakanlığının -tüm vatandaşlarımız duysun- 559 tane hastanesi kayıp, evet 559 hastanesi kayıp. Hangi ülkede 559 tane hastaneyi kaybeden kişiyi bakanlık tutarlar? Değil 559, 9 tane hastaneyi kaybeden adamı bakanlık tutmazlar. Sayın Bakan Komisyonunda diyor ki: “Biz son yirmi yılda 738 tane hastane yaptık.” Tamam, iktidara geldiğinizde hastane sayımız 774’tü; toplayalım, kaç yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Neydi, neydi? Ayıptır be! 2 tane odadan hastane mi olur? Hastaneymiş!

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – 1.512 tane hastane yapması gerekir ama diyorsunuz ki: “Elimizdeki toplam hastane sayımız 953.” Çıkaralım, 559 hastane şu anda kayıp. Ne yaptınız, yıktınız mı, sattınız mı, kapattınız mı? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Gelin, bunu açıklayın burada, milletin kürsüsünden bunu açıklamak durumundasınız ve tekrar söylüyorum -hangi ülkede vardır- 559 hastane kaybeden birisinin Sağlık Bakanlığında bir saniye dahi durmaması gerekir. Yazıklar olsun size! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hastaneler birleştirildi, birleştirildi; senin haberin yok ya Fikret!

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – İşte, AKP iktidarının getirdiği nokta burası; bir taraftan, tüyü bitmemiş yetimin hakkını, tutuyorsunuz, yirmi beş yıl özel şirketlerinize aktarıyorsunuz... 3 bakanlık bütçesi diyorum, 3 bakanlık bütçesi. Yazıklar olsun sizlere!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hastaneler birleştirildi, birleştirildi; onları bile takip etmemişsin ya!

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum ve bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Geldiğimiz nokta itibarıyla çökmüş bir sağlık sistemi, özel hastanelere hizmet eden bir Sağlık Bakanlığı ve özel hastane patronu bir Sağlık Bakanıyla karşı karşıyayız.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bayram Yılmazkaya...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

(Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ile İstanbul Milletvekili Abdullah Güler arasında karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, arkadaşınız kürsüde.

Devam edin siz, buyurun.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, sağlıkta nereden nereye geldik: Mustafa Kemal Atatürk'ün “Beni Türk hekimlerine emanet ediniz.” söyleminden ülkemizdeki doktorlara, sağlıkçılara “Gidiyorlarsa gitsinler, eğitimleri asistanlarla yaparız.” söylemine kadar getirdiniz; nereden nereye... (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tıp fakültesine başlayan öğrencilerin yüzde 70'i ilk senesinden itibaren Almanca dil kurslarına kayıt yaptırıyor Almanca dilini öğrenmek için, bunu biliyor muydunuz? 2022 yılı Ekim ayı sonuna kadar 2.200 hekim, sadece Ekim ayında ise 213 hekim maalesef yurt dışına gitti.

Sayın Bakanım, Sağlık Bakanlığının değerli doktor bürokratları ve siz Cumhuriyet İttifakı'nın değerli doktor milletvekilleri; buradan soruyorum: Hadi Cumhurbaşkanı doktorun kıymetini bilmeyebilir ama bu kadar söylem ve yurt dışına sağlık beyin göçünden siz hiç zerre kadar rahatsız olmadınız mı, doğrusu merak ediyorum ya da herhangi biriniz gidip de -özellikle Sayın Bakan- Cumhurbaşkanı'na “Efendim, bu laflar doğru söylemler değil, bunların hepsi sağlık camiasına ve doktorlarımıza hakarettir. Eğitim asistanlarla olmaz, bunu da nereden çıkardınız?” diyemediniz mi ya da diyemiyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, siz her şeyden önce doktorsunuz, siyaset gider ama doktorluğunuz kalır; yapacağınız söylem ve hareketlerden dolayı yarın bizlerin yüzüne baktığınızda utanmamanız gerekir. Buradan bütün doktor arkadaşlarımı uyarıyorum, ileride sizden bunların hesabını sorarlar, demedi demeyin.

Değerli milletvekilleri, normalde evrensel sağlığın tanımında hekime, hastaneye ve ilaca ulaşımı çabuk ve ücretsiz hâle getirmek gerekirken siz sağlığı nereden nereye getirdiniz. Sağlığın parasız hâle geldiği yönündeki söylemlerinize rağmen bugün vatandaşlardan çeşitli farklar adı altında birçok kalemde katılım payı tahsil edilmekte ve bu rakamlar günden güne artmaktadır. Ayrıca, özellikle ekonomik darboğazla birlikte sağlık sistemini öyle bir hâle getirdiniz ki daha önce iyi kötü maddiyatını toparlayıp özel hastaneye gidebilen halkımız artık özel hastanedeki farkların artışıyla dolaylı gidemez hâle geldi. Bu ve birçok etkenden dolayı işte, siz, devlet hastanelerini hıncahınc dolar hâle getirdiniz. Bu nedenle, aylara varan ve alınamayan randevular, hastanelerdeki kuyruklar, artık evlerde telefon başında randevu almak için bekleyen sanal hasta kuyrukları oluşturduunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Anlam veremediğimiz bir şekilde sizler zamanında özel hastanelerin açılmasını Hükümet olarak teşvik ettiniz, şimdi, açılan yüzlerce orta ölçekli ve zincir olmayan özel hastanelerin batması için de elimizden geleni yapıyorsunuz. Üniversite hastaneleri ise borç batağının içerisinde, çoğu battı batacak. Şehir hastaneleri ise doktor yetersizliği, personel veya araç gereç eksikliğinin yanı sıra ülkenin kanayan yarası hâline gelmiş. Millet olarak sadece bu yıl 14 şehir hastanesi için 2,5 milyar dolar yani 46 milyar lira kira ve hizmet bedeli ödeyeceğiz.

Bu plansız yapılan şehir hastaneleri Sağlık Bakanlığının bütçesinde devasa kara deliklere dönüşmüş durumda. İktidarımızda bu şehir hastanelerinin hepsini kamulaştıracamız, öyle, merak etmeyin beş kuruş da para vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü zaten şu ana kadar kazandıkları yaptıklarının kat kat fazlası.

Bu arada, her yıl bitimine söz verdiğiniz Gaziantep Şehir Hastanesi de bitmedi maalesef; “Bitti bitecek, bitti bitecek.” dediler, inşallah, iktidarımızda biz bitireceğiz ve Gaziantep halkının malı olarak da Gaziantepli hemşehrilerimize teslim edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde, özellikle Gaziantep ilimizde uyuşturucu bağımlılığı almış başını gidiyor. Resmî kayıtlara göre, 40 bine yakın gencimiz uyuşturucu bataklığında. İşte, asıl beka meselesi, millî güvenlik sorunu madde kullanımındaki artış ve bununla ilgili gerçekçi, önleyici tedbirlerin alınmamasıdır. Özellikle “ateş/buz” denilen sentetik uyuşturucunun tedavi süreci oldukça zor olup uzun süreli yatışların gerektiği, yataklı, koğuşlu, güvenlik önlemleri alınmış olan AMATEM sağlık kuruluşlarının varlığıyla mümkündür ve bu merkezlerde uyuşturucu bağımlısı çocuklarımız kendi isteklerine göre değil tam tedavisi bitirilip, gerekirse zorla alıkonulup tıbbi konsey kararıyla taburcu edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, bu görmüş olduğunuz dinleme aleti, doktorların en kıymetli bir dinleme aletidir; “stetoskop”tur bunun adı. Sayın Sağlık Bakanı ve doktor arkadaşlar bu cihazın ne olduğunu çok iyi biliyorlar. Bizler bu dinleme cihazı sayesinde insanların organlarının feryadını, sesini duyuyor ve sorunlarını tespit ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Görüyorum ki Sayın Bakanın ve buradaki doktor bürokratların kulağı sağır, gözü kör, kalbi taş olmuş.

Sayın Bakan, sağlık emekçileri ile doktorların feryadını ne duyuyor ne görüyor ne de hissediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkenin en rahat doktorları siz ve bürokratlarınız, en rahat yönetici, hastane sahibi sizsiniz; bir eliniz yağda, bir eliniz balda.

Ben onun için bu dinleme cihazını Sağlık Bakanına ve bürokratlara vermek istiyorum, belki bu hassas cihazla sağlıkçıların feryatlarını duyarlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Odyolog, laborant, fizyoterapist, diyetisyen, ATT, fizik tedavi, ameliyathane, sağlık yönetimi, hemşire branşlarında atama bekleyen binlerce sağlıkçının feryadını duyun lütfen diyorum.

Aslında bu cihazdan bir tane de Sayın İçişleri Bakanımıza vermek istiyorum.

Sayın Bakan, siz de bu cihazdan daha iyisi var, ortam dinleme cihazları, daha güçlü, teknolojik olarak çok gelişmiş. (CHP sıralarından gülüşmeler) O dinleme cihazlarıyla ülkenin belediye başkanlarını, gazetecilerini, siyasilerini, genel başkanlarını ve milletvekillerini dinliyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu insanları dinleyeceğinize biraz da intihar eden polislerinizin feryadını dinleyin, “Acaba bu polisler neden intihar ediyor?” deyin. Uyuşturucu bataklığına saplanmış gençlerimizi dinleyin, o gençlerin ana-babalarının feryadını dinleyin Sayın Bakanım. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Jandarmamızı dinleyin diyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza da inanın, bu cihazlar değil bence vicdan temizleyici bir cihaz lazım.

6 yaşındaki çocuğun bu yaşadıklarına eğer “siyasetüstü” diyorsanız size de bir cihaz bulamıyorum.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Birazdan anlatacağım, kimde vicdan var kimde yok göreceksiniz; Halk TV’den izleyin.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ali Şeker...

Sayın Şeker, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Genel Kurulu ve hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Bizim bu ülkede sorumluluklarımız var ve bu ülkenin sağlığı göz göre göre kaybediliyor. Bütün gelişmiş ülkeler sağlığa yatırım yaparken her geçen yıl bütçelerinden daha fazla oranda pay ayırırken biz gitikçe küçülen paylarla sağlığımızı korumaya çalışıyoruz, bu mümkün değil hele bu kadar sayıda hekimi kaybettiğimiz bir dönemde. Bu yıl başından itibaren 2.500 hekim yurt dışına gitmek için başvurdu, bugün itibarıyla. (CHP sıralarından alkışlar) 2012’de sadece bir yılda 59 hekim gidiyordu, geçen ay bir haftada 64 hekim ülkeyi terk etti. “Giderlerse gitsinler.” dediniz, onlar da maalesef gidiyorlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – 8 bini geri döndü.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Sadece onlar değil ülkenin sağlığı da maalesef kaybediyor, böyle giderse sağlıklı bir gelecek de mümkün değil.

Çocuklarımız... Sadece sağlığımızı kaybetmiyoruz, çocuklarımızın da geleceği maalesef karanlık. Çocuklarımız, onları muayene edecek hekim bulamayacakları gibi maalesef beslenemiyorlar da. Beslenemedikleri için “bodur çocuk” dediğimiz, beslenme çantasında gıda olmadığı için okulda beslenemeyen, evde beslenemeyen, açlıktan bayılan çocukların olduğu bir ülke hâline geldik.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – 7 bin hekim geri dönüyor. Şu an sırada bir sürü hekim var başvurmak isteyen.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Ve o çocuklara biz, ödeyemeyeceği borçlar bırakıyoruz, o bodur bıraktığımız çocuklara. 2017’de Kanuni Sultan Süleyman Hastanesinde 115 çocuğun doğum yaptığına ve bunların da örtbas edildiğine dair bir bilgi vardı. Bir soru önergesi verdim, daha öncesinde Bilgi Edinmeden aldığım bilgiler neticesinde bu olayın maalesef örtbas edilmeye çalışıldığını ve elde ettiğimiz o bilgiler içerisinde de on sekiz ayda 22 bin çocuk anne olduğunu -2018’de- üzülererek gördük. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

ALİ ŞEKER (Devamla) – Nureddin Yıldız “6-7 yaşındaki çocuk, 29 yaşındaki biriyle, bir erkekle evlenebilir.” diye kitaplar yazdı ve bu kitapları okullarda dağıtanlar ilçe millî eğitim müdürüydü, il millî eğitim müdürü yapıldı...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öbürünü de bakan yaptılar!

ALİ ŞEKER (Devamla) – ...ve şu anda onlar hâlâ okullarda seminer vermeye devam ediyorlar. Bizim bu bataklığı kurutmamız lazım. O “Efendim, çocuklar, büluğa ermeden hemen evlenebilir.” diyenleri rektör yaptık, “Ahmet Ağırakça” dediğimiz adamı Mardin Üniversitesine rektör yaptık. Sonra “Niye bunlar oluyor?” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

ALİ ŞEKER (Devamla) – Resmî verilere göre, 2021 yılında toplam 13.139 kız çocuğu evlendi -çocuk evlendi, çocuk- ve 7.190 çocuk doğum yaptı; 117’si 15 yaş altındaki çocuklar. Vicdanınız kaldırım mı bilmem ama 4 çocuk 2’nci çocuğuna 15 yaşından önce sahip oldu; 1’inci çocuğuna sahip olmuş, 2’nci çocuk da oluyor. Kim görevini yapmadı da bu çocuklar 2’nci çocuğunu da yapabildi?

Şimdi, Timur Soykan’ın ortaya çıkardığı bir utanç tablosunu konuşuyor tüm Türkiye. Timur Soykan geçen yıl da Ahmet Şık’la birlikte böyle bir kitap yazdı.

Buradaki iddialar yalan mı Sayın Ahmet Şık, siz yalan mı yazdınız, hiçbir soruşturma açılmadı.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – A, ama Sayın Başkan...

ALİ ŞEKER (Devamla) – Siz, gazeteciyim diye burada duruyorsunuz, İçişleri Bakanı da burada duruyor, Adalet Bakanlığının savcıları da buradaki iddialarla ilgili bir dava açamadılar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu utanmazlık, bu çürümüşlük nedir?

Bir başka soruna değinmek istiyorum, Mücella Yapıcı. 2 defa beraat eden Mücella Yapıcı’yı hapse attınız ve o Mücella Yapıcı’yı o yaşında bu şehri savunmak, bu ülkeyi savunmak için mücadele eden kadını elleri kelepçeli diş muayenesine götürdünüz ve oradan düştü. O elleri kelepçeli hâlde ring araçlarında tutukluları birbirlerine kelepçeleyip sallana sallana götürüyorsunuz; bu utanç bu dönemde bu ülkeye yakışır bir şey değil. Mücella Yapıcı gibi bu ülkenin değerlerini elleri kelepçeli diş muayenesine, diş çekmeye götürmek kimsenin hakkı da haddi de değil. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

ALİ ŞEKER (Devamla) – Nüfusumuz yaşlanıyor, gençlerimiz bir bir yurdu terk ediyor, önlem almamız gerekiyor.

Bir başka sorun: “Human papilloma virüs” dediğimiz bir virüs var ve bu rahim ağzı kanserine yol açıyor. Dünyada 140 ülke bu hastalıkla ilgili aşıyı aşı programına aldı ve bu aşılama yapıyor; Türkiye’nin bir an önce bu aşlamaya başlaması gerekiyor. Kadınlar arasında 4’üncü sırada olan bir

kanser türünü yok edecek olan, kazıyacak olan bir aşırı bir an önce ülkemiz hayata geçirmeli, ücretsiz olarak bu aşırı mutlaka ve mutlaka bu çocuklarımıza yapmalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Bir başka sorunumuz: Üniversiteler bir bir çökertiliyor. Burası Cerrahpaşa Tıp Fakültesi; buralarda biz eğitim gördük. Bir yandan burada yetiştirdiğimiz doktorlar gidiyor, bir yandan altı yıldır sürekli yıkılan bir üniversiteye altı yılda bir çivi dahi çakılmadı. Biz burada eğitim gördük, ihtisas gördük ama çocuklarımız, Türkiye'nin en yüksek puanlarıyla buralara giren çocukları böyle bir moloz yığınıyla, böyle bir otoparkla karşılaşıyor; kimsenin üniversitemizi daha fazla tahrip etmeye hakkı yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Uyuşturucu sorunu bütün sokaklarda, uyuşturucular -ellerini sallayarak- okul çıkışlarında satılıyor; Bağcılar'da, Esenyurt'ta, Şişli'nin göbeğinde bile bunlar yapıyor; bunlara tedbir almamız gerekiyor. Çocuklarımızı uyuşturucunun pençesine bırakanlardan ülke olarak hep beraber kurtulmamız yakındır.

Saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan...

AHMET ŞİK (İstanbul) – Sayın Başkan, duyabiliyor musunuz beni?

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET ŞİK (İstanbul) – Sataşmadan ötürü söz hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Size sataşmadı ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataştı Başkan.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sataşma yok Sayın Başkan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gazeteciyim diye dolaşiyor ortalıkta!

AHMET ŞİK (İstanbul) – Yalan yazdığımı, gazeteciliğimin yalan olduğunu...

BAŞKAN – Efendim? Size sataşmadı, sizin kitabınıza atıfta bulunarak Sayın Bakanlara sataştı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataştı Başkan.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kitabın reklamını yaptı, sataşmadı Sayın Başkanım. Sadece “Kitap yazmış.” dedi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Anlaşmalı mısınız yoksa?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gazeteciyim diye dolaşiyor adam!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hayır Sayın Başkan, doğrudan sataştı! İsim vererek sataştı Sayın Başkan!

AHMET ŞİK (İstanbul) – Kitaba atıfta bulunarak “Yalan mı yazıyorsunuz?” dedi.

BAŞKAN – Efendim?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Anlamadım Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yalan mı bunlar ki? Yalan yazmış demek...

AHMET ŞİK (İstanbul) – Böyle bir ifade kullanıyor.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yalan söylemekle itham etti, gazeteciliğini sorguladı Sayın Başkan!

BAŞKAN – İyi de böyle bir usul yok ki.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, böyle bir usul yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bu, anlaşmış...

BAŞKAN – O zaman herkes birbirine yalan yazsın; o, bir şey desin; ben de herkese sataşmadan söz vereyim.

AHMET ŞİK (İstanbul) – Sayın Başkan, zaten Meclis pratiği öyle işliyor ya, herkes birbirine sataşiyor.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Muvazaa var Başkanım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Anlaşmalı, anlaşmalı.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, kendi ifadeleriniz: “Bir tek sataşmadan söz vereceğim, kürsüden vereceğim.” dediniz Sayın Başkan.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Süreyya Başkanım, muvazaa var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Anlaşmalı, anlaşmalı Başkanım.

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim, tutanaklar gelsin, ondan sonra bakacağım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir hafta sonra bakarız.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Yalancı” dedi, gazeteciliğini sorguladı.

BAŞKAN – “Yalancı” demedi.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Yalan söyledi.” dedi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Böyle bir şey yok.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Açıklaması gerekiyor 69’a göre!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Muvazaalı sataşma.

BAŞKAN – Sayın Ali Fazıl Kasap konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Bakan, size bir çocuk hekimi ve çocuk sağlığından sorumlu bir uzman olarak, artı, Sağlık Bakanı olmanız sebebiyle seslenmek istiyorum ama önce Sağlık Bakanı olmanız sebebiyle: Sayın Bakan, randevu süreleriyle ilgili zaten sabıkalısınız; MHRS sıkıntılı.

Şimdi, Sayın Bakan bir soru önergesine bir cevap vermiş, çok yeni geldi; diyor ki: “Poliklinik muayene randevuları, on dakikadan az olmamak üzere altmış dakikaya kadar belirlenebilmektedir.” Vallahi hangi dünyada yaşıyorsunuz bilmiyorum, çok zor.

Demim sayın milletvekillerinden birisi söylemişti: Türkiye’de bir hastalığa, sayenizde, şu anda 3 reçete yazılıyor Sayın Bakan. Bakın, önce aile hekimliğine gidiyorsunuz, olmadı acile gidiyorsunuz, olmadı uzmana gidiyorsunuz, özel hastane vesaire. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Bakan, bir hastalığa 3 reçete... Randevu alamıyorsunuz.

Sayın Bakan, bugün –belki de güzel oldu- sizden gelen bir soru önergesine maalesef şöyle bir cevap vermişsiniz: “İntörn hekimlerinin maaş ödemelerine ilişkin önergenizde yer alan hususlar Bakanlığımızın görev alanına girmemektedir.” Peki, Sayın Bakan, neden “İntörn hekimlerine şu kadar maaş bağladık.” diyorsunuz? Neden diyorsunuz Sayın Bakan?

Hani bir de eski dönemde Millî Eğitim Bakanının söylediği bir söz var: “Şu okullar olmasa ne güzel idare ederim.” Demin de bir vekilim şey yapmıştı. Siz şu cevabı verme durumunda olmamalıydınız Sayın Bakan: “MHRS üzerinden randevu alarak uzmana görünen, herhangi bir hastalık tanısı konmayan, tedaviye ihtiyaç duymayan çok hastamız var. İyi olduğumuzu doktordan duymak güzel olmasına güzel ama tedavisi gecikirse üzüleceğimiz hastaları düşünelim.” Sayın Bakan, diyorsunuz ki: “Siz hastaneye gitmeyin.” Ne güzel bir Bakanlık bu! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir çocuk hekiminden ziyade bir baba, bir dede olarak -gençsiniz ama- bir baba olarak konuşuyorum.

SAĞLIK BAKANİ FAHRETTİN KOCA – Anlayacağın şekilde anlatacağım.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Bir çocuğunuz doğdu ve doktor dedi ki: “Sizin çocuğunuzda SMA hastalığı var.” ve siz de dediniz ki: “Ya, bunun tedavisi var mı?” “Nusinersen” falan dediniz ama pek etkisi yok. 3 tane tedavi şekli var, 3 tedavi şeklinden bir tanesi 2017’den beri var Sayın Bakan; FDA onaylamış, Avrupa Medikal Ajansı (EMA) onaylamış. Sayın Bakan, onu da söyleyeceğim “Dünya literatüründe yok.” demişti Sayın Derya Yanık. Ya, Sayın Bakan, siz bazen Kabinede falan

toplaniyorsunuz da Vedat Bilgin olsun, Derya Yanık olsun, Sayın Bakanlarımızı bilgilendiriyor musunuz? Bu konuda ‐Literatürde yok.‑ dediğiniz yerde 46 ülke onay vermiş Sayın Bakan, Avrupa Birliği onay vermiş, Amerikan FDA onay vermiş; beş yıl olmuş, beş yıl Sayın Bakan! (CHP sıralarından alkışlar) Siz, Bakanlarla bu Kabinede çay, kahve mi içiyorsunuz, ne yapıyorsunuz? Bakın, 2020’de komisyon raporu yayımlandı SMA’yla ilgili, öneriler var. Yıl 2022 oldu, Sayın Bakan, burada da yazıyor ve sizin Bakanlığınızın...

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – SMA Bilim Kurulu var.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Arkadaşlar, Bilim Kurulunun raporu var, bakın -binlerce literatürü de söyleyelim- raporda diyor ki: ‐Türkiye’de yılda SMA’lı 150 çocuk doğuyor, her iki günde 1 çocuk ölüyor.‑ Bakın, iki günde 1 çocuk ölüyor. Türkiye’de bu çocuklar on buçuk aylık olduklarında ölüyor. Türkiye’de 150 çocuk SMA’lı doğuyor ve iki günde 1 çocuk ölüyor. Siz, bu rapor yayımlandığından beri ölen 300 çocuğun vebalini nasıl vereceksiniz? 300 çocuk öldü çünkü Türkiye’de bunun tedavisi yok. (CHP sıralarından alkışlar) Ben bir ilaç firmasının, vesairenin temsilcisi değilim ama şu var: Dünyanın birçok ülkesinde uygulanan... Kabul ettiniz, nasıl kabul ettiniz biliyor musunuz? Bakan, iki gün sonra, 1 Aralıkta bir beyanat verdi: ‐SMA tedavisini gündeme alacağız.‑ Avrupa’da uygulanan bir tedaviyi, İngiltere’nin şu anda ücretsiz verdiği tedaviyi. Bakın, vitrininiz çok iyi olabilir ama mutfak çok kötü, vatandaşımız bunu bilmiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Sağlıkla ilgili tamamen fiyaskoyu yaşıyoruz değerli vekillerim, tamamen fiyaskoyu yaşıyoruz.

Dünyanın hiçbir yerinde... Bakın, burada eski Bakan Recep Akdağ vardı. Komisyonunda söylediğim şey şu: Sayın Bakanım, bir çocuk hekimi olarak sesleniyorum; sizin için, beş dakikada, on dakikada bir çocuk muayenesi olur mu? Ya, çocuğun soyulması, giydirilmesi zaten beş-on dakika sürüyor. Aileye beslenmeyi nasıl anlatırsınız? Sayın eski Bakanım Recep Akdağ demişti ki: ‐Yirmi dakika bile yetmez.‑ Peki, şu andaki şeye siz nasıl rıza gösteriyorsunuz Sayın Bakan? Yirmi dakika... Pozitif ayrımcılık yapılacak bir ülkede siz diyorsunuz ki: ‐Hastaneye gitmeyin, hastaneye.‑ Ben şöyle söyleyeyim değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Birinci basamak sağlık hizmetleri uygulamasını kabul etmediğiniz müddetçe siz Sağlık Bakanı olarak ‐Hastaneye, doktora gitmeyin.‑ diyeceksiniz Sayın Bakan; ne kadar acıdır bu!

Ben şunu söyleyeyim: Millet İttifakı’nın sağlık bakanı geldiğinde -bu arada, önümüzdeki süreçte, altı aylık süreçte ölecek olanların hastaların vebali de size aittir- bu tedavi en kısa zamanda, diğer tüm tedaviler gibi, yerine getirilecektir. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çocuklarımız ilaç olmadığı için ölmeyecekler.

Teşekkürler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Suzan Şahin... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli üyeler; bir ülkede ailenin konumu ve sosyal hizmetlerin iyi yürütülmesi o ülkenin sosyoekonomik koşullarıyla yakından ilintilidir. AKP’nin iş bilmez ekonomi yönetimiyle her güne zam haberiyle uyanıyor, zamla yatıyor, zamla kalkıyoruz. Bugün ülkemizde 16 milyondan fazla kişi açlık sınırında, 48 milyon kişi ise yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Kişi başına millî gelirin 9.592 dolar olduğu Türkiye’de, Bakanlığın kendi verilerine göre 2022 yılında sosyal yardımlardan faydalanan hane sayısı 4 milyon 332 bini aştı, destek alan toplam kişi sayısı 27 milyon; dehşet bir sayı bu. Ülkenin üçte 1’inin sosyal yardım almasıyla bir de utanmadan övünüyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Oysa bu, övünülecek değil hesap verilecek bir durum Sayın Bakan; aslında yönetemediklerinin ve ülkedeki yoksulluğun açıkça itirafı. AKP’nin taktiği belli, siyasi rant sağladıkları için yoksullukla mücadele etmek yerine vatandaşı yardımlara yani kendilerine bağımlı kılmak. Bu taktikle AKP’nin eseri yoksulluk giderilemez, aile de güçlendirilemez. (CHP sıralarından alkışlar)

“Aile, aile” diyorsunuz; evlilik sayıları düşüyor, boşanmalar artıyor günümüzde. Yarattığınız yoksullukla evlilik birliğini kurmak da sürdürmek de zorlaştı, çocuk bile yapamıyorlar aile içinde. (CHP sıralarından alkışlar) Güçlendirme iddiasını taşıdığınız kadını da güçlendiremiyorsunuz; çocuğu da koruyamıyorsunuz, engelliği de.

Değerli milletvekilleri, TÜİK verilerine göre Türkiye’de 6,5 milyon çocuk şiddetli yoksulluk çekiyor. Çocuklar yatağa aç giriyor, okullarda açlıktan düşüp bayılıyorlar. Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği yaparak çocuklara 1 öğün ücretsiz yemek vermek, ücretsiz su sağlamak bu kadar mı zor? (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, yandaş doyurmak varken çocukları kim düşünsün? CHP’li belediyelerimiz yiyecek desteği vereceğinde de karşı çıkıyor, kabul etmiyorsunuz. Okullaşma oranıyla övünüyorsunuz; 866 bin kız çocuğu okulda değil Sayın Bakan, nerede? Okul öncesi çocukların eğitimi hem çocuk hem kadın açısından çok önemli. Bu ülkede 13,3 milyon kadın, çocuğunu bırakabileceği yer bulamadığı için çalışmıyor. Kamu kreşleri sürekli kapatılıyor. Bakanlığımıza bağlı kreşler yetersiz, yasal gereklilik olan iş yerlerinin kreşe açma zorunluluğu denetlenmiyor, özel kreşler el yakıyor; böyle olunca kadınlar, çocuklarla birlikte eve mahkûm ediliyor. Mesele beceriksizlikten değil, mesele kadını eve hapsedmek isteyen AKP zihniyetinden kaynaklı. (CHP sıralarından alkışlar) Hani aileyi, kadınları çok düşünüyorsunuz ya merak ediyorum: En az 3 çocuk sipariş etmeyi bilen reisiniz neden 3 tane mahallede de kreş sipariş etmiyor size? (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Onu da yapıyor, onu da yapıyor.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, okulda olması gereken çocuklar cinsel istismara uğruyor. Ülke gündemini sarsan 6 yaşındaki kız çocuğu için günlerce sustunuz, sonra kalkıp “İnsanidir, her toplumda olabilir ve siyasi değildir.” diyorsunuz. Sayın Bakan, çocuğun cinsel istismarı insani değil, insanlık dışıdır. (CHP sıralarından alkışlar) En ağır çocuk hakkı ihlali olarak siyasi anlayışın bir sonucudur. Tıpkı kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri gibi politiktir. Mevcut siyasi iktidarın bakış açısını yansıtan ayrıstırıcı, ötekileştirici, yandaş kayıran, tarikat ve cemaatleri koruyup kollayan basiretsiz politikalarınızın bir ürünüdür. (CHP sıralarından alkışlar)

Adli sicil istatistiklerine göre 2021’de çocuğa cinsel istismar suçundan 16.161 bir mahkûmiyet kararı verilmiş. 2001-2021 arası 15 yaş altı 20.895, 15-17 yaş arası 548.488 çocuk doğum yapmış, feci bir tablo bu. Dolayısıyla, davalara müdahil olmak yetmez, zihniyet değişmez ise ne çocuğun cinsel istismarı biter ne erken yaşta evlilikler ne çocuk anneler. (CHP sıralarından alkışlar)

Ülkemizde bir diğer çocuk istismarı da çocuk işçiler. 2 milyon çocuk işçi en temel hakkı, eğitim hakkından yoksun; okula gidemeyip çalışıyor bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi verilerine göre, 2013’ten bu yana iş cinayetlerine kurban giden çocuk işçi sayısı en az 556. Sadece 2021’de Türkiye’de 62 çocuk işçi hayatını kaybetti. Bu utanç verileri için “kader” “fitrat” demezsiniz inşallah.

Diğer bir kanayan yara da uyuşturucu. Uyuşturucuya başlama yaşı 8’e kadar düşmüş durumda. 2021 verilerinde 6.788 çocuk Emniyet güçleri tarafından gözaltına alınmış. Bütçenin neresinde var uyuşturucudan bu çocukları kurtarmak? Gemi gemi uyuşturucu madde geliyorsa; bakanları, bürokratları uyuşturucu baronlarıyla boy boy pozlar veriyorsa kimse uyuşturucudan kurtarılamaz. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftira! İftira! Aynı fotoğraf onların kendilerinde de var. Belediye Başkanlarının, Genel Başkanlarının, bütün hepsinin resimleri var.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) - Aslında Bakanlığın bütçesine baktığımızda kadın, çocuk, engellilerin bütçesi değil; bu bütçe, faizin ve seçimin bütçesidir. Çözüm odaklı olmaktan uzak bir bütçedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) - Ama biz, çözüm odaklı bütçelerin CHP iktidarında sözünü veriyor; yoksulluğu yönetmeye değil, bitirmeye geliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Aile destekleri sigortasını hayata geçirerek kadını da aileyi de CHP olarak biz güçlendireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Neslihan Hancıoğlu...

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçe teklifi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülke günlerdir 6 yaşındaki bir kız çocuğunun evlendirilmesi ahlaksızlığıyla sarsılıyor; ne yazık ki, ne yazık ki Sayın Aile Bakanı bu vahim olaya üç gün sonra refleks gösteriyor. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

NESLİHAN HANCIOĞLU (Devamla) - Hiç kusura bakmayın Sayın Bakan, ne kadınları koruyabildiniz ne de yavrularımızı ve şunu belirtmek isterim ki bizim iktidarımızda bu Bakanlık her şey olup bittikten sonra sadece davaya müdahil olan bir Bakanlık olmayacak, bu ahlaksızlığa asla müsaade etmeyen politikalar hayata geçirecek. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Bakanlığın bütçesine gelince rakamlar bize neyi söylüyor? Bakanlık gelecek yıl için 149,88 milyar ödenek istiyor, bu yılki ödenekten 50 milyar daha fazla. Bu paranın yüzde 90'ının sosyal yardımlar için kullanıldığını düşünürsek şu somut gerçeği görüyoruz: Yoksulluk giderek derinleşiyor, sosyal yardıma muhtaç yurttaş ve hane sayısı katlanarak büyüyor. İşte, bu, iktidarın iflas eden ekonomi politikası ve bu iflasın toplumsal faturasıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Rakamlarla anlatmaya devam edelim: Bakanlık sosyal yardımlar için gelecek yıl yaklaşık 130 milyar lira kaynak istiyor. Peki, bütçeden faize ne kadar para ayrıldı? 565 milyar lira yani yoksula değil, faizciye 4 vereceksiniz. Lafa gelince “nas, faiz haram.” diyeceksiniz, icraata gelince milleti yoksullaştırıp faiz lobilerine hizmet edeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin kitabımızda yoksulluğu yenmek yazmıyor, yoksulluğu idare etmek, normalleştirmek ve istismar etmek yazıyor. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, bu yüzden yoksullukla mücadele için kullanılması gereken kaynaklar heba ediliyor. Beytülmal yağmalanırken milletimiz açlığa, yokluğa, yoksulluğa, sefaletle sürükleniyor, eserinizle gurur duyabilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, rakamları eğip bükmeden, pandemi gibi bahanelerin arkasına sığınmadan gerçekle yüzleşelim: Sosyal yardım yapılan hane sayısı çarpı hanede yaşayan ortalama kişi sayısı eşittir 23,6 milyon. Yaklaşık 24 milyon yurttaşımızın muhtaçlığın pençesinde olduğunu kabul edin, bunu kabul edin ki bu sorunun nasıl çözülebileceğini tartışalım.

Sayın Bakan, hiçbir iktidar yardım ettiği yoksul sayısıyla övünemez ancak yoksulluktan çıkardığı kişilerle övünebilir. (CHP sıralarından alkışlar) 24 milyon yurttaşımızı yoksulluk batağından kurtarıp üretimin ve hayatın bir parçası hâline getiremeyen, refaha erdiremeyen iktidar kesinlikle başarısızdır. Bu iktidar, tercihini yoksulluğun idaresinden yana kullanmıştır. Kurulan sistem yoksulu yoksulluktan kurtarmak üzerine değil, muhtaçlığı sürdürmek ve istismar etmek üzerinedir. Bu ucube sistemin failleri şimdi kapı kapı dolaşıp “Biz gidersek CHP gelecek, CHP sosyal yardımlarınızı kesecek.” yalanını pazarlamaya çalışıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Hiç kimsenin endişesi olmasın; evet, bu iktidar gidiyor ve biz geliyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nereye geliyorsunuz? Nereye geliyor ya? Burada değil misiniz zaten?

NESLİHAN HANCIOĞLU (Devamla) – Ve biz geldiğimizde sosyal yardım sistemini çok güçlü bir şekilde yeniden inşa edeceğiz. Sosyal yardımları siyasi istismar amacı olmaktan çıkaracağız. Cumhuriyet Halk Partisinin aile destekleri sigortası sosyal yardımları tek elde toplayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Sosyal yardımlar hak temelli olacak ve yalanlarınızın aksine, kaynakları artıran bir sistem kuracağız. Bizim kuracağımız sistem yoksulluğu sürdürmek üzerine değil, aksine, yoksulluktan kurtarma, istihdama katma, sosyal güvenceye kavuşturma hedefli olacak.

Değerli milletvekilleri, bu düzen yıkılmaya mahkûmdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bakanlığı gerçek işlevine kavuşturma görevi görülen o ki bize düşüyor. Bizim iktidarımızda bu Bakanlığın kasasına girecek her kuruluş yoksulluğu yok etmek için kullanılacak. Bu yaptığınız son bütçe olacak, size hayırlı olsun. Milletten bütçesini biz yapacağız; o da vatana millete hayırlı olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Candan Yüceer...

Sayın Yüceer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bugün 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü, tam da bugün biz de eşit hakların ve insan onuruna uygun bir yaşamın sağlanmasından sorumlu olan Bakanlıkların bütçesini görüşüyoruz. Türkiye'nin insan hakları karnesi, tablosu çok vahim ama kadınların ve çocukların insan hakları korkutucu boyutta. Geçtiğimiz hafta hepimiz, aklımızın almadığı, yüreğimizin kaldırmadığı korkunç bir istismar, cinsel istismar, çocuk istismarı haberini gerçekten sarsılarak izledik; utanç içinde, büyük bir acıyla okuduk bu vahşeti. Öncelikle, kim yaptıysa, kim görmezden geldiyse, kim göz yumduysa, örtbas ettiyse lanet olsun, lanet olsun gerçekten! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) El kadar çocuk, el kadar çocuk 6 yaşından itibaren evlilik adı altında tüm ailesinin, çevresinin gözü önünde tecavüze uğruyorsa yıllarca, on yıl önce gittiği doktor istismarı fark edip itiraz ediyor, bu itiraz örtbas ediliyorsa ve birileri çocuğu korumak yerine "Aman vakfımız, hoca efendimiz zarar görmesin." refleksiyle hareket ediyorsa, örtbas ediyorsa kusura bakmayın, elbette konuşacağız Sayın Bakan, biz konuşacağız çünkü çocuk susar ama bizler konuşmak zorundayız. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bunun için siyasetçi olmaya da gerek yok, bunun için insan olmak yeterli bir şey; biz bu sorumluluğu taşıyoruz. Yasalar, sözleşmeler, Anayasa'mız; koyalım bir tarafa, yasalarda olsa ne olur, olmasa ne olur? El kadar savunmasız, korunmasız bir çocuk incitilmiş. Kimse çıkıp "münferit" demesin, kimse çıkıp "Bir kere rastlanmış olması bir vakfi karalamak için gerekecektir." demesin. O konuşmasın, bu konuşmasın, kimse "Kendi bakış açılarıyla değerlendiriyorlar." demesin. Allah aşkına, böylesi bir vahşetin bakış açısı mı olur? Sendeni bendeni mi olur? Ocusu bucusu şucusu mu olur? İstismarın dini, diyaneti, siyaseti olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Bahsettiğimiz, 6 yaşında bir çocuk; sokakta oynaması gereken, okula gitmesi gereken, hayaller kurması gereken bir çocuk. Yıllarca süren bir istismardan bahsediyoruz. Eğer istismarı yüreklendiren, görmezden gelen, üstünü örten, önünü açan, yanlış politikalar, kararlar, uygulamalar, söylemler varsa, birileri hâlâ kendine yakın diye birilerini korumaya, savunmaya kendini zorunlu hissediyorsa, kendi sorumluluklarını gizlemeye çalışıyorsa kimse bizden seyirci olmamızı, bu insanlık suçuna ortak olmamızı beklemesin. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, çocuk istismarında yapılacak en kötü şey örtbas etmektir, yok saymaktır ama siz, bakanlıklarınız 2017'den beri verileri açıklamıyorsunuz, cinsiyet ayrımını, yaş ayrımını açıklamıyorsunuz. Oysaki bu sorunun üstünü örtmek değil, apaçık bir şekilde konuşmak lazım. Kaç olay olursa olsun burada bahsettiğimiz sadece istatistikler olmadığını, kapanmayan yaralar olduğunu, devletin sorumluluğunda olan, onun koruması gereken çocukların korunmadığı gerçeğinin de altını çizmek istiyorum. Bakın, aslında tüm bunlar daha önce de defalarca ifade ettiğiniz bir zihniyetin yansıması. "Karaman" örneğinde olduğu gibi kendi zihni ikliminize yakın diye birbirinizi ezerek sorumluları aklama yarışına giren sizler değil miydiniz? "Geleneğimizde var." diyerek çocuk evliliklerini savunmaya çalışan sizler değil misiniz? "Tecavüze uğrayan doğursun, gerekirse devlet bakar. Ölecekse ana ölsün, çocuk niye ölsün?" diyen siz değil misiniz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Olur mu öyle şey? Kim diyor bunu? Ayrıptır ya!

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Küçükün rızası gereğiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine "Çocuk, tecavüzcüsüyle evlenebilir." diyen önergeyi getiren sizler değil misiniz? (CHP sıralarından

alkışlar) “Küçüğün rızası...” Ben bu cümlemin karşılığını ne hukuken ne vicdanen gerçekten bulamıyorum. Ve sizler, kendini aklı başında sanan koca koca adamlar bu yaştaki çocukların evlenmeye rıza gösterebileceğini mi sanıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kim söylüyor onu?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Bunu düşünenin aklından, izanından, vicdanından şüphe ederim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; gerçekten bilmiyorum, sizin boğazınızda da bir şeyler düğümliyor mu bu çocukları gördüğünüzde?

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Konuştuklarını anlamam lazım. Ağzıyla konuştuğunu kulağının duyması lazım.

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Bu vakıfları savunmak sizin göreviniz değil; bu çocuğu korumak, bu istismarı önlemek sizin göreviniz. O koltuklarda niye oturuyorsunuz? Bunun için oturuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Ağzıyla konuştuğunu duymam lazım.

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Ve, ne yazık ki bu tavrınız devam ettiği sürece, çok üzümlere ifade ediyorum ki bu ne ilk ne de son vahşet olacak ama biz kadına yönelik şiddete “Ayıp.” diyen, çocuk istismarını tatsız bulan, kadını birey olarak görmeyen, çocuğu çocuk olarak görmeyen bu zihniyetle ve maalesef, yargı kararlarıyla yıllardır mücadele ediyoruz, etmeye de devam edeceğiz. Ve buradan ben İran’a, Mahsa Amini’ye, tüm dünyaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Eşitlik için, özgürlük için, çocuklarımız için susmayacağız! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Engin Altay...

Buyurun. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, pazartesi günü ortaya çıkan, 6 yaşındaki çocuğumuza yönelik skandal, sapkınlık -söyleyecek kelime bulamıyorum- Türkiye’yi sarstı. Hükümetin duyarsızlığı elbette kamu vicdanında çok olumsuz bir karşılık buldu. Ben de şöyle bir “tweet” attım: “Böyle bir olayın ortaya çıkması, gerçekleşmesi sapkınlıktır ama Hükümetin buna üç gün sonra ses vermesi felakettir.” dedim. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Aynı görüşteyim; bakanlıklarımızın, Hükümetin ciddi sorunlar noktasında daha duyarlı olmasını beklemek de muhalefetin, Parlamentonun en doğal hakkı.

Çarşamba günü, ayın 7’sinde nöbetçi idim, burada bütçe görüşmeleri yaptık; Ticaret Bakanımıza, Enerji Bakanımıza ve Çevre Bakanımıza teşekkür ettim, şunun için: Bugün, biraz önce gördüğünüz gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna parmak sallama hadsizliğinde bulunmadıkları için. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Tekrar onlara teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, siz buraya bütçe istemeye geldiniz, para istemeye geldiniz. Bu Mecliste hiçbir siyasi parti grubuna, hiçbir milletvekiline hadsizlik yapmak, parmak sallamak sizin işiniz değil. Buranın huzurunu daha fazla kaçırmayın. Belgeyse belge, bilgiyse bilgi... Bak, bu konuşma dosyam, bu da senin yapacağın konuşmadan sonra açacağım dosya. Elinden geleni ardına koyarsan şerefsizsin! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Sayın Altay... Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – O başlattı, o başlattı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

NECİP NASIR (İzmir) – Böyle bir terbiyesizlik hoş mu? Şerefsiz sensin, terbiyesiz! Yakışıyor mu sana, ahlaksız! Yakışıyor mu sana!

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ana muhalefet partisine Plan ve Bütçe Komisyonunda aynı kelimeyi kullandı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

NECİP NASIR (İzmir) – Hiç utanmıyor musun! Şerefsiz sensin, haysiyetsiz! Terbiyesiz! Şerefsiz sensin!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Dün akşam “tweet” atıyor, tehdit “tweet”leri atıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Hiç sizi dinleyecek hâlim yok.

NECİP NASIR (İzmir) – Grup Başkan Vekili olarak sen başlattın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bak, biraz sonra siz de konuşacaksınız.

NECİP NASIR (İzmir) – Sen başlattın!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bir AK PARTİ vekilini burada konuşturmamalısınız böyle yaparlarsa. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

O kelimeyi Genel Başkanımız için 2 defa kullandı, 2 defa; 1 kere değil. Plan ve Bütçede kullandınız, sonra bir daha kullandınız; misliyle size ediyorum, misliyle iade ediyorum! (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Değerli arkadaşlar, mesele şudur: Devlet ile hükûmeti karıştırmayacaksınız.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Uyarın Sayın Başkanım, uyarın.

BAŞKAN – Sayın Altay... Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Buyurun Sayın Başkan.Süremi tutun.

BAŞKAN – Sürenizi durdururum, o önemli değil ama bakın...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Oradan aynı kelimeyi kullandı, müdahale ettin mi?

BAŞKAN – Ne zaman kullandı?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Kullandı, bugün kullandı.

BAŞKAN – Şimdi mi kullandı, nerede kullandı?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bugün kullandı.

BAŞKAN – Ne zaman kullandı?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bugün kullandı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yalan söylüyorsun!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bugün kullandı, aç tutanaklara bak.

BAŞKAN – Tutanakların hepsine bakarım. Yok, bugün kimse bu kelimeyi kullanmadı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Başkan, “Yalan söylüyorsun.” demek istemiyorum, kullandı diyorum ya! (CHP sıralarından “Kullandı, kullandı.” sesleri)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yalan söylüyorsun!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Buraya söyledi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen büyük bir yalancısın, terbiyesizsin, edepsizsin!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ne oluyor ya?

NECİP NASIR (İzmir) – Bu nasıl söz ya!

ENGİN ALTAY (Devamla) – O söylüyor, o! Önce ona söyle, önce ona söyle!

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, devlet başka, hükûmet başka.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Başkan, sürem bitmiş.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen yalancısın!

BAŞKAN – Sayın Altay, İç Tüzük hükümlerine uygun, kaba ve yaralayıcı söz söylemeden konuşmanızı yapmanızı...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen yalancısın!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sen söylemedin mi oraya?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen yalancısın!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sen yalancısın, sen yalancısın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Burada kimse bir şey söylemedi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Buraya söyledin, “Şerefsiz!” dedin.

Yan yanaydık, buraya söyledi, “Şerefsiz!” dedi.

BAŞKAN – Sizin dışınızda kimse bu lafı etmedi bugün.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Söyledi diyorum sana, söyledi. Söyledi, tutanakları açın.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.23

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.57****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Engin Altay’ın konuşmasında kalmıştık.

Sayın Altay, konuşmanızı tamamlamak için kürsiye buyurun. (CHP sıralarından sürekli alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hiç şüphesiz, hiç şüphesiz hakareti kimse sevmez ama hakaret eden ettiğini, söylediğini duyar değerli arkadaşlar; durum bundan ibarettir. (CHP sıralarından alkışlar)

Devlet ile hükümet Türkiye’de karıştırılıyor. Devlet hepimizin; devlet Sayın Bakan değil, Sayın Erdoğan değil, devlet 85 milyonun devleti, bin yıllık bir devlet. Hükümetler, geçici süreyle devleti sevk ve idare etmek için milletin oyuyla göreve getirilmiş ve Meclisin -güya- denetimine açık organlardır ama Türkiye’de bu Hükümetin kendini devlet zanneden bir anlayışı ve yaklaşımı var maalesef; gerilimin kaynağı da tam da bu anlayıştır.

Devlet kusur işlemez değerli milletvekilleri. Kusur vardır, devletten vatandaşa yönelik kusurlar vardır, temel haklar ve özgürlükler noktasında vardır ama bu, devlete mal edilemez; herkesin de bunu böyle bilmesi lazım. Ve kuvvetler ayrılığı çalışmazsa hükümet, hükümetler bir kusur makinesine dönüşebilir; söylediğimiz budur. Yargı bağımsız ve tarafsız değilse, yasamanın üstünde bir vesayet varsa ve hükümeti denetleyemiyorsa yürütme freni boşalmış kamyonu benzer, önüne geleni ezer, siler süpürür; yaşadığımız durum tam da budur. (CHP sıralarından alkışlar)

Kuvvetler ayrılığının özellikle 2018’den sonra yok edilmesi devleti üç ziynetinden mahrum etti; adalet, ahlak, liyakat. Yaşadığımız sorun budur. Kadim devletimizin -maalesef- adalet, ahlak ve liyakatten mahrum kalması şu an Türkiye’nin en temel sorunudur. Yüzlerce örnek mümkündür. Mesela, birim fiyatı 7 lira olan kablo borusu için yandaşa 2 bin lira verirsiniz bu, ahlaksızlıktır. (CHP sıralarından alkışlar) Darphanenin ihaleyle 185 milyon liraya yaptırdığı işi yandaşa 400 milyona verip ama işi alan da işi gene eski 185 milyon liraya yapana verip 215 milyonu cebine koyuyor ve yüce Meclis de bunu seyrediyorsa bu, devletin içine düştüğü gayriahlaki bir durumdur. (CHP sıralarından alkışlar) Adli Yargı Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınavı’nda Türkiye 2’ncisi olan bir çocuğumuzu mülakatta eliyorsanız bunun adı adaletsizliktir. (CHP sıralarından alkışlar) Sezgin Baran Korkmaz’ı ve Zindaştı’yi devlet operasyonuyla yurt dışına kaçırıp 3 bilirkişi raporuna rağmen Yalova Belediye Başkanını göreve iade etmiyorsanız bunun adı da adaletsizliktir. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu yaparken Uludere ve Hilal Belediye Başkanları zimmet ve rüşvetle ilgili, ihaleye fesat karıştırmakla ilgili ceza almış, cezayı veren mahkeme İçişleri Bakanlığına yazı yazmış, “Bunların görevden uzaklaştırılması lazım.” demiş ve siz buna rağmen görevden almamış, üstelik makamınızda onları ağırlayıp çay içirmişseniz bunun adı da adaletsizliktir. (CHP sıralarından alkışlar)

Liyakati atlamayalım. İki ay oldu olmadı, Sayın Bakan da oradaydı, 42 canımızın orada yok yere feda edilmesi, şehit olmaları devletin içine düştüğü liyakatsizlik girdabının en somut, en acı olayıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Kamu Personeli Seçme Sınavı’nda matematikte Türkiye 2’ncisini mülakatta elemek ama AK PARTİ il, ilçe yönetim kurulu üyelerini hâkim, savcı sınavlarında, mülakatlarında çok seri bir şekilde göreve başlatmanın adı da ahlaksızlıktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Hükümetin bakanlarının bunu yaparken, bu olaylar olurken yani devlet adaletten, ahlaktan ve liyakatten yoksunken kutsal değerleri, yüce devletimizi, şanlı bayrağımızı kendi kusur ve günahlarını örtmek için kalkan yapmaları da içine düştükleri aczin en somut ifadesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim esasa. Biz konuşacağız, biz seyredemeyiz. Biz buraya yürütmeyi denetlemeye geldik, biz buraya Türkiye’de yetim hakkını muhafazaya geldik, biz buraya devletin şan ve şerefini yüceltmeye geldik. Hükümet Türkiye’ye sorgusuz sualsiz, vergi incelemesinden muaf, konusu suç olabilecek, kaynağı belirsiz yani kara para getiriyor cari açığı minimize ediyor dedik. Söylediğimiz bu. Peki, ne oldu? Ne oldu arkadaşlar? Söyleyeyim ben: Bu sözü Hükümet üstüne almadı ama Türkiye’ye varlık barışıyla gelmiş bir 82 milyar dolar var son on yılda ve...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Gelsin, ne mahzuru var?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Gelsin. Peki, bu parayı soruşturmanın, incelemenin, vergi incelemesi yapmanın ne mahzuru var? “Bu para hakkında vergi incelemesi yapılamaz.” diye kanuna siz el kaldırdınız, bu grup kaldırmadı. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – MASAK yapıyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Biz Hükümete diyoruz ki: “Cari açığı, konusu suç olan parayla kapatıyorsunuz.” Beyler diyor ki: “Muhalefet kahraman polisimizi ve jandarmamızı kara para ve uyuşturucu parasıyla cari açığı kapatmakla suçladı.”

SALİH CORA (Trabzon) – Tamda öyle dedi.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Aynen öyle dedi Genel Başkanınız ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aynen öyle dedi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Eyvah! Eyvah! Eyvah! Bu, tükenmişliğin, bu aczin, çürümenin ve pişkinliğin pik yaptığı noktadır, maalesef durum bu. (CHP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Genel Başkanınızı iyi dinlemiyorsunuz ki, aynen öyle söyledi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ya, polis cari açık kapatmaz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftira attı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Polis suçla, suçluyla mücadele eder, zaten işini yapıyor; siz elini kolunu bağlamazsanız daha iyi yapacak. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kim bağlıyor elini kolunu ya!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Genel Başkanın yalan söylüyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu arada, devletin mahrum olduğu liyakate bir örnek daha vereyim: Emirle, talimatla, muhalefet ile iktidar arasındaki tartışmaya taraf olup ana muhalefet partisi Genel Başkanına “Twitter”dan laf yetiştiren, suç duyurularında bulunan, yüksek güvenlik bürokratlarının durumunu da liyakatsizliğin ve edep dışılığın, çürümüşlüğün somut örneği olarak açıklamak mümkündür. (CHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen herkesi suçla...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kapa çeneni!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Üstelik, Sayın Genel Başkanımız diyor ki, namuslu polislerden bahsediyor, Genel Müdür niye üstüne alınıyor bilmem.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahte evlilik yaptın, sahte, sahte evlilik yaptın sen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne bağıryorsun, konuşma! (CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Allah belanı versin! Allah belanı versin senin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Allah senin belanı versin!

(AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

Sayın milletvekilleri, oturun yerinize lütfen. Sayın Bakan...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Açarsın, evraklar sende.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen sahte evlilik yaptın, sahte. Bana yalvardın “Süleyman Soylu beni kurtar.” diye.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sana yalvaran da şerefsizdir.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahte evlilik yaptın, sahte. O dediğin sensin! (CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakanım... Sayın Bakan... (CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)
Arkadaşlar, herkes yerine otursun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen sahte evlilik yaptın, sahte.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Terbiyesizlik yapma! Ya, sen alçaksın! Sen Alçaksın! Çok mu Acıttı! (CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun!

Sayın Bakan, rica ediyorum sizden de, biraz sakin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen sahte evlilik yaptın, sahte!

BAŞKAN – Sayın Bakan, size de söz vereceğim.

(CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen oturun, herkes yerine otursun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Açıklasana, açıklasana!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Neyi açıklayayım?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sahte evlilik yaptın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Anlatayım. “Açıkla.” dedi.

(CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun, lütfen. Arkadaşlar, lütfen siz de yerinize oturun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İçişleri Bakanı Meclisi tahrik ederek kavga çıkarmak istiyor! Ona karşı herkesin tedbir alması lazım! Yaptığı şey tahriktir! Provoke ediyor! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Süre Başkan?

(CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerinize oturun.

(CHP sıralarından ayağa kalkmalar, “Atanmış uyar, atanmış.” sesi)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Provoke ediyor!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Altay, buyurun, devam edin siz.

Arkadaşlar, herkes yerine otursun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Beş dakika ek süre rica ediyorum.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sesini çıkarmasın, kışkırtın, sesini çıkarmasın!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Provoke! Provokatör!

(AK PARTİ ve CHP sıralarından ayağa kalkmalar)

BAŞKAN – Sayın Özboyacı... Lütfen herkes yerine.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yani tutanaklara geçti, Sayın Bakan o kadar büyük bir acz içindeki.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Acz içinde olan sensin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Arkadaşlar, bunu söylerken eşimden özür diliyorum. Sayın Bakan benim sahte evlilik yaptığımı söyledi, pes ya! (CHP sıralarından “Yazıklar olsun!” ve “Yuh!” sesleri)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yazıklar olsun! Yuh! Yazıklar olsun!

SEYİT TORUN (Ordu) – Bakanlığı yerlere düşürdün yerlere! Yerlere düşürdün Bakanlığı!

ENGİN ALTAY (Devamla) - Sen, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sistemine girersin, benim eşimin hem kanun önünde hem Allah huzurunda benim helalim olduğunu bilirsin. Ve bunu söylemekle de çukurun çukuruna düştüğünü de bilmeni istiyorum. Ayıp ya! (CHP sıralarından alkışlar)

Hikâye şudur: Normal resmî nikâh memurlarıyla bir nikâh yapıldı, üç dört gün sonra arkadaşlarla bir yemek yedik. O zaman eşimle -beyefendinin görevden aldığı Ataşehir Belediye Başkanı da orada-bir fotoğraf seremonisi yaptık, beyefendi bu nikahı sahte saydı, olay bu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Öyle değil, öyle değil. (CHP sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Lan konuşma!

AYDIN ÖZER (Antalya) – Sana yazıklar olsun, yazıklar olsun!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Öyle, öyle; tam olarak öyle. Geç o işleri.

AYDIN ÖZER (Antalya) – Sana yazıklar olsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yuh! Hakikaten yuh!

(CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şimdi, sana...

(CHP sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O elini indir!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekili kürsüde.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben konuşamadım, biraz süre verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sana niye “Suç işleri bakanı” diyoruz? Hiçbirimiz, hiçbir Cumhuriyet Halk Partili suç işleri bakanlığı demedi, demeyiz. Demin söyledim, “Devlet başka, hükümet başka.” Niye sana “Suç işleri bakanı” diyoruz? Mesela, Türk Ceza Kanunu’nun 106’ncı maddesi neyi düzenliyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tehdit.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, tehdit, hukukçular bilir.

Siyasetçileri tehdit ettin, sanatçıları ettin, meslek odalarını ettin, gazetecileri ettin. (AK PARTİ sıralarından “Genel Başkanın da yaptı.” sesleri, CHP sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Siz etmediniz mi? Öğretmenleri tehdit...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu açık bir suç, çok açık bir suç. Başka bir örnek vereyim: Türk Ceza Kanunu madde 107, şantaj. (AK PARTİ sıralarından “Sayın Kılıçdaroğlu da yaptı aynısını.” sesi) Bak, bak, bu şantaj bana değil, CHP’ye değil.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sen git kendi Başkanına söyle, hadi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Türk Ceza Kanunu 107 suçunu kime karşı işledi biliyor musunuz bizim CHP’li milletvekilleri? Söyleyeyim. Her ay düzenli 10 bin dolar mafyadan para alan bir siyasetçi var. (CHP sıralarından “Kim?” sesleri) Demeyin, demeyin, durun. Aslında bu şantaj direkt -size değil, size değil- Recep Tayyip Erdoğan’adır, direkt onadır, direkt onadır. (CHP sıralarından alkışlar) Ve suç bitmiyor, Türk Ceza Kanunu 267, iftira. İftira, Beyefendide o sicil de var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sabahtan akşama kadar yapıyor onu.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz yapıyorsunuz onu.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İçişleri Bakanısınız, güvenlik soruşturmalarını, arşiv araştırmalarını siz yapıyorsunuz, sabıka kaydını da Adalet Bakanlığı veriyor. “İstanbul Büyükşehir Belediyesinde 557 tane terörist var.” dedi. Nerede? Bir tane cezaevinde terörist yok, bir tane ceza almış terörist ben bilmiyorum. Bunun adı iftira değil de nedir arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) İftiradır.

Bir suç daha söyleyeyim, 13 tane suç var TCK’de bağlantılı böyle: Görevi kötüye kullanma, Türk Ceza Kanunu 257. Basit, en basitini vereceğim, çok var da. Polis Bandoşuna AK PARTİ seçim şarkısı çaldırmak görevi kötüye kullanmanın en tipik örneğidir. Bir tane daha vereyim. Ekrem İmamoğlu’nun nerede, kiminle yemek yediğini takip edip MOBESE kayıtlarından servis etmek de bu suça girer. Ekrem’in nerede yemek yediğini takip ediyorsun da, ya Türkiye mafya liderlerinin cennetine döndü

geçen sene bütçeyi görüştüğümüz günden bugüne kadar, dünyanın bütün mafya liderleri İstanbul'da birbirlerine kurşun sıkıyor, bunları takip etsen daha hayırlı bir iş yapmış olmaz mısın? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Başkanım, 3 dakikam gitti.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Beş dakikasını yediler.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Türk Ceza Kanunu'nun 279'u var mesela, kamu görevlisinin suç bildirmemesi. Var işte. Mafyaya 10 bin dolar Tayyip Bey'e bir şantaj ama bu suç bir kamu görevlisi de sayılan Sayın Bakanın savcıya bildirmemesi de ayrıca Türk Ceza Kanunu'na göre bir suç değil mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Juan Vukotic'ten başlıyor resmi belgeler, burada, bu sayfada 15 tane yabancı uyruklu mafya lideri var, bu sayfada 20 tane var -isimleriyle zaman almak istemiyorum- bu sayfada 8 tane var. Bunların hepsi Türkiye'ye girmiş. E tabii, paraları girince, sonra malları giriyor, sonra kendileri geliyor ve bunların...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ne oldu sonra?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yakaladığın var, yakalamadığın var. Sınırları kevgire döndürmeseydin hiçbiri Türkiye'ye giremezdi. Bu da bir görev kusurudur. (CHP sıralarından alkışlar)

Bataklik Operasyonu, çok övündüler “tarihin en büyük uyuşturucu operasyonu” diye. Burada dört yüz elli yıl ceza, bin dört yüz yetmiş yıl ceza meza... Ya, bu kadar büyük bir operasyonda bir kişi cezaevinde olmaz mı be kardeşim? Nerede bunlar? (CHP sıralarından alkışlar) Torbacıları yakaladım, yakala; torbacıları herkes yakalar, sana gerek yok. Gencecik, genç kardeşlerimiz var, yeni bekçi oldular -Allah ayaklarına taş değdirmesin- torbacıları onlar da yakalar. Senin görevin, baronları yakalamak, bunları yakalayacaksın.

Emniyet Genel Müdürlüğü basın açıklaması yapıyor.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bakan Bey Adalet Bakanı mı?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şunlara bak, şunlara bak. Suç duyurusunda bulunuyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nereye varacaksın oradan?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Nereye varacağım? Sonuç, bir sürü suç unsuru saydım size ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Toparlayamadın ama.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Dağıttı, dağıttı.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bakan Bey yargı mensubu mu?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben bilmem, bir de...

BAŞKAN – Sayın Altay, süreniz tamamlandı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Son, son olsun.

BAŞKAN – Sayın Altay, bir kez daha, bir dakika olarak açacağım.

Sözlerinizi tamamlayın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bir de şunu merak ediyorum: Birleşik Arap Emirlikleri'ne gittiniz, gidebilirsiniz. Güvenlikle ilgili uluslararası ilişkiler, iş birlikleri olabilir ama merak ediyoruz niye gittiniz? Ne zaman, hangi uçakla gittiniz? Giderken uçağımızda kaç kişi vardı, gelirken kaç kişiyle döndünüz? Bunu da merak ediyoruz ve millet adına sormak da bizim en temel görevimizdir diyorum.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Kılıçdaroğlu'na sor...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Gelinen noktada, siyaset münakaşa, müzakere işidir. Elbette tartışırız ama siyaseti bu kadar merketen sizin muradınız geçmişte Tayyip Bey'e onca ettiğiniz hakareti örtbas etmektir. Onu da son turda size cevaben söyleyeceğim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Erkan Aydın...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Buraya gelirken şöyle düşündüm, Sayın Bakan böyle erken erken konuşmayı çok seviyor, keşke erken hiç konuşmasa hatta hiç konuşmasa; görevi olan ülkeyi huzura kavuşturmak, iyi bir ülke yönetmek, özgür bir ülke yönetmek için keşke çalışsa dedim ancak bunun böyle olmadığını size birkaç örnekle göstereceğim. Erkenden konuşuyor, 2019’da dedi ki: “Terörü yüzdük yüzdük kuyruğuna kadar getirdik, bitirdik elhamdülillah.” Bir yıl sonra “7.400 operasyon yaptık.” dedi terörle ilgili. Ya, arkadaş, biten terörle ilgili niye 7.400 operasyon yaptın? Bu ne lahana, bu ne perhiz, bu ne turşu! (CHP sıralarından alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O dağdaki teröristlerden bahsetti, dağdaki.

SALİH CORA (Trabzon) – Yurt dışındaki teröristler ayrı.

ERKAN AYDIN (Devamla) – “Bunu bitirdik.” dedi. 12 Kasım’da, bakın, daha bir ay önce partisinin Bilecik toplantısında dedi ki: “120 terörist kaldı.” Ayakkabı numaralarını zaten bütün Türkiye biliyor, Sayın Bakan onu da söyledi! Üzerinden yirmi dört saat geçmeden İstanbul’un göbeğinde, Taksim’de, İstiklal Caddesi’nde bir terörist -ki terörün her türlüsünü lanetliyoruz- elini kolunu sallaya sallaya, 1.200 kameraya poz vere vere gitti bombayı patlattı, biri 5 yaşında evladımız olmak üzere 6 canımız hayatını kaybetti.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 120 terörist dağdaki terörist, dağdaki.

SALİH CORA (Trabzon) – Erkan, onlar yurt dışından gelen teröristler.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Ne yapıyordunuz Sayın Bakan, önceden konuşup her şeyi hallediyordunuz ya, terörü bitiriyordunuz ya! Bu canlar giderken ne yapıyordunuz, ne yapıyordunuz bu canlar giderken? (CHP sıralarından alkışlar) Konuşma yaptıktan...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O, dağdaki, dağdaki.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Dağdaki içeri giriyor, sınırlar kevgir olduğu için içeri giriyor; sınırları kontrol edin biraz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 120, dağdaki, dağdaki; anlamadın mı?

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sen olayı yanlış anlamışsın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz sonra da AK PARTİ Grubu konuşacak, lütfen.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Dolayısıyla, bu “Bitti.” dedikleri terörden her hafta 2-3 kahraman Mehmetçik’imizin şehit haberini alıyoruz. Terörü Millet İttifakı elbette bitirecektir ama 2002’de siz geldiğinizde sifıra yakındı, getirdiğiniz nokta kahraman polisimizin, Mehmetçik’imizin, askerimizin terörle mücadelesidir, sizin siyasi şovunuz asla değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi terörle mücadeleden mafya, kara para aklamaya gelelim. Türkiye yedi yıl sonra FATF’nin (Mali Eylem Görev Gücü) listesine göre tekrar gri listeye indi, böyle giderse de kara listeye gidecek.

SALİH CORA (Trabzon) – Biz o raporları tanımıyoruz.

ERKAN AYDIN (Devamla) - Kimlerle anılıyor söyleyeyim: Bahamalarla, Kamboçya’yla, Angola’yla, Nikaragua’yla anılıyor sayenizde.

SALİH CORA (Trabzon) – Geç onları, geç!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Böyle tabii, sayenizde öyle anılıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Biz tarihin en büyük operasyonlarını yaptık.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Sizin, görevinizi düzgün yapmamanız yüzünden Türkiye bugün bu ülkelerle birlikte anılıyor ama Sayın Bakan ne yapıyor? Meşhur U dönüşleriyle her şeyde yaptığı gibi olayı kendine siyasi şova çeviriyor.

Sayın Grup Başkan Vekilimiz söyledi, 10 bin dolar alan siyasetçiyi bekliyoruz; aradan bir yıldan fazla zaman geçti, hiçbir şey yok. Cumhurbaşkanı -o zaman parti başkanıyken- söylediği lafları

nasıl U dönüşüyle çevirdiğini de biliyoruz. “FETÖ’yle mücadele ediyoruz.” diyor; kendi ilçesine, Of’a atadığı kaymakam FETÖ’cü çıkıyor, onu ortaya çıkaran savcıcı görevden alıyor. Nasıl FETÖ’yle mücadele; o da belli değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, gerçekten geldiğimiz nokta, ülkenin algılarıyla, hamasetle, gerçekten kopmuş ve biraz önce yaşadığımız, kendi durumunu konsolide etme... Ülkeyi başka konulara çekerek meşgul eden bir iktidarla karşı karşıyayız.

Geçen sene ben bu kürsüden bir fotoğraf gösterdim -birazdan da göstereceğim, bir sürü fotoğraf var- bir tane daha göstereyim -bu fotoğraflardan birini gösterdim o zaman, SBK Holdingle ilgili gösterdim ve Sayın Bakan oradan saldırdı- Brezilya’da 1,3 ton kokain yakalanan uçağın sahibi. Ne yapıldı bununla ilgili? Hiçbir şey yapılmadı. Sayın Bakan bunlarla ilgili mücadele edeceğine kalkıp bize onlarca defa hakaret etti, geldi Plan ve Bütçe Komisyonunda onlarca defa hakaret etti; tutanaklar burada, hepsi tek tek yazıyor, yüce Meclisin tutanakları bunlar, ben kendim yazmadım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Ben burada aynı sözleri ağzıma alıp da Bakanın seviyesine inecek değilim. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bunlarla ilgili dava açtık, Bursa’da dava açtık -iki mahkeme, tazminat davası- ceza verecekken son mahkemede hâkim değiştirildi. Hani “Tarafsız ve bağımsız yargı var.” diyorlar ya, en güzel örneği talimatla, Bakan talimat vermiş, yerine gelen hâkim de davanın reddine karar verdi.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Önceki davayı söyle!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Dinle, dinle!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Arkadaşlar, istediğiniz kadar bunlarla uğraşın, onlarla istediğiniz kadar uğraşın, ayarını bozduğunuz kantar gün gelir sizi tartar diyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ve bu yüce Genel Kurulun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin büyüklüğüne, mehabetine yakışır bir şekilde bütçe olmasını diliyorum, Sayın Bakan da umarım bunları dikkate alır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Murat Bakan...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Bu Bakanlık, bütçeden aldığı paydan çok daha etkili bir Bakanlık toplum nezdinde, neden? Çünkü mülki idare ona bağlı. Kökleri Osmanlı’ya, 1864 Vilayet Nizamnamesi’ne dayanan bir teşkilattan bahsediyoruz, sorsam Bakan iki kelime edemez bununla ilgili.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Allah Allah! Allah Allah!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Yok böyle bir şey ya!

MURAT BAKAN (Devamla) – 81 ilin valisi sana bağlı, 922 ilçenin kaymakamı sana bağlı.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bu millet var ya, bu yüzden oy vermiyor.

MURAT BAKAN (Devamla) – O vali, o kaymakam ki bulunduğu yerde, bulunduğu ilde, ilçede devleti, yürütmeyi temsil ediyor değerli arkadaşlar. Peki, bu kadar önemli bir Bakanlığın başında kim var? “Ben bu işten anlamam.” diyen bir sigortacı var. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ayıp, ayıp!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, böyle bir üslup olabilir mi?

MURAT BAKAN (Devamla) – Sigortacılar başımızın tacı ancak o işi de beceremiyor, şu an Emniyetin hiçbir aracı sigortalı değil değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sen ne iş yaparsın, sen!

MURAT BAKAN (Devamla) – Biz, sayesinde polİçe kesmekle devlet yönetmenin nasıl yapılamadığını öğrenmiş olduk. Devleti yönetmek hukuku bilmek demek, devleti yönetmek devlet adabı bilmek demek. İçişleri...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Kirli dilinizden arınmadınız!

MURAT BAKAN (Devamla) – Bağırma, sözü olan bağırmaz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – slubunu düzelt, böyle bir konuşma olabilir mi?

MURAT BAKAN (Devamla) – Zerzevatı bağırır, sarraf bağırmaz.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Utanmaz, ayıp, ayıp!

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ayıp, milletvekillerine tahammül edemiyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, biraz sonra biz de aynısını yaparız, yapmayın; bırakın, konuşsun.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Yapıyorsunuz zaten!

MURAT BAKAN (Devamla) – Bakın, İçişleri Bakanlığı cumhuriyetin kuruluşundan bugüne en karanlık ikinci dönemini yaşıyor değerli arkadaşlar. İlkini yine bu iktidar döneminde yaşadı; 81 il Emniyet müdürünün 74’ünün FETÖ’c olduğu, 81 il valisinin 72’sinin FETÖ’c olduğu dönemden bahsediyorum.

şimdi dönem ne arkadaşlar, şimdi durum ne? Bakın, İçişleri Bakanlığında, Emniyet Genel Müdürlüğünde tüm tayin, atama, terfiler tamamen tarikat-cemaat dengesine göre yapılıyor. Bakın, Menzilci, Okuyucu, Yazıcı, Erzincan grubu, Kurdoğlu, İsmailağa cemaati.

Buradan seni uyarıyorum Süleyman Soylu, kula kulluk edenlerin bu ülkeyi ne hâle getirdiğini geçmişte yaşadık, bir daha asla izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Devlet memuru sadece amirinden emir alır, şeyhinden emir almaz; devlet memuru sadece vatana, kanuna, nizamaya, bayrağa bağlıdır. Bu dönem bitecek ve bunun hesabını geçmiştekilerin verdiği gibi siz de vereceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu cumhuriyet çok zor koşullarda kuruldu değerli arkadaşlar. Kurtuluş Savaşı’nı yaşadık, İkinci Dünya Savaşı yıllarını, seferberlik, soğuk savaş, ekonomik buhranları yaşadık. Senden nce 76 İçişleri Bakanı geldi ama bu ülkenin tarihinde senin döneminde olduğu kadar polis intihar etmedi, jandarma intihar etmedi. Bu ülkenin çocukları intihar ediyor, bu çiftçinin çocuğu, emeklinin çocuğu, polis intiharları seni hiç mi ilgilendirmiyor?

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – “Sen” ne, “sen” ne? Adabımuāeret diye bir şey vardır, “sen” ne?

MURAT BAKAN (Devamla) – Bu ocuklar intihar ediyor ve bunlardan birinin anasını, babasını aramadın; içinde babası polis olanlar da var.

NİLGÜN K (Denizli) – Nereden biliyorsun?

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Nereden biliyorsun?

İçİşLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Yalan söylüyorsun.

MURAT BAKAN (Devamla) – Hayır, yalan söylemiyorum, hepsiyle grşuyorum; yalancı sensin. Bana laf atmak için bilgiye ve zekya ihtiyaın var, sen ona sahip değilsin. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Ayıp, ayıp!” sesleri, gürültüler)

Polis intihar ediyor; amir zulmünden intihar ediyor, ağır çalışma koşullarından intihar ediyor, ek görevlerden intihar ediyor, angaryadan intihar ediyor. Sen, POMEM’de polisleri eski polis, yeni polis diye ayırdın; eski polislerin amir olmasının önünü tıkadın. AKP’de hatırlı kişiyi araya sokmayanın ne memur olması ne amir olması mümkün değil. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NİLGÜN K (Denizli) – yle senli benli konuşarak kışkırtmaya alışıyor.

MURAT BAKAN (Devamla) – 130 bin polis birinci şarkını yapmamışken ikinci şark zulmn getirdin. Uyuşturucu ticareti şphelisiyle fotoğraf verdin, çete lideriyle fotoğraf verdin.

SALİH CORA (Trabzon) – Kılıçdaroğlu da verdi, Kılıçdaroğlu’nun fotoğraflarına ne diyeceksin?

MURAT BAKAN (Devamla) – Sedat Peker’in yurda dönüş biletiydin, Sezgin Baran Korkmaz’ın ülkeden kaçış bileti. Türkiye’yi Rus, Azeri, Balkan mafya liderlerinin hesaplaştığı yer hâline getirdin. Kahraman polisimizin yaptığı uyuşturucu operasyonunu canlı yayından ifşa ettin. Bakanlıkta kendine trol ordusu kurdun; siber suçlarla mücadeledeki kahraman polislerimizi tenzih ediyorum, senin iltimasla aldığın polislerden, polis yaptığın insanlardan bahsediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – FETÖ’den almışsın onu, FETÖ’den!

MURAT BAKAN (Devamla) – Sadece bize değil; muhalifi olan AK PARTİ’li arkadaşlara, muhalif olan herkese saldıran FETÖ yöntemlerini uygulayan trollerinden...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 400 kişi FETÖ’den atıldı.

MURAT BAKAN (Devamla) – ...haysiyet cellatlığı yapan çakma internet sitelerinden bahsediyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Haysiyet celladı sensin, neler yaptığını herkes biliyor!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Parmak sallama!

MURAT BAKAN (Devamla) – Yetmedi, Türkiye, senin Bakanlığın döneminde dünyanın en büyük uyuşturucu kartellerinden Meksikalı Sinaloa kartelinin gözünü diktiği ülke oldu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen FETÖ usulü çalışıyorsun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ayıp ya, ayıp, ayıp!

MURAT BAKAN (Devamla) – Bunu ben söylemiyorum, bunu EUROPOL söylüyor. Uluslararası...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen FETÖ usulü çalışıyorsun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Çok ayıp, çok ayıp! Hakikaten bu kadar aymazlık da olmaz ya! Ne kadar pişkinsin ya!

MURAT BAKAN (Devamla) – Senden âlâ FETÖ’cü mü var, senden âlâ FETÖ’cü mü var? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sen FETÖ’nün Cumhurbaşkanı adayydın darbe gerçekleşeydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Adabımuâşeret diye bir şey var.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan, hadi oradan!

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT BAKAN (Devamla) – Sen 2017 referandumunda “evet” için FETÖ’nün talimatıyla çalıştın mı, çalışmadın mı? Onu anlat. (CHP sıralarından alkışlar)

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Yalan söylüyorsun.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Haddini bil haddini, haddini bil!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Çalıştı, çalıştı yıllarca.

MURAT BAKAN (Devamla) – Sen Türkiye’nin başını öne eğdirdin, İçişleri Bakanlığımı kin ve nefretle yönnettin.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, şahsiyatla uğraşmasa, şahsiyatla uğraşıyor.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Böyle bir konuşma stili mi var, böyle bir konuşma stili mi var?

MURAT BAKAN (Devamla) – “15 Temmuzun faili, finansörü.” dediğin Katar’a gittin, Katar’a gittin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Arap Emirlikleri.

MURAT BAKAN (Devamla) – Eğer faili ve finansörüye niye gittin, değilse niye söyledin? (CHP sıralarından alkışlar) Ya ilkinde yalan söyledin ya şimdi yalan söylüyorsun. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sen bu ülkenin başına gelen en kötü ikinci şeysin.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Hepsi iftira.

MURAT BAKAN (Devamla) – Türk polisine, jandarmasına sesleniyorum: Polisin, jandarmanın intiharını bitireceğiz arkadaşlar. Sorunlarını da çözümlerini de biz biliyoruz. Polisin intihar edeceği değil emekli olacağı, çoluğunu çocuğunu yetim bırakacağı değil onun mürtüvvetini göreceği koşulları biz yaratacağız. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Polisin dünyadaki örneklerine uygun sendika kurmasını da biz sağlayacağız.

Sözüm bitiyor arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreniz tamamlandı.

MURAT BAKAN (Devamla) – Şöyle bitireyim: Kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Yaşar Tüzün...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün, İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülüyor ancak İçişlerine bağlı bulunan hiçbir kuruluşun gerçeklerini konuşmuyoruz; Emniyet Genel Müdürlüğünün sorunlarını konuşmuyoruz, Jandarma Genel Komutanlığında çalışanların sorunlarını konuşmuyoruz, Sahil Güvenlik Komutanlığında çalışanların sorunlarını konuşmuyoruz. Neyi konuşuyoruz? Sadece, psikolojisi bozulmuş bir adamın yarattığı travmayı konuşuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, böyle bir üslup olamaz, şahsiyetle uğraşiyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Psikolojisi bozuk sensin ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Çok ayıp ya! Kaba dil kullanıyorsun, size yakışmıyor.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar...

SALİH CORA (Trabzon) – Kaba dil kullanıyorsun.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu işin siyasi tarafı yok, bu işin bürokratik tarafı yok, bu işin tamamen psikolojik tarafı var.

RECEP ÖZEL (Isparta) – CHP'nin psikolojisi çok bozuk.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Aynaya bak, aynaya!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bizim psikolojimizi bozdun, psikolojimizi.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Bu psikoloji, bir yıllık yaptığı uygulamaların bugün, bütçe görüşmelerinde aklamasını gerçekleştiriyor. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ama kaba konuşuyorsunuz, size yakışmıyor.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Sevgili iktidar partisi milletvekili arkadaşlarım, bakınız, bir empati yapınız, lütfen empati yapınız; bir yıl içerisinde yaptığı uygulamaları, gerek Komisyon toplantısında gerekse Genel Kurulu gerginleştirerek kendi koltuğunu sağlamlaştırmaya çalışıyor, bütün mesele bu. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Gerginleştiren kim?” sesleri, gürültüler) Korku dağları sarmış. “Ben bu koltukta ne kadar fazla otururum, bir gün fazla nasıl otururum?” korkusuyla bunları yapıyor ve başta iktidar partisi milletvekillerini ve yüce Meclisin milletvekillerini kullanan psikolojisi bozulmuş bir Süleyman Soylu'yla karşı karşıyayız arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, temiz dile davet edin, lütfen. Böyle olmaz, şahsiyetle uğraşılmasın.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Şimdi, yaptığı uygulamalardan sonra, özellikle 2019 yılında yapılan yerel yönetimler seçimlerinde Türkiye’de birçok belediye başkanlığını Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanları kazandı, Millet İttifakı’nın başkanları kazandı. Bakanlığın yapmış olduğu bizzat kendi müdahalelerinden, müfettişlerin yapmış olduğu bizzat müdahalelerden sonra şimdi de valilere ve kaymakamlara talimat vererek Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarını çalıştırmak

istememektedir. Bunun örneğini onlarca, yüzlerce verebiliriz ama şunu içtenlikle söylüyorum ki: Başta...

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Çalışana bir şey diyen yok ya!

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Bu belediye başkanından biraz bahsetsene. Ne olmuş bu belediye başkanı...

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Lütfen, rica ediyorum ya! Rica ediyorum...

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanımızın -örnek veriyorum- 63 milyon dolarlık bir projesi var, her şeyi hazırlanmış, teminata gerek yok, bir imzaya ihtiyacı var, imza atmayan bir iktidar var. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Ankara Büyükşehir Belediyesinin Belbeton adı altında bir yan kuruluşu var. Bu kuruluş... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Muğlalılar Büyükşehir Belediyesinden illallah etti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biraz sonra biz de konuşurmayaacağız.

AYDIN ÖZER (Antalya) – Sabahtan beri konuşuyorlar ya!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Devam edin siz, tamamlayın sözlerinizi.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Düzgün konuşsun!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Bu firma 2002 yılında özelleştirme kararı alıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biraz sonra sayenizde arkadaşlarımız konuşamayacak, sizin sayenizde arkadaşlarımız konuşamayacak. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – 2009’da özelleştirmeye giren bir firma burayı kir alıyor, on yıl süreyle burayı çalıştırıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biraz sonra... Sizin sayenizde...

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – 30 milyon dolarlık bir şirketi 12,5 milyon dolara satın alıyor, on yıl kiracı olarak çalıştırıyor -bakınız arkadaşlar, Ankara Büyükşehir, hemen burada Etimesgut’ta- on yıl süreyle çalıştırıyor, süresi dolduktan sonra Büyükşehir tahliye kararı yazısı gönderiyor ve maalesef, kaymakam onaylamıyor. Peki, kaymakam talimatı nereden alıyor? İktidardan alıyor, Bakanlıktan alıyor “Sakin tasfiye kararını onaylama, tahliye etmesin.” denilerek. Bu anlayışla bu Türkiye yönetilemez arkadaşlar. Bugüne kadar belediyelerimiz hakkında söylemiş olduğunuz yalanları saymakla bitiremeyiz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ama yalancının mumu yatsıya kadar yanar, Süleyman Soylu’nun mumu ikindiye kadar yanmıyor arkadaşlar, ikindide sönüyor. Böyle bir anlayışla karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ya, Bilecik Belediyesini soydunuz soğana çevirdiniz, adam gibi konuşuyorsun burada ya!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Şimdi, geldiğimiz noktada iktidar partisine söylediği sözleri hatırlatmama gerek yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bilecik Belediyesini soydunuz soğana çevirdiniz, adam gibi konuşuyorsun burada; hiç utanmaz mı insan yani!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – İktidar partisinin bakanının Demokrat Parti Genel Başkanıyken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – ...söylediği sözleri hepiniz biliyorsunuz, biliyorsunuz değil mi?

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Bilecik’ten bahset!

SALİH CORA (Trabzon) – Sen Bilecik Belediyesini anlat Yaşar Bey; Bilecik Belediyesini soyup soğana çevirmişsiniz, onu anlat!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Bunun ayrıntılarına girmeye gerek yok ancak son olarak şunu söyleyebilirim: 2'nci Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü Paşa'nın bundan seksen üç yıl önce Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinin ilk mezunlarında söylemiş olduğu cümleyi söyleyip sözlerimi tamamlayacağım: “Efendiler, elinde yanlış bir şahadetnameyle cemiyete çıkan bir adamın memlekete zararı sizin tasavvur edebileceğinizden çok fazladır.”

SALİH CORA (Trabzon) – Demode oldu bunlar, demode oldu bunlar ya!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – “Bir cemiyette en muzır adam ehliyetsiz olduğu hâlde salahiyet sahibi olanlardır.” diyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bilecik'i öyle mi soydunuz?

SALİH CORA (Trabzon) – Eskidi, bayatladı bunlar, bayatladı.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Bu adam bütün hayatında ilmin, liyakatin ve çalışkanlığın düşmanı olacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tüzün.

Sayın milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.34

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen konuşmalarda kaldık.

Şimdi, ilk söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İsmail Güneş’in.

Sayın Güneş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkeyi ziyaret ettiğinizde veya bir ülkede yaşadığımızda en önemli unsur, can güvenliğiniz ve mal güvenliğinizdir; buna ilave olarak bir sağlık problemiyle karşılaştığımızda nasıl hizmet alabileceğinizi gösteren sağlık güvenliğinizdir. Yaşadığımız Covid sürecinde Amerika, İngiltere ve Fransa gibi gelişmiş ülkeler de dâhil olmak üzere farklı ülkelerde yaşayan 100 binden fazla vatandaşımızın bu süreci ülkemizde geçirmek istemesi ve Türkiye’ye getirilmesi, ayrıca farklı ülkelerin hastanelerinde ve hatta yoğun bakımlarında yatan 130’dan fazla hastanın tedavisinin ülkemizde devam ettirilmesini istemesi ve ambulans uçaklarla ülkemize getirilmesi sağlık hizmetlerinde ülkemize ne kadar güvenildiğini ve sağlık hizmetlerinde ülkemizin nereden nereye geldiğini göstermektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde AK PARTİ iktidarlarında bütçeden sağlığa ayrılan pay artırıldığı gibi yönetimde zihniyet değişikliğine gidilerek sağlıkta büyük bir değişim ve dönüşüme imza atılmıştır. Tüm vatandaşlarımız sağlık güvencesi altına alınarak parası olmadığı için hastanelerde rehin kalmalara son verilmiş ve bir başkasının karnesini kullanma devri kapatılmış, dijital kayıt sistemine geçilerek karne kullanımına son verilmiştir.

Aile hekimliğine geçilerek önleyici sağlık hizmetlerinde önemli gösterge olan aşılama oranlarında Avrupa ortalamasını da geçerek yüzde 98’lere ulaşıldığı gibi aşılama çeşitliliği de artırılmıştır.

Sağlıktaki önemli göstergelerden olan anne ve bebek ölüm hızlarını en hızlı düşüren ülkeler arasına girerek bebek ölüm hızlarını binde 8,5 seviyesine, anne ölüm hızlarını yüz binde 13 seviyesine indirdik. Hastanede doğum oranlarını yüzde 98,4’lere çıkardık.

Vatandaşımızın sadece hastalandığında değil sağlıklı bir hayat sürmesini sağlamak için sağlıklı yaşam merkezlerini hayata geçirerek koruyucu sağlık hizmetlerimizin kapsamını genişlettik. KETEM birimlerinin hem sayısını artırarak hem de daha etkin hâle getirerek kanserin erken yakalanmasında önemli mesafeler katettik.

Sigarayla mücadelede kararlı bir duruş sergileyerek kapalı alanlarda sigara içmeyi tamamen yasaklayarak devrim niteliğinde bir hizmet sunduk. Bununla kalmadık, sigarayı bırakmak isteyen vatandaşlarımıza ücretsiz tedavi hizmeti vermeye devam etmekteyiz.

Evde yatalak durumda olan ve hastaneye gelmesi çok zor olan hastalar için umut kapısı olan evde bakım hizmetini hayata geçirerek vatandaşlarımızın hayır duasını aldık. Kırsal kesimde oturan vatandaşlarımızın muayenelerini oturdukları yerde yapmakla kalmadık, aynı zamanda ilaçlarını da hanelerine kadar götürdük.

Yoğun bakım yatak sayımızı 869'dan 24 binlere çıkararak dünyada nüfusa göre yoğun bakım yatak sayısı en fazla olan ülkeler arasına girdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tedaviden umutlarını yitirmiş son dönem hastalarının acılarını bir nebze olsun dindirebilmek için palyatif bakım merkezlerinin etkinliğini ve kullanılabilirliğini artırarak palyatif yatak sayımızı 38'den tam 6 bine çıkardık.

Mazot parasını ödeyenlerin ambulans hizmetinden faydalandığı dönemden sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın, hatta Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın tüm insanlarımıza ücretsiz 112 acil sağlık hizmeti vermeye başladık; 112 acil sağlık hizmetini tüm yurt sathına yaygınlaştırarak kırsal kesimde otuz dakikada, kentsel kesimde on beş dakikada hizmete ulaştırdık. Daha önce hayal ettiğimiz ama ulaşamadığımız uçak, helikopter, deniz ambulansı hizmetlerini vatandaşlarımızın hizmetine sunarak 2008'den beri yaklaşık 55 bin hastayı hava ambulanslarımızla taşıdık. Bizden önce 100 bin kişiye 1 ambulans düşerken ambulans sayımızı 618'den 5.840'a çıkararak 14 bin kişiye 1 ambulans düşer hâle getirdik.

E-nabız sistemini hayata geçirerek tüm vatandaşlarımıza kolaylık sağladığımız gibi, tahlil ve tetkiklerin tekrarını önemli derecede azalttık.

Bazı hastaların tedavisinde kullanılan kök hücre tedavisinde, diğer sektörlerde olduğu gibi, millileşme ve yerleşmeye önem vererek; Türkiye Ulusal Kemik İliği Bankasını hayata geçirerek 3.369 hastaya kök hücre temini sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Sağlık hizmetlerinin buraya gelmesinde büyük emek ve gayretleri olan başta doktorlarımız, hemşirelerimiz, sağlık memurlarımız olmak üzere tüm sağlık çalışanlarımızın mali haklarını iyileştirmek için önemli kanuni düzenlemeleri hep beraber burada yaptık. Sağlıkta şiddeti önleme adına önemli yasal düzenlemeleri hayata geçirerek, her zaman olduğu gibi, daima sağlıkçılarımızın yanında olmaya devam ettik.

Değerli arkadaşlar, tabii ki sağlıkta yapılanları beş dakikada anlatmak mümkün değil. Devrim niteliğinde hizmetler yaptık ve gerçekten de bugün memnuniyet oranları yüzde 39'lardan yüzde 75'lere çıktı.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle, Sağlık Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arife Polat Düzgün...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanlarım, Bakan Yardımcıları; Sağlık Bakanlığının 2023 yılı bütçesi hakkında grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biz bu bütçeyi vatandaşlarımızın sağlık hizmetine ulaşımını kolaylaştırmak; hekimlerimizin, sağlık çalışanlarımızın özlük haklarını düzenlemek, sorunlarını çözmek ve bunların sürdürülebilir olması için yapıyoruz. Bu yasama döneminde şiddetin önlenmesi, tıbbi hatalı uygulamalar ile malpraktis ve özlük haklarına yönelik kanuni düzenlemeleri hep birlikte yaptık. Yükseköğretim mezunu tüm sağlık çalışanlarının 3600 ek göstergeden faydalanmasını sağladık. İntörn hekimlere ve diş hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine yapılan ödemeler asgari ücret düzeyine çıkarıldı. Yıl sonuna kadar her polikliniğe bir tıbbi sekreter alımı yapmayı planlıyoruz. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti engellemek için güvenlik görevlilerinin başında yer aldığı kapı güvenlik sistemlerini de ülke genelinde hayata geçireceğiz.

Değerli milletvekilleri, sağlıklı ve kaliteli yaşamı her yaşta güvence altına almak için çalışıyoruz. Sağlıklı yaşam hakkı en temel insan hakkıdır diyoruz. Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde sağlık hizmetinde küresel anne ölüm hızını 70'in altını hedef gösterirken Türkiye'de bu 13,1'e indirildi. Siz konuşmamızı istemseniz de 2002 karşılaştırmasını tabii ki yapmak zorundayız.

Yine, Birleşmiş Milletler 2002’de anne ölüm hızı için 12’nin altına inmesini isterken biz şu anda bunu 9,1’e indirdik. 2002’de bu kaçtı tahmin edebiliyor musunuz? 31,5. 5 yaş altı çocuk ölüm oranlarını indirdik, şu anda 5 yaş altı çocuk ölüm oranları 11,1’e indi. Bunu anlayabilmeniz mümkün değil tabii ki çünkü bunlar bir rakam değil, hayat, can; bebeğini kaybeden anneler, babalar, kardeşler bilir bunları.

Değerli milletvekilleri, aziz vatandaşlarımız; bunun açıklaması ne, ben neden bu sayıları verdim? Çünkü bebek ve 5 yaş altı ölümlerini, çocuk ölümlerini en hızlı indiren, azaltan ülkelerdeniz. Bunu biz söylemiyoruz, OECD verileri, sağlık verileri ve Avrupa Komisyonu raporları diyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aziz vatandaşlarımız, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sağlık hizmetlerinde yeni bir dönem başlatan, Cumhurbaşkanımızın “Hayalim.” dediği şehir hastaneleri pandeminin yükünü taşıdı, hepimiz şahitlik ettik. Deprem ülkemizin bir gerçeği ve bu bilinerek tasarlanan şehir hastanelerinde sismik izolatörlerle kesintisiz sağlık hizmetleri devam ettirilebiliyor; ayrıca, bunlar çevre dostu tasarımı binalar, özel binalar. Başkentimiz için de Türkiye’nin en büyük şehir hastanesini, 4.050 yatak, bin poliklinik, 125 ameliyathane sayısıyla Etlık Şehir Hastanesini hizmete açtık. Şehir hastanelerini, sizin söylediğiniz gibi sadece kamu-özel iş birliği modeliyle değil, artık genel bütçe kaynaklarıyla da yapıyoruz. Şu an 953 hastanemizle sağlık sistemimizi sürdürmekteyiz.

Muhalefetin kuramayacağı bir cümleyi daha paylaşmak istiyorum sizinle. Türkiye, sağlık sistemi, sağlık hizmetleri ve nüfus açısından tam kapsayıcılığa sahiptir ve AK PARTİ’nin yönettiği Türkiye, 2003 yılından bu yana temel sağlık göstergelerinde önemli iyileştirmeleri gerçekleştirmiştir. Bunu yaparken vatandaşa ilave mali yük getirmemiştir, hepimiz bunun şahidi olduk, küresel salgına rağmen bu durum değişmedi. İnsana değer veren, insan sevgisini mesleğinin şiarı edinmiş güçlü sağlık ordumuzla biz bunu başardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hekim eksikliği olan yerler için, uzmanlık dallarında etkin hizmet sunmak için hep birlikte çıkardığımız 27 bin sözleşmeli personelle ilgili konu da Resmî Gazete’de yayınlandı, en kısa sürede Bakanlığımız bunların atamalarını yapacaktır.

Değerli milletvekilleri, sağlıktaki bu başarıyı tabii ki tesadüf değil. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yirmi bir yıldır her hizmetimizi vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak için yapıyor; aynı zamanda hayallerimizde, çalışmalarımızda, vizyonumuzun odak noktasında tabii ki bizim insanımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Devamla) – Toplamda 14 bini aşkın sağlık kurumumuzla vatandaşlarımız için ulaşılabilir kaliteli sağlık hizmetini sunmanın gururunu yaşıyoruz.

Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, bu bütçemizin 100’üncü yıl bütçesi olmasıyla birlikte sağlıklı nesillere vesile olmasını diliyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mustafa Esgin...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; AK PARTİ iktidarlarıyla sağlıkta yirmi yılı geride bıraktık, bu süre zarfında sağlıkta bir Türkiye modeli olarak ifade edebileceğimiz bir dönüşümü gerçekleştirdik. Burada ne yaptık? Birinci basamak sağlık sistemini yeniden ele aldık, ikinci basamak sağlık sisteminde eş güdümü sağladık, genel sağlık sigortasıyla toplumun tamamını sosyal güvenlik şemsiyesi altına aldık; etkili, verimli, kolay erişilebilir, mali açıdan sürdürülebilir çağdaş bir sistemi ortaya koyduk. Bütün bunların sonunda sağlıkla ilgili göstergelerimiz dünyadan pozitif ayrıştı.

Bebek, 5 yaş altı çocuk ve anne ölüm hızını dünyada en hızlı azaltan ülkelerden biri olduk. Beklenen yaşam süremiz altı yıl uzayarak Dünya Sağlık Teşkilatı Avrupa bölgesi ortalamasının üzerine çıkmıştır.

Son yirmi yılda 750’si hastane olmak üzere yaklaşık 4 bin sağlık tesisini tamamlayarak hizmete açtık. Nitelikli yatak sayımızı 12 kat, yoğun bakım yatak kapasitemizi tam 28 kat artırarak sağlık altyapımızı

güçlendirdik. Sağlık çalışanı sayımızı 300 binlerden 1 milyon 360 bine çıkardık. Sağlık ordumuz yeni alımlarla yaklaşık 1,5 milyona ulaşacak. Sağlıkta insan kaynağımızı ülkemize adil ve dengeli bir şekilde dağıtıyoruz. Bütün bu göstergeler eğer vatandaş memnuniyeti varsa anlam taşır; memnuniyet oranı yüzde 39'lardan 70'lere çıktı ise bu, bizim için de bir gurur vesilesidir. Yaptığı harcamaya göre en yüksek memnuniyeti sağlayan ülke olmamız da kaynaklarımızı doğru kullandığımızın bir işaretidir.

Vatandaşımızın ve ülke kaynaklarının finansal açıdan korunması bir diğer başlık. Kamu cari sağlık harcamalarımızın gayrisafi yurt içi hasılaya oranının tüm olumlu parametrelerle birlikte sabit kalması da bir kamu maliyesi başarısıdır. Cepten yapılan sağlık harcamalarında OECD ortalamasının altında olduğumuzu da vurgulamak istiyorum.

Sağlığa erişim oranı yine, bir başka kriter. Vatandaşımız bir yılda -SSK istatistiklerine göre- 1,5 kez hekime erişirken bugün bu sayı yılda 10'a çıkmıştır. Bütün bu değerlendirmeler sağlıkta başarılı bir model ortaya koyduğumuzun bir kanıtıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu başarı hikâyesini değerli arkadaşlar, milletimizin desteğiyle Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğindeki AK PARTİ iktidarı yazmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, "Şehir hastaneleri... Şehir hastaneleri..." Son dört yıl içinde 20 şehir hastanesini yaptık, 30 bin yatağı sisteme kazandırdık, 13 şehir hastanesi daha yapıyoruz, 15 bin yatağı daha sisteme kazandırıyoruz. Bunların bir kısmını kamu-özel iş birliğiyle, bir kısmını genel bütçe imkânlarıyla yaptık ama üzerinde durulması gereken nokta, bunların yapılmasıdır. Evet, biz bu hastaneleri yaptık, hem de Covid sürecinden önce yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, önemli olan, küresel salgın öncesinde bu yatırımların yapılması ve planlanması vizyonudur. Küresel salgında dünyada "Hastane niçin yapılmadı?" diye sorgulanırken ne yazık ki Türkiye muhalefeti, yine AK PARTİ'ye muhalefetle Türkiye'ye muhalefeti birbirine karıştırmıştır. Arkadaşlar, hastanenin muhalefeti olmaz, hastaneye muhalefet olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yirmi beş yılda yapılacak hastaneleri, üç yılda, beş yılda yaptık; iyi ki yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şu Covid sürecinde, evet, iyi ki siz yoktunuz, iyi ki AK PARTİ vardı, iyi ki Recep Tayyip Erdoğan vardı. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 7 kat maliyetle yaptınız, 5 kat maliyetle yaptınız.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, tam bir yıl önce, sağlık çalışanlarımıza yapacağımız mali iyileştirmenin yeniden düzenlenmesi sürecinde fırtınalar koparılmıştı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Milletın sırtına yüklediniz o maliyetleri.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) - Şimdi, size soruyorum: Hekimlerin mali haklarında önemli iyileştirmeler oldu mu? Evet. Buna muhalefetin cevap vermesini beklemiyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Enflasyonu biz mi çıkardık kardeşim, ne anlatıyorsun sen!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) - Oldu mu arkadaşlar? Oldu. Emekli maaşlarında da önemli iyileştirmeler oldu mu? Evet, oldu.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüzde 150 enflasyonu biz mi çıkardık? Boş boş konuşuyorsun!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) - Sağlık çalışanları 3600 ek göstergeden faydalandı mı, sormak istiyorum? Evet, faydalandı.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 400 dolara adam çalıştırıyor, "İyileştirme oldu mu?" diye bize anlatıyor, bıraksın bu işi ya!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) - Gerçi, biz, dünyanın en iyi işini de yapsak sizlerin bunu takdir etmeyeceğini ve değersizleştirmeye çalışacağını, evet, gayet iyi biliyoruz.

İntörn hekimler ve dış hekimliği fakültesi son sınıf öğrencisi kardeşlerimizin ödemelerini...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Altı sene önce vermiştik kanun teklifini. Altı sene önce yaptık biz o kanun teklifini.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – ...söz verdiğimiz gibi asgari ücret düzeyine getirdik ve sizlere değil, kardeşlerimize buradan sesleniyorum: Söz verdik ve bunu da yerine getirdik Allah'a hamdolsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tamam, altı sene sonra da olsa olması iyi bir şey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yazmış vermişler eline, tekrarlıyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Kendinizle karıştırmayın, vekillerimizi kendinizle karıştırmayın.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Evet, tüm bunların sonunda her türlü olumsuz kampanyaya rağmen 6 bin uzman hekim arkadaşımız kamuya dönmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Ben bu noktada üstün gayretleri olan Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a bu konuda vermiş olduğu desteklerden dolayı şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, sözlerime son verirken, 2023 bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Recep Şeker... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RECEP ŞEKER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine grubum adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü uluslararası önemi haiz halk sağlığı risklerinin ülkemize girmesini önlemek amacıyla uluslararası giriş noktaları ile Türk boğazlarında uluslararası standartlarda sağlık denetimi yapmakta olan ve küresel düzeyde sağlık hizmeti sunan özel bütçeli, tarihî bir kuruluştur.

Genel Müdürlük tarafından 2022 Kasım sonu itibarıyla 48.118 kişiye seyahat sağlığı hizmeti verilmiş, 40.537 kişiye seyahat aşılama yapılmış, 12.590 kişiye telefonla seyahat sağlığı danışmanlık hizmeti verilmiş, sıtma bölgesine giden 25.897 kişiye sıtma profilaksisi ilacı uygulanmış, tele sağlık hizmeti olarak uluslararası denizlerde seyir halindeki 2.024 vakaya uzaktan sağlık danışmanlık hizmeti verilmiş, 3.717 adet gemi sağlık sertifikası düzenlenmiş, 34.904 adet pratika ve 34.780 adet patenta verilmiştir.

Ayrıca, gelirlerinden ülke sağlık hizmetlerine katkı sağlayan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 yılında değişik tip ve segmentler de tıbbi cihaz alımı gerçekleştirilmiş ve sağlık tesislerine dağıtımını sağlamıştır. Bu kapsamda daha geçen gün Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanemize ihtiyaç olan göz argon lazer cihazı temini gerçekleştirilmiştir. Sayın Bakanımıza ve ilgili genel müdürlerimize ilimiz adına şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandemi sürecinde Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüzün de gayretleri dâhilinde tüm Sağlık Bakanlığı kademeleri yoğun çaba sarf etti. Bu süreçte Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, AK PARTİ iktidarı olarak halkımızı korumaya yönelik maskeyi ücretsiz dağıttık, PCR testlerini ücretsiz yaptık, filyasyon ekipleriyle vatandaşlarımızın evlerine kadar ilaçları ücretsiz götürdük, yoğun bakımlardaki tedaviler dâhil tüm tedavileri ücretsiz yaptık. “Hayat Eve Sığar”, “e-nabız” gibi teknolojik bilgi sistemleri kurarak hastalığın takibinde, yayılmasını önlemede çok önemli adımlar attık. Kendi ventilatör cihazımızı yaparak 80 ülkeye ihraç ettik, kırk beş günde bin sekizer yataklı 2 adet acil durum hastanesi yaptık, kendi aşımızı ürettik ve ihtiyacı olana ülkelere verdik. Her bütçe döneminde eleştirilen Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyoner liderliği ve ileri görüşlülüğüyle “Hayalim.” dediği 20’yi bulan şehir hastaneleri yapılmamış olsaydı, şu anda pandemi döneminde birçok ülkenin yaptığı gibi insanlarımızı toplu toplu mezarlara gömecektik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Fişi çekilmek üzere olan yurt dışındaki vatandaşlarımızı uçak ambulanslarla ülkemize getirerek tedavi ettik. 161 ülkeye, 12 uluslararası kuruluşa kişisel koruyucu malzeme ve aynı yardımlar yaptık. Tüm bu pandemi mücadelemiz dünyaya örnek gösterildi ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından başarı hikâyesi olarak yayına dönüştürüldü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tüm bu başarılarda pandemi cephesinde canlarını ortaya koyarak mesai mefhumu gözetmeksizin çalışan sağlık ordumuzun ne yapsak ödeyemeyeceğimiz fedakârlığına bir nebze de olsa Meclisimizden çıkan yasal düzenlemelerle; sağlıkta şiddetin önlenmesi, malpraktis davalarında hekimlerin güvencene alınması, 3600 ek göstergeden sağlık personelimizin faydalanması, döner sermaye ek ödemelerinde

iyileştirmeler gibi dokunuşlar yaptık ve bunun neticesinde 6 bine yakın hekimimizin kamuya geri dönmesi sağlandı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem, Atatürk'ün, Yunus Emre'nin, Kâzım Karabekir Paşa'nın, Piri Reis'in, Karamanoğlu Mehmed Bey'in yurdu, Türk dilinin başkenti, sevgi ve hoşgörü şehri Karaman da AK PARTİ iktidarındaki sağlık yatırımlarından, hizmetten nasibini almıştır. Özellikle ilimiz için nüfusuna göre olması mümkün görülmeyen, Sayın Cumhurbaşkanımızın ısrarlarımıza, Karaman sevdasına ve ilimize verdiği değere istinaden izin verdiği tıp fakültesi ve diş hekimliği fakültelerinin kurulmasıyla Eğitim ve Araştırma Hastanemizde 56 adet profesör, doçent öğretim üyesi Karaman halkına hizmet etmekte. Artık, Karaman'da açık kalp ameliyatları dâhil özellikli operasyonlar yapılabilenekte.

Son birkaç yıl içinde yaptığımız hizmetlerden bahsedecek olursak; diş hekimliği fakültesi hastanesi yapıldı, ayrıca farklı amaçlarda kullanılacak 2 adet sağlık kompleksi, bunların birinin içerisinde 40 ünitli diş hastanemiz, 112 acil başhekimliğimiz, TSM, ASM, hasta yakınlarının misafirhane olarak kullanacağı 30 yataklı bir misafirhane; ikinci sağlık kompleksimizde Sağlıklı Hayat Merkezi, 112 acil istasyonu, 1 No.lu Aile Sağlığı Merkezi bulunmakta. Ayrıca 8 No.lu Aile Sağlığı, 11 No.lu Aile Sağlığı, Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nükleer Tıp Merkezi binası, Ermenek Hastanesi ek binası, Ayrancı Entegre Hastanesi gibi birçok tesis yaparak Karaman, 765 milyon liralık sağlık tesisi ve cihazları almıştır; cihaz eksikliğimiz kalmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

RECEP ŞEKER (Devamla) - Eğitim ve Araştırma Hastanesi 50 bin metrekare kapalı alanlı ek bina projesi yapım aşamasında; Kazancı, Güneyyurt, Başyayla, Hürriyet Mahallesi ASM'si, 10 No.lu ASM, Akçaşehir ASM ve 112 istasyonları ihale aşamasında. Ermenek 112 istasyonunun yapımı devam etmektedir.

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü münasebetiyle tüm vatandaşlarımızın en temel hakkı olan sağlık hakkını en iyi şekilde almasını sağladığı için başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sağlık Bakanımıza, bürokratlarımıza ve sağlık ordumuza teşekkür ediyor, 2023 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize ve ilimize hayırlı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zemzem Güleler Açanal...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kurum, 19 Mart 2012 tarihinde İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu olarak resmen kurulmuştur. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu insan odaklı, bilimselliği esas alan, üreten, uluslararası alanda öncü bir kurum olma vizyonu doğrultusunda ilaç, tıbbi cihaz, bitkisel destek, tıbbi ürünler, kozmetik ürünler ile insan vücuduna doğrudan temas eden biyosidal ürünlere yönelik düzenleyici ve denetleyici faaliyetler yürüten bir kurumdur. Temel görevi, vatandaşlarımızın etkili ve güvenli ilaca erişimini temin etmek olup dünyadaki benzer otoritelerle aynı çerçevede faaliyet göstermektedir. Kurumda, PIC/S yani Uluslararası İlaç Denetim İş Birliği Planı üyeliğiyle müfettişler tarafından yürütülen ilaç GMP denetimlerinin uluslararası alanda akredite olarak yürütülmesi sağlanmaktadır.

İlaçların tedarik zincirinde uçtan uca koruma sağlayan, alanında dünyadaki ilk ve en kapsamlı proje olan İlaç Takip Sistemi'yle (İTS) ilaç, Ürün Takip Sistemi'yle (ÜTS) tıbbi cihaz ve kozmetik ürünlerin vatandaşlarımıza güvenli bir şekilde ulaşması gerçekleşmektedir. Beşerî tıbbi ürünlerin ruhsatlandırılması, denetim faaliyetlerinde uluslararası standartlara sahip olması ve uluslararası kamu bilgi paylaşım ağlarına üye olması öne çıkmaktadır.

Laboratuvar ve analiz faaliyetlerinin yürütülmesinde 17025 Kalite Yönetim Sistemi'nin uygulanması ve bu durumun Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından tescillenmiş olması önemlidir.

Kurum, ilaç ve tıbbi cihaz başta olmak üzere görev alanına giren ürün gruplarında yerli ve millî üretim için gerekli desteği her zaman vermekte olup bu çerçevede ilk ve tek yerli Covid-19 aşısı, ventilatör ve yerli Covid-19 tanı kitinin ruhsatlandırılmasında ve piyasaya arz süreçlerinde gerekli tüm katkıları sağlamıştır. Bu çalışmalar neticesinde yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin ülkemizde üretilmesi için zemin hazırlanmıştır. Bu çerçevede, ülkemizde 11 adet ilaç etken madde, 105 adet ilaç, 10 adet ileri tedavi tıbbi ürün ve 2 adet geleneksel bitkisel tıbbi ürün üretim tesisi bulunmakta olup ülkemiz ilaç alanında önemli bir üretici konumuna gelmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dünya standartlarında üretim yapabilecek bir altyapıya sahip olan ülkemizdeki kapasiteyi harekete geçirmek, ihracat odaklı büyüme hedefi ve ilaç arz güvenliğinin sağlanması için üretim çalışmaları başlatılmış olup 2016 yılında kutu bazında yüzde 75 olan üretim oranı yüzde 88,9'a ulaşmıştır. Ülkemiz ilaç sektörünün güçlü yönleri sayesinde ilaç ihracatımız da artmış, 1,91 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Uluslararası düzenlemelere tam uyumun sağlanmasıyla tıbbi cihaz alanında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 55'e ulaşmıştır. 8 Temmuz 2022 tarihinde Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar'da yapılan değişikliklerle eczacı kâr oranları artırılmış olup 12 Ekim 2022 tarihinde Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar'da yapılan değişikliklerle eczacı kâr oranlarının barem değerleri de yükseltilmiştir.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da en büyük payı eğitim ve sağlığa ayırdık. Kurumumuzun 2023 yılı için bütçesi 565 milyon 810 bin Türk lirasıdır.

Değerli milletvekilleri, ne mutlu bize ki AK PARTİ iktidarı olarak 21'inci bütçemizi saygıdeğer Meclisimize sunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizler milletimizin teveccühü ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ülkemizi hizmetlerimizle her alanda nakış nakış işlemeye devam ederek gelecek nesillere büyük ve güçlü bir Türkiye bırakacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Devamla) – Türkiye Yüzyılı'nı milletimizle birlikte inşa edeceğiz.

Bu vesileyle, 2023 bütçesinin hazırlanmasında emeği geçen Bakanlarımıza, kurumlarımıza, Plan ve Bütçe Komisyonumuza, tüm milletvekillerimize ve Meclis personelimize teşekkür ediyor, yüce Meclisimizi, aziz milletimizi ve kıymetli Şanlıurfalı hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. 2023 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şenel Yediyıldız...

Buyurun.(AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞENEL YEDİYILDIZ (Ordu) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar; 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Sağlık Bakanlığı Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlık alanında yapılan araştırmalar ve yerli sağlık teknolojilerinin geliştirilmesi bütün dünyada millî güvenliği ilgilendiren öncelikli stratejik alan olarak kabul edilmektedir. 2014 yılında sağlık sistemini güçlendirici projeler yanında aşı, ilaç, tıbbi cihaz, tanı kiti ve diğer sağlık teknolojilerinde dışa bağımlılığı azaltacak çalışmaları desteklemek üzere TÜSEB kurulmuştur. TÜSEB bünyesinde Türkiye çapında Covid-19 tanı laboratuvarları kurulmuş ve ülkemizin test kapasitesi önemli derecede artırılmıştır. Ülkemizin ilk yerli Covid-19 aşısı olan Turkovac da TÜSEB sayesinde, bu şartlarda hazırlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık hizmeti kalitesinde çıtayı her geçen gün daha da yukarıya taşıyoruz; sağlık yatırımlarımızın modern yüzü olan hastanelerimiz her gün daha da iyiye gidiyor. Hizmette en iyi yoktur, hep iyi vardır, onun da iyisi vardır. Son teknolojiye sahip tıbbi cihazlar

ve yaşam destek üniteleri, yüksek standartlara sahip ameliyathaneler, yüksek teknolojiye sahip laboratuvarlarla vatandaşlarımıza hizmet vermeye devam edilmektedir.

Bakanlığımız bünyesinde 953 hastane, 8 binden fazla aile sağlığı merkezi, 133 ağız ve diş sağlığı merkezi olmak üzere toplamda 14 bini aşkın sağlık kuruluşumuzla, vatandaşlarımıza ulaşılabiliir sağlık hizmeti sunmaya devam ediyoruz. Bugüne kadar 20 şehir hastanesinin yapımı tamamlanmış olup toplam 29.405 yatak sayısına ulaşılmıştır. Yapımı devam eden şehir hastanesi sayısı ise 11 olup toplam 13.205 yatak kapasitesi olacaktır. Hasta taşımada; 618 ambulans varken 5.700 ambulansa ulaştığımız, hiç uçak, helikopter yokken artık hastalarımızı uçak ve helikopterlerle taşımaya başlamışız.

Sağlık sorunları nedeniyle yatarak tedavi gören hastalarımız ve yakınları için de daha iyi hizmet adına sosyal anlamda pek çok uygulamalar hayata geçirilmektedir. Örnek vermek gerekirse Bartın Amasra maden faciasında yararlanarak İstanbul Çam ve Sakura Şehir Hastanesine kaldırılan, yüzde 80 yanık ve karbonmonoksit zehirlenmesi olan madencilerimizin sağlık durumları her geçen gün daha iyiye giderek tedavileri devam etmektedir. Ayrıca, hasta yakınlarına, hastanede babalarını bekleyen çocuklara, başhekimliğimiz koordinatörlüğünde yerinde eğitim ihtiyacı, barınma ihtiyacı, yaşam ihtiyacı gibi tüm maddi ve manevi ihtiyaçların karşılanmasına örnek çalışmalar yapılmaktadır.

Sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet suçları katalog suçlar kapsamına alınmıştır. Sağlıkta beyaz reform kapsamında malpraktisle karşı karşıya kalan hekimlerimize yönelik mali ve özlük haklarında kanuni düzenlemeler yapmışızdır. Lisans ve ön lisans üniversite mezunu sağlık çalışanlarımızın ek göstergeleri 3000'den 3600'e yükseltilmiştir. Hekimlerimizin, diş hekimlerimizin, veterinerlerimizin, eczacılarımızın ve biyologlarımızın birinci derece olanlarının ek göstergeleri 4200'e çıkarılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK PARTİ iktidarlarında Ordu ilimize çok büyük sağlık tesisleri yapılmıştır. Şu anda Ünye ve Fatsa'da 350 yataklı 2 tane hastanemiz hizmet vermektedir. Ayrıca, Akkuş, Aybastı, Ulubey, Korgan, Kumru, Gürgentepe, Mesudiye, Perşembe Devlet Hastaneleri Ordu'muzda yapılmış olan sağlık tesisleridir. İnşallah, Gökkyö Hastanemizin mevcut hastane eskidiği için yenisinin ihalesi en kısa zamanda yapılmak üzere hazırlanmaktadır. Ayrıca, Ordu şehrimize 900 yataklı Ordu Şehir Hastanesi inşaatı devam etmektedir. Şu anda bu inşaat yüzde 50 oranında bitmiştir, bunun için Sayın Bakanımza özellikle teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayınız Sayın Yediyıldız.

ŞENEL YEDİYILDIZ (Devamla) – Yine Sayın Bakanımın talimatıyla Kabataş E2 ve Çatalpınar E2 entegre devlet hastaneleri yapılmak üzere harekete geçilmiştir.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında "Türkiye Yüzyılı" vizyonu çerçevesinde liderimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde Sağlık Bakanlığımızla birlikte vatandaşlarımıza en iyi sağlık yatırımlarını ve hizmetini sunmaya devam edeceğiz. Hizmetlerde emeği geçen Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sağlık Bakanlarımız Sayın Recep Akdağ'a, Sayın Mehmet Müezzinoğlu'na, Sayın Ahmet Demircan'a ve Sayın Bakanımız Fahrettin Koca'ya sonsuz teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygularla 2023 yılı Türkiye bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, ekranları başında bizleri izleyen Ordulu hemşehrilerimize, aziz milletimize ve Gazi Meclisimize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ayşe Keşir...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz Türk milletini ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz 23 Kasım'da şehrimiz Düzce'de hepimizi endişeye veren bir deprem yaşadık ama çok şükür, Düzce'nin geçmiş depremlerden önemli dersler alarak konut stoklarının yüzde 75'i depreme hazırlıklı olduğu için çok şükür enkaz altından can kurtarma telaşımız olmadı, bir hemşehrimizi kaybetmedik. Tekrar buradan hemşehrilerimize geçmiş olsun diyor ve o gün bizleri bir hafta boyunca yalnız bırakmayan bakanlarımıza, Soylu Bakanımıza, Murat Kurum Bakanımıza, Adalet Bakanımıza,

Millî Eğitim Bakanımıza, arayıp soran bakanlarımıza ve kamu görevlilerine, gönüllülere buradan tekrar şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ kurulduğu günden bu yana hem, hem de diyen bir partidir, siyasetin sıg kampaşmalarına meydan okuyan bir partidir. Tıpkı kuruluş bildiğimizde söylediğimiz gibi, hem muhafazakâr hem demokrat bir parti söyleminde ifade ettiğimiz gibi ve Sayın Cumhurbaşkanımızın Türkiye Yüzyılı programında da söylediği gibi özellikle kadın hakları konusunda hem kadın politikaları, kadın hakları, kadınların güçlenmesi diyen hem de ailenin bütünlüğü, birliği diyen bir partidir. Onun için söylüyoruz ki kadın hakları ve ailenin birliği, bütünlüğü politikaları birbirinin hasmı, rakibi ya da alternatifi değildir çünkü AK PARTİ siyaseti önemli bir paradigma değişikliği getirmiş hem, hem de diyen bir partidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz yirmi yıldır eğitim başta olmak üzere, çalışma hayatı olmak üzere kadınlar güçlensin diye uğraşyoruz. Diğer yandan aile politikalarımızla aile birliğinin ve bütünlüğünün sağlanması için uğraşyoruz. Dün verdiğimiz anayasa değişiklik metni de açıkçası bunun önemli göstergelerinden biridir.

Sayın milletvekilleri, eğitim en önemli fırsat eşitliği aracıdır. 2001 yılında AK PARTİ kurulduğunda bu ülkede çağ nüfusu içinde kız çocuklarının ne yazık ki sadece yüzde 13'ü üniversiteye gidebiliyordu. Niye? Yasaklar vardı, kapı önlerinde bekletilen çocuklar vardı, beraberinde sadece bazı şehirlerde kümelenmiş üniversiteler vardı ve aileler kız çocuklarını büyükşehirler gönderemiyorlardı. Bugün 207 üniversiteyle, 81 ilde açılan 207 üniversiteyle, yasakların kalkmasıyla, tam demokratik bir eğitim fırsat eşitliği sağlanmasıyla birlikte bugün kız çocuklarının üniversiteleşme oranı yüzde 49'a ulaşmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, AK PARTİ iktidarının eğitimde fırsat eşitliğindeki en önemli göstergelerinden biridir. Peki, erkeklerde bu oran kaçtır? Yüzde 40. Demek ki kadınlara, kız çocuklarına eşit fırsatlar sunduğunuzda dört nala koşarak devam ediyorlar.

Diğer yandan, kadınların iş gücü piyasasına katılımı başta olmak üzere çalışma hayatıyla ilgili pek çok düzenleme yaptık biliyorsunuz. Bir iki rakam daha vereceğim. Bakın, girişimciliği destekleyen en önemli kurumlarımızdan biri KOSGEB. KOSGEB'den destek alanların yüzde 41'i kadın. Yine, İŞKUR'un işbaşı eğitim programları. Meslek edindirmede, vasıflı eleman konusunda son derece önemli kurumlardan teşvikler var. Bunların, faydalanicıların yüzde 49'u da kadın. Bunların hepsi AK PARTİ'nin kararlılığının ve başarısının göstergesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama geçmişte kız çocuklarını eğitimde fırsat eşitliğinden mahrum bırakanlar, kız çocuklarını o kapılarda bekletenler, çalışma hayatında soruşturma açıp başörtülerinden dolayı meslekten men edenler bugün kürsülere çıkıp pişkin pişkin kadın hakları anlatmasınlar. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Milletimiz bu ikiyüzlülüğü, tarihsel ikiyüzlülüğü çok net bir şekilde görmektedir.

Bir iki rakam vereceğim. Bugün kamuda istihdam edilenlerin yüzde 40'ı kadındır. Öğretmenlerde istihdam oranı yüzde 60'dır, kadın öğretmen oranı. Kadın avukat oranı yüzde 46'dır. Kadın hâkim oranı yüzde 45,9'dur, 46'dır. Sağlık sektörünün yüzde 56'sı kadındır. Bütün bunlar AK PARTİ'nin özellikle kadın iş gücüne, kadın üretimine güveninin en önemli göstergesidir.

Aslında söyleyecek çok sözümüz var ama şunu da ifade etmek istiyorum: Kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarı konusunda son derece net duruşu olan bir partidir AK PARTİ. 2002 Seçim Beyannamemizde töre, namus cinayetleriyle nasıl baş etmeye çalışacağımızı açıkça, net ifade ettik. Çocuk istismarı, kadına yönelik şiddet insanlığa ihanettir, ahlaksızlıktır, sapıklıktır. Bunun da altını buradan çiziyorum. Az önce bir konuşmacı "Kürt'ü Kürt'e kırdırıyorsunuz." dedi. Ben de buradan fotoğraf göstermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Hemen tamamlıyorum Sayın Başkan.

İşte Kürt'ün Kürt'ü kırdığı fotoğraflar bunlardır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Kürt kız çocuklarını kandırıp dağa kaçırın, 13-15 yaşında o çocukları kırım kırım kıran, tecavüz eden, intihara sürükleyen fotoğraflardır bunlar ve bunlarla ilgili pek çok rapor buradadır, Birleşmiş Milletler raporlarında çok net ortadadır. Biz bununla da mücadele edeceğiz.

Bugün sınır ötesinde devam eden operasyonlarımız bu kız çocuklarını kurtarmak için yapılan operasyonlardır aynı zamanda; bunu buradan da kayda geçirmek istiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Önce tarikatlardan kurtarın, tarikatlardan, o şeyhlerinize peşkeş çektiğiniz çocukları! 6 yaşında evlendiriyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Fatma Betül Sayan Kaya...

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını yaşayacağımız 2023 bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sözlerime başlarken kamu vicdanını derinden yaralayan menfur olayı lanetliyorum. Hiçbir dine, ahlaka ve geleneğe sığmayan, kamu vicdanını ayağa kaldıran bu alçaklık hiçbir koruma ve müsamaha görmeyecektik. Bir anne olarak bu menfur hadisenin yakinen takipçisi olacağımı bir kez daha ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve yine bir anne olarak tekraren şunu söylemek istiyorum: Çocuktan gelin olmaz, çocuktan eş olmaz, çocuktan anne olmaz; çocuk, çocuktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız önümüzdeki yüzyılın Türkiye Yüzyılı olacağını ilan etti. Bu bir ideal olduğu kadar bir hedefi de işaret etmekte. Milletimizle birlikte demokratik hukuk düzenini sahiplenerek gelecek hedeflerimize hep birlikte yürüyoruz. Türkiye'nin kaynaklarını, imkânlarını üretim için seferber eden bir siyasi kadro olarak 2023'e umut ve güvenle bakıyoruz.

Bugün Türkiye, bölgesel ve küresel barış için kararlı bir duruş gösteren liderimiz Sayın Cumhurbaşkanımızla, dünyanın en saygın birkaç ülkesinden bir tanesidir. Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu insan merkezli ve toplumsal siyaset, yirmi yılda Türkiye'nin gücüne güç katmıştır. AK PARTİ hükümetleri Anayasa'nın sosyal devlet ilkesini eksiksiz olarak hayata geçirmek için tüm imkânlarını seferber etmiştir. Aile ve sosyal hizmetleri güçlü bir bakanlık katına taşıyarak bu iradesini de göstermiştir. 85 milyon insanımızın erişimi için sosyal hizmet ve sosyal yardımları hak temelli bir anlayışla organize ettik. Kız çocuklarımızın eğitimini, kadınlarımızın her alanda varlığını ve istihdamını destekleyen devrim niteliğinde politikalara imza attık. Kadın okuryazarlık oranımızı yüzde 79'dan yüzde 95'e, kız çocuklarımızın net okullaşma oranını ortaöğretimde yüzde 45'ten yüzde 89'a çıkarttık. Yine, yükseköğretimde kız çocuklarımızın okullaşma oranını yüzde 13'ten yüzde 49'a yükselttik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı'mızı hayata geçirdik. Kamusal alanda kılık kıyafet özgürlüğünü getirdik ve her alanda ayrımcılığa son verdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Başörtüsüne anayasal güvenceyi sağlayan ve evlilik birliğini tanımlayarak ailenin korunmasını güçlendiren anayasa değişikliğine dair kanun teklifimizi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduk. Önümüzdeki günlerde bu konuda Meclisimizin gündemine gelecek olan anayasa değişikliğine destek vereceğimize de inandığımızı ifade etmek istiyorum. Aileyi güçlendirmek hepimizin en öncelikli vazifesidir. Aile odaklı politikalarımızla dezavantajlı çocuklarımızın doğrudan devlet koruması altına alınması yerine, verdiğimiz sosyal desteklerle ailelerinin yanında kalmalarını sağladık. Bu kapsamda 150 bin çocuğumuz ailesinin yanında destekleniyor. Engellilerimizin, yaşlılarımızın yine ailelerinin yanında kalarak evde bakım hizmetleriyle kendi sosyal çevrelerinden kopmamalarını sağlıyoruz. Evde bakımdan faydalanan insanımızın sayısı 562 bindir. Bugün cihaza bağlı hastasını, öksüzünü, yetimini, engellisini, şehit ailesini, eğitim çağındaki her gencini düşünen ve bunun için gerçekçi politikalar üreten bir siyaset yürütüyoruz. İşte, bu siyasetin mührü Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, son zamanlarda birilerinin uluslararası işportadan transfer ettiği bir iki yeni figür yeni yalanlar taşıyor siyasete. Ne devleti ne milleti tanıyorlar, ne bakanlıkların ne kurumların yaptıkları işleri biliyorlar. Türkiye'nin IMF boyunduruğunda olduğu eski Türkiye'ye özlem duyuyorlar. Bunu açıkça ifade etmekten de hiç geri durmuyorlar. En iyi şekilde yaptığımız, yirmi yılda

kurumsallaştırdığımız işlerimizi de yeniden vaat gibi gösteriyorlar çünkü bu milletten, bu ülkeden son derece kopuklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Bu millet boş hayallere tenezzül etmemiştir, etmeyecektir. Çünkü milletimiz insan merkezli siyasetten, hayata geçirdiğimiz sosyal politikalarından memnundur.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kamuya yerleştirdiğin akrabalarından bahset bence!

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Devlet ile toplum arasındaki uçurumlar kapatılmıştır.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kamuya yerleştirdiğin akrabalarından bahset!

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Toplumun devlet kapısından kovulduğu, devletin vatandaşını rehin aldığı eski Türkiye bir daha geri gelmeyecektir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Aile partisi oldunuz, aile partisi!

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Türkiye’nin yeni ihtiyaçları, vatandaşın yeni talepleri de güçlü liderlik ve güçlü siyasi kadrolarımızla en iyi şekilde gerçekleştirilecektir. AK PARTİ milletimizin emanetine sadakatle sahipleniyor.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Aileni kamuya yerleştirdin...

OYA ERSOY (İstanbul) – Halktan aldığımız her şeyi halka iade edeceğiz.

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Vatandaşın hayatına dokunmayan, hiçbir alanda dikili ağacı olmayanlar, “Şu da bizim eserimiz.” diyemeyenler, milletin umutlarının önünde duvar olmasınlar yeter. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye’nin gençleri, kadınları, adaleti, merhameti, paylaşımı kimin hakkaniyetle yaptığını ve kimin azimle çalıştığını çok iyi görüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya, süreniz tamamlandı.

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (Devamla) – Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İbrahim Aydemir...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, 3 kitapçık, şeref levhalarımız, bakın, 500 sayfalık şeref levhamız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Okudun mu, okudun mu? Merak ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – İçişleri Bakanlığımızın, Sağlık Bakanlığımızın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın bütçesi üzerinde söz aldım. Ama bunları da kayda geçmek lazım, hakkı teslim etmek lazım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – “...”(*)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bütçede geçirmişsindir sen onları kayda!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Değerli Bakanım, Değerli İçişleri Bakanım; siz bizim için şeref sayfasımız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ya, bunları bütçede söylemiştin ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Mücadelenize milletçe şapka çıkarıyoruz.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Yağcılıkta bir numarasın be!

(*) Bu bölümde Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Allah'ın izniyle şu mücadeleniz akim kalmayacak, menzile mutlaka ulaşacağız.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Yağcılığı bırak, konuları anlat!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Bir tane terörist bırakmayacağız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bayağı elinizde var.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Yağcılığı bırak, yağcılığı bırak!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakın, 2 yatırımdan bahsedeceğim, 2 yatırım; biri Süttaş'a ait, öbürü Erdemir'e ait. İkisi de bir vilayette yapıldı, ikisinin toplam değeri samimi söylüyorum ki çok şahika noktaları ifade ediyor. Nedir? Süttaş'ın yatırım değeri 5 milyar liraya geliyor bakın ve yanında Erdemir'in şimdi, daha yeni bir yatırımı başlıyor, 500 milyon dolarlık bir yatırım. Nerede arkadaşlar bunlar? Bingöl'de. Cevdet Bakanım burada mı? Bingöl'de yapılıyor ve buralarda, arkadaşlar, asgariden biner insan istihdam olacak. Niye bunu söyledim biliyor musunuz arkadaşlar? İşte, şeref levhası diye tarif ettiğim Değerli Bakanımız şahısındaki o mücadele kadrosu var ya, onların mücadelesi sayesinde geldik buraya arkadaşlar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Eğer onlar, oraları terörden azade kılmıyorsa iş bu noktaya gelmezdi. Dolayısıyla milletimizin göz bebeği kadrolardır bunlar.

OYA ERSOY (İstanbul) – Erzurum'daki soygunun boyutlarını da anlatsanız.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Onlara her türlü saygı, her türlü sevgi milletin yüreğinden fişkiriyor.

Değerli Bakanım, özellikle sizinle bir şey paylaşmak istiyorum. Bakın, burada arkadaşlarım var, Erzurumlular var, Erzurum'a yakın coğrafyada olanlar var, herkes bilir, Karaçoban diye bir ilçemiz var. Şu anda oranın HDP'li bir Belediye Başkanı var Değerli Başkanım. Oradan bir kardeşim biraz önce yaşananları görmüş, bana mesaj attı ve bu mesajı sizinle paylaşmak istiyorum arkadaşlar. Bir Kürt, vatanseverliğin zirvesi, Allah aşkıma bakın, aynen şunu söylüyor: “Ben Karaçoban'dan İhsan-soy ismini vermiyorum- size ne kadar teşekkür etsek azdır. Bölgemizde ve ilçemizde oluşan huzurdan dolayı Sayın Cumhurbaşkanımızın ellerinden öpüyoruz. Sayın Süleyman Bakanımıza da biz Kürtleri hainlerin ellerine bırakmadığından dolayı Kürtler olarak Cumhurbaşkanımızla birlikte saygılarımızı sunuyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bütçemiz de hayırlı uğurlu olsun.” İşte bu arkadaş, Kürt budur, bu; gerisi lafıgüzaf.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – O sizin yalanlarınız, yalanlarınız!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Ya, of, of!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Taşkesenlioğlu...

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Burada birisi bir laf etti “Kürt'ü Kürt'e öldürmek” gibi bir kavram kullanıldı.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yaranmak için başka bahaneler bulun, başka bahaneler!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Arkadaş, Kürt'ü Kürt'e öldüreni görmek istiyorsanız tırlar dolusu silahları onlara götüren, o kitapsız bölücü teröristelere götürenlere bakın; DAES'İ besleyen Fransa'ya dönün bakın; bırakın burayı suçlamayı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Vicdanınız olsun, merhametiniz olsun. Kürt'e zulmedenleri koruyanların Kürt adına laf etme hakkı yoktur.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sen mi laf edeceksin Kürt adına, sen mi Kürtler adına konuşacaksın? En son kişinin!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Kürt kardeşlerimden oy alarak buraya gelmiş birisi olarak altını çiziyorum: Kürt'ün sahatbeliği bizde.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yağ yak, yağ, yağ!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Oraya, oraya!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Kürt, Kürt'ü addederek Kürt'e hayatı dar edenlerden nefret ediyor. İşte paylaştım, gördünüz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, ne söylersen söyle, gidiyorsunuz. Veda bütçeniz, veda bütçeniz bu!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sağa bak, sağa!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bir yağcı size öyle mesaj attı diye... Şırnak'ta yüzde 82 oy alıyorum, oy. Bir kişi öyle dedi diye öyle bir şey yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Değerli Bakanım, uyuşturucuyla olan mücadeleniz de samimi söylüyorum, bütün içtenliğimle söylüyorum ki millet tarafından yüreğiyle sahipleniliyor.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Merak etmeyin, yeni seçimde göreceğiz İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Dolayısıyla, şu mücadele zemininden iftihar edin, iftihar edin ki siz o pozisyondasınız ve millet de sizin yanınızda Allah'ın izniyle.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Acaba hangi ihaleyi almak için yağ çekiyorsun?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, az önce, biraz önce Recep Akdağ Bakanım bir kayıt düştü.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Komisyonunda -net ya- eline kâğıdı verdin Bakanım, ben şahidim. Sen yağcının tekisin, gördük senin ne yağcı olduğunu.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hangi ihale için bu kadar yağ çekiyorsun?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Arkadaşlar, biraz önce Recep Akdağ Bakanım şunu söyledi, dedi ki: “Uyuşturucuyla mücadelenin en esaslı karinesi şudur: Uyuşturucuda ölüm oranı nedir, ona bakacaksınız.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Gittin Bakana, övgü yağdırdın, sonra eline kâğıt tutuşturdun; hangi talepte bulundun, onu söyle, yalancı?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Bakın arkadaşlar, uyuşturucudan ölüm oranına bakacaksınız, eğer ölüm oranları düşükse mücadele zirvede demektir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Pastadan ne alıyorsun, onu söyle?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sen ne aldığını, pastadan payını söyle?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Şu anda da ölüm oranları en dip vaziyette dolayısıyla mücadelemize noksan sürmeye çalışanlar kelimenin tam anlamıyla milletle savaş hâлиндeler, bunun altını çiziyorum.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Uyuşturucudan pay almak için mi bu kadar yağ çektin?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Ve arkadaşlar, size bir şey söyleyeceğim. Öncelikle burada bir kayıt düşeyim.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sen Bakanım eline kâğıt verince ne yapmıştın, ne istemiştin, onu bir söyle bakayım?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Cumhuriyet'in esaslı parçası Milliyetçi Hareket Partisine Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli şahsında saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hangi ihaleden pay alacaksın, onu söyle?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Ve bir kayıt arkadaşlar, bu da dadaşça bir kayıt: “Takdiri Hüda kuvve-i bâzû ile dönmez/Bir şema ki Mevla yaka, üflemele sönmez.” Kim üflemişse...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Mevla bu ak şemayı üflemiştir, yakmıştır dolayısıyla Allah'ın izniyle ilanihaye devam edecektir.

Saygılar sunuyor, bütçeniz hayırlı olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Ya, sen söyle, Soylu'ya kâğıt verince ne istedin, onu söyle, onu. Yüreğin varsa söyle, talebin neydi?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Otur yerine, sıfır, sıfır!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

Sayın Selim Yağcı...

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA SELİM YAĞCI (Bilecik) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Kıymetli Bakanlarımız, bizleri ekranları başında izleyen çok değerli kardeşlerim; bugün gece gündüz demeden yirmi dört saat görevde olan ve başarılarıyla milletimizi gururlandıran, insanımıza huzur ve güven veren bir bakanın, soylu bir bakanın, İçişleri Bakanlığının bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve bizleri ekran başında izleyen başta Bilecikli hemşehrilerim olmak üzere aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devletin en temel görevi, Anayasa'nın 5'inci maddesinde belirtildiği gibi, sınırları içinde yaşayan vatandaşların güven ve huzur içinde yaşamalarını sağlamak ve herkesin kendi kişisel haklarını rahatça kullanacağı emniyetli, güvenli bir ortamı oluşturmaktır. Hükümetimiz, İçişleri Bakanlığımız ve çalışan, gayretli Bakanımız; Anayasa'mızın vermiş olduğu bu görev ve yetkiyi kahraman güvenlik güçlerimiz aracılığıyla başarıyla yerine getirmektedir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hangi ihale için bu kadar yağ çekiyorsunuz onu söyle ya?

SELİM YAĞCI (Devamla) – Ben milletimizin bağımsızlığı ve huzuru için göğsünü siper eden ve şehadete ulaşan tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi şükranla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, bizlere bu cennet vatanı, Anadolu coğrafyamızı kimse “Buyurun gelin.” diye altın tepsi içinde sunmadı. Sultan Alparslan'dan bugüne bu topraklarda, var olmanın bedelini kanlarımızla, canlarımızla ödeyerek, kefenlerimizi giyerek mücadele ediyor ve yaşıyoruz.

Tarihe baktığımızda, milletimiz ne zaman ilerleme kaydettiğinde, yükselişe geçtiğinde dışarıdaki ve içerideki şer güçler, her türlü haince tuzak veya hilelerle, milletimizin kutlu yürüyüşünü durdurmak için var güçleriyle çalışıyorlar. Bunların karşısında dün Sultan Alparslanlar, Ertuğrul Gaziler, Osman Gaziler, Fatih Sultan Mehmetler, Mustafa Kemal Atatürkler “Ya istiklal ya ölüm!” diye nasıl dimdik durduysa bugün de yirmi yıldır milletimizin güvenine mazhar olan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve onun yol arkadaşları, vatan, millet, bayrak sevdalıları dimdik durmaktadır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sadece Atatürk “Ya istiklal ya ölüm!” dedi. Ne alaka? “Ya istiklal ya ölüm!” Atatürk'e ait, Atatürk'e.

SELİM YAĞCI (Devamla) – Türkiye kırk yılı aşkın süredir terörle sınanmaktadır. Türkiye'yi dünya liginde ön sıralarda Türk-İslam medeniyetinin temsilcisi olarak görmek istemeyenler, terörün her çeşidiyle, kallesçe ve haince engellemeye çalışmaktadırlar.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ya, Sayın Vekilim, biraz tarih okuyun! “Ya istiklal ya ölüm!”ü Atatürk söyledi. Tarih okuyun biraz, tarih!

SELİM YAĞCI (Devamla) – Bazen hain FETÖ terör örgütü gibi devletin içine sızarak, bazen PKK gibi yerel yönetimleri kullanarak, bölgesel alan oluşturarak, sinsice, haince, milletimizin huzuruna, devletimizin bütünlüğüne kastetmeye çalışmaktadırlar.

Geçmişteki acı ve kayıplarımızın bize kazandırdığı tecrübeyle, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, teröre karşı acımasız, vatandaşına karşı şefkatli ve hizmetkâr bir devlet anlayışıyla sorunları çözüyoruz.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Mardin'de ne çaldınız?

SELİM YAĞCI (Devamla) – Dağlardaki her taşın altındaki en küçük...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Diyarbakır Belediye binasını hacizlik yaptınız!

SELİM YAĞCI (Devamla) – Her taşın altından tutun en küçük belediyeye sızmalarına kadar terör örgütünün temizliğini yaptık, yapmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Din, iman adına hırsızlıktan başka bir şey yaptığınız yok!

SELİM YAĞCI (Devamla) – Belediyelerin kaynaklarını terör örgütüne aktaran, fiziki ve lojistik destek sağlayan, hem eleman temin eden hem de şehirlerde örgüt lehine bir baskı unsuru olan belediyelere görevlendirmeler yaptık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yalan atıyorsunuz!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Milyonluk gümüşler kime hediye gitti, sen onları söyle?

SELİM YAĞCI (Devamla) – Bu belediyeleri vatandaşına hizmet üretir hâle getirdik.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yalan atıyorsunuz!

SELİM YAĞCI (Devamla) – 6-8 Ekim ve çukur-barikat olayları sırasında harabeye dönen şehirleri, mahalleleri bugün çocuk oyun parklarıyla...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yalan atıyorsunuz! Ya, bu yalana kimseye inandıramazsınız.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mardin’den çaldıklarınızın hesabını vereceksiniz ya!

SELİM YAĞCI (Devamla) – ...sıcak asfaltla, kanalizasyon ve içme suyu şebekeleriyle, turizm destinasyonlarıyla, kütüphaneler, gençlik ve kadın kültür merkezleriyle, spor alanlarıyla donattık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Aldığınız gümüş hediyelerin hesabını vereceksiniz! Milyonluk gümüşler kime gitti, kime?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hırsızlık yapmak için kayyum atadınız.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SELİM YAĞCI (Devamla) – Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak 21’inci defa bütçe hazırlamanın mutluluğunu ve gururunu yaşıyoruz. Allah aşkına, her çıktığımızda konuşmacı olarak “AK PARTİ yirmi yıldır hiçbir şey yapmadı.” diyorsunuz.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Evet.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Çaldı, çaldı! AKP çaldı, çaldı! Nusaybin’de çaldı, Mardin’de çaldı, Diyarbakır’da çaldı, Van’da çaldı! Her yerde çaldınız ya!

SELİM YAĞCI (Devamla) – Bunu diyerek bize haksızlık değil bu milletin ferasetine, basiretine, adaletine ve sağduyusuna en büyük hakareti sizler yapıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Çalarak çok şey yaptınız!

SELİM YAĞCI (Devamla) – Gelin, hep birlikte Türkiye Yüzyılı’na birlikte ulaşalım ve Türkiye’yi hak ettiği yerlere hep birlikte getirelim diyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kayyumların hırsızlığını anlat, hırsızlığını!

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Hesabını verin!

SELİM YAĞCI (Devamla) – İçişleri Bakanlığımızın ve tüm bakanlıklarımızın 2023 yılı bütçesinin hayırlı, bereketli olmasını temenni ediyor. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kemal Çelik...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin çok değerli üyeleri; Emniyet Genel Müdürlüğümüzün bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçesini görüştüğümüz Emniyet Genel Müdürlüğü ve beraberinde tüm savunma ve güvenlik kurumlarımızda görev yapan fedakâr kardeşlerimizin, ülkemizde sağlanan huzur ve güven ortamında attığımız her adımda, yaşadığımız her anda emeği vardır, hakkı vardır. Bu güzide kurumlarımız, bugün, ülkemizi huzur, güven ve düzen ülkesi ve toplumumuzu bir güven toplumu hâline getirdi; ayrıca, ülkemizi dünyada barışı sağlayan bir ülke konumuna getirmelerinden dolayı şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye, dünden bugüne güvenlik konularındaki anlayışı değiştirmiş, gerçekleri ortaya çıkarmıştır. Dün konuştuğumuz şeyleri bugün artık konuşmuyoruz, dün konuşamadıklarımızı da bugün artık konuşabiliyoruz. Sınır ötesine hat çekmek, teröre yönelik operasyon ve hareketleri topraklarımızın dışına taşımak dün konuşabildiğiniz bir şey değildi ama bugün konuşabiliyoruz. Elbette terör konusunda dün de haklıydık ama “Rusya ne der?” “ABD ne der?” diye sözümüzü dinletemiyor, gereğini de yapamıyorduk. Bugün, özellikle 2016’dan sonra savunma

sanayisinde gerçekleştirdiğimiz yerli ve millî hamlelerle, güvenlik kuvvetlerimizin fonksiyonel çalışmalarıyla artık çok daha güçlüyüz ve çok daha güçlü bir ülke hâline geldik. Bugün haklılık temelinde yürüttüğümüz etkili dış politikayı ve istihbarat teşkilatlarımızı eş güdüm içerisinde devreye soktuk. Kimsenin itiraz edemeyeceği belgeleri de muhataplarımızın önüne koyan güçlü bir ülkemiz. Yani, kısaca, bugün sözümüz var, dinletiyoruz; gücümüz var, yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CELAL ADAN (İstanbul) – Bravo!

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, ülkemiz bugün gerçekten de bir huzur ve güven ülkesi hâline geldi. Turizmde zirve yaptık; Antalya’da yazın otellerde yer bulamazsınız, Urfa’da bulamazsınız, Mardin’de bulamazsınız, Diyarbakır’da bulamazsınız, Van’da bulamazsınız, Erzurum’da bulamazsınız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Tabii ki bugünün gerçeği budur, bugün geldiğimiz nokta budur; bu gerçeğin lideri de hiç şüphesiz ki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’dır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yine, bu gerçeğin en güçlü ismi de iç güvenlik teşkilatlarımızın başı konumunda, onları gerçekten fonksiyonel bir hâle getiren Sayın Süleyman Soylu’dur; bu gerçeği de teslim edelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye, temel ulusal konularda; güvenlik, enerji bağımsızlığı ve mutlak demokrasi konularında dün hayal edemeyeceğimiz ölçüde kazanımlar elde etmiştir ancak devletlerin mücadeleleri hiç bitmez. Dışarıda açığınızı bekleyenler çoktur, içeride de bu millî ruhun gerisinde kalan aktörler sizi anlamsız işlerle yormak isteyebilirler. Daha birkaç gün önce bu kürsüden mantık sınırlarını zorlayan ilişkilendirmelerle uyuşturucu konusunda bu işin tacirlerine değil, devletimize yüklenmeye çalıştılar, maalesef. Bilmeyenlere söyleyelim: Bu uyuşturucu ticareti bütün dünyada terör örgütlerinin kontrolündedir, gerisinde onlar vardır. PKK’nın kaynağından alıp taşıdığı uyuşturucuyu Avrupa’ya soktuğunu, kullanan kişilere kadar tüm süreci yönettiğini artık dünya biliyor.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Engelle, niye engellemiyorsun?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Almanya’da da uyuşturucu baronları oturuyor mu?

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Terör konusunda savrulanlar şimdi görüyorsunuz ki PKK’nın en büyük gelir kaynağı olan uyuşturucu ticareti konusunda aynı savrulma içerisinde devam ediyorlar.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Engelle, madem ortak değilsin engelle. Niye engellemiyorsunuz? Görevin ne?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Almanya’da da boğaz manzaralı villalarda mı oturuyor uyuşturucu baronları?

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Mali konularda alınan bir kararla mantıklı, mantıksız bağ kurarak PKK’nın gelir kaynağı konusundan medet ummaya çalışanlar, galiba onların aklını karıştıranlar var; dikkat etsinler.

Değerli milletvekilleri, terörle mücadelemizin ana unsurlardan biri PKK’nın en büyük gelir kaynağı olan uyuşturucuyla mücadeledir ve işte, ülkemizde sağladığımız huzur ve güven ortamı bu mücadelede de ne kadar başarılı olduğumuzun en büyük göstergesidir, başka hiçbir şeye gerek yok.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Beraber çektiğiniz fotoğraflar... Bu hangi örgüt ya? Bir söyleyin.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Terörü bitme aşamasına getiren siyasi irade Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ hükümetleridir ve burada 2016’dan sonra da Cumhur İttifakı’dır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Hepinizle fotoğrafları var, gösterildi fotoğraflar. Örgütünü söyleyin, hangi örgüte aitti onlar?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Milletiyle hemhâl olan bu iradenin devamında Emniyet birimlerimizin en yüksek başardığı işleri ortaya koymaları çok önemlidir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Malta’da yakalanan, Mersin’e gelen kokainin adresini...

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Öyle ki eroin ve bonzai rotası değişmiştir, bu çok önemli bir şeydir. 2022 yılının ilk on bir ayında 25.488 narkotik şüphelisi tutuklanmıştır. Asayiş olaylarında da kişilere karşı işlenen suçlar yüzde 95, mal varlığına karşı işlenen suçlar yüzde 63, topluma karşı işlenen suçlar da yüzde 97 aydınlatılmıştır; bunlar önemli rakamlardır.

Bu rakamlardan sonra bir şey daha söyleyeyim: Evet, Allah’a şükür, terörle mücadelemizi belli bir noktaya getirdik. Terörle mücadelede terörü kaynağında kurutmaya başladık ve oradan şunu söylüyorum: Sakın aklınıza gelmesin; sınırlarımızın ötesindeki hiçbir kurgu devletçiğe, maşa devletçiğe yani terör devletçiği oluşumuna asla müsaade etmedik ve etmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siz sınır ötesinde sivilleri öldürüyorsunuz.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – ...bu güzide kurumlarımızın bütçelerinin hayırlı uğurlu olması dileğiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelik.

Sayın Mustafa Yel...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve çok Değerli Bakanlarımız; Jandarma Genel Komutanlığımızın 2023 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. 2023 yılı bütçemizin şimdiden Türkiye’ye hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

2000’li yılların başlarıydı, güzel vatanımızın yine çok güzel köşelerinden bir tanesinde, Şırnak’ımızda Vali Yardımcısı görevinde bulunmaktaydım. Ve o dönemde Cudi Dağı’na baktığım zaman Cudi Dağı’nın, Gabar Dağı’nın karanlık emeller içerisinde bu ülkeye diz çöktürmek isteyen hain terör örgütü mensuplarınca bir şekilde işgal edildiğini ne yazık ki büyük bir üzüntüyle izlemekteydim; Cudi ağlıyordu, Gabar ağlıyordu, Namaz Dağı ağlıyordu, Bestler Dereler ağlıyordu. Ama bu milletin içinden bir adam çıktı, adam gibi adam, Recep Tayyip Erdoğan... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) ... ve “O karanlık emellere bu milleti biz hiçbir şekilde diz çöktürmeyeceğiz ve biz, milletimizin dışında hiçbir güçten, hiçbir iradeden talimat almayacağız.” diyerek bu millete hizmetkâr olarak her alanda olduğu gibi terör alanında da bu milletin makûs talihini yenerek; bu milletin gülerek ve emin adımlarla geleceğine, aydınlık yarınlarına bakmasına Allah’a şükürler olsun ki vesile olduk. Bizler buradan bir kez daha diyoruz ki: Nasıl ki Cudi, Gabar karanlık emellere alet olanlara şu anda -artık bu topraklar-kapalıysa, inşallah 2023 yılı seçimlerinde Mecliste onların gölgelerine de buraları dar edeceğiz. Aziz milletimiz onları karanlık emellerinde boğmaya ve onların ellerine hiçbir fırsat vermeden bu şekilde milletimizin aydınlık yollarına devam etmesine inşallah devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Bundan sonraki yüzyıl adamların değil, kadınların yüzyılı olacak.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sen oradayken niye gitmedin oraya mücadele etmeye?

MUSTAFA YEL (Devamla) – Ve diyoruz ki:

“Tarihin dilinden düşmez bu destan,

Denizler gazidir, dağlar kahraman,

Her taşı yakut olan bu vatan,

Can verme sırrına erenlerindir.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

İşte, can verme sırrına eren Jandarmamızın sayesinde, işte, can verme sırrına eren polisimizin, korucularımızın sayesinde artık günümüzde “Şu anda terör bitti.” diyoruz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Görevliyen kendin niye gitmedin? Gitseydin ya kendin de madem öyle. Kahraman!

MUSTAFA YEL (Devamla) – Ve bir kez de diyoruz ki: Artık bundan sonra gidecek yeriniz yok, ya teslim olacaksınız ya da sonunuz sarı torbalar olacak. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, değerli kardeşlerim, bizler Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, Cumhuriyet İttifakı'yla beraber; adı gibi vakur olan, asil olan Sayın Devlet Bahçeli'yle beraber, Sayın Mustafa Destici'yle beraber bir ve birlik olarak inşallah “Hedef 2023” diyoruz “Hedef 2053, 2071” diyoruz ve emin adımlarla da yolumuza devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Veda bütçeniz, veda bütçeniz.

MUSTAFA YEL (Devamla) – “Bir Soylu, bin soysuza bedeldir.” diyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

İşte, değerli kardeşlerim, bizler azim ve kararlılığımızı içerisinde bu yüce milletin bu duygularıyla asla ve kata dalga geçilemeyeceğini, asla ve kata yalanlarınızla, yanlış adımlarınızla bu millete istikamet çizemeyeceğinizi bir kez daha hatırlatıyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Seyrederken üzüleceğine gidip müdahale etseydin ya kahramanca! Çok kahramansın ya!

MUSTAFA YEL (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum; sağ olun, var olun diyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Tamer Akkal...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TAMER AKKAL (Manisa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımıza bağlı olan Sahil Güvenlik Komutanlığımızın mavi vatandaki rolü ve kapasitesi hakkında kısa bir değerlendirme yapmak üzere söz almış bulunmaktayım. Konuşmaya başlamadan önce yüce Türk milletini ve sizleri sevgi ve saygılarımla selamlıyor, 2023 yılı bütçemizin şimdiden Türkiye'ye hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Küresel düzenin değişim ve dönüşüm sancılarının yaşandığı bu sırada alternatiflere giden yol yine denizlerden ve okyanuslardan geçecektir ve Doğu Akdeniz bu güzergâhın en kritik kavşaklarından bir tanesidir. Bugün Doğu Akdeniz'de verdiğimiz mücadele tek başına bir enerji mücadelesi değildir, Türkiye'nin gelecekteki konumuyla, dolayısıyla varoluşuyla alakalıdır; ülkemizin güvenliğine, kendi kaderini tayin etme hakkına müdahale etmek isteyenlere karşı âdeta bir başkaldırıdır; gelecek nesillerimizin analarının ak sütü gibi helal olan haklarının korunması mücadelesidir; tıpkı Suriye'ye ve Irak'a düzenlediğimiz sınır ötesi operasyonlar gibi; tıpkı PKK ve YPG'ye, FETÖ'ye ve DEAŞ'a karşı yürüttüğümüz mücadele gibi; tıpkı siber alanda devler ligine girmemiz gibi ve tıpkı küresel bütün tehditlere karşı verdiğimiz “ama”sız, “fakat”sız mücadele gibi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti, egemenliğine gelecek bir tehdit sezdüğünde, tıpkı yüz yıl önce olduğu gibi, haddini aşanları serin sulara göndermesini bilen ancak zulme uğramış, zulümden kaçan mağdur insanları ölüme terk etmeyecek kadar onurlu, yaşam haklarını koruyacak kadar vicdanlıdır; jeopolitik ve ideolojik kaygıları hukuki ve insani kaygıların önüne geçen, Avrupa'ya insanlık dersi veren bir ülkedir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün, bütün bu yapılanlara, Sahil Güvenliğimizde ortaya konulan çalışmalara işte bu anlayışla bakmak ve ona göre motive olmak durumundayız. Şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki her şeyden önce güç ve kapasite açısından dünyadaki emsallerine göre küresel ölçekte önde gelen bir Sahil Güvenlik teşkilatına sahibiz; ciddi bir operasyonel kabiliyetimiz ve teknolojimiz var. Bununla birlikte, ekipman, bot ve teknoloji yatırımlarımız da artarak devam ediyor. 2002 yılında yüzde 42'si profesyonel toplam 2.148 personelimiz vardı, şimdi ise yüzde 100'ü profesyonel 8.275 personelimiz var ve bunun da yüzde 70'i mesaisinin tamamını düzensiz göçe ayırmakta. Bununla birlikte, teşkilatımız, sadece göç değil uyuşturucuyla mücadelemizin de en önemli aktörlerinden biridir. Sahil Güvenliğimizin bünyesinde 234 bot bulunmaktadır ve 2023'te de bu sayının 267'a yükseltilmesi hedeflenmektedir; İHA'ları, Mini İHA'ları, sahil güvenlik uçakları gibi araçları ve artan teknik kapasitesiyle birlikte kıyaslarına göre çok daha iyi bir konumdadır.

Değerli milletvekilleri, ayrıca, ben, bugün Sahil Güvenliğimizin insanlığa katkısından yani kurtardığı insanlardan da bahsetmek istiyorum. Bir yanda göç dünya üzerinde büyük bir tahribat yaratırken; dünyanın sözde en güçlü, en zengin devletleri göç karşısında büyük bir panik yaşarken; zaten ölümden, zulümden, açlıktan kaçan insanları yine ölüme, yine zulme ve yine açlığa mahkûm ederlerken; Yunanistan hemen her gün onlarca insanı Ege’de ölüme iterken ve insan hakları konusunda mangalda kül bırakmayan Batı, bu vahşete sessiz kalırken herkesin vicdanını bir köşeye bıraktığı, insanlara ölümden başka bir seçenek sunulmadığı bu zamanda insanlara umut olan, insanların dualarına mazhar olan tek ülke Türkiye ve Sahil Güvenlik teşkilatımızdır. Sahil Güvenlik Komutanlığımız bugüne kadar yardıma ihtiyacı olan, düzensiz göçmenler de dâhil olmak üzere, toplam 167.723 insanı denizlerden sağ olarak kurtarmıştır.

Değerli milletvekilleri, her ne kadar kıymetli muhalefetimiz bu gurur vesikasını yok saysa da çamur atsa da yapılan bütün mücadeleyi küçümsese de insanlığımızdan, vicdanımızdan ve hukuktan bir gram taviz vermeden Allah’ın izniyle buna devam etmenin gayretindeyiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hadi ya! Hukuku hiç görmedik valla.

TAMER AKKAL (Devamla) – Esasında, devlet yönetmeyi, en önemlisi de devletin ve milletin güvenliğini sağlamayı bir bilgisayar oyunu gibi gören anlayışın bunu takdirle karşılaması da zaten abesle iştigal olurdu.

Sözlerime burada son verirken güvenlik politikamızı bugün çok ama çok daha iyi seviyelere getirmek için canla başla çalışan, mücadele eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a, bu ülkenin güvenliği için gecesini gündüzüne katan Sayın Bakanımız Süleyman Soylu’ya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yağcılarda incek var ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yıkama yağlamayı bırak!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ve seni seçen İYİ Partililere, Manisa halkına...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TAMER AKKAL (Devamla) – ...Emniyetimizin, Jandarmamızın, Sahil Güvenliğimizin bütün komuta akademisine ve personeline sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Bu vesileyle, 2023 yılı bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri bir kez daha sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Emine Sare Aydın... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekranlardan bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Göç, yaşadığımızın dönemin çok acı bir gerçeğidir. Dünya genelinde göçmenlerin sayısı 275 milyona, zorla yerinden edilmiş insan sayısı 90 milyona, mültecilerin sayısı 30 milyona ulaştı. Dünyada her 88 insandan 1’i göçe zorlanıyor. Bugün İnsan Hakları Günü, yanı başımızdaki Yunanistan gibi acımasızca göçmenleri ölüme terk edenleri, aşağılayanları, insanlık onurunu ayaklar altına alanları ve buna sessiz kalanları bir kez daha kınıyorum. Daha bu sene Ukrayna-Rusya savaşından kaçan 10 milyondan fazla kişi, başta Avrupa olmak üzere dünyanın birçok yerine zorunlu göç etti. Suriyelilerin de insan olduklarını unutabilen Avrupa, Ukrayna’dan gelenlere kapılarını açtı, nitekim onlar sarı saçlıydı ve mavi gözlüydü. Tarihlerine bir kara leke daha eklenmiş oldu bu şekilde. Çok şükür ki bizler, bu topraklara gelenleri hiçbir zaman dinlerine, ırklarına, meşreplerine bakarak kapımızdan geri çevirmedik; Avrupa’dan kaçan Museviler başta olmak üzere, Kafkasya’dan Balkanlara kadar uzanan coğrafyada herkese güvenli liman olduk; Körfez Savaşı’nda Irak’tan kaçan yüz binlerce Kürt kardeşimize sahip çıktık, tüm dünyanın kör ve sağır kaldığı Suriye dramına insan eli uzattık. Tabii, bu hassasiyetimiz hem içeride hem dışarıda birilerini fazlasıyla rahatsız ediyor, iyilik ve barış çabamız cezalandırılmaya çalışılıyor. Olsun, istenildiği kadar manipüle edilsin, istenildiği kadar yalan haberler yayılsın ve hatta seçmen kazanmak için istenildiği kadar ırkçı söylemler geliştirilsin, devletimiz insani duruşundan asla vazgeçmeyecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – “İnsani” deyince insani olmuyor.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığı sağlıklı bir uyum süreci gerçekleştirebilmek adına çok ciddi bir çaba sarf ediyor. Göçmenlerin devletimize karşı bir sorumluluğu var; bu ülkenin sınırları içinde güvenliği tehdit etmeden, huzuru bozmadan yaşayabileceklerini anlamalı ve kurallara tabi olduklarının farkında olmalılar.

İşte tam da bu noktada İçişleri Bakanlığımıza bağlı Göç İdaresi Başkanlığı, valilikler, Emniyet birimlerimiz iş birliği içerisinde muazzam, hassas bir operasyon yönetiyor. 2016 yılından bu yana 2,7 milyon düzensiz göçmenin ülkemize girişi engellendi. Doğu ve güney sınırlarında alınan tedbirlerle bu sene ülkeye kaçak girişler önceki yıla göre yüzde 86 azaltıldı ve yine alınan tedbirler neticesinde, yakalanan düzensiz göçmen sayısı geçen yıla göre yüzde 86 arttı; 1,3 milyon kaçak göçmen yakalandı. 2016 yılından bu yana sınır dışı edilen kaçak göçmen sayısı 418 bin kişi oldu. “Gönüllü ve güvenli geri dönüş” yaklaşımıyla 529 bin Suriyeli güvenli bölgelere yerleştirildi. Entegre sınır güvenlik sistemleri hayata geçirildi; 1.055 kilometre sınır güvenlik duvarı, 918 kilometre sınır aydınlatması, 284 kilometre termal kamera, 230 adet elektrooptik kule inşa edildi. Göç İdaresi Başkanlığı ile ilgili bakanlıkların koordinasyonu ile birlikte göçe yönelik uyum programları ve projeleri hayata geçirildi, bu sayede yaklaşık 2,5 milyon göçmene eğitim verildi.

Ne yazık ki tüm dünyaya örnek olacak göç politikamızla gurur duymak yerine akıllarınca böylesine hassas bir konuyu kullanarak oy kazanacaklarını düşünenlerin farkındayız. Ancak tüm dünyanın gerçeği hâline dönüşmüş ve gelecek yüzyılda da devletlerin mücadele etmesi gereken konuların başında olan zorunlu göç meselesi ne bu ırkçı söylemlerle ne de nefret diliyle ortadan kalkmayacaktır. Göçü akıllı ve sağduyulu yöneten devletler, göçü bir zenginliğe dönüştürerek kazanacak; nefret ve ırkçı söylemlerle yönetenler de toplumlarını kaos ve çatışmaya doğru sürükleyip kaybedecekler.

Son olarak, biz, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'nun göstermiş olduğu muazzam çabayla, Bakanlığımız ve Göç İdaresi Başkanlığımızla ülkemizin iç ve sınır güvenliğinden ödün vermeden, akıllı, sağduyulu, koordineli bir göç yönetişimi yürütüyor, tüm dünyanın yüz akı olmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kalbinde kendinden başkasının acılarını da hissedene herkese selam olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaadeniz varsa bir dakika daha söz istiyorum; bu son konuyla ilgili bir cümlem olacak.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Parti mensubiyetimiz, fikir ayrılıklarımız fark etmeksizin hepimizi derinden sarsan güncel mevzu üzerinden, çocukları istismara maruz bırakanlar kim olursa olsun, insanlığımıza gölge düşüren, insanlığın en büyük utancı olan çocuk istismarını şiddetle kınıyorum, lanetliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2015'te Türk Ceza Kanunu'nda yapılan değişiklikle, çocuğa yönelik cinsel istismar “nitelikli cinsel istismar suçu” olarak sayıldı; ebeveyn ve diğer kişilerin sorumluluklarıyla ilgili düzenleme de kanuna eklendi. Bu devrimsel düzenleme iktidarımız zamanında yapıldı. Bu konu siyasetüstü bir konudur, hiçbir siyasi parti sırası hedef gösterilerek bu konu tartışılmaz. Çocuklarımıza uzanan kirli elleri hep birlikte mücadele edersek kırabiliriz.

Sayın vekillerim, devletimiz çocuklarımız söz konusu olduğunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, süreniz tamamlandı.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – On saniye...

BAŞKAN – Veremiyorum, kimseye ek süre vermedim zaten.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) - Peki.

Devletimiz, çocuklarımız ve kadınlarımız söz konusu olduğunda hem avukat olmayı hem de hâkim olmayı çok iyi bilmektedir; bunu da unutmayalım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Serap Yaşar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERAP YAŞAR (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Göç İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, bazı konular vardır ki siyasetüstüdür, her ne kadar uygulayıcısı siyasi irade olsa da siyasi tartışmalara konu edilemeyecek kadar önemlidir. İşte, bugün tüm dünyanın karşısında nasıl davranacağını kara kara düşündüğü, nasıl çözeceğini bilemediği, küresel bir mesele hâlini almış olan göç olgusu ve göçmenler mevzusu da böylesi bir meseledir.

Bakın, Türkiye, kaynağı kendi olmayan bir meseleyi coğrafi konumu nedeniyle en ağır hâliyle kucagında bulmuştur. 2 seçeneğimiz vardı; ya, tüm tarihî sorumluluğumuzu, medeniyetimizin bize bıraktığı mirası, kardeşlik hukukunu, vicdanımızı ve inancımızı reddedip -Yunanistan örneğindeki gibi- insanları ölüme itecektik ya da hayatta kalmak için bize sığınan mazlumlara kucak açacaktık. Tercihimiz tabii ki vicdandan, insanlıktan yana oldu. Bazı siyasi heveskârların bu alandan kendilerine siyasi rant devşirmeye çalışmasını da ibretle izliyoruz. Doğru, göç konusu bütün dünyada istismara açık bir konudur ve yabancı düşmanlığı körüklenerek, faşist duygular uyandırılarak birileri kendilerine alan açabilirler. Oysa Türkiye, tam on bir yıldır yükün tüm ağırlığına rağmen göçü büyük bir başarıyla yönetmektedir ve bu alandaki başarımız yalanlarla, iftiralarla perdelenemeyecek kadar da sabittir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin göçü yoğun yaşadığımız 2011 yılından beri tutarlı bir göç politikası vardır. Göç Strateji Belgesi, Düzensiz Göçle Mücadele Strateji Belgesi, Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planları çerçevesinde en başından beri süreci hiçbir aksaklığa meydan vermeyecek şekilde yönettik. Göç yönetim politikamızı iki başlıkla özetleyebilirim: Düzenli göçü yönetme, kaçak göçü ise önleme. "Düzenli göç" başlığında özellikle uyum stratejilerine ağırlık verdik. Türkçe öğretiminden sosyal davranış eğitimlerine kadar ciddi bir uyum programı izledik. İşin önemli bir ayağı da düzensiz veya kaçak göçle mücadeledir. Aynı özeni, aynı hassasiyeti ve aynı tavizsizliği düzensiz göçle mücadelede de ortaya koymaktayız. Sınır güvenliğini en üst noktaya çıkaran elektrooptik kule sistemimizle, zırhlı gözetleme araçlarımızla, termal kameralarla, asansörlü kulelerimizle, sismik algılayıcı sistemlerle, sınır güvenlik duvarlarımızla, aynı zamanda göçe kaynak ülkelerle yapılan temaslarla, içeride etkili takip mekanizmaları ve sınır dışı kapasitemizi artırma gibi çalışmalarla ciddi bir caydırıcılık ortaya konulmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunu da ifade etmek isterim ki dünyanın gidişatına baktığımızda kısa vadede göç hareketinin azalacağını söylemek iyimser bir tahmin olacaktır; yeni savaşlar, gıda krizleri, iklim krizleri, terör ve istikrarsızlıklar arttıkça yeni göç dalgalarına karşı da hazırlıklı olmak durumundayız. Keza Türkiye'nin, İçişleri Bakanlığımızın ve Göç İdaresi Başkanlığımızın politikaları da hep bu anlayışa yönelik belirlenmektedir. Bunu da yaparken vicdanımızdan ve hukuktan sapmamaya gayret ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yanda dünyanın imrenerek ve takdir ederek baktığı bir göç yönetimi var, diğer yanda ise göçmen karşıtlığıyla kılı kırk yararak sağlanan huzur ortamını dinamitlemeye çalışanlar, içlerindeki faşisti "vatanseverlik" diye pazarlama hevesindekiler, evcilik oynar gibi göçmen geri göndermecilik oynayanlar, bir gün seçmen sayısından, bir gün göçmen sayısından her güne yeni bir yalanla gündeme gelmeye çalışanlar var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İfade ettiğim gibi, göç her zamanda ve her coğrafyada sorunları beraberinde taşır. Göç olgusu, dünyanın neresinde olursa olsun, faşizan söylem üretmeye ve o politikaya taraftar bulmaya uygun bir konudur. Ne yazık ki göçü yönetmenin her türlü zorluğuyla mücadele ederken bir yandan da ne insani ne vicdani ne hukuki hiçbir geçerliliği olmayan faşist söylemlerle, yalan ve iftiralar üzerine kurulan algılarla mücadele ediyoruz ama kim hangi amaçla burada yürüttüğümüz mücadeleyi baltalamak isterse istesin, biz ne vicdani duruşumuzdan taviz verimiz ne de tarihî sorumluluğumuzu yok sayarız; sırf birilerine dalkavukluk yapmak için uluslararası hukukun bağlayıcılığı yokmuş gibi davranmayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERAP YAŞAR (Devamla) – Nasıl bugüne kadar bu süreç onurlu ve güvenli bir şekilde yönetildiyse bundan sonrası için de döngüsel göç yönetimine geçmek için onurlu, güvenli, gönüllü

geri dönüş mekanizmalarının geliştirilmesi ve bu alanda dönüş yapan kişi sayısını artırmak için de çalışmaya devam edeceğiz.

Ben bu vesileyle, göç gibi, terör gibi küresel sorunlar başta olmak üzere tüm sorumluluk alanlarında büyük bir başarı ortaya koyan Sayın Bakanımız Süleyman Soylu ve Göç İdaresi Başkanlığına teşekkürlerimi iletiyorum. Türkiye'yi vicdanın, merhametin adresi, mazlumların sığındığı güvenli liman yaptığı için Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a minnetlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyor, İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin vatana, millete hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sermin Balık...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERMİN BALIK (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizin siz kıymetli milletvekillerini ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aslına bakarsanız, bugün, rakamlardan oluşan, Türkiye'deki ve dünyadaki afetlerden sonra AFAD'ın, İçişleri Bakanlığının yaptığı aynı ve nakdî çalışmalardan, rakamlardan oluşan bir konuşma hazırlamıştım ancak bütün gün yapılan hararetili konuşmalardan, yüksek sesli konuşmalardan sonra daha vicdani ve daha insani bir konuşma yapmam gerektiğini düşünüyorum.

Hepinizin bildiği gibi, afet riski çok yüksek coğrafyalardan birinde yaşıyoruz. Ne yazık ki bu afetlerden biri de 24 Ocakta 41 vatandaşımızı kaybettiğimiz Elâzığ depremiydi. Ben, millî ve manevî değerlerine bağlı, devletçi, milliyetçi ve muhafazakar bir şehrin Milletvekiliyim. Bizde çocukluğumuzdan itibaren 2 şey öğretilir: Biri, vatan anadır; toprağında büyüyüp filizlendiğin, kökleriyle bağlı olduğun, korumak ve gözetmek zorunda olduğun topraktır vatan ana. Devlet de babadır; bütün evlatlarına eşit oranda kol kanat geren, bütün evlatlarını koruyan, gözetken, hepsini eşit oranda seven ve evlatlarının da sırtını hiç korkmadan dağ gibi dayayacağıdır devlet baba. Biz, devletin babalığını tam anlamıyla 24 Ocak Elâzığ depreminden sonra gördük. Sayın Cumhurbaşkanımızdan bakanlarımıza, bakanlarımızdan ilgili kurumlara, tamamı Elâzığ'dalardı.

Nereden nereye demeden edemeyeceğim. Hepinizin hatırladığı 1999 Marmara depreminde afetzedelerin, vatandaşın devletini uyandıramadığı, sıcak yatağından çıkaramadığı...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortağın, ortağın, kendi ortağın! MHP'ye laf söylüyorsun, ortağın!

SERMİN BALIK (Devamla) - ...devletin afetzedelerini enkazın altında bıraktığı; bırakın yardım etmeyi, yurt dışından ve yurt içinden toplanan yardımlarla ancak memurunun birikmiş maaşını ödeyen "Nerede bu devlet!" denen günlerden, devlet babanın olduğu günlere geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – MHP'ye mi söylüyorsun?

SERMİN BALIK (Devamla) - Yaşanan her afette olduğu gibi, şu arka sıralarda gördüğünüz insanların tamamı büyük bir fedakârlıkla Elâzığ'dalardı. Öncelikle, şeprem anından itibaren sayın bakanlarımız ve Cumhurbaşkanımız Elâzığ'dalardı. Dudaklarda dualar; enkazlardan vatandaşlarımızı çıkarabilmek, bir tek nefes, bir tek ses alabilmek için, canhıraş -deyim yerindeyse- dişleriyle tırnaklarıyla, dondurucu soğuğa rağmen insanüstü bir güçle çalıştılar.

Aslına bakarsanız, hepimiz afetzedeydik çünkü topraktan çıkardığımız her can, defnettığımız her can ya akrabamız ya komşumuz ya bir yakınımızdı. Ailelerimizden haber alamıyorduk, hakikaten çok acı bir tabloydu. Ve AFAD personeli bizim depremde yeşeren ümidimiz ve kahramanımız oldu. Sonrasında, her cenazemize Bakanlarımız katılmaya çalıştı. Cenazelerimizden sonra, ailesinde kaybı olanlar, bilabedel, tamamı devlet tarafından karşılanan güvenli evlerine yerleştirildiler. Arkasından aynı ve nakdî yardımlar, muazzam bir çalışmada, çok çabuk kurulan konteyner kentler ve daha sonrasında şehrimin inşa ve ihya süreci başladı.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Daha teslim etmediğiniz evler var.

SERMİN BALIK (Devamla) - AFAD ve kentsel dönüşüm aracılığıyla TOKİ'nin yaptığı, benim şehrimde, 25 bine yakın konut... 25 bin konuttan bahsediyoruz, çok az bir rakam değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Benim şehrimin yapı stokunun üçte 1'ini oluşturuyordu bu 25 bin konut.

Biz yalnızca konut yapmıyoruz; bakın, yeni bir şehir, yeni mahalleler, bu yeni mahallelerle birlikte okullar, camiler, spor tesisleri, parklar, sosyal tesisler, sağlık ocakları, 112'ler, eczaneler, fırınlar, marketler, otobüs ve minibüs seferleri, banka ATM'leri yani yoktan yeni bir şehir oluşturuyoruz. Bu kadar çok şey yapılırken “Hiç sorun yok.” demek mümkün mü? Elbette ki değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SERMİN BALIK (Devamla) – Ufak tefek sorunlarımızı da çözdükten sonra, emin olun ki bu sorunlar çözüldüğünde belki daha mutlu değil ama çok daha güvenli, çok daha iyi bir şehirde vatandaşlarımız yaşayacaklar.

Bırakın Türkiye'yi dünyanın neresinde bir afet olursa olsun -ki ekiplerimiz hâlâ Pakistan'dalar-AFAD çadırını, AFAD konteynerini, mavi turuncu kıyafetleriyle AFAD'ın umut olan personelini ve terör yandaşlarının korkusu, muhalefetin hiç sevmeyeceği, gözüne, gönlüne batan çizmeleriyle ve yağmurluğuyla Sayın Süleyman Soylu Bakanımı ekibinin başında fedakârca çalışarak görebilirsiniz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Ben bütçemizin hayırlı olması temennisiyle afetlerde çok duyduğumuz bir cümleyle konuşmamı sonlandırmak istiyorum: Allah devletimize zeval vermesin.

Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, AK PARTİ Grubu adına konuşan Sayın Mustafa Esgin “AKP'ye muhalefeti Türkiye'ye muhalefet sayıyorlar.” dedi ve hastanelere karşı olduğumuzu, olduğunu söyledi. Cumhuriyet Halk Partisine söylediye satışmadan söz istiyorum, biz hastanelere karşı değiliz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Karşı olanlara söyledi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İlaveten, Sayın Fatma Betül Sayan Kaya da “işportadan transfer danışman” ifadesini bize karşı söylediye satışmadan söz istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

BAŞKAN – Size söylememiştir herhâlde.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ona sorun efendim ama bunu netleştirmemiz lazım.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Üstüne almış!

BAŞKAN – Ben size peşinen kürsüden satışmadan söz vereyim, bu aralar başka danışman yok öyle.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakikadır.

V.- SATIŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Esgin ile İstanbul Milletvekili Fatma Betül Sayan Kaya'nın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptıkları konuşmaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışmaları nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Yani şu algıyı, ithamı doğru bulmuyoruz, burada daha önce de söyledim: Biz devletin bütçesinin, kör kuruşunu takip etmek, doğru yere harcadığını denetlemekle -biz değil siz de görevlisiniz- görevliyiz.

Biz şehir hastaneleri niye yapılıyor demedik, Sayın Genel Başkanımız da demedi. Bazılarına da gittim, gayet de güzel olmuş, gayet güzel. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Allah Allah(!)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ama bak, güzel deyince de bir hopluyorsunuz.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tebrik ederiz. Tebrik ediyoruz, doğruyu gördünüz sonunda.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ama bir şey var: Biz muhalefet partisi olarak 100 kere soru sorduk, dedik ki: Bu hastanelerin bize maliyeti nedir? Ya, alamadık, cevabını alamadık. Ve diyoruz ki: Hem inşaatında hem işletmesinde fahiş fiyatlar var ve hem de garantilerde abartılı rakamlar var.

İşporta işine gelince... Ben şunu anlamıyorum: Jeremy Rifkin niye sizi ilgilendiriyor? Niye sizin böyle âdeta kimyanızı bozdu, merak ediyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz çok mutluyuz, çok mutluyuz onu getirdiğiniz için.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – CHP'ye layık bir danışman.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bir şeyi bilin canım. Bakın, bir; çok kutlu bir söz: “İlim Çin’de de olsa bulun.” İki...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Yo, yo; teknoloji, teknoloji.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen laf atmayalım.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İki: Rahmetli Menderes de yabancı danışman aldı Başbakanlığı döneminde, çalıştı.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, teknoloji, teknoloji.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ama arkadaşlar, rahmetli Menderes bir şeyi yapmadı. Neyi yapmadı biliyor musunuz? Oğlu ticaretle iştiğal etmek istedi “Sen Başbakan oğlusun, ticaret yapamazsın.” dedi.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Şimdi çok kıymetli oldu Adnan Menderes, şimdi mi anladınız kıymetini?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Asarken neredeydiniz? Asarken neredeydi bu zihniyetiniz? Asarken neredeydi bu zihniyetiniz, adaletiniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun, sizin talebiniz nedir?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Menderes’i asan...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kim?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sizi getirenler! Sizi getirenler astı Menderes’i!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İade ediyoruz. Bu kadar aşığılıksın işte! Bu kadar zavallısın!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan! Biraz tarih okuyun, tarih okuyalım biraz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – İyi ki danışmanları aldınız, teknoloji öğrendik(!)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Ey, milletim duy, sizi suçladı CHP!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – AK PARTİ vekillerinden 2 vekil sataşmada bulundu, onun için söz istiyorum.

BAŞKAN – Ne dediler?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Hain” dediler.

BAŞKAN – Buyurun, kürsüden iki dakika.

Sayın Bülbül, sizin de mi olacak söz talebiniz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır Başkanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Niye olsun Sayın Başkan, iktidar ortağı onlar.

BAŞKAN – Sisteme girmiş görünüyorsunuz da o yüzden sordum.

Sayın Oluç, buyurun.

11.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde bazı milletvekillerinin yaptıkları konuşmaları sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, konuşma yapan vekillerin bazıları -ve vekil olmayanlardan da- “hain” lafını kullanarak bize dönük hitap ettiler. Şimdi, biliyorsunuz, ben bu lafları kullanarak konuşma yapmayı seven bir insan değilim ama siz bu kadar meraklıysanız “hain” lafının karşılığını bugün için bulmakta, o zaman aynaya bakacaksınız, kendinizi göreceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, sevmediğim bir şey ama bunu söylemek zorunda bırakıyorsunuz.

Hain kimdir, biliyor musunuz? Bu ülkenin kaynaklarını ve zenginliklerini yandaşa peşkeş çekenlerdir, yolsuzluk yapanlardır, talan yapanlardır, kara para tüccarları ve uyuşturucu tüccarlarıyla birlikte fotoğraf çektirenlerdir. Hain, bunlardır esas itibarıyla. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – PKK'ya uyuşturucunun parasını getiren kimdi? Çocukları dağa götüren kimdi? Hain onlardır!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bakın, şimdi, birincisi bu.

İkincisi: Belediyelerle ilgili burada konuşup duruyorsunuz.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bir tane de onlara laf söyle, bir tane de PKK'ya laf söyle!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Biz burada defalarca araştırma önergesi verdik, zerre kadar siyasi cesaretiniz varsa, zerre kadar; gelin belediyelerle ilgili bu araştırma önergelerini tartışalım, araştırma komisyonu kuralım; hangi belediyelerde ne yapılmış, bunları açığa çıkartalım.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bir tane de çantayla uyuşturucu parasını oraya taşıyanlara laf söyle! Hadi!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Çünkü neden? Bakın, 48 HDP belediyesine kayyum atandı, şu ana kadar 104 kişi. Niye 48 belediyeye 104 kayyum atandı biliyor musunuz?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çukur eylemleri nasıl oluştu? O belediyelerin paralarıyla hazırlandı hepsi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Çünkü bazılarında 3, bazılarında 4 kere kayyum atandı çünkü sizin o atadığınız kayyumlar hırsızlık yaptı, yolsuzluk yaptı, talan yaptı! (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Milletın altına bombayı koyan kimdi?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sizin kayyumlarınız hırsızdır, onun için değiştirmek zorunda kaldınız, merkeze çektiniz.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) - Aynaya bak, aynaya! Aynaya bak!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sadece Mardin'de 36 ihalede Mardin Valisi ve kayyumu hakkında soruşturma açıldı; utanın yahu, utanın, utanın! (HDP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Siz utanın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Öyle bir özellikleri kalmamış Başkan, utanamıyorlar, utanamıyorlar; utanma duygularını yitirmişler!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Aynaya bak, aynaya! Aynaya bak, orada ne olduğunu göreceksin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, ne konuşuyorsun ya, ne konuşuyorsun?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tunç, söz talebiniz var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır ne konuşuyorsun o kadar, neye itiraz ediyorsun?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) - Deminden beri arkandaki bağıyor, dört beş kişi devamlı bağıyordu, niye hiç sesin çıkmıyordu?

BAŞKAN – Nedir Sayın Tunç, sataşmadan mı?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, konuşmaların değerlendirilmesi...

BAŞKAN – O daha sonra, şimdi sataşmadan söz veriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, sen “nonstop” bağıyorsun ama “nonstop” yani.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bağırırım, bana “hain” diyemez!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz de bize “hain” diyemezsiniz!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz demedik, aynaya bakın.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Katircioğlu, bize diyene 10 mislini deriz, 10 mislini!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Hüseyin Bey, siz hiç konuşmayın.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bize diyene 10 mislini deriz hem de alını da karışlarız. Yani yakışmıyor, biz de söyleyebiliriz.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Hüseyin Bey, siz hiç konuşmayın, size yakışmıyor, siz öyle değilsiniz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama yapacak gibisiniz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biraz önce söz alan hatip kayyumlarla ilgili “Talan yapıldı, hırsızlık yapıldı.” dedi ve bir çok iftira ve hakikaten yalanlarda bulundu.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, Mardin’de aktif soruşturma yürüyor ya!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sus be, dinle be! O çirkin sesini her seferinde duymak zorunda mıyız?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mustafa Yaman’ı niye çektin kayyumluktan? Yolsuzluk yaptığı için ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şimdi, Sayın Başkan, üzülüğüm şu: “48 belediyeeye şu kadar kayyum atandı.” demek bu devletle ilgili hiçbir işleyişi bilmeyen bir cehaletin ürünüdür.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR(Ağrı) – Cahil sensin, cahil!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz kayyum belediyelere valilerimizi veya kaymakamlarımızı veriyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kuyumcudaki resimleri burada, kuyumcudaki resimleri! Resimlere bak, öyle konuş.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Valilerimiz ve kaymakamlarımız -doğu ve güneydoğudaki arkadaşlarımız bilirler, Türkiye’dekiler de bilirler- tayin dönemi geldikleri zaman doğu ve güneydoğuda görev süreleri iki ve üç yıldır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kaç milyonluk hediye aldı Mustafa Yaman sana? Ne kadarlık hediye aldı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Üç yılı bitince çok doğal olarak batıya veya başka bir vilayete giderler. Şimdi, burada bunun üzerinden doğu ve güneydoğu’da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sadece Mardin’de yolsuzluktan ve talandan operasyon yaptınız ya! Mardin’de operasyon yaptınız.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bitiriyorum.

Doğu ve güneydoğuyu yaşanabilir bir hâle getiren, doğu ve güneydoğuya milletin verdiği vergilerle belediyelerin -neredeyse- milletimize nasıl hizmet edeceğini gösterenler burada büyük bir ithamla karşı karşıyadırlar. Hırsızlığı yapan da millete eşkıyalığı yapan da HDP'dir, HDP'dir, HDP'dir! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Neden değiştirdiniz kayyumlarınızı? Gümüşleri iade ettin mi, gümüşleri?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekilleri, Sayın Bakan; rica ediyorum, yeniden bir sataşmaya söz açarak konuşmalarımızı yapmayalım lütfen.

Sayın Oluç, buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; tabii, söyleyecek lafınız yok. Çünkü neden? Kürt halkının iradesini gasbettiniz; siyasi hırsızınız siz, siyasi hırsız; sizsiniz! (HDP sıralarından alkışlar) Bakın, halkın iradesini gasbettiniz, seçim ve sandık hukukunu yerle bir ettiniz, seçim adaletini yerle bir ettiniz ve bunların hepsini orada talan, hırsızlık ve yolsuzluk yapabilmek için yaptınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bunların hepsini görüyoruz ve biliyoruz; sadece biz değil, Kürt halkı görüyor, biliyor.

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Kürt halkını istismar etmeyin, yeter ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ve, göreceksiniz, Kürt halkına yönelik bu düşmanlığınıza devam edin, devam edin ki her gün iktidarı kaybetmenin yakınına biraz daha gidin, biraz daha gidin, biraz daha gidin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Her hakaretiniz kaydediliyor halk tarafından.

Bize “eşkıya” diyene bakın, mafya iltisaklı ve irtibatlı bir Bakan bize “eşkıya” diyor!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ayıp ya, ayıp! Ayıp!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ne ayıbı? Ayıp değil, ayıp değil. O çektiği fotoğraflar var ya uyuşturucu tüccarlarıyla, kara para aklayıcılarıyla, o çektiği fotoğraflar esas itibarıyla bize “eşkıya” diyenin aynaya bakması gerektiğini gösterir. Anlaşıldı mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bunu bilin ve duyun; asla bunu söylemekten vazgeçmeyeceğiz.

Siz ne zannediyorsunuz ya? Her seferinde bize hakaret edeceksiniz, her seferinde bizim seçmenlerimize hakaret edeceksiniz ve biz bunları yiyeceğiz; öyle mi? Asla!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Seçmeninize değil size söylüyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bütün hakaretlerinizi size ve Bakana aynen, misliyle iade ediyoruz, misliyle iade ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Kürt düşmanları!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tunç...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Grubumuza ithafen “Kürt düşmanısınız.” dedi, sataşmadan...

BAŞKAN – Buyurun kürsüden, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

13.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kayyumlarınızın çaldıklarını açıklayın siz ya! Vekiliniz de yanında, bakın vekiliniz de yanında ya! Hediyeler size geldi, paralar size geldi ya! Talan ettiniz bu ülkeyi!

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sus, dinle!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Keşke siz de dinleseniz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Tabii, sabahdan beri burada ve biraz önce sayın hatip yine, grubumuza dönerek “Kürt düşmanısınız.” diye ifadeler kullandı.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Gaspçınız ya, bu ülkenin değerlerini gasbettiniz!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – En büyük Kürt düşmanı PKK’dır, en büyük Kürt düşmanı PYD’dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sızsınız!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – En büyük Kürt düşmanı YPG’dir ve onun türevleridir ve en büyük Kürt düşmanı terörü destekleyenlerdir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürt düşmanı burada, tespih alanlar, tespih!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – En büyük düşmanı onlardır. Kırk yıldan bu yana milletimizin, Kürt vatandaşlarımızın başına musallat olan terör örgütleridir.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – AKP’dir, AKP’nin vekilleridir, AKP’nin valileridir!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hesap sorabilseydiniz, hesap sorsaydınız!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Keşke bu kürsüden şunu söyleyebilseydik, keşke. Çok mu zor? Çok mu zor? “Lanet olsun PKK’ya!” niye diyemiyorsunuz? Çok mu zor? “Lanet olsun teröre!” niye diyemiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bunu açıkla! Bak burada işte!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – “Lanet olsun YPG’ye!” niye diyemiyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Buna bir şey de, buna!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Deseniz problem gidecek yani siz burada terörle mücadele eden güvenlik güçlerimizden sorumlu olan İçişleri Bakanımıza sürekli hakaret edeceksiniz ama terör örgütüne tek bir laf söyleyemeyeceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Ondan sonra da tabii ki o zaman, terörle iltisaklı olmaktan kurtulamazsınız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – YPG’ye laf atarak Soylu’yu temize çekemezsiniz!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Böyle bağırarak çağırmakla olmaz. (HDP sıralarından “Bak, bak, bunlara bak!” sesleri, gürültüler)

Bakın, bugün İnsan Hakları Günü değil mi? İnsan haklarının en büyük düşmanı terördür, yaşam hakkının en büyük düşmanı terördür. Niye terörü kınayamıyorsunuz? İşte... (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz doldu Sayın Tunç, teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, yeni bir sataşmaya yol açacak bir konuşma yapmadı. Ne söyledi? (HDP sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bizi göstererek...

BAŞKAN – Arkadaşlar, duyamıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben söyleyeyim, ben söyleyeyim.

Sayın Başkan, Sayın Tunç bizi göstererek...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, göstermiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...önce örgüt isimleri saydı, sonra dedi ki “teröre destek verenler...”

BAŞKAN – Sizi göstererek yapmadı yani sadece “Siz, terör örgütü PKK’ya ‘terör örgütü’ diyemiyorsunuz.” dedi yani bu sataşma değil ki. (HDP sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben izledim “destek verenlerdir” diyerek bizi gösterdi. (AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Diyecek misiniz, “terör örgütü” diyecek misiniz?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Size göre mi belirleyeceğiz her şeyi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Destek verenler...”

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – PKK’ya “terör örgütü” diyecek misiniz?

BAŞKAN – Bakın “PKK’ya ‘terör örgütü’ diyemiyorsunuz.” bir sataşma değil, kusura bakmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Onu demiyorum Başkan.

BAŞKAN – E, başka ne dedi?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terör örgütü PKK’ya “terör örgütü” diyecek misiniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Daha ne desin Sayın Başkan, her türlü söyledi, siz dinlediniz.

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – PKK’ya “terör örgütü” diyecek misiniz, demeyecek misiniz ya? Onu sordu.

BAŞKAN – Duyamıyorum Sayın Oluç.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bağırmasalar...

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, siz kendiniz dinlediniz, her türlü şeyi söyledi, daha ne desin? Bütün konuşma bize yönelik sataşmaydı; bize yönelik sataşma, bizi göstererek konuşuyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, PKK’ya “terör örgütü” diyecek misiniz?

BAŞKAN – Bütün söylediklerini terör örgütlerine söyledi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, siz onu öne çıkartıyorsunuz.

BAŞKAN – Size tek söylediği “PKK’ya ‘terör örgütü’ diyemiyorsunuz, bir sefer deyin.” dedi size. (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, Sayın Başkan, siz, onu öne çıkartıyorsunuz. Öyle değil, bütün konuşma sataşma.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya Başkan siz niye taraf tutuyorsunuz?

BAŞKAN – Tutanağı isteyeceğim, beraber bakacağız sizinle; tutanağı isteyeceğim, birlikte bakacağız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bize bakarak...

BAŞKAN – Tutanağı istiyorum arkadaşlar.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

- 1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

- 1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahıslar adına ilk söz lehinde olmak üzere Sayın Ziver Özdemir’in.

Sayın Özdemir, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “En büyük Kürt düşmanı sizsiniz.” dedi.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin beşinci turunda şahsım adına lehte söz almış bulunuyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyelerini ve ekranları başında bizi takip eden milletimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Partimize 21’inci bütçeyi yapma yetkisini veren aziz milletimize teşekkür ediyorum. Bütçenin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu bütçeleri yaparken Türkiye’nin her bölgesinin, her vatandaşımızın bu ülkenin kaynaklarından eşit şekilde faydalanılmasını sağlamak öncelikli gayemiz olmuştur. Bu milletin kaynaklarını milletimizin hizmetine planlı, programlı bir şekilde sunarak altyapısına, yoluna, eğitimine, adaletine, emniyetine, hastanesine, ülkenin gelişmesine ve sanayileşmesine harcarken aynı zamanda ülkemizi uluslararası arenada hak ettiği, layık olduğu yere getirmek için hep birlikte gayret sarf ediyoruz. Pandemi nedeniyle lojistik zincirinde meydana gelen aksamalar ve yanı başımızda cereyan eden savaşların etkisine rağmen Türkiye’nin büyümeye devam etmesinde bu Mecliste yapılan gerçekçi bütçelerin büyük payı vardır. AK PARTİ’nin yaptığı bütçelerde toplumdun bütün kesimleri göz önünde bulundurulmaktadır. İşçisi, memuru, emeklisi, öğrencisi, genci, yaşlısı, herkesin hakkını güvence altına alan bütçeler yapılmaktadır.

AK PARTİ milletin olanı millete vermek için bütçeler yaparken başkaları ekonomiye başka yerlerden komiser atamakla ve aramakla meşgul oluyorlar. Onlar “Aday sen mi olacaksın, ben mi olacağım?” diye toplanıp dağılmaya devam ederken AK PARTİ ciddi ve kararlı adımlar atıyor...

AHMET KAYA (Trabzon) – Memleketi batırmaya devam ediyor.

ZİVER ÖZDEMİR (Devamla) – ...bunun sonucunda Türkiye globalleşen dünyada bölgesel ve küresel bir güç olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. AK PARTİ'nin hem iç politika hem de dış politikada sahip olduğu vizyon sayesinde Türkiye'nin uluslararası camiada saygınlığı artmış, küresel ve bölgesel konuların çözümünde Türkiye ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan aranan isim olmuştur. Ukrayna-Rusya savaşında esir değişimi, sivillerin tahliyesi, tahıl koridorunun açılması ve savaşın sona erdirilmesi için taraflarla görüşmeler yapılması Türkiye'nin dış politikada geldiği noktayı ortaya koymaktadır.

Muhalefet yirmi yılda Türkiye'de her alanda yapılan hizmetleri görmezlikten gelip yok saysa da milletimiz bu yatırımları ve hizmetleri görüyor, takdir ediyor ve destekliyor; desteğini de seçimlerde sandıklarda gösteriyor. Eminim ki 2023'te de gene halkımız iradesini sandıkta gösterecektir. “AK PARTİ dünyanın en iyi işini yapsa da alkışlayacak hâlimiz yok.” diyorlar, Türkiye'yi yönetmeye de talip olamazlar. Millete hizmet etme gayeleri olsaydı bu ülkede taş üstüne taş koyan kim olursa olsun hakkını teslim ederlerdi. “Yönetim sistemini değiştireceğiz, seçilecek Cumhurbaşkanı biz yönlendireceğiz.” diyerek pazarlık hâlinde olanlar varsın pazarlıklarına devam etsinler, AK PARTİ mega projelere yenilerini eklemenin hesaplarını yapmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Şehir hastanelerine yenilerini ekleyeceğiz, yeni otoyollar, köprüler yapacağız, derslik sayısını artıracacağız, yeni spor tesisleri, gençlik merkezleri, kütüphaneler, kamu yatırımları yapacağız.” demiyorlar; “Devam eden yatırımları durduracağız.” diyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm dünyayı etkileyen pandemi döneminde Türkiye'nin yeni şehir hastanelerine, güçlü sağlık altyapısına, donanımlı ve fedakâr sağlık çalışanlarına sahip olması salgının etkilerini azaltmıştır. Türkiye'de sağlık yatırımlarıyla vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine ulaşması kolaylaşmış, modern hastaneler ve son teknoloji teçhizatlarıyla vatandaşımıza hizmet verilmesi sağlanmıştır. Şehir hastanelerine laf edenler, 90'lı yıllardaki hastane kuyruklarını, milletimizin tedavi olabilmek için gece yarısında kuyruğa girdiği günleri yani eski Türkiye'yi bu millete reva gördüler ama milletimiz müsterih olsun, o günler geride kaldı. AK PARTİ iktidarlarında milletimizin hayat kalitesini artırdık, sağlık alanında da ülkemize elhamdülillah çağ atlattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZİVER ÖZDEMİR (Devamla) – Seçim bölgem olan Batman'da, AK PARTİ'yle birlikte her alanda önemli yatırımlar hayata geçirilmiş, hemşehrilerimizin hizmetine sunulmuştur. Batman'ımızın gündeminde olan 500 yataklı hastane inşaatının da -biraz önce Sayın Bakanımızla da görüştük- 19 Ocak 2023 tarihinde ihalesi inşallah yapılacak. Batman'ımıza da hayırlı olsun dileklerimi iletiyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – İnşallah, inşallah, yıllardır bekliyoruz; her seçimde vaat.

ZİVER ÖZDEMİR (Devamla) – Sayın Bakanım, bu arada bölgemizde güvenlik korucularıyla ilgili de bir hususu dile getirmek istiyorum. Bölgemizde hizmet eden güvenlik korucularının özlük haklarında ciddi iyileştirmeler yapıldı. Güvenlik korucularının diğer kolluk kuvvetlerine verilen özlük haklarının kendilerine de verilmesi talepleri var, bu konuyu da arz etmek istiyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Siz değerli milletvekillerimizi ve bizi izleyen milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, yürütme adına yapılacak konuşmalara geçiyoruz.

İlk söz, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık'ın.

Sayın Yanık, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım, Gazi Meclisimizin Kıymetli Başkanı ve değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesi ile 2021 yılı kesin hesabı müzakereleri için huzurlarınızdayım. Bu vesileyle, çatısı altında bulunduğumuz yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü; bugünü de bu vesileyle tekrar kutluyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak 84 milyon vatandaşımıza hitap eden sosyal hizmet ve sosyal yardım faaliyetlerimizi 81 ilimizde il müdürlüklerimiz, sosyal hizmet kuruluşlarımız, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarımız ve yurt dışı teşkilatlarımızla yerine getiriyoruz. Bakanlığımız, merkez teşkilatımızda 18 birim, taşra teşkilatı, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları ve bağlı kuruluşumuz Darülacezeyle birlikte 66 bini aşkın personelle vatandaşlarımıza hizmet veriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın hizmet birimlerini alfabetik sırayla sizlere arz edeceğim ancak Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, birimlerin faaliyetlerine geçmeden önce grupları adına söz alan sayın vekillerin konuşmalarında öne çıkan başlıklarla ilgili eleştirilere kısa bir cevap vermek istiyorum.

Özellikle 6 yaşında bir çocuğun cinsel istismarı konusuyla alakalı söz alan sayın vekillerin ve sosyal yardımlarımızla ağırlıklı olarak ve kadına yönelik şiddetle ilgili, kadın haklarıyla ilgili yaptığımız çalışmalardan söz alan arkadaşlarımız “Siyasetin konusu değil.” ifademi kadını eve hapsedmekle ilgili iddialarını, sosyal yardımlarımızla alakalı, “yandaş doyurmak varken” iddialarını, tarikat ve cemaatleri koruyan politikalarımız olduğuna ilişkin iddialarını, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak konuyla ilgili üç gün sonra açıklama yaptığımız eleştirisini, “İlla basına düşerse mi bu konulara müdahil oluyorsunuz, aksi takdirde niye hiçbir şey yapmıyorsunuz?” iddialarını, “Bu vakıfları korumak değil sizin göreviniz, sizin göreviniz o çocukları korumak.” iddialarına ilişkin... Hatta “Ne insanlığımız ne vicdanınız kaldırır.” diyordu Sayın Gamze Taşcier, dün de kendisine sosyal medya üzerinden aslında açıklamamızı yapmıştık. Bunlarla alakalı çok uzatmayacağım; özellikle diğer cevapları mümkün mertebe soru-cevap kısmında vereceğim ama şu, cinsel istismar konusuyla alakalı hem Sayın Meclisimizi hem kıymetli saygıdeğer milletimizi bilgilendirmek istiyorum.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çok fazla uğultu var, biraz sessiz lütfen.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) –Değerli arkadaşlar, konuyla alakalı, mağdur, 30 Kasım 2020’de cumhuriyet savcılığına müracaat etmiş. Savcılıktan konu bize intikal etmiş, 4 Aralık 2020’de şiddet önleme ve izleme merkezimizin ilk kabul birimine almışız; 8 Aralık 2020’de de mağduru kuruluşumuza almışız, kadın konukevimize almışız. Dolayısıyla devam eden süreç içerisinde mağdurun gizliliğini...

Hiç sırtınızı dönmeyin, sırtınızı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Genel Kurulun çalışma düzenini bozuyorsunuz, lütfen yerlerinize oturun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sizden öğrenecek tek bir cümlemiz yok bizim, sizden öğrenecek tek bir cümlemiz yok. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, sırtınızı neye dönmeniz gerektiğini ben size öğreteceğim, tek tek anlatacağım, hiç merak etmeyin; dönün arkanızı, ben de sizi görmek istemem doğrusu. (CHP sıralarından gürültüler)

Şimdi, değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri... Sayın Başkanım, lütfen...

Değerli milletvekilleri, bir saniye, lütfen dinleyin, lütfen dinleyin, lütfen...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan konuşuyor.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – 4 Aralık...

(CHP sıralarından “Çocuk susmadı, siz sustunuz, biz susmayacağız!” şeklinde slogan atmalar, gürültüler)

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANİ DERYA YANIK (Devamla) – Tabii, tabii... Siz susmayacaksınız, biz sustuk, siz susmayacaksınız; neye susmadığınızı göstereceğim.

Değerli milletvekilleri, 30 Aralık 2020’de cumhuriyet savcılığına gitmiş vatandaş, 4 Aralık 2020’de biz ilk kabul birimimize almışız.

(CHP sıralarından “Çocuk susmadı, siz sustunuz, biz susmayacağız!” şeklinde slogan atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan bütün gün sabırla sizi dinledi, eleştirilerinizi dinledi ama siz onun cevabına bile tahammül edemiyorsunuz, böyle bir şey olur mu?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANİ DERYA YANIK (Devamla) – Tahammül edemezler çünkü haksızlar, tahammül edemezsiniz çünkü haksızsınız, tahammül edemezsiniz çünkü yalan söylediğinizi biliyorsunuz, yalan söylediğinizi, yalan söylediğinizi biliyorsunuz, tahammül edemezsiniz çünkü sizin...

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.07

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.19****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Genel Kurulun çalışma düzenini ve huzurunu bozucu döviz, pankart ve benzeri materyal getirmek ve kullanmak İç Tüzük’ün 160’ıncı maddesinin (6) ’ncı bendine göre kınama cezasını gerektirdiğinden, tüm milletvekillerinden bu konuda daha hassas olmalarını rica ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir açıklama yapmak istiyorum.

İç Tüzük’ün 160’ıncı maddesinin (6) ’ncü bendi gereğince “Genel Kurulun çalışma düzenini ve huzurunu bozucu döviz, pankart ve benzeri materyali getirmek ve kullanmak.” kınama cezasını gerektirmektedir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Önce Bakanlara vereceksiniz o zaman.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önce Bakana ver, Bakana.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Önce Bakanlara...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önce Bakana ver.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Bakanlara verin ilk.

BAŞKAN – Yine, 2016 yılında siyasi parti Grup Başkan Vekilleri tarafından imzalanan mutabakat metninde Genel Kurula ürün veya eşya getirilemeyeceği de kayıt altına alınmıştır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önce Bakana verin Sayın Başkan, önce Bakana verin.

BAŞKAN – 25 Ocak 2017 tarihli Başkanlık Divanı kararıyla da Türkiye Büyük Millet Meclisinin ülke ve dünya kamuoyunda saygınlığını korumak adına milletvekili tarafından gündemle ilgili konuşmalarını destekleyecek doküman dışında herhangi bir materyalin Genel Kurul Salonu’na getirilmemesi öngörülmüştür.

Bu sebeplerle tüm milletvekillerimizin bu konuda daha hassas olmalarını rica ediyorum

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, o pankartları önce Bakan çıkardı ortaya.

BAŞKAN – Sayın Tanal, sakın...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, o pankartları önce Sayın Bakan çıkardı ortaya.

BAŞKAN – Evet, sakın...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Süleyman Soylu’ya bir şey yok, bize var.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Ne oldu, çok mu rahatsız ettik?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çok mu rahatsız ettik?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Çok mu rahatsız oldunuz?

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, Sayın Yanık, Sayın Bakan, sürenizi veriyorum.

Buyurun, başlayın.

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; konuyla alakalı açıklamalarıma devam ediyorum.

Mağdur 30 Kasım 2020’de savcılığa müracaat ediyor, 4 Aralık 2020’de ilk kabul birimimize alıyoruz. 8 Aralık 2020’den itibaren mağdur kuruluşlarımızda kalmaya devam ediyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Peki, 2012’de ne oldu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İki yıl ne yaptınız?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – 2012’de ne oldu, 2012’de?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 14 yaşındayken gittiğinde ne oldu 2012’de? Ondan haber verin siz. 14 yaşındayken hastaneye gönderildiğinde ne oldu?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – 2012’de takiptesiniz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İki yıl boyunca ne yaptınız ya?

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bu süre içerisinde mağdurun psikosozyal desteği, sağlık desteği... Okuma yazması yok, eğitimi yok, ilkokul diploması alınmıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – 2012’de ne oldu?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 14 yaşında ne oldu? 2012’de siz vardınız iktidarda. 2012’de ne oldu?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, açıklamaları bir dinleyin, itirazınız varsa, Grup Başkan Vekiliniz yapar itirazı.

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuğu var beraberinde, çocuğunun bebeklik aşları tam değil, bunları tamamlıyoruz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – 2020’den bu yana neden sustunuz? 2020’den bu yana neden bir kovuşturma yapılmadı? Neden bir tutuklama olmadı?

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Mağdura meslek eğitimi veriyoruz, açıcılık eğitimi alıyor, İngilizce öğreniyor ve hayatını kendisi kendi başına idame ettirecek şekilde yetişiyor.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – 2020’den bu yana o tarikatçılar neden hâlâ elini kolunu sallayarak gezdi?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Neden sustunuz, neden?

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Uzun süre gizliliğini sağlamak için gerekli çalışmaları yapıyoruz ve beraberinde çok uzun süre gizliliğini sağlamak için çalışmalarını yapıyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Neden sustunuz, neden?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Nasıl kendiniz itiraf ediyorsunuz; 2020’den bu yana susmuşsunuz, hiçbir yasal işlem yapmamışsınız.

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Ne zaman kamuoyu haberdar oldu bu konudan?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Neden savcılığa vermediniz? Neden konuştuğunda soruşturma açılmadı?

ÂİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bu konudan kamuoyunun haberinin olduğu tarih davanın açıldığı tarih.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, burada hakaret ediliyor, müdahale edin! “Düzeysiz” dedi “düzeysiz” dedi! Diyemez!

BAŞKAN – Sayın Köksal, oturun yerinize.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bana hakaret ediyor, hiçbir şey demiyorsunuz, tarafsız davranmıyorsunuz. Sayın Başkan, tarafsız davranmıyorsunuz.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; dava bize 2 Aralık 2022’de ihbar edildi. Biz aynı tarihte, 2 Aralık 2022’de davaya müdahil olduk; aynı gün, aynı gün.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Buradan sürekli hakaret yiyoruz, düzeysizliğimiz de kalmadı, terbiyesizliğimiz de kalmadı! Hiçbir şey söylemiyorsunuz, tarafsız davranmıyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sakın... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tarafsız olun!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Açıklamamızı geç yaptığımız için arkadaşlar eleştiriyorlar. Evet, üç gün sonra yaptık açıklamayı. Neden?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nasıl sakladığınızı anlatıyorsunuz ya! İki yıl boyunca nasıl sakladınız!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çünkü kamuoyuna mağdurla alakalı ne kadar bilginin yansıdığını bilmiyorduk.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayret bir şey ya! İki yıl boyunca saklamışlar!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Dolayısıyla can güvenliğini riske etmemek, kendisinin ve çocuğunun can güvenliğini riske etmemek...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Tarikat ve cemaatlere karşı ne yapacaksınız Sayın Bakan?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – ...açık kaynaklara ne kadar bilgi yansıdığını tam olarak öğrenebilmek için bir süre bekledik.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Bugüne kadar neredeydiniz Sayın Bakan? 2020’den beri neden hakkında soruşturma açılmadı? 2020’den beri neden sustunuz? Neden elini kolunu sallayarak adamın gezmesine izin verdiniz? Neden?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Dolayısıyla konu son derece açık. Biz aralıksız bir biçimde mağdurun ihtiyacı olan her türlü desteği sağlamışız, dava bize ihbar edildiği gün...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Kendiniz de itiraf ediyorsunuz, iki yıldır niye beklediniz? Niye bekliyordunuz iki yıldır?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – ...ihbar edildiği gün -bakın, altını çizerek söylüyorum- o gün davaya müdahil olmuşuz ve davayı en başından beri takip etmişiz. Dolayısıyla bunu bir defa milletimizle bir paylaşmak istiyorum.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Neden iki yıldır beklediniz? Bu soruya cevap verin.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bu konuyu sadece ben söylemiyorum, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımıza Halk TV’yi izlemelerini tavsiye ediyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 14 yaşındayken bu olayı niye ortaya çıkarmıyorsunuz? 2012’de siz vardınız iktidarda.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Dün sabah yapılan bir yayında konuyu haberleşiren gazeteci arkadaşımız Bakanlığımızın en başından beri mağdurla ilgili gerekli desteği yaptığını, sağladığını açıkladı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Bir kereden bir şey olmaz.” diyenleri unutmamak biz!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Mağdura destek verdiniz, sanık hakkında ne yaptınız, istismar hakkında ne yaptınız? Sustunuz, iki yıldır sustunuz.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bize inanmıyorsa arkadaşlarımız, Halk TV’yi izlesinler, orada konuyu haberleşiren gazeteci arkadaşımızın sözlerini duyarlar. Dolayısıyla, bu konuyu...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hastanede kemik yaşını değiştirdiniz! 6 yaşında çocuk be! Hepimizin çoluk çocuğu var. Vicdanınız sızlamıyor mu? 6 yaşında be, 6 yaşında!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Dolayısıyla, bu konuyu milletimizin takdirine bir sunmak istiyorum.

Bizim Bakanlık olarak tavrımız çok açık, tutumumuz yirmi yıldır hiç değişmedi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Bakan, tek mi bu çocuk, tek mi; başkaları da yok mu? Ne yapıyorsunuz, ne yapıyorsunuz? Başka çocuklar yok mu?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – (Devamla) Bizim için korunacak bir tek değer vardır, çocuktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hepimizin çoluk çocuğu var.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Başka çocuk istismara uğramış mı, inceleme yaptınız mı, denetlediniz mi? Öğrendiğiniz an failer hakkında neden suç duyurusunda bulunmadınız?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bizim için korunacak bir tek değer vardır, kadındır.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Burada palavra atmayın! İki yıl niye beklediniz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Şimdi, bugün çıkmış, burada vır vır vır “Şunu yaptık, bunu yaptık.” diyorsunuz ya! Ayıptır ya, utanın ya! Utanın, utanın artık!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bizim için korunacak bir tek değer vardır, mağdurdur. Mağdurun kimliğine bakmadık; kim olduğuna, yaşına, cinsiyetine bakmadık; failin kimliğine bakmadık; kim olduğuna, yaşına, cinsiyetine bakmadık, gerekli hukuki süreç neyse hepsini aralıksız yaptık.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 6 yaşındaki bir çocuk be! Yazıklar olsun size, yazıklar olsun size, 6 yaşında be!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Biz bunu yaptık ama bugün bizi itham edenler kendi teşkilatlarının içerisinde maalesef onlarca tacize, istismara sessiz kaldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Hadi oradan, hadi oradan!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bizi sessiz kalmakla suçlayanlar, kendi sicillerini bugün bu bağırıyla örtmeyecekler.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Neden sustun, neden sustun?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bu bağırışlar bir sicil temizleme ameliyesi ama millet bunu gayet iyi biliyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yazıklar olsun!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Utanmadan bunları nasıl söylüyorsun? Sustunuz, iki yıldır sustunuz. Yazıklar olsun!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sorumlusunuz, sorumlusun, sorumlu!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Lafa geldiği zaman kadınlar, çocuklar... “Töre ve namus cinayeti” kavramını bu milletin hafızasından çıkaran AK PARTİ’dir.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Biz çocuk istismarı diyoruz, siz “parti içi bilmem ne” diyorsunuz ya, ayıptır ya!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sustunuz, sustunuz; sorumlusunuz, suçlusunuz!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Tamam, iktidar olamadınız, bu millet sizi iktidar yapmadı ama iktidar ortağı olduğunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İktidar ortağı olduğunuz zamanda niye değiştirmediniz o yasayı? O yasayı kim değiştirdi? “Töre ve

namus cinayeti” kavramını bu milletin hafızasından kim çıkardı? AK PARTİ çıkardı, AK PARTİ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – O 6 yaşındaki çocuğun sorumlusu...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sorumlusun, sorumlusun, sorumlusun!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – AK PARTİ, kadın ve çocukla alakalı bütün paradigmayı değiştirdi, bütün paradigmayı değiştirdi. Siz ancak konuşursunuz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Hadi oradan! Hadi oradan!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Neden bir şey yapmadın?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Siz ancak konuşursunuz. Basına yansıyan açık bilgiye rağmen burada manipülasyon yapıyorsunuz. Sizi kadınların bedeni üzerinde çiğnetmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sen yetkilisin, sorumlusun; suçlusun, suçlusun, suçlusun! Sana yazıklar olsun!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sizi o çocukların bedeni üzerinde tepindirmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu Bakanlık size bu fırsatı vermeyecek. Ne kadar uğraşsanız bu fırsatı alamayacaksınız. Biz AK PARTİ olarak bu çabayı gösterdiğimiz süre içerisinde, ne yaparsanız yapın, ne kadar manipüle ederseniz edin, ne kadar provoke ederseniz edin, ne kadar yalan söylerseniz söyleyin, o çocukları sizin elinize bırakmayacağız, o kadınları sizin elinize bırakmayacağız, bırakmadık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Hadi oradan, hadi oradan! İki yıldır neredeydiniz?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Boş yapma, boş yapma.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Yazıklar olsun!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – İsmailağa tarikatına mı bırakacaksın Derya? Ağzını aç da tarikata bir laf et Derya.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Siz önce dönün sessiz kaldığımız kendi içinizdeki tacizlere, tecavüzlere bakın; sizin söyleyecek tek cümleğiniz yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ağzını aç da tarikata bir laf et Derya. Bak, burada ifadesi.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Kandil baronlarının el ele, göz göze oturduğu 10 yaşında, 12 yaşında kız çocuklarına ses çıkarmayanlar gelip burada bana ahlak dersi vermesin! (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri alkışlar) Bizim ömrümüz bu mücadeleyle geçti.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sen utanmadan “Sistematik değil.” dedin Derya.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hadi oradan, hadi oradan!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – İsmailağa cemaatine laf et Derya, İsmailağa tarikatı suçlu Derya.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sen bir otur, sen bir otur.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Allah cezanızı vermesin be! Ayıptır, günahtır be!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Kimsenin, ne CHP’nin ne HDP’nin ne herhangi bir başkasının bize bu konuda ders verecek yetkinliği yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hadi oradan, hadi! Kadınlara bu yaşamı cehenneme çevirdiniz, çocuklara cehenneme çevirdiniz bu ülkede.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bize bu konuda ders verecek hakkınız yok. Sizin siciliniz çok kötü, sizin siciliniz çok karanlık; sizin siciliniz tacizde

karanlık, sizin siciliniz başörtüsünde karanlık, sizin siciliniz insan haklarında karanlık, siz karanlığın ta kendisisiniz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Hadi oradan!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sustun, sustun!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Kadınlara ve çocuklara ülkeyi cehenneme çevirdiniz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Annem beni hazırladı, Kadir’in yanına yolladı.”

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) - Siz karanlığın ta kendisisiniz, siz karanlığınızı yansıtacak yer arıyorsunuz, siz karanlığınızı yükleyecek yer arıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz kara deliksiz!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Allah belanızı versin!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sistemik bir istismar söz konusu!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) - “Şu konuları siyasete alet etmeyelim.” derken söylediğim şey buydu. “Bu çocuklar siyasetin malzemesi olmasın.” derken söylediğim şey buydu. (CHP ve HDP sıralarından “İstifa!” sesleri, sıra kapaklarına vurmalar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yazıklar olsun sana be!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sizin siyasetiniz kadın düşmanı, çocuk düşmanı!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) - Siz bunu hep yaptınız, hep yaparsınız ama biz buna izin vermeyeceğiz. Ne kadar uğraşsanız o çocukların bedenlerini istismar edemeyeceksiniz; bu kadar basit. Dönün, kendi ayıplarınızla bir yüzleşin, kendi suçlarınızla bir yüzleşin, ondan sonra gelin konuşalım! (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP ve HDP sıralarından “İstifa, istifa!” sesleri, sıra kapaklarına vurmalar)

Anlatayım mı kim istifa edecekmiş? Evet, aslında hiç bunları konuşmaya niyetim yoktu. Gerçekten milletimizden de özür diliyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Çocuklardan ve kadınlardan özür dileyin, hayatını cehenneme çevirdiğiniz kadınlardan ve çocuklardan özür dileyin.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) - Bu büyük çatının, bu Gazi Meclisin altında bunları konuşmaya hiç niyetim yoktu çünkü ben bizzat kadına yönelik şiddetin, kadın istismarının, çocuk istismarının siyasetin malzemesi olmaması gerektiğini söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sizin çocuğunuz yok mu, senin çocuğun yok mu?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok ayıp; çok çirkin yaptığınız, çok çirkin!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Duyamıyorum!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Önceki Bakan nerede, önceki Bakan?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) - Ama arkadaşlara gerektiğinde anladıkları dilden cevap da vermeyi biliriz. (CHP sıralarından gürültüler)

Bakın arkadaşlar, bakın, bugün neyi örtmeyi çalışıyorlar: Kırklareli'nin Kıyıköy beldesinin CHP'li Belediye Başkanı 4 çalışmanı taciz ediyor; bir.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Biraz şerefimiz olsa Hiranur Vakfı diye bir vakıf filan olmaz! Biraz şerefimiz olsa İsmailağa tarikatına bir laf edersin sen! Babası vermiş, anası vermiş; 7 yaşında tecavüze uğramış, normal kabul etmiş; okula gönderilmemiş!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) –CHP Maltepe İlçe Başkan Yardımcısı daha önce birlikte çalıştığı bir kıızı taciz ediyor; bu arkadaş il yöneticilerinin de -ismini vermeyeceğim- çok makbul adamlarından birisi, kadınları ağızından düşürmeyen CHP'li İstanbul il yöneticilerinin çok makbul adamlarından birisi. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri alkışlar) Buyurun, kayıtlara bakın, basına bakın, haberlerden bulacaksınız kim olduğunu.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hiç utanmadın Derya! Yazıklar olsun sana! Avukatlığına yazıklar olsun! Hâlâ konuşuyor ya!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) –“Adana Büyükşehir Belediyesi ASKİ’de cinsel taciz.” Buyurun; üç. CHP’li yerel yönetimlerde taciz ve tecavüz olayları, Ümraniye Gençlik Kolları; dört. (CHP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) –“Ben çok ağladım, çok canım yandı; karnım ağrıdı, büzüşerek yattım. Zamanla her şey normalmiş gibi davranılmaya başlandı. Ben çocuklar küçükken evleniyor sanıyordum. Ailem bana ‘Kadir’e itaat etmezsen melekler sana lanet eder, cehennemde yanarsın.’ dedi.”

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) –Erzurum İl Başkanı; beş. Yanındaki çaycı... Haberlerde çok geçti; beş. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) CHP Avcılar eski İlçe Yönetim Kurulu Üyesi “Ben de taciz mağduru oldum.” diyor. CHP İlçe Yönetim Kurulu Üyesi bir hanım “Ben de ben de...” diyor, olaylar ortaya çıktıktan sonra “Ben de mağdur oldum.” diyor; beş. (CHP sıralarından gürültüler)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, ayıp Sayın Bakan, ayıp!

MAHİR POLAT (İzmir) – Ya, senin Kemalpaşa İlçe Başkanın ne yaptı? Erkeğe tecavüz etti! Utanmıyor musun!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) –Evet, Kuşadası’ndan Ankara’ya giden partilileri taşıyan bir otobüste cinsel istismara maruz kalan 13 yaşında erkek çocuğu; buyurun. CHP Sivas Akıncılar İlçe Başkanı; buyurun. Bağcılar İlçe Başkanlığının pikniğinde; buyurun. Sayalım mı daha, sayalım mı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Edirne; buyurun. Batman; buyurun. Hadi bakalım! Hadi bu karanlığı örtün bakalım! Hadi bakalım! (CHP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, “6 yaşında, 6 yaşında!” sesleri)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – İlçe Başkanınızın üç aylık çocuğa istismar yaptığını anlatır mısınız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Köksal, yerinize oturun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Hadi bakalım.

Daha var, daha çok. Bir dosya haber getirdim. (CHP ve HDP sıralarından “Bakan istifa!” sesleri, gürültüler; sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – İlçe Başkanınızın üç aylık çocuğa istismar yaptığını anlatır mısın! Kendi içinizde, kendi içinizde... İstismar edenleri koruyarak istismarla mücadele edilmez.

BAŞKAN – Sayın Köksal, yerinize oturun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bir dosya haber duruyor ama onların hepsini saymaya zamanım yok.

MAHİR POLAT (İzmir) – Sizin İlçe Başkanınız üç aylık çocuğa tecavüz etti be!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Onların hepsini saymaya zamanım yok; keşke olsaydı, zamanım çok az kaldı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yeter be, yeter be!

MAHİR POLAT (İzmir) – Samimiyetsizler!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Eviden kaçmaya karar vermiştim.”

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aile ve toplum hizmetlerimizle konuşmama devam ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Tam kaçacakken ailem beni yakaladı. Babam beni darbetti. Elimden telefonu aldı. Babam ‘Büyük günah işledin.’ dedi. Sözlerinden çıkamadım.”

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Ailenin sahip olduğu güç ve çözüm kabiliyeti toplumsal huzurun da teminatıdır.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hâlâ savunuyorsun be!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bu yönüyle aile, yapısı ve işlevleri bakımından alternatifi olmayan bir kurumdur. (CHP sıralarından “6 yaşında!” sesleri, gürültüler; sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

Milletimize sunduğumuz hizmetlerin odağında ailenin desteklenmesi ve güçlendirilmesi yer alır. Bu kapsamda 16 Mayıs 2022’de Aile Haftası etkinliklerini, 17 Mayıs 2022’de Aile Değerlerimiz ve Değişen Dünya, 28 Eylül 2022’de Yeni Medya Dili ve Aile Çalıştayı’nı icra ettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – O ifadeleri tutanağa yazın! Benim söylediklerimi yazın tutanağa. Bu çocuğun ifadeleri o Meclis tutanaklarına girecek!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Öte yandan, önümüzdeki süreçte çalışmalarımızın bilimsel temellere oturması, araştırmalar ve eğitim faaliyetlerini daha sistematik bir şekilde yapabilmek için Aile ve Sosyal Hizmetler Araştırma ve Uygulama Enstitüsünü kurmayı hedefliyoruz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yusuf Ziya Gümüşel ve de İsmailağa tarikatının lideri 6 yaşındaki çocuğunu 30 yaşındaki bir adama peşkeş çekti! Peşkeş çekti! İsmailağa tarikatını savunanlar aha o kürsüde, arkanızda duruyorlar, bunları yazın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerlerinize oturun lütfen.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Afet ve acil durumlarda vatandaşlarımızın yanındayız. Türkiye Afet Müdahale Planı gereğince Bakanlığımız psikososyal destek konusunda ana çözüm ortağı. Nitekim en son Bartın maden kazasında ve Düzce depreminde sahada vatandaşlarımıza aralıksız hizmet verdik. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Bir kereden bir şey olmaz.” diyenlerle işimiz yok bizim!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bilinçli aile, güçlü toplum... Bakanlığımız aile ve eğitimin öneminin bilincinde olarak aile ve evlilik öncesi eğitimleri sürekli yaygınlaştırmaktır. (CHP ve HDP sıralarından “Bakan istifa!” sesleri, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bakan istifa!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Aile Eğitim Programı, Evlilik Öncesi Eğitim Programı, aile danışmanlığı hizmetlerimiz bunlardan birkaçıdır.

Sosyal araştırmalar Bakanlığımızın hizmetlerinde özellikle çok önemli bir yer tutuyor. Türkiye Aile Yapısı Araştırması, Türkiye Ergen Profili Araştırması, Türkiye Üniversite Gençliği Profili Araştırması ve Türkiye Boşanma Dönemleri Araştırması önümüzdeki süreçte sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmak istediğimiz araştırmalardan. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Öte yandan, bağımlılıkla mücadele, Bakanlığımızın sağlıklı nesiller yetiştirme çabasının, gayretinin önemli başlıklarından biri. Bağımlılıkla mücadele anlamında kurumlara aktif katkı veriyoruz. Bunun dışında, Yeşilayla iş birliğimiz içerisinde de 1,1 milyon kişiye eğitim sağlamışız.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sokakta gezerken mi tecavüze uğradı o çocuk? Sizin beslediğiniz tarikat eliyle tecavüze uğradı! Yirmi yıl tecavüze uğradı!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk hizmetleri alanında yaptığımız çalışmalar... Yine, biliyorsunuz, Bakanlığımız, sosyal hizmetler faaliyetlerinin tamamını öncelikle aile odaklı olmak üzere kuruyor. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler) Çocuk hizmetlerimizde de önceliğimiz aile odaklı hizmetler. Bir: Sosyal, ekonomik destek sağlıyoruz; çocuklarımızı ailelerinin yanında ekonomik olarak destekliyoruz. Bu mümkün değilse koruyucu aile yanında yani bir aile ortamında çocuklarımızı destekliyoruz. Bu da mümkün değilse o zaman kurum bakımlarımıza alıyoruz.

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Yeter! Yeter ya! Sabahtan beri hakaret ediyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize oturun! Hanımlar!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri, 2002’den bu yana aile odaklı hizmetlerimizden yararlanan çocuk sayısı yüzde 39’dan yüzde 92’ye yükselmiş. Sosyal, ekonomik destek sağladığımız çocuklarımızla alakalı şu anda, 2022 Ekim ayı itibarıyla aktif olarak yararlanan çocuk sayısı 150 bini geçti.

(AK PARTİ, CHP ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuk başına aylık ortalama 2.337 lira sosyal, ekonomik destek sağlıyoruz. Koruyucu aile yanında olan çocuğumuz 2002 yılında 515 iken -dikkatinizi çekiyorum, 515 iken- 2022 Ekim ayı itibarıyla bu sayı 8.845’e yükseldi. Koruyucu ailelik noktasındaki dikkati ve farkındalığı artırmak için Sayın Cumhurbaşkanımızın tensibiyle 30 Haziranı Koruyucu Aile Günü ilan ettik ve faaliyetlerimizi devam ettiriyoruz. Evlat edindirme...

(AK PARTİ ve CHP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler; HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakikanızı rica edebilir miyim.

Sayın milletvekilleri, lütfen herkes yerine otursun! Bu böyle devam ederse İç Tüzük’ün 160’ncı maddesindeki ceza maddelerini uygulamaya koyacağım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya, uygularsan uygula!

BAŞKAN – Lütfen bütün milletvekilleri yerine otursun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sabahtan beri hakaret dinliyoruz be!

BAŞKAN – Sayın Köksal, başta sizden başlayacağım. Bakın, 160’ı ilk uygulamaya sizden başlayacağım ve kınama cezası talep edeceğim sizinle ilgili.

(AK PARTİ sıralarından “Köksal dışarı!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen herkes yerine otursun! Sayın Bakan kürsüde.

(AK PARTİ sıralarından “Burcu dışarı!” sesleri)

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir müzakere usulü yok, herkes yerine otursun! 85 milyon sizi seyrediyor!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sizi de seyrediyor, Bakanı da seyrediyor 85 milyon!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sizi de seyrediyor!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bakanı da seyrediyor 85 milyon!

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; aile odaklı çocuk hizmetlerimizden bir başkası evlat edindirme hizmetimiz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Nasıl tarikatların, cemaatlerin yuvasına bıraktınız? Neden tahammül edemiyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – 2022 yılında 430 çocuğumuzu evlat edindirerek bu sayıyı 18.821’e yükselttik.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Hadi oradan!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Neden Yusuf Ziya Gümüşel tutuklu değil? 7 yaşındaki bir çocuğa tecavüz eden Kadir İstekli neden tutuklu değil? Bir tane tutuklu yok be! Aha, polis başı orada ya!

Gül sen anca, anca gül!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuk bakım hizmetlerimizi ev ortamına taşıdık. 2002 yılında yalnızca 3 adet çocukevleri sitesi varken bugün bu sayı 113’e yükseldi ve çocukevleri sitemizde 6.597 çocuğumuz, 1.191 çocukevimizde de 6 bine yakın çocuğumuz yani yaklaşık 13 bine yakın çocuğumuz kurum bakımlarımızdan hizmet almaktadır. Ayrıca, suç mağduru veya suça sürüklenen çocuklarla alakalı da ihtisaslaştırılmış çocukevleri sitelerimizi gündeme aldık, hizmete aldık.

OYA ERSOY (İstanbul) – 7.130 çocuk doğum yaptı bu ülkede, onları ne yaptınız?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuk mevzuatımızı tek bir yönetmelik altında birleştirdik ve ihtiyacı karşılayacak şekilde güncelledik.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tecavüzcüler ne zaman tutuklanacak Sayın Bakan?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuklarımızın bakım ve istihdamıyla alakalı, istihdam ve desteklenmesiyle alakalı 2002’den bu yana devlet koruması altında yetişmiş 37.821 gencimiz kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edildi.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Korumaya aldığımız çocuğa tecavüz eden tarikat lideri, kızını o tarikat liderine veren öbür lider ne zaman tutuklanacak? Ne zaman Adalet Bakanına iki çift laf edeceksiniz Sayın Bakan?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Gençlerimiz mezun oldukları alanlara göre atanabiliyorlar artık ve gençlerimiz...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yok, siz bunları anlatın! Yok...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – ...özel sektörde çalıştıkları takdirde beş yıl süreyle sigorta primlerini devlet olarak biz karşılıyoruz. Bunu da özellikle ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo Değerli Bakanım, helal olsun.

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize oturun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuklarımızı risklerden koruyabilmek için, çocuklarımızı her türlü riskten, sosyal riskten koruyabilmek için...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tarikatları kapatmanız lazım, çocukları istismardan koruyabilmek için tarikatları kapatmanız lazım; başka bir yolu yok.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – ...çocuk mobil ekipleri, dijital platformlardaki riskleri takip eden çocuk koruma mobil ekiplerimiz ve Çocuklar Güvende Programlarımız ayrıca devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Öte taraftan, gayet tabii ki kırsal bölgelerdeki çocuklarımızı unutamayız.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Evet! Köy okullarını kapattınız. Tarikatlara peşkeş çekiyorsunuz.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Çocuk koruma mobil ekiplerimiz kırsal bölgelerdeki farklı risk gruplarındaki çocukları da takip ederek; öğretmenler, köyedeki muhtarlar, imamlar gibi çocuklara kolaylıkla ulaşabileceğimiz birimler üzerinden tespit, değerlendirme ve yönlendirmeyle çocukların risk durumlarını tespit ederek onların yönlendirmelerini yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İmamlar ellerini çeksin çocukların üstünden.

OYA ERSOY (İstanbul) – Onlar çocuklarımızdan uzak kalsın.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Yine, öksüz ve yetim çocuklarımıza sahip çıkıyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Tarikatlar, imamlar çocuklarımızın üstünden elini çeksin.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – TÜİK verilerine göre 23 milyon çocuğumuzun yaklaşık 360 bini öksüz ve yetim çocuklar. Bu çocuklardan 167 bini bizim Bakanlığımızın hizmetlerinden doğrudan -bir şekilde, sosyal, ekonomik desteklerinden- yararlanan çocuklar.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Millî Eğitim Bakanlığı protokolleri iptal etsin, tarikatlarla protokol istemiyoruz.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Diğer, geriye kalan 14.319 ebeveyn kaybı yaşamış çocukları da düzenli olarak ziyaret ederek psikososyal desteklerimizi onlara da sağlıyoruz.

Çocuk koruma hizmetlerimizi özellikle geliştirmek bizim için çok önemli. Karar destek mekanizmalarını güçlendirmeye, sosyal medya ve benzeri alanlarda da çocuklarımızı desteklemeye, korumaya çalışıyoruz.

Çocuk dostu uygulamalar bizim için önemli. Çocuk dostu kitapların önerilmesi, çocuk dostu yayınların önerilmesi ve muzır neşriyatla mücadelede de küçüklerimizi muzır neşriyattan korumak için ilgili kurumumuzun aralıksız çalışmalarını devam ettiriyoruz.

Değerli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; yine, biraz önce ifade ettiğim gibi, araştırmalar, Bakanlığımızın sosyal hizmetlerini ve sosyal politikalarını belirlemede çok önemli. Ve ülkemizde ilk kez 0-17 yaş grubu çocuklarımızın tamamını kapsayacak Türkiye Çocuk Profili Araştırması'nı yapıyoruz. Bundan sonra, inşallah, çocuklarımızla ilgili aldığımız kararlarda ve uyguladığımız politikalarda bu araştırmaların sonuçlarını çok etkin bir biçimde kullanacağız.

Sığınmacı çocuklara ilişkin faaliyetlerimiz gayet tabii ki aralıksız devam ediyor. Ülkemize düzensiz göç yoluyla gelen ve kolluk birimleri tarafından yakalanan refakatsiz çocuklar hakkında tüm işlemlerde yalnızca gözettiğimiz kural, çocuğun üstün yararınıdır. Çocuğun üstün yararı çerçevesinde faaliyetlerimize devam ediyoruz. 2022 Ekim ayı itibarıyla çocuk bakım kuruluşlarımızda 500'ü Suriye uyruklulu olmak üzere 1.097 yabancı uyruklulu çocuk var. Bunlar arasında özellikle son dönemde Ukrayna'dan gelen çocuklara yönelik müdahale çalışmalarımızı da yoğun bir biçimde devam ettiriyoruz.

Bakanlığımızın önemli bir başka faaliyet alanı engelli ve yaşlılarımız. Engelli ve yaşlı vatandaşlarımıza yönelik bakım hizmetlerimiz de aile odaklı sosyal hizmet politikamız çerçevesinde geliştirilmekte ve çeşitlendirilmektedir. Kurumsal bakım hizmetimizi de yine bakım ihtiyacı olan engelli ve yaşlılarımıza sağlıyoruz.

Bakanlığımıza bağlı 104 resmî bakım ve rehabilitasyon merkezinde 7.089 engelli birey, 10 özel bakım merkezinde 2007'de 915 kapasiteyle 351 engelli vatandaş varken bugün bu sayı 26.551; özel bakım merkezlerimizde de aynı şekilde engelli bireylerimizi desteklemeye devam ediyoruz. Özel bakım merkezlerinde kalan 26.551 vatandaşın yüzde 94'ünün bakım masrafını devlet olarak biz karşılıyoruz, bunun da özellikle altını çizmek istiyorum.

Yaşlılarımız için kuruluş hizmetlerimiz... Sosyal devlet anlayışıyla yaşlı bireylere Bakanlığımızca sunulan kurumsal bakım hizmetleri düşük ücretli ya da ücretsiz, eğer desteğe ihtiyacı varsa yaşlılarımıza ayrıca maddi destek de sağlıyoruz. Hâlihazırda 13.966 yaşlımızın 168 huzurevimizde bakımını sağlıyoruz. Yaşlılarımıza etkin, ekonomik, kaliteli hizmet sunumunu önemsiyoruz. Yine, yaşlılarımızla alakalı sosyal politikalarımızı belirlemek için de Türkiye Yaşlı Profili Araştırması'na başladık, devam ediyoruz. Darülaceze Sosyal Hizmet Şehrimizin temelini 20 Mayıs 2022'de Sayın Cumhurbaşkanımız attı ve inşallah çok kısa süre içerisinde alanında tek ve örnek olacak dünya ölçeğinde çok büyük bir projeyi hayata geçirmiş olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Toplum temelli bakım hizmetlerini geliştiriyoruz. Engelli vatandaşlarımızın en mutlu ve en güvende olacakları yerin aileler olduğunu biliyoruz ve aileleri yanında destekleyebileceğimiz bir imkân varsa bunu sonuna kadar kullanıyor, eğer mümkün değilse kurum bakımına alıyoruz, bunu da sizinle paylaşmak istiyorum. Evde bakım yardımı, gündüz hizmet merkezlerimiz, yaşlı bakım hizmet modellerimiz, YADES, yerel yönetimlerle birlikte geliştirdiğimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın sözlerinizi.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Başkanım, ama arada çok kesildi, bana bir süre...

BAŞKAN – Size iki dakika ilave süre vereceğim efendim.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK (Devamla) – Biraz daha lütfen, çok var çünkü. Yani daha diğer birimlerin hiçbirine geçemedim; lütfen bir on dakika verebilerseniz Sayın Başkanım, çok memnun olurum. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan, onu verme şansım yok.

Buyurun, toparlayın.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANANI DERYA YANIK (Devamla) – Evet, yaşlılarımızla alakalı desteklerimizi de yoğunlaştırıyoruz. Erişilebilirlik bizim için önemli. İstihdamın desteklenmesi, otizmin farkındalığının artırılması, AİLEM Engelsiz İletişim Merkezi’nde engelli bireylerin, işitme engelli bireylerin desteklenmesi gibi çok çeşitli çalışmalarımıza bu süreçte devam ediyoruz.

Kadına yönelik hizmetlerimiz... Toplumların gelişmelerinde kadınların önemini hepimiz çok iyi biliyoruz ve zaten giriş kısmında da bunu özellikle ifade etmişim. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı’mızı ve 2023 Uygulama Faaliyet Planı’mızı Sayın Cumhurbaşkanımızın deklarasyonu ile 25 Kasım’da açıkladık ve bu doğrultuda çalışmalarımızı ilgili paydaş kurum ve kuruluşlarla yoğun bir biçimde devam ettiriyoruz.

OYA ERSOY (İstanbul) – Kim o paydaş kurumlar? Hangi tarikatlarla iş birliği yapıyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hiranur Vakfı, İsmailağa cemaati, Ensar...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANANI DERYA YANIK (Devamla) – Sayın Başkanım, diğer birim ve faaliyetlerimize sanıyorum sıra gelmeyecek, o yüzden müsaade ederseniz bütçe teklifimizi okumak istiyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesi 149 milyar 868 milyon 618 bin liradır. Bakanlığımız 2023 yılında tüm toplumu hedefleyen sosyal hizmetlere ve yardımlara ilişkin kapasite ve hizmetlerini iyileştirmeye, yeni hizmet modelleri ve alanları geliştirmeye, ortaya çıkacak yeni zorluklara ve risklere çözüm üretmeye devam edecektir.

Sözlerime son verirken 2022 yılındaki Bakanlık faaliyetlerimizin gerçekleşmesinde emeği geçen tüm Bakanlık çalışanlarımıza, mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyor; 2023 bütçemizin ülkemize ve Bakanlığımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla ve hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Bakanların konuşmalarıyla ilgili değerlendirmeleri tur sonunda yapıyoruz.

BAŞKAN – Yapacaksınız zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 69 kapsamında doğrudan ismi verilerek şahsına satılan milletvekilimizin İç Tüzük 69’a göre kürsüden cevap hakkını kullanmak istiyoruz.

BAŞKAN – Ben, şu an tutanakları istedim çünkü bu süreç içerisinde hiçbir şeyi duyma şansım olmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hayır hayır, en başta ve Gamze Taşcıer; yazdınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – En başta...

BAŞKAN – Bakın, ben -müsaade eder misiniz- gürültüden hiçbir şey duyamadım; tutanakları istedim, tutanaklar geldiğinde bakacağım, ona göre değerlendireceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, o zaman söyleyeyim.

BAŞKAN – Yürütmenin konuşma taleplerini karşıladıktan sonra bakacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır hayır, bir dakika, bir dakika, şunu söylememe izin verin.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, elbette cevap vereceğiz. Biz bir gün Sayın Bakanın...

BAŞKAN – Sataşmadan söz vermeyeceğim demedim, tutanaklara bakacağım diyorum, şu an ben hiçbir şey duyamadım çünkü.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben de söyleyebilir miyim?

Sayın Başkan, biz dinledik yani gürültüye rağmen bir formül var, kulaklıkla dinleyebildik yani öyle diyeyim ve Bakan doğrudan bizim grubun tamamına sataştı, isterseniz o cümleleri de söyleyeyim. Bunu da mı tutanaktan...

BAŞKAN – Bakın, yürütmenin söz talepleri karşılandıktan sonra zaten sizlere söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, burada sataşmadan söz istiyoruz.

BAŞKAN – Tutanaklar geldiğinde de bakacağım, orada sataşma varsa da sataşmadan kürsüden ilave söz vereceğim.

Evet, şimdi, yürütme adına ikinci söz Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'nın.

Sayın Koca, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Özel, bu pankartları kaldıralım diye konuşmuştuk, onları da toparlayalım isterseniz.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SAĞLIK BAKANİ FAHRETTİN KOCA – Kıymetli vekillerimiz, sağlığımız için derin bir nefes alalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü konu 85 milyon vatandaşımızın sağlığını ilgilendiriyor.

Saygıdeğer Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2023 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Sağlık Bakanlığımızın bütçesiyle 2021 yılı kesin hesabının görüşülmesi için huzurlarımızdayım.

Dikkatleriniz için baştan teşekkür ediyor, her birinizi ve ekranları başında takip eden vatandaşlarımızı şahsım ve Bakanlığımızın çalışanları adına saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sağlık Bakanlığının bütçesi konusunda söz alan milletvekillerimiz oldu, yapılan konuşmaları özenle dinledim. Yapıcı ve özgün eleştirilere minnettarım. Çok aşınmış yolları tekrar katetmiyorsa her eleştirinin bir teklif değeri vardır, fikre hürmetkârız. Hakikatin hatırı, her türden mensubiyetin üstündedir.

Bakanlığımızın bütçesi hakkında söz alan milletvekilleri; Sayın Aylin Cesur'a, Sayın Ali Muhittin Taşdoğan'a, Sayın Hayati Arkaz'a, Sayın Nevin Taşlıçay'a, Sayın Sefer Aycan'a, Sayın Necdet İpekyüz'e, Sayın Musa Piroğlu'na, Sayın Sait Dede'ye, Sayın Mehmet Bekaroğlu'na, Sayın Gamze Taşcier'e, Sayın Fikret Şahin'e, Sayın Bayram Yılmazkaya'ya, Sayın Ali Şeker'e, Sayın Ali Fazıl Kasap'a, Sayın İsmail Güneş'e, Sayın Arife Polat Düzgün'e, Sayın Mustafa Esgin'e, Sayın Recep Şeker'e, Sayın Zenzem Güleender Açıncı'ya, Sayın Şenel Yediyıldız'a ve Sayın Ziver Özdemir'e bu anlayış içinde teşekkür ediyorum. Bu çatı altında söylenen her faydalı söz milletin malıdır, sağ olun.

Bir hekim olarak da Sağlık Bakanı olarak da tek gündemim sağlık. Hepiniz takdir edersiniz ki sağlık, güncel politik konulara malzeme edilemeyecek kadar hassas ve hepimizin selameti için gereklidir. Hepinizin, her bir vatandaşımızın sağlığı bize emanettir. Biz hekimler konu sağlık olduğunda tek bir kimlikle karşınızda oluruz, sağlığımızı korumak ya da sağlığınıza kavuşmanız için beyaz önlüğümüzle bir hekim olarak. Bakanlığımızın tüm faaliyetlerini yürütürken bu beyaz önlüğü üzerimde hissederek hareket ediyorum.

Bu cümlelerimi kurarken bazılarımızın gözünün önüne son günlerde servis edilen sahte doktor hikâyelerinin geldiğine eminim. Öncelikle bilmenizi isterim ki gündeme gelen müstakil örnekler tüm bir sağlık teşkilatını lekelememeli, bu tür hastalıklı durumları milletimizin gündeminde tutmanın sağlık ailemize zarar verdiği ortadadır, kimseye de faydası yoktur. Hiçbir densizin önlüğümüzün beyazına leke sürmesine müsaade etmeyiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Adını önlüğümüzün beyazından alan bir reform hareketi başlattık. “Beyaz Reform”la sağlık çalışanlarımızın özlük haklarını iyileştirdik, çalışma hayatlarını ilgilendiren bir dizi yeni düzenleme yaptık. Artık gönül rahatlığıyla diyebiliriz ki: Bu devre damgasını vurması muhtemel sorun çözülmüştür; bence son beş yıldaki iki büyük başarıdan biri budur. Bu başarıyla hekim istifaları olağan sayıların bile altına indi; bu konuda bize verdiğiniz destek için hepimize teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Beyaz Reform'un amaçlarından biri genç hekimlerimizin uzmanlık eğitimlerine yöneliktir. Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda tarihî bir rekor kırarak yüzde 99 yerleşme gerçekleşti, bunu başardık. Bir diğer amacı hekimlerimizin kamuda çalışmayı tercih etmelerini sağlamaktı. Beyaz Reform'la ilk etapta

yaklaşık 6 bin hekim kamuya dönüş yaptı, bunu da başardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi sıra bir diğer amaç olan vatandaşımızın aldığı hizmetin nitelik ve niceliğini artırmaya geldi, şüphesiz bunu da başaracağız.

Hedefimiz sorunsuz ve sürdürülebilir bir sağlık sistemine sahip olmaktır; tüm çabamız bu yöndedir; tüm teşkilatımın tek gündemi ve gayreti budur. Hatasız iş yapmak ile hiç iş yapmamak özdeşleşmiş durumdadır. Hatamız var mı? Elbette var; ekşğimiz de var, kusurumuz da var ancak sizi temin ederim kasıtlı hatamız yok; tek kastımız hayırlı hizmetler üretmektir. Bu sebeple bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da her yapıcı eleştiriyi iyi niyetle kabul ediyorum, kulağımız her söze açık. Hakaret içermeyen her tenkidi, her ikazı, her talebi dostça kabul ediyorum.

Kıymetli vekiller, omuzlarımda bana milletimiz adına emanet ettiğiniz kaynağı hakkıyla kullanmanın ağırlığı, gönlümdede ise milletimize hizmet etmenin ferahlığı var. Yüzümüzü güldüren, vatandaşımızın gülen yüzü; günümüzü gölgeleyen, yine vatandaşımızın hüznü ve derdidir.

Aziz milletimin vekilleri, Sağlık Bakanlığı olarak tek bir düsturumuz var: Vatandaşımız için şefkatli, insani, hakkaniyetli ve sürdürülebilir bir sağlık hizmeti sunmak. Şimdi, muhalefet edenlerimiz “Son bütçeniz, konuşun.” diyor ya bize; biz her bütçemizi son bütçemiz görüyoruz, bunun için kalıcı ve sürdürülebilir hizmetler üretmeye gayret ediyoruz; kişiden bağımsız kurumlar kurmaya, mevcut kurumlarımızı kişilere bağımlılıktan kurtarmaya odaklanıyoruz; “Ben yaptım.” diyerek değil “Biz birlikte yaptık.” diyerek yol alıyoruz; bilimden ışık almadan, vicdan terazisinde tartmadan, ortak akla müracaat etmeden adım atmamaya özen gösteriyoruz. Evet, bu, son bütçe; bu, yüz yılın son bütçesi, Türkiye Yüzyılı’nın ise ilk bütçesi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Kurduğumuz sistem gelecek yüz yılın hazırlığıdır.

Türkiye Yüzyılı için Sayın Cumhurbaşkanımız bir tanım yaptı, 5 madde saydı. Türkiye Yüzyılı, kimlik siyaseti yerine birlik siyasetini, kutuplaştırma siyaseti yerine bütünleştirme siyasetini, inkâr siyaseti yerine kucaklama siyasetini, tahakküm siyaseti yerine özgürlük siyasetini, nefret siyaseti yerine sevgi siyasetini ikame etmenin adıdır.

Kıymetli milletvekilleri, size soruyorum: Hangimizin birliğe, bütünleştirmeye, kucaklamaya, özgürlüğe, sevgiye itirazı var? Bu tanım her şey yerli yerinde diyeceğimiz bir Türkiye’nin resmidir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu tanıma hangi birimiz itiraz edebilir, lafzen itiraz eden, kalben benimser. Bu tanım, bu topraklarda tedavisi tamamlanmamış hastalıkların reçetesi değil midir?

Saygıdeğer milletvekilleri, Sağlık Bakanlığı bütçesi dünyaya yeni gelecek bebek ile evde bakıma muhtaç yaşlının, tedavi olan hasta ile tedavi eden sağlık personelinin, kısacası sağlığınıza duacı olabilmeyen bütçesidir. Bildiğiniz gibi bugün 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü. İşte bu bütçe temel insan haklarından biri olan sağlıklı yaşam hakkının bütçesidir. Yapmakta olduğum konuşma yüce Meclisteki bütçe konuşmalarımın 5’incisi, bu beş yıl sağlık açısından Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin çetin sınavlardan birini yaşadığı dönemdir. Zaman geçtikçe daha da açık anlaşıldığı gibi salgın hastalığa karşı tıpkı savaş gibi verdiğimiz mücadelede zafer hasarsız olmayacak ve geride onarılması gereken yaralar kalacaktı. Biz çabuk şifa bulmuş bir hastanın hastalığını hızla unutup yoluna devam etmesi gibi yolumuza devam ediyoruz. Covid’i artık pek anmıyorsak bunun sebebi vaka sayılarının tüm dünyada zaten azalmış olması değildir; sebebi, sağlık sisteminin Covid-19 sebebiyle sarsılmamış olmasıdır yoksa Covid sebep olduğu şeylerle gündemde kalmaya devam ederdi, nitekim Batı’da böyle oldu. Dünyanın sınıfta kaldığı küresel salgın günlerinde ne kadar güçlü bir sağlık sistemimiz olduğunu gördünüz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dünyada eşi görülmemiş bir mücadeleyi hep birlikte verdik. Tüm hesapların geride kaldığı, aykırı seslerin cılızlaştığı bir birlik dönemi yaşadık. Gücümüzü, başarılarımızı herkes gördü ve takdir etti. Bu güce güvenin ve destek verin.

Elbette sorunlarımız var. Önüme bugün de getirdiğiniz konunun MHRS üzerinden alınamayan randevular olduğunu görüyoruz. Bunun için il il, hastane hastane, hekim hekim çalışıyoruz, belirli bir aşamaya geldi ancak hâlâ yapacak çok işimiz var ve çözeceğiz.

Bu aziz millet her şeyin en iyisine layık. Bütçe görüşmelerimizin Komisyon safhasında randevusuna gelmeyen yüzde 75 oranında vatandaşımız olduğunu söyledim. Gelinmeyen randevu sayısı üzerinden

on gün geçmeden yüzde 21'e geriledi. Milletimiz yol gösterildiğinde o yolu en iyi şekilde yürümeye hazır, çözeceğiz, kimsenin endişesi olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sağlık sisteminin hasta kabul etme kapasitesi konusunda sorun yok fakat alınan ama iptal edilmeden gelinmeyen randevular sorunu öncelikli bazı hastalarımızın randevu almalarını zorlaştırıyor. Sadece uzman hekim günlük ortalama randevu sayımız yaklaşık 1 milyondur. Yılın ilk on ayında MHRS üzerinden randevu sayısı ise yaklaşık 200 milyon. Günlük randevu sayımız salgından öncesine kıyasla yüzde 40 artmış durumda. Yılın ilk on ayında aile hekimlerinde yapılan muayene sayısını vereyim, 250 milyon. Geçen beş yılda sağlık hizmetlerinin yüzde 87'si kamu kurumlarımızda verilmiştir.

Sağlık hizmetlerindeki performansımız için birkaç veri sunmak istiyorum: Ameliyat sayısı 2021 yılında 6 milyon 600 bin ve bu yılın ilk dokuz ayında 5 milyon 800 bin olarak gerçekleşmiş olup yıl sonunda 8 milyonu bulacaktır. Randevulu ve randevusuz olarak bir günde ortalama 1,5 milyon hastaya hizmet veriyoruz. 2020'de ayda 13 milyon olan poliklinik muayene sayısı ekim ayında 26 milyona ulaştı. Bu veriler ulaşılan muazzam kapasitenin, sağlık hizmetlerine erişim kolaylığının göstergeleridir.

Koruyucu sağlık hizmetleri her zaman önceliğimiz oldu. Koruyucu sağlık hizmetleri ve aile hekimliği sağlık sisteminin merkezinde yer alıyor. 2023 yılı merkezî yönetim bütçesinde koruyucu sağlık hizmetlerimize ayrılan kaynağı 84 milyar 39 milyon liraya çıkardık yani reel olarak 8 kat artırdık. Önemi sorgulanan koruyucu hekimliğe bütçenin yaklaşık üçte 1'i ayrılacak.

Kamuoyunun gündemine sıkça gelen bir konu da tedavisi çok sınırlı olan nadir hastalıklarla ilgili yapılanlardır. SMA hastalarından bahsediyorum. Bu son derece hassas konudan bahsederken emin olun üzerimde büyük bir ağırlık hissediyorum. Ben çocuk hekimiyim, tedavi ettiğimiz her evladımızın yüzündeki tebessümün kıymetini çok iyi bilirim. Ağrısından ağlayan bir yavruyu gülümsetecek her müdahale bizim için tüm emeğimize bedeldir. Yaptığımız işin mükâfatını o yavrularımızın gülümsemesinden alırız. Bu hassasiyetle ifade ediyorum: SMA hastalığı, maalesef, tedavisi son derece güç ve meşakkatli bir hastalıktır. Öncelikle, güncel teknoloji bu hastalığın taşıyıcısı olan anne-baba adaylarını bebek sahibi olmadan önce tespit edebilmektedir. Bildiğiniz gibi, Evlilik Öncesi Tarama Programı'mıza SMA taramasını dâhil ettik. Evlenmek isteyen çiftlere SMA taraması yapılıyor ve risk varsa yeni kurulan bu aile bu konuda uyarılıyor, alternatif yöntemlerle ise sağlıklı bebek sahibi olmak mümkün olabiliyor. Yenidoğan bebeklerde ise SMA taraması programa alındı ve uygulanıyor. Her yenidoğana SMA taraması yapıyoruz. Dünyada hem evlilik öncesi hem yenidoğan taraması yapan tek ülkeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Geçen yılın sonunda başlayan SMA Tarama Programı'yla, evlilik öncesinde 493 bin kişiye taşıyıcılık testi, bu yılın mayıs ayında başlayan tarama programıyla da yenidoğan 635 bin bebeğe SMA taraması yapıldı. Bu taramalar tüm doğumları kapsıyor. Böylece tespit ettiklerimizin tedavisine erkenden başlayabiliyoruz. Tedavisine erkenden başlamak çocuğumuzu kurtarabilir, örnekleri var. Bir bilim kurulumuz var, SMA hastalarını tedavi eden bilim insanlarından oluşuyor bu kurul. Bize en güçlü tedaviyi öneriyorlar, biz de onların önerisine göre hareket ediyoruz. Bu hastalığın tedavisinde etkinliği ispat edilmiş bir ilacı yıllardır geri ödeme kapsamında tutuyoruz. Her yeni tanıda ilacın kullanımına hemen başlanıyor, erken başlamak son derece kritik. Bu ilacın kullanımının zor olduğu bir grup hastamız için de ağızdan alınarak uygulanan ikinci bir ilacı daha bilim kurulumuzun önerisiyle tedavi rehberine aldık, kullanımına en kısa sürede başlanıyor.

Kamuoyunun gündemine çokça gelen bir konu da "gen tedavisi" olarak bilinen yeni bir uygulama. Bu uygulama konusundaki çekincelerimizi giderecek bilimsel çalışmaları takip ediyoruz. Bilim kurulunun yeterli kanıt oluştuğunu ifade etmesi hâlinde bu tedaviyi de programa almaktan çekinmeyiz ancak yavrularımızın hayatını, ailelerimizin umutlarını ise kimsenin istismar etmesine izin vermeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Küresel olarak çok kısıtlı koşullarda, çok az sayıda hastaya uygulanan yeni tedavilerin uygun olmayan hastalara uygulanmasını içeren deneysel çalışmalar var. Bunları âdeta bir mucize gibi gösteren ve her hastayı tedavi edeceği yanılgısına sebep olan ticari simsarlığa ise asla müsaade etmeyiz. Bu duygu tüccarlığının net şekilde karşındayız. Bilimin uygulanmasını önerdiği ve kanıtı dayalı bir gerekçe oluştuğunda uygulamakansa geri duymayız. Lütfen, bu konuyu bilimsel çerçevede ele alalım

ve bırakalım bilim insanları karar versinler. Konunun mali yönü hiçbir zaman gündemimizde olmadı, olmayacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Öte yandan, özel ilgi ve imkânı şartları gereği hak eden çocuklarımız için, her ilde çok disiplinli Çocuk ve Genç Ruh Sağlığı Merkezi açıyoruz.

Nadir Hastalıklar Sağlık Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nı geçtiğimiz hafta yayınladık. 5 milyondan fazla insanımızın nadir hastalıklardan etkilendiğini tahmin ediyoruz. Artık bir mücadele planımız var.

Toplum sağlığı için önemli yeni projelerimizden biri aile dış hekimliği uygulamasıdır. Pilot uygulama 3 ilimizde başlamış durumda, bugünkü bilgiyle projenin hiçbir ülkede örneği yok, önümüzdeki günlerde ülke genelinde yaygınlaştırmanın hazırlıklarını yürütüyoruz.

Değerli milletvekilleri, çağımızda birçok dramatik toplumsal tehdit edici sağlık sorununun arka planında yıkıcı alışkanlıklar var. Bağımlılıkla mücadele artık tüm toplumların gündemi. Bugüne kadar hizmet veren AMATEM ve ÇEMATEM'lerin yanı sıra yeni kuracağımız bağımlılıkla mücadele ve rehabilitasyon merkezlerimiz, kısa adıyla "Bahar Projemiz" hayata geçiyor, 10 ilde başlıyoruz. Bir vesileyle bağımlılık pençesine düşmüş kişileri en modern merkezlerde rehabilite edip toplum hayatından kopmalarını engelleyeceğiz.

Daha önce Nurettin Topçu'ya ait bir tarifi çok kere kullandım. Topçu diyor ki: "İnsanlık merhamet üzerine inşa edilmiştir, merhametin olmadığı yerde insanlıktan bahsetmek mümkün değildir." Küresel düzenin tamamen pragmatik ve menfaat odaklı kurgulandığı günümüzde söylemesi kolay, yaşaması ise son derece zor olan bir konudan bahsediyorum. Biz, görev alanımıza giren konularda bu zor olanı yatıştırmayı tercih ediyoruz. Şefkat göstermemiz gereken büyüklerimiz için yeni bir program başlatıyoruz. 85 yaşından büyüklerimizin yani yaş alan çınarlarımızın her birini bir hekim arkadaşımıza emanet etmek istiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yeni düzenlememizle büyüklerimiz artık sağlık hizmetini alırken tek bir hekim tarafından yakından takip edilip yönlendirilecekler. Bu hepimizin üzerinde bir sorumluluktur, hepimiz sağlıklı o günlere ulaştığımızda böyle bir muameleyi hak ediyoruz, bu konuda hazırlıklarımızı yaptık, yakında ilan edeceğiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, alımını ilan ettiğimiz 85 bin sağlık personelinin 42.500'ünün atamasını şimdi yapıyoruz, diğer yarısını ise hemen peşinden alacağız. Bu personelin 32 bini polikliniklerimizde hizmet verecek olan tıbbi sekreterlerden oluşuyor. Bu sayede hekimlerimizin iş yükünü azaltıp verimliliğini artırmayı hedefliyoruz. Ayrıca, hekim istihdamında zorlanılan yerler için ihdas edilen 27 bin sözleşmeli hekimle yılbaşından itibaren sözleşmeler yapılacak.

Saygıdeğer Başkan, aziz milletimizin temsilcileri; konuşmamın bu kısmına kadar yer veremediğim veya eksik bıraktığım bazı konular var, izninizle onlara da değinmek istiyorum. Piyasada eksikliği hissedilen ilaçlar olduğunu inkâr etmek gibi bir düşüncem yok ancak gerek ilaç etken maddelerinin tedarikiyle ilgili küresel arz sorunu gerekse kur farkı kaynaklı fiyatlama problemi var. Bir başka sorun da kur güncellemesinin dönemsel olarak yılda bir kez şubat ayında gerçekleşmesidir. Bu tarih yaklaştıkça üretim ve stok sorunları baş göstermektedir. Sorunun farkındayız ve çözümümüz var; müsterih olunuz, hastalarımızı biilaç bırakmayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sorunu en kısa sürede çözeceğiz; ilaç soran bulacak, sorun arayan bulamayacak.

MURAT EMİR (Ankara) – Şubatı mı bekliyorsun Sayın Başkan?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Yarını kaçırmak istemiyorsak üretime, teknolojiye, bilgiye değer vermeliyiz. Bakın, bugün Türkiye'de kullanılan ilaçların kutu bazında yüzde 89'u, değer bazında yaklaşık yüzde 53'ü ülkemizde üretiliyor; bu, regülasyon otoritemiz sayesinde oldu, araştırma fonlayan kuruluşlarımız sayesinde oldu, kamu alım gücünü doğru şekilde kullanmamız sayesinde oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranında çok önemli bir seviyeye ulaştık. Yıllar sonra yeniden aşı üretir hâle geldik. Rahmetli Refik Saydam'ın ruhunu şad edecek Hıfzıssıhha'yı yeniden inşa ediyoruz. Bağışıklama Programı'mızdaki aşılardan yüzde 86'sını yeni Hıfzıssıhhada kendimiz üreteceğiz. Ayrıca, suççeği, hepatit ve kuduz aşılarının teknoloji transferiyle üretileceği 3 yeni tesis projemiz ise ihale aşamasındadır. Rahim ağzı kanserine sebep olan HPV'nin tespiti ve bulaşmasının

engellenmesi amaçlı aşısıyla ilgili yol haritamız hazır. HPV taramalarında yerli test kiti uygulamasına önümüzdeki günlerde geçiyoruz. HPV aşısı içinse yaş gruplarını dikkate alan bir planın hazırlığımız.

Türkiye Yüzyılı'nın sağlıktaki anıtsal projelerinden biri olarak Sağlık Vadisi Projesi'ni en azından bir cümleyle anayım. Sağlık Vadisi, sağlık teknolojilerinde devasa boyutlarda bir üretim projesidir, seçilmiş insan kaynağı istihdamını esas almaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti devleti son yirmi yılında sağlıkta çok önemli reformlara imza attı, her vatandaşımızın eşit şekilde sağlık hizmetine yüksek konforda erişimini sağlamak için büyük yatırımlar yaptı. Bunun sağladığı refahı hepimiz yaşadık. 6 tanesi genel bütçe kaynaklarıyla tamamlanan 20 şehir hastanesini hizmete açtık. Altı ay içinde Kocaeli, İzmir, Gaziantep ve Kütahya Şehir Hastanelerimizi de milletimizin hizmetine sunacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Antalya, Aydın, Samsun, Ordu, Sakarya, Denizli ve Şanlıurfa Şehir Hastanelerimizin genel bütçeden yapımı devam etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yine, genel bütçeden yapılacak olan Trabzon, Diyarbakır, Rize, Mardin ve Sancaktepe Şehir Hastanelerinin ihale süreçleri devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şehir hastanelerini en çok eleştirenlerimiz bile ihtiyaç duyup hizmet aldıklarında içtenlikle teşekkür ettiler. Ben buradan onları tek tek saymayayım, kendileri kamuya açık ortamlarda da memnuniyetlerini dile getirirler.

Sürdürülebilir sağlık hizmetlerinden bahsettim. Bunun en önemli adımını sizlerin oylarıyla bu yüce Meclisten çıkan bir kanunla gerçekleştirdik. Şehir hastanelerinin alacakları ödemeler için tavan uygulamasını getirdik. Böylece, yatırımını yapan işletmeciler sağladıkları hizmetlerin bedelini tavan sınırının üzerinde alamayacaklar; bu sayede kamuya yükü sınırlandırılmış oldu. Şundan emin olun ki kamuya yükü sınırlandırılan bu miktar 10 milyar dolarları geçti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sınırlı kaynağımızı tavan sınırlıya yönetilebilir hâle getirdik. Bu konuda verdiğiniz destek için teşekkür ediyorum.

Ayrıca, yeni hastanelerimiz açılırken eskiden hastanelerimizi kapatacağımıza yönelik haksız ithamları da kabul etmiyoruz. Etlik Şehir Hastanesini açtık ama mevcut hastanelerimizi kapatmadık. Fiziksel koşulları çok kötüleşenler var, bunları ise yeniliyoruz. Her birini kapatmak şöyle dursun, daha modern şekilde hizmete almak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın sözlerinizi lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Projesi tamamlanmak üzere olan Onkoloji Hastanesinin yanına 600 yataklı yeni bir hastanenin yapımına en geç dört ay içinde başlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dışkapı Hastanesinin yıkımı yapılarak en geç dört ay içerisinde buna da 600 yataklı olarak başlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sami Ulus Çocuk Hastanesinin de en geç dört ay içerisinde yıkımı yapılarak 300 yataklı olarak başlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hani, garanti verildiği için hastaneler kapatılıyordu? Yerine daha büyük hastaneler yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Biliyorsunuz, bazı özel hastanelerde hepimizi üzen, vicdanımızı yaralayan kötü muamele örnekleri oldu, hastanelerin hizmetlerini durdurmak zorunda kaldık -kelimelerimi seçerek kullanıyorum- hizmeti durdurmak zorunda kaldık. Zira vatandaşımıza hizmet veren bir müessesenin hizmetinin kesintiye uğramaması lazım, bunun en çok zarar göreni yine vatandaşımızdır. Bu konuda mevzuatımızı sizin de desteklerinizle düzenliyoruz. Hizmeti kesintiye uğratmadan, işlenen fiille orantılı ve kamu vicdanını öncelikle, gerekiyorsa sadece ilgili birimde hizmeti askiya almak istiyoruz. Bu konuda desteklerinizi beklediğimi ifade etmek isterim.

Sayın milletvekilleri, hepimiz adına bir kez daha göstermem gereken bir minnettarlık var. Covid maskelerini çıkardıklarında yüzlerinde izler görülen hekim ve hemşirelerimizi, sağlık çalışanlarımızı hatırlayalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bize işlerin yolunda gideceği günleri onlar hazırladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, son kez açıyorum, tamamlayın.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Bu Meclis onları hak ettikleri şekilde içtenlikle alkışladı. O alkış, alkışların en tarafsızıydı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Huzurlarınızda gayret, sebat ve fedakârlıklarıyla zor günleri birlikte atlatmayı başardığımız tüm sağlık ailemize ve mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Bugün bütçeleri görüşülen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza ve İçişleri Bakanımıza milletimize verdikleri hizmetler için huzurlarınızda şükranlarımı ifade ediyorum.

2023 yılı bütçesinin cumhuriyetimizin 100'üncü yılının görkemine yaraşır sonuçlar doğuracağına inanırım tam. Türkiye Yüzyılı'nın ilk bütçesi hayırlı olsun.

Yüce Meclisimize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Yürütme adına son söz içişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'nundur.

Sayın Soylu, buyurun Sayın Bakanım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; 27'nci Dönemin içinde olduğumuz bu Gazi Mecliste 2023 yılı bütçe teklifi münasebetiyle huzurlarınızda bulunuyor, Gazi Meclisi ve hizmetkâr olduğumuz aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sözlerime başlarken bundan tam altı yıl önce, 10 Aralıkta, Beşiktaş'ta, statta, PKK'nın bombalı katliamında şehit düşen 39 polisimize, 7 sivil vatandaşımıza, evladımıza; İstiklal katliamında 15 yaşındaki Yağmur'umuza, 9 yaşındaki Ecrin'imize, şehit olan İstiklal'deki tüm kardeşlerimize; Karkamış saldırısında şehit düşen 5 yaşındaki Hasan'ımıza, 22 yaşındaki Ayşenur Öğretmenimize; Mersin saldırısında şehit düşen kahraman polisimiz Sedat Gezer'e; Pençe-Kilit Harekâtı'nda son şehidimiz Binbaşı Mehmet Duman kardeşimiz başta olmak üzere tüm şehitlerimize; öğretmen, öğrenci, çocuk, savcı, hâkim, doktor, hemşire, işçi, memur, mühendis, asker, polis, jandarma, korucu, özel güvenlik, infaz koruma memuru ve yıllardır terör eylemlerinde ve afetlerde kaybettiğimiz tüm kardeşlerimize, tüm şehitlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı arz ediyorum.

Sayın Başkan ve çok kıymetli milletvekilleri; 27'nci Dönemin içinde olduğumuz bu Gazi Meclis kurulduğu günden itibaren çok çetin ve onurlu bir mücadele vermiştir, krizler ve savaşlar yönetmiştir; bu kürsüler, bu sıralar, bu Divanlar, çok büyük liderler, çok dirayetli insanlar görmüştür. Bu Gazi Meclisin 1'inci Dönem milletvekilleri dünyaya karşı Kurtuluş Savaşı'nı kazandılar; ne hazindir ki o zamanın hâkim güçlerine, emperyalistlere, dünyaya karşı, evet, o mücadeleyi yine onlara karşı verdiler. Ne hazindir ki o zamanın hâkim güçleri bugün, dünyayı yine çatışma ve krizlere sürüklemektedir. Suriye ve Irak'ın kuzeyini önce DEAŞ, sonra da PKK/PYD terör örgütleri işgal etti. Güya barış götürdükleri Afganistan kaos ve uyuşturucu tarlasına döndü. Geçen yıl bu kürsüde söylediğimde itiraz edilen Ukrayna-Rusya savaşı tam on aydır devam ediyor. Burada söyleneni çok iyi hatırlıyorum; bu konuyu değerlendirdiğimizde “Bırak, o işleri geç.” diyenlere karşı, on aydır hepimizin bitmesi için çaba sarf ettiği, gayret sarf ettiği bu savaş devam ediyor. Altı yıldır her bütçe görüşmesinde örneğini verdiğimiz, dünyada zorla yerinden göç ettirilen insanlar Ukrayna ve Rusya savaşı sonrası 10 milyon daha arttı, 100 milyonu geçti. Bize, yıllarca büyük bir illüzyonla demokrasinin beşiği olarak yutturdıkları İngiltere üç ayda bir başbakan değiştiriyor; talimatla değiştiriyor, demokrasiyle değil, demokrasinin işleyen kanallarıyla değil. Orta Doğu ve Afrika'da yıllardır darbe yaptıran Amerika, geçen yılın başında gördük ki Senatosunda bir işgalle karşı karşıya kaldı. Avrupa'da sadece Belçika'da Antwerp Limanı'nda geçen yıl 70 ton kokain yakalandı. Uyuşturucu bağımlılarına devletler bedava şırınga veriyorlar, “narkoshop”lar açıyorlar, Avrupa uyuşturucu karşısında iflas etti. Amerika'da, Philadelphia'nın bir bölgesinde tamamen uyuşturucuya ait bir bölgeyi istediğiniz gibi içer, istediğiniz gibi üretir, istediğiniz gibi yaşarsınız diye onlara bıraktılar. New York'ta göçmen sayısı 61 bin oldu diye olağanüstü hâl ilan ettiler. Yunanistan yüz yıl önce yaptığı gibi sırtını ağabeylerine dayayarak dokuz aylık Asım bebek ile 4 yaşındaki Abdulvahap'ı ve onlara benzeyen masumları Ege Denizi'nde ölüme ittiler ve yine, yüz yıl önceki diğer müttetikleriyle de el birliğiyle yaptıkları gibi Akdeniz'i bir göçmen mezarlığına çevirdiler. Ezcümle, medeniyet aynen Aki'ın söylediği gibi, tek dışı kalmış canavar. Yüz yıl önce neyse bugün de aynıdır. Değişen sadece şudur: Ürettikleri sorunlarla artık kendileri de yüzleşiyorlar. Bizde ise Allah'a şükür bugün daha güçlüyüz, Allah'a şükür bugün daha eminiz, Allah'a şükür bugün daha güçlü bir geleceğe doğru hep beraber yürüyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Gazi Meclisimiz 2'nci Döneminde cumhuriyetimizi kurmuş, Allah onlardan razı olsun. Savaş sonrası yokluk içindeki bu ülkeyi 5'inci Dönemin sonuna kadar tekrar ayağa kaldırmıştır. Gazi Mustafa Kemal'den sonra 6'ncı Dönemden 8'inci Döneme kadar tek partinin kahramanı bu millet çekmiştir. 9, 10 ve 11'inci Dönemler ise demokrasinin bu kürsülerdeki baharıydı. Ne yazık ki o bahar, bir darbeyle, darbe mahkemeleriyle, bir Başbakanın idamıyla ve Bakanların idamıyla kışa dönmüştür. Sonrasında üzerlerindeki her türlü vesayete, baskı ve tehditlere, darbeler ve muhtıralara rağmen bu çatının altındaki insanlar 12'nci Dönemden 22'nci Döneme kadar büyük bir demokrasi ve millî irade mücadelesi verdiler. 27 Mayıs 1960'dan 3 Kasım 2002'ye kadar bu ülke içeride "istemeyiz"çülerle, dışarıda ise "yaptırmayız"çılarla mücadele etti. Anayasamızı yaptırmadılar, otomobilimizi yaptırmadılar, mühimmat fabrikalarımızı soba fabrikalarımıza döndürdüler; Nuri Demirağları, Şakir Zümreleri engelleyip sanayimizi baltaladılar. Vesayetin atadığı Cumhurbaşkanlarıyla uğraştığımız yetmedi, koalisyonlarla, darbe anayasalarıyla uğraştığımız yetmedi, darbeler zemin olsun diye tertipledikleri Çorum, Kahramanmaraş olayları gibi birçok provokasyonla milleti birbirine düşürdüler.

Başımıza bir de terör belasını sardılar. Kimi büyüklerimiz bu meseleyle samimiyetle mücadele ettiler, kimi de güvenli makalesi okumaktan fırsat bulup da Sivas'ın ötesine geçemediler; bir tek karakol ziyareti yapamadılar; Kato'yu, Gabar'ı, Pülümür'ü göremediler. Oysa bugün Türkiye, onların göremediği yaylalarda, onların göremediği Cudi'de, onların göremediği Hakkâri'de festivaller yapıyor. Dün terör olan dağlarda, yaylalarda bugün roket sesi yerine, Allah'a hamdolsun raket sesi hep beraber çınıyor. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) O dağların sevdalısı Aydoğan Aydın Paşa'dan öğrendikleriyle, bu dünyadan sadece anne sütü nasiplenmiş Bedirhan bebekten öğrendikleriyle, terör destekçisi ülkeye alenen kafa tuttuğu için şehit edilen Eşref Bitlis Paşa'dan öğrendikleriyle, Osman Erbaş Paşa'dan, Gaffar Okkan'dan, Eren Bülbül'den, Fethi Sekin'den, Yarbay Songül'den, Astsubay Esmâ Çevik'ten, Elâzığ Kovancılar'da katledilen 9 mühendisten, 6 çocuk babası Korucu Yakup Aktürk'ten, Korucu Mehmet Paksoy'dan, Aydın Ahi'den, Necmettin Öğretmenden ve Aybüke Öğretmenden öğrendikleriyle, "tiyatro" dediğiniz 15 Temmuz için "Delil arıyorlarsa işte ben buradayım." diyen Gazi Turgut Aslan'dan, Ömer Halisdemir'den, Muhammet Fatih Safitürk'ten öğrendikleriyle, dünyaya "one minute" diyen Recep Tayyip Erdoğan'dan öğrendikleriyle Türkiye makale değil terörle mücadelenin ve kazanmanın destanını yazmıştır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu destanı şehitlerimizle, bu destanı gazilerimizle, "Vatan sağ olsun." diyen ana, babalarıyla, cesur ve kahraman duran eşleriyle, yetim kalan evlatlarıyla ve demokrasiyle, hukukla ve millî iradeyle yazmaktadır. Bu destanı "Yaptırmayız." diyenleri, "Yapamazsınız." diyenleri elinin tersiyle iten savunma sanayisinin kahramanlarıyla beraber yazmaktadır. Bu destanı geri getirmeye çalıştığımız eski vesayet sistemiyle değil hâkimiyetin tam da millette olduğu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ve onun mimarı AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'la, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'la, AK PARTİ'yle, Milliyetçi Hareket Partisiyle, Türkmen Beyi Doktor Devlet Bahçeli'yle, Mustafa Destici'yle ve Cumhuriyet İttifakı'yla beraber yazmaktadır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Biz terörle mücadele kitabını yeniden yazmayıp da ABD'den yazılan makalelerden öğrenseydik yılda 5.558 kişinin katılım yaptığı PKK'nın bugün sınırlarımız içerisindeki terörist sayısını hem de tarihin en büyük dış desteğini aldığı bir dönemde 120'ye; katılım sayısını da geçen yıl 71'e, bu yıl 52'ye düşüremezdik. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Doğrudur, biz hepsinin ayakkağı numaralarını biliyoruz. Doğrudur, hepsinin isimlerini, hepsinin fotoğraflarını biliyoruz ama sadece biz bilmiyoruz, Amerika da biliyor, Avrupa da biliyor, PKK terör örgütü de biliyor, herkes biliyor. (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ve bu Gazi Meclisin çatısı altında PKK'nın avukatlığını yapan HDP de biliyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kendine bak, kendine!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Kendine bak!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kendine bak, kendine ya!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Eğer biz terörle mücadeleyi Batılıların aklına ve buradaki avukatların aklına göre yapsaydık bugün Cizre'de, bugün Cudi'de festivaller yapılmazdı. (HDP sıralarından gürültüler) Kapalı yaylalar, köyler, Ağrı'da kodlama sınıfları açılmazdı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Uyuşturucu baronu! Uyuşturucu baronu!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Buraya bak, buraya! Bu fotoğraflara bak!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 2016’dan 2020’ye kadar kimsenin tıp fakültesi kazanamadığı Hakkâri’de 2020’de 4, 2021’de 19, 2022’de 26 evladımız tıp fakültesi kazanamazdı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sen busun işte, busun! Suç işleri bakanı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz terörle mücadeleyi PKK’ya para, silah ve sığınma verenlerin yazdığı makaleden okumadan yaptık, doğrudur; FETÖ’cülerin yazdığı makaleleri de okumadan yaptık, o da doğrudur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Suç işleri bakanı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Eğer öyle yapsaydık bugün Doğu Ekspresi’nde boş yer bulurdunuz, Doğu ve Güneydoğu otellerinde boş yer bulurdunuz, Hakkâri kayak tesislerinde boş yer bulurdunuz ama HDP’nin Kandil’e çektiği belediyelerdeki servislerde yer bulamazdınız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler) Çok şükür; şimdi, ne belediye aracıyla Kandil’e servis çekenler var ne terörist cenazesine ne de terör eylemine tahsis edilmiş araçlar var.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yalancı Süleyman!

(HDP milletvekillerinin ayağa kalkarak “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atması, fotoğraf göstermesi)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz sizin ağababalarınıza boyun eğmedik, size hiç boyun eğmeyiz, size hiç boyun eğmeyiz! (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

HDP’li belediyeler...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hadi oradan! Hadi oradan!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen bu fotoğrafları söyle!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ağrınıza gidiyor. Çok şükür, ne terörist cenazesine ne de terör eylemine tahsis edilmiş araç var ne HDP’li belediyelerde “eş başkan” sıfatıyla tayin edilmiş teröristler var ne belediye başkanını PKK adına bodrumlarda sorgulayıp PKK adına tokatlayanlar var ne HDP’li belediyelerden kandırılıp dağa götürülen gençler var ne HDP’li belediyeden teröre akan paralar, teröre akan lojistik var ne kapalı yollar var ne kapalı kepenkler var ne haraç alınan esnaf var ne yakılan kütüphaneler ne yakılan camiler ne suyu akmayan ilçeler ne çöpü toplanmayan şehirler var. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, sen bu fotoğrafları söyle, geç onları yalancı!

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Onun yerine Güneydoğu’da huzur var, Güneydoğu’da asayiş var, Güneydoğu’da kardeşlik var, altyapı var, hizmet var; otoyollar, dolu oteller, yer bulunamayan organize sanayi siteleri var; iş var, aş var, gelecek var.

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekiliniz cevap verir, sakin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ama bir kardeşiniz olarak söylüyorum, en önemlisi, Allah’a hamdolsun, umut var umut, umut var! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekiline söz vereceğim, sessiz...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Dört yıldır evlatlarını kaçırdıkları yerden, HDP’den geri isteyen Diyarbakır Anneleri var. Cenab-ı Allah’a şükürler olsun, çünkü Doğu ve Güneydoğu’da elbette ki artık huzur var.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Veda bütçen bu, veda bütçen! Veda bütçen, mafya iltisaklı Bakan, veda bütçen bu!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Burada Gazi Meclisin huzurunda söylüyorum, sizlerin huzurunda söylüyorum: Her türlü terörle mücadeleyi yapıyoruz, içeride nefes aldırıyoruz, dışarıda evet, Pençe-Kilit’le, bütün hareketlerimizle beraber terör örgütünün olduğu her yerde varız. “İnlerine gireceğiz.” diye söz vermiştik, inlerine girdik, girmeye devam ediyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ve burada tarihî Meclisin, tam 27 dönem hizmet etmiş bu Meclisin huzurunda bu ülkenin bir evladı olarak söylüyorum: Yıllarca bize çok çektirdiler, çok bedeller ödettiler, çocuklarımızın ümitlerini aldılar, 29 Ekim 2023 cumhuriyetin 100’üncü yılında bu ülkenin sınırlarında, dağlarda bir tek terörist kalmayacak, bir tek terörist kalmayacak. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Uyuşturucudan bahset, hayatını kararttığın gençlerden bahset!

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 21’inci yüzyılın hem dünyayı hem de Türkiye’yi tehdit eden sorunu sadece terör değildir. Birileri uyuşturucu meselesini ancak seçime bir yıl kala notlarının arasına almıştır.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tiyatrocu Süleyman! Tiyatrocu Süleyman!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ama İçişleri Bakanlığı olarak Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın riyasetinde 15 Temmuzdan sonra, özellikle FETÖ’cüler teşkilatımızdan temizlendikten...

(HDP sıralarından “Narko Süleyman!” şeklinde slogan atmalar, gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Tamtam dansı çalsanız da ben millete sizin o gerçek yüzünüzü her zaman anlatacağım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar) Milletın nefret ettiği yüzü anlatacağım.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yalancı Süleyman! Yalancı!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Tamtam dansı kim çalar bilirsiniz değil mi? (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

HACI ÖZKAN (Mersin) – Biliriz, bilir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Torbacı, torbacı; Bakan değilsin, torbacısın sen!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerinize söz vereceğim.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Uyuşturucuyla mücadele konusunda büyük bir gayretin ve ciddi bir stratejinin içerisindeyiz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakan değilsin sen! Bakan değilsin!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Uyuşturucu konusunda başarılı mıyız değil miyiz? Bunun anlamı ve formülü karışık değildir; devletin resmî verilerine bakılır, sayılara bakılır, uluslararası raporlara bakılır, planlı operasyonlarınıza arz ve talebi baskılamak için ne yaptığınıza bakılır.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Çaldıkların bunlar, çaldıkların. Tespihler nerede, tespihler nerede? Çaldıkların, çaldıkların nerede ya?

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu ülke Jandarmasıyla, askeriyle, polisiyle, Sahil Güvenliğiyle, Gümrük Muhafaza teşkilatıyla, hâkimiyle, savcısıyla sahaya bastı ve tarihinin en yüksek yakalamalarını gerçekleştirdi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Çaldıkların nerede ya, sen onu söyle?

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sahil Güvenlik, Emniyet, Jandarma iş birliğiyle birlikte uluslararası sularda çok büyük operasyonlar yaptı.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen önce kendine yap operasyonu, kendine yap operasyonu. Uyuşturucu taciri sensin ya!

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Okulların çevresinde torbacı falan kalmadı.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Uyuşturucu taciri sensin ya! Mafya iltisaklı Bakan! Mafya iltisaklı Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ben Türkiye'nin hangi hâlden geldiğini biliyorum, sahanın her yerinde yaptığımız bu baskı, bu suçtan tutuklu olanların sayısını -altını çizerek söylüyorum- 3,5 kat artırdı.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mafya iltisaklı Bakan! Mafya iltisaklı Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Türkiye'de uyuşturucu suçlarından hapisanelerdeki tutuklu sayısı 15 Temmuzda 36 bindi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Çaldığın tespihler nerede ya! Çaldığın tespihler nerede!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Oysa, bugün 120 bin sayısını aştı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Uyuşturucuyla kirli...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz bir mücadeleyle ortaya koyuyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kayyumlarla çaldığın tespihler nerede ya! Mustafa Yaman nerede!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Burada, ayaklarını kırın dediğimde, şu sıraların her birinin bana itiraz ettiği sözde, esas itibarıyla kararlılığımızı ortaya koyduk.

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Uyuşturucu baronlarıyla çıkan fotoğraflarını açıkla! Uyuşturucu baronlarını açıkla!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve Türkiye'yi teslim almaya, Avrupa gibi teslim almaya çalışanlara, uyuşturuculara müsaade etmedik. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Ayak kırmak faşistlerin işi! Ayak kırmak faşistlerin...

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Arkadaşların bunlar, arkadaşlarını!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu yılki sayı; 15 Temmuzda 81 bin uyuşturucu operasyonu vardı.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Arkadaşlarını açıkla, arkadaşlarını!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 3 katı aştık, bugün 223 bin operasyon yapıyoruz, yıl daha, hâlâ bitmedi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bak, bak! Bakan çaldıkların var burada, çaldıkların var! Kayyumlarının çaldığı var burada ya! Çaldırdıkları burada ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Tüm bu saha baskısının sonunda madde bağlantılı ölümler yüzde 71 azaldı. 2017'de uyuşturucudan hayatını kaybedenlerin sayısı 941'di -bu Adli Tıp rakamlarıdır- 2021'de bu rakam 941'den 270'e düştü.

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Uyuşturucu baronlarıyla çıkan fotoğraflarını açıkla!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, uyuşturucu çok bizde kardeşim; 10 yaşına düşmüş, 10 yaşına düşmüş!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 2022'de madde bağlantılı ölümlerde düşüş hâlâ devam ediyor. Başarıyı görmek için elbette ki kıyaslama yapmak lazım. (HDP sıralarından gürültüler) Uyuşturucu bağlantılı ölüm sayısı Norveç'te 85, İrlanda'da 73, Almanya'da 29, Belçika'da 19, Yunanistan'da 38, Amerika Birleşik Devletleri'nde ise 324.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Türkiye kaç?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Türkiye kaç, Türkiye! Sen onu söyle ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Türkiye'de ise 5.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, kim inanır sana, kim inanır sana!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu kıyaslamayı yapmak lazım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Yine aynı rapora göre, dünyada yakalanan eroinin yüzde 12'si Türkiye'de yakalanmaktadır. İçişleri Bakanlığımızın veri merkezi sonuçlarına göre, uyuşturucu imal ve ticaret suçuna ilk kez bulaşanların sayısındaki artış 2018'de durdu, 2019'da 19 binden bu yıl 14 bine düştü.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mafya iltisaklı Bakan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Orada da mücadelemizde başarılı bir şekilde gidiyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Çocukları sen zehirliyorsun! Çocukları sen zehirliyorsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Saha baskımız sayesinde Afganistan ve İran’dan gelen eroin, Suriye’den gelen Captagon, Çin’den gelen Ecstasy rotası değişmek zorunda kaldı.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hepsi Mersin Limanı’nda. Mersin Limanı’na geliyor, Mersin Limanı’ndan gönderiyorsun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Torbacı...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Uyuşturucu bugün, Avrupa’da bir kültür, neredeyse serbest hâle gelmişken, dünyanın alkışladığı bu mücadeleye iftira atanlar, acaba bilirler mi ki bugün, 62 ilimizdeki kanalizasyonlardan, atık suların ilk kez Türkiye’de analiz yaparak o illerin risklerini takip ediyoruz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Mersin Limanı’ndaki uyuşturucuyu açıkla.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Anne-babaların uyuşturucu hassasiyetini malzemesi yapanlara söylüyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayende Türkiye gri listeye girdi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Acaba bizim yıktığımız metruk bina sayısını bilirler mi?

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Bakanlığımız döneminde ülkemiz gri listeye, uyuşturucuya bulaştı, uyuşturucu her yere yayıldı, sizin Bakanlığınız döneminde.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bunu niye yapıyoruz biliyorlar mı? Çünkü uyuşturucu kullanım yerleri arasında kendi evi yüzde 47’yle 1’inci sıradayken metruk binalar yüzde 24,6’yla 2’nci sırada.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sedat Peker’le çevirdiğin işleri anlat!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Peki, bunu neden, nereden tespit ettik? Uyuşturucuda yakaladığımız her kişiyle evet, sorgulama yapıyoruz. “Nerede kullandın?” “Kim alıştırdı?” “Hangi yaşta başladın?” Öyle birilerinin üfürmesiyle beraber değil, tam anlamıyla bu devletin bütün ciddiyetiyle beraber bu meselenin üzerine gidiyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, Sedat Peker’le niye ilişkiniz bozuldu, Sedat Peker’le? Neyi paylaşamadınız Sedat Peker’le?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Neticede 120 bin metruk bina tespit ettik, 88 binini yıktık, 18 binini de rehabilite ettik; kalanının da işlemlerine devam ediyoruz. 22 ilde 26 Kökünü Kurutma Operasyonları yaptık, hâlâ devam ediyoruz.

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 81 ilde Narkotimleri 15 Temmuz 2016’dan sonra 20 sayısından 81 sayısına çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, uyuşturucu yakalamalarının eskiden yüzde 76’sı batı şehirlerinde yapıldı şimdi ise bunların 76’sını sınır illerimizde yapıyoruz.

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Narko Tır Projesi’yle çocuklarımızı ve gençlerimizi, En İyi Narkotik Polisi Anne Projelerimizle anneleri bilgilendiriyoruz. Şu ana kadar 1,2 milyon anneye ulaşmış durumdayız. Dünyanın yeni yeni farkına varmaya başladığı metamfetaminle ilgili ilk defa biz iki buçuk yıl önce alarm zillerini çaldırdık ve bütün Türkiye’yi ayağa kaldırdık.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, he he(!)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Genelgelerimizle valilerimizi, kaymakamlarımızı, Emniyetimizi, sağlık birimlerimizi, herkesi ayağa kaldırdık. Bana rapor gösteriyorlar, o raporları biz 2006 yılından beri sürekli yapıyoruz ve sürekli ortaya koyuyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Beraber çaldığınız Vali bu ya! Beraber çaldığınız Vali ya! Bu, beraber çaldığınız Vali, Vali!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – O raporlarda nasıl mücadele edileceğini, hangi kararların alınacağını, süreçlerin ne olacağını ortaya koymaya çalışıyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bu, beraber çaldığınız Vali ya! Yanında da AKP’li vekil. Bu, beraber çaldığınız Vali, Vali!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – İki buçuk yıldır bütün sistemimizi harekete geçirdiğimizi söyledik. Bu işler ciddi işlerdir, bu işler öyle mutfaktan video çekmeyle yapılacak işler falan değildir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 27’nci Dönemini yaşadığımız bu Gazi Meclis şunu bilsin...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sen kimsin! Hamaset yapma!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...uyuşturucuyla mücadeleye biz sonuna kadar devam edeceğiz ama buradaki arkadaşlarımın bir soruyu sormasını isterdim. Uyuşturucuyla mücadeleyle ilgili raporlarda her şey var da acaba PKK’dan yakaladığımız uyuşturucular yok mu? Avrupa uyuşturucu raporunda Avrupa’daki uyuşturucunun PKK’dan satıldığı yok mu? (Gürültüler)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sen önce uyuşturucu baronlarıyla çekilen o fotoğrafları bize açıkla ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yılda en az 2 milyar dolar para kazandıkları yok mu?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Kaç kişi yakaladın, kaç kişi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yılda benim jandarmam, polisim, benim oradaki korucum, güvenlik görevlim tam 110 milyon kenevir yakalıyor. PKK’nın finansmanının kökünü kurutuyor. O yok mu? Niye işinize gelmiyor?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – İsteyen biziz, isteyen, merak etme.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Niye bu mücadeleyi ortaya koymuyorsunuz? Hiçbirini söylemiyorsunuz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Baronlarla konuşma! Baroncubaşı!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Senden fazla istiyoruz bunu yapan adamları!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Söyle, söyle! Valiyle çaldığın paraları söyle sen ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve şunu bilmenizi istiyoruz: Uyuşturucuda nasıl bonzainin rotasını değiştirmişsek, nasıl eroinin rotasını değiştirmişsek, nasıl Captagon’un rotasını değiştirmişsek burada, milletimize namus sözüdür...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Onun için mi baronlar Türkiye’de!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...Avrupa teslim olsa da dünya teslim olsa da bacıklarını kıra kıra devam edeceğiz, devam edeceğiz, devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Onun için baronlar Türkiye’de değil mi? Hep seninle beraberler.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 27’nci Dönemi yaşadığımız bu Gazi Meclis 22’nci Dönemden itibaren bu ülkeye yeni bir heyecan, büyük bir değişim ve tam anlamıyla yerli ve millî bir kalkınma hamlesi yaşatmıştır. “Faili meçhuller dönemi” diye anılan bir dönemi yaşamış bu ülkeyi 2021 yılında bir tek faili meçhul olay ve cinayet bırakmadan tamamlamıştır.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Baronların başı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Genç kızlarımızın başörtüsü yüzünden coplandığı bu ülkede CHP’ye istismar edeceği bir başörtüsü sorunu bırakmamıştır. IMF yükünden ve

faiz sopasından yılmış bir Türkiye'yi devralmış ve bugün insansız hava aracı, helikopter, otomobil üreten...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başbaron!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir müjde daha vereyim: Jandarma ilk yerli Sikorsky helikopterini inşallah bir hafta içerisinde teslim alıyor. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Ardından da ilk genel maksatlı helikopteri, GÖKBEY'imizi inşallah yıl bitmeden veya yılın hemen akabinde teslim alacak.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Onu sen yapamayacaksın, merak etme; gidiyorsun, gidiyorsun. Veda bütçen bu!

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman!” şeklinde slogan atmalar, gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Salgından göçe kadar, şehir hastanelerine kadar hiçbir tehditte aciz kalmamış, hiçbir afette vatandaşına “Nerede bu devlet?” dedirtmemiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Onu Sağlık Bakanı söyledi, sen İçişleri Bakanlığımı anlat. Biz onu dinledik zaten, Sayın Bakan anlattı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ancak bu 27'nci Döneme gelene kadar hiçbir dönemde, bu Meclisin çatısı altında “Sınırımızda YPG olabilir.” diyerek teröristlere teşrifatçılık yapan bir milletvekili olmamıştır. Cumhuriyetin kurulduğu, Hatay'ın Türkiye'ye katıldığı anlayıştan gelip Misakımillî sınırları içerisinde kalan yerleri PKK'ya teklif ederek sonra da utanmadan “Sınır namustur.” diyen bir acizliğe bu çatı altında hiçbir dönem düşülmemiştir. Bir ana muhalefet partisi hiçbir dönemde devletin itibarına bu dönemki kadar saldırmamıştır. CHP, tarihinde ilk kez mahkeme basıp, kamu kurumlarını basıp devletin itibarına savaş açmıştır. Kırk yıldır terörlü mücadele ediyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Devleti sen itibarsızlaştırdın, sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Askerimiz, polisimiz, jandarmamız, korucumuz kırk yıldır bu mücadelede hiçbir zaman...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Devleti sen itibarsızlaştırdın yalancı Bakan, devleti sen itibarsızlaştırdın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Evet, ilk kez Cumhuriyet Halk Partisini bu millet PKK'nın, PYD'nin safında ve yanında görmüştür. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hadi oradan, hadi oradan!

ULAŞ KARASU (Sivas) – Hadi oradan, hadi oradan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Kimyasal silah iftirası atanlara destek olurken görmüştür.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Zavallısın, zavallısın!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ahlaksızsın sen!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Mersin ve İstiklal Caddesi'nde olduğu gibi PKK'yı aklamak için çırpınırken görmüştür. Defalarca darbelere, muhtıralara maruz kalmış bu Gazi Mecliste zaman zaman gönlü darbecilere yakın elbet kişiler olmuştur. Ancak 15 Temmuz gelene kadar hiçbir dönemde, hiçbir Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı darbe konseyine isim babalığı yapmamıştır.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Zavallı Süleyman!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ucuzsun, ucuz!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiç kusura bakmayın, bizim ne alımızda ayıp var, ne de koltuğumuzun altında haç var, haç. Haç var koltuğunuzun altında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ucuzsun, utanmazsın, alçaksın!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Cevap ver, cevap. Öyle ortaya laf atmak olmaz, cevap ver bakalım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz bu halkı sevdi ve biz bu ülkeyi sevdi. İşte bağışlanmaz korkunç suçumuz budur.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Cevap ver, cevap; bütün Türkiye bunu bekliyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Namuslu bir hikâyen varsa seni hiç kimse satın alamaz. Eğer namuslu hikâyen yoksa bir hamburgere satılırsın, bir hamburgere. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sen buraya bak, buraya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Elbette bu Meclise “Gazi Meclis” demeye dilleri varmaz, gazilik ve şehitlik gönüllerine yatmaz.

(HDP sıralarından “Yalancı Süleyman.” şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına sürekli vurmalar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 27 dönemin hiçbirinde -biraz önce detaylarını anlattım- uyuşturucu mücadelesiyle ilgili devletin polisine, jandarmasına, askerine, sahil güvenliğine, bizatihi devlete uyuşturucu kaçakçılığı iftirası atıp, bunu ispatlamayıp, özür de dilemeyip müfteri olmaktan yüzü kızarmayan bir Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı bu koltuklarda oturmamıştır. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Bak, bak; buraya bakıyor musun?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşma!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Esas sensin, sen! Yüzü kızarması gereken, utanması gereken sensin sen! Sen yüzüzsün yüzünüz!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zavallı, zavallı adam!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Kayıtlara girsin diye söylüyorum, ispat da özür de göremedik.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sen kumpasçısın, kumpas kuransın sen belediyelere! Biraz namus varsa bunu açıklarsın, açıklar!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Tepki verdik, ağır konuştuk doğrudur çünkü meselemiz ağırdır, meselemiz devletin itibarı meselesidir, siyasetin namusu meselesidir, meselemiz torbacıyla çatışmaya giren, şehit olan Abdulkadir Güngör’ün 3 yaşında yetim kalmış kızı Almira’nın meselesidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Türkiye Cumhuriyeti’ne eğer nokta kadar saygın varsa bunu açıklarsın, açıklar! Böyle ortaya atıp bırakıp gitmek olmaz, açıklayacaksın!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zavallı adam, zavallı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Kusura bakmayın “Uyuşturucu parasıyla, kara parayla cari açıklarını kapatıyorlar.” iftirasını size atırmayız.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Açıklayacaksın bunu!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Bedenimiz önünüzde kanla beraber bulansa da bu devlete bu iftirayı atırmayacağız, atırmayacağız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Biz sizin gibilerini çok gördük, çok!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Siz bütün iftiralalarınızla bizden uyuşturucu mücadelemizin intikamını alıyorsunuz, siz bizden PKK’yla yaptığımız mücadelenin intikamını alıyorsunuz. (CHP sıralarından “Mafyanın uşağı!” sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Uyuşturucu baronlarının arkadaşı! Sen söylediğinin arkasında durmayansın, sen!

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın sözlerinizi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz bizden para dilendiğiniz ve kahraman ordumuza “Sınırın ötesine geçme.” diyen, 15 Temmuz tam da Kılıçdaroğlu gibi canlı yayında izleyip

haber bekleyen o küresel güçlere diz çökmeyişimizin intikamını alıyorsunuz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Biraz utan, utan!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Doğru konuş!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Terör devleti kurdurmayışımızın, sarı torbaların bizden intikamını alıyorsunuz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler) HDP'yle PKK'yla tarihin en kirlî iş birliği içerisindeyiz. (CHP sıralarından “Yuh!” sesleri)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Alçaksın, alçak!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Plan ve Bütçe Komisyonlarında da aynı kaleminden çıktı, aynı, aynı kaleminden! Orası da aynı, orası da aynı, orası da aynı; siz de aynısınız! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şerefsiz! Sen alçak bir adamsın! Utanmaz!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hainsin! Sen hainsin, hain! Sen FETÖ'nün uşağısın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Amerika'nın çocuklarısınız sizler! (CHP sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler) Amerika'nın çocukları, yenileceksiniz! Bu kadar... (CHP milletvekillerinin fotoğrafları kürsüye fırlatmaları, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Amerikan uşağı sensin!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.47

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, Meclis bugüne kadar hiç yaşamadığı şeyleri yaşıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kimin sayesinde acaba?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimin sayesinde yaşıyor? Süleyman Soylu sayesinde yaşıyor!

BAŞKAN – Ben, isteyen bütün Grup Başkanvekillerimize de söz veriyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hâlâ sırtıyor orada!

BAŞKAN – Lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimin sayesinde? Kimin! Şuraya bak, sen onun sırtmasına bak!

BAŞKAN – Evet, müsaade ediniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Zavallı!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Pis pis sırtıyor orada!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir müsaade edin.

Sayın Bakan, ek sürenizden bir dakikanız kalmıştı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika, bir dakika!

BAŞKAN – Bir dakikanız var, selamlama için sizi kürsüye alacağım.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından “Yuh!” sesleri, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zavallı Süleyman! Zavallı Süleyman! Zavallı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – “Kör olasın muhalefet!” demiyorum, kör olma da gör bu yapılanları, bari hisset. Sizin yüreğiniz kör bakıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zavallı Süleyman! Zavallı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Patlansınız da çatlansınız da ağaç olacağız, toprak olacağız, su olacağız, geleceğiz, yine geleceğiz, bu vatana, bu aziz millete hizmet edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zavallı Süleyman! Zavallı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hepinizi hürmetle saygıyla muhabbetle selamlıyor, huzurunuzda saygıyla eğiliyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zavallı! Zavallı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Allah’a emanet olun diyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yürü, yürü! Hadi yürü!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerinize.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sen şerefsiz, sahtekârsın! Sen sahtekârsın, sahtekâr!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerinize oturun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, bak, çantacıya bak!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Al, çantalarını al, çantalarını!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerinize oturun.

(CHP sıralarından “Çantacı!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Bakanların yapmış oldukları konuşmalardan dolayı tutanakları inceledim. Önce HDP Grubuna, sonra da Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna söz vereceğim.

Kürsüye buyurun Sayın Beştaş.(HDP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının konuşmasına yanıt vereceğim, bize doğrudan sataştı.

Sataşmasına cevap vermektense onun itiraflarını size anlatayım, bütün Türkiye duysun. 30 Kasım 2020'de 6 yaşında çocuk istismarı meselesi savcılığa yansımış ve 2020 yılından beridir bu istismar olayını sakladıklarını itiraf etti. Buradan, bu kürsüden, kendi konuşmasından söylüyorum. (HDP sıralarından “Yuh!” sesleri) Ve daha da vahimi, 4 Aralık 2020'de ŞÖNİM'e gitmiş, birime almışlar, birime yani konukevine. Ya, el insaf, Allah'tan korkmuyor musunuz ya? 6 yaşındaki bir çocuk istismarı ne ne diyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Aman kimse duymasın!”

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Mağdurun gizliliğini... Sakladık.” diyor. Ne gizliliği ya?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tarikatı saklamışlar!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz bugüne kadar... Ne baba ne anne ne o sapık eş; tutuklu mu? Hayır! Savcı takipsizlik kararı verdi mi? Evet! Sahte doktor raporu var mı? Evet! Ne oldu? Timur Soykan sayesinde Türkiye bu olayı öğrendi. Ondan sonra HSK harekete geçti, dedi ki: “Ben, o savcı hakkında soruşturma açacağım.” Ben söylemiyorum, Aile Bakanı söylüyor. Devamında ne diyor? 2022'de de bu olay olmuş ya, olayı öğrenmişler. Ya, bir kere ŞÖNİM'e giden çocuk, kadın başından geçeni anlatır ya, anlatır! Aile Bakanı ne iş yapıyor, gerçekten ne iş yapıyor?

PERO DUNDAR (Mardin) – Telefonla konuşuyor, telefonla!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – İstismarı koruyor, saklıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yuh!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 6 yaşında, 6 yaşında!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve gelmiş burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu Aile Bakanı var ya, pandemi döneminde de “Kadına yönelik şiddet tolere edilebilir boyutlarda.” demişti. Aynı Aile Bakanı “Çocuk istismarı siyasetin konusu değildir.” diyor. Sen, niye oturuyorsun orada ya? (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Edep edep!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Dün televizyon televizyon gezip Ensar Vakfını savunuyordun, bugün iki yıldır en korkunç istismara maruz kalmış bir çocuğu...

SALİH CORA (Trabzon) – Yalan konuşuyorsun!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Yalan söylüyorsun, yalan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Kendi ifadesi, kendi ifadesi!

Tüm Türkiye duysun, evet, bütün Türkiye duysun; Aile Bakanı kadınları korumuyor, çocukları korumuyor ve onun haricinde her türlü işi yapıyor. Siyasetin de işi değilmiş. Toplumla ilgili her şey bizim işimizdir ya! İnsanla ilgili her şey iktidarın görev alanındadır, sorumluluğundadır. Derhâl istifa etsin, derhâl istifa etsin! (HDP sıralarından alkışlar)

[HDP sıralarından “İstifa, istifa!” şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar, alkışlar(!)]

BAŞKAN – Evet, şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İç Tüzük 69’a göre sataşmadan söz vereceğim.

[HDP sıralarından “Koruma, aklama; yargıla!” şeklinde slogan atmalar, alkışlar(!)]

BAŞKAN – Sayın Gamze Taşcier, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

15.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier’in, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Sayın Bakan’ın Halk TV izlemesinden memnuniyet duydum, tabii gerçekleri öğrenmek Sayın Bakanın da hakkı.

Aklınca “CHP’de de istismar vakaları var.” diyerek aslında meseleyi bulanıklaştırmaya çalışıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, kadın milletvekilleri olarak bu olaylar olduğunda çıkıp bildiri yayınlama cesareti göstermişiz, kimden gelirse gelsin bu olayın sahiplenilemeyeceğini söylemişiz. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, siz Kırıkkale’de AKP meclis üyeniz, Derik’te İlçe Başkanınız, Kemalpaşa İlçe Başkanınız, Akyazı meclis üyeniz... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yahu, Selçuk Gençlik Kolları Başkanınız kendi öz çocuğunu istismar etti; birinizin tek bir açıklaması var mı, tek bir kelimesi var mı? (CHP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Partini anlat.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Hadi oradan, hadi oradan! Takiye yapmayın.

Ensarda 45 erkek çocuğu istismar edildi, birinizin tek bir açıklaması var mı? Kalkıp kadın milletvekilleri diyor ki: “Yüreğimiz yanıyor.” Timsah gözyaşı onlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – CHP’deki istismarları konuşun. Partini anlat, partini.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Peki, Sayın Bakan, siz şunu anlamak istemiyorsunuz: Elbette insanın olduğu her yerde bu tür pislikler olabilir ama sorun bunlara ortam hazırlayacak yolu açmamak.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Partini anlat, partini.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Siz “6 yaşında evlenilebilir.” diyen tarikatlara yol verir, sırtlarını sıvazlarsanız, bürokrasiye yerleştirirseniz bu vakalar daha da artar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, tabii “Bu vakıfla hangi bakanın resmi var?” diye sormuyorum, tahmin edeceğiniz gibi, fotoroman Süleyman’ın elbetteki bu vakıfla da fotoğrafı var. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hadi oradan, hadi oradan! Terbiyeni takın, terbiyeni takın, terbiyeni takın!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Bakın, Bakan Yardımcısının elbetteki fotoğraf var bu vakıfla, “6 yaşında çocukla evlenilebilir.” diyen vakıfla fotoğrafı var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hamburgerci Kemal’i göster.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yeter, yeter; yeter artık, yeter ya!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Taşcier.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Müdahale etti.

BAŞKAN – Bir dakika...

Buyurun, tamamlayın.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Çıkmış diyorsunuz ki: “2020’de biz bu olayı biliyorduk.” Peki, ne yaptınız? Bu tecavüzcü, annesi, babası elini kolunu sallayarak gezerken siz neredeydiniz Sayın Bakan? Başka çocukları taciz edip etmediğinin garantisini bize verebilir misiniz? O nedenle nerede istismar ve taciz vakası varsa...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – CHP orada.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – ...onun üzerine gitmeyenin Allah belasını versin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Âmin.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Tarikat, siyaset, ticaret üçgeni üzerinden kim fayda sağlıyorsa Allah belasını versin. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, grubumuza ve Genel Başkanımıza çok sayıda...

BAŞKAN – Siz mi konuşacaksınız?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Altay, kürsüye buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak kim, Hıdır Çakmak? (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yürü lan, yürü!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – He, Hıdır Çakmak kim?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşma lan!

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar... Sayın milletvekilleri...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak kim? Hıdır Çakmak, Kılıçdaroğlu’nun yeğeni. (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi lan, yürü! Şovmen! Ahlsız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekili kürsüde.

Evet, süreyi tekrar başlatıyorum.

Buyurun Sayın Altay.

16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tahrike gerek yok, tahrike gerek yok. Mesele şudur -beş dakikalık bir konuşmamız daha olacak asıl cevapları o zaman vereceğim- ben bu akşam şunu anladım: Beyefendinin Bursa’da yaptığı bir konuşma var. Beyefendi, Bursa’da yaptığı konuşmada...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak Kılıçdaroğlu’nun yeğeni, yirmi sene ceza yedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya, senin Allah belanı versin. Otur lan yerine, şerefsiz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şerefsiz!

AYDIN ÖZER (Antalya) – 6 yaşında, 6!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...der ki: “Cenab-ı Allah biliyor, milletimize hiç inat etmedik, üzerimize ne kadar gelirlerse gelsinler hiç ihanet etmedik. Kim ne derse desin...”

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, küfrediyorlar; Sayın Başkan, küfrediyorlar buradan, milletvekilimize küfrediyorlar, hakaret ediyorlar, küfrediyorlar.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, onu duymam mümkün değil ki mikrofon açık, ben Sayın Altay’ı duyamıyorum.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben kestim zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, küfrediyorlar buradan. Buradan milletvekilimize küfredemezler. Küfrediyorlar, buradan ediyorlar, “Şerefsiz” diyorlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onlar diyor, onlar.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu ne diyor ya?

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Küfür olmaz, küfür olmaz, küfür olmaz; tutanakları isteyelim.

(AK PARTİ sıralarından “Hıdır Çakmak” sesleri, gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, küfür yok, yok, yalan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakanı konuşurmuyorsunuz be!

BAŞKAN – Sayın Altay, siz devam edin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bas bas bağıyor, Parlamento’yu işgal ediyorsunuz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şimdi... “Biz kendimiz yapmıyoruz.” diyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bak, bak, bak “Biz kendimiz yapmıyoruz.” diyor. Ya... “Biz inanıyoruz ki bize yaptıran Allah’tır, bize yaptıran Allah’tır, bize yaptıran Allah’tır.” diyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bitmedi, sonra AK PARTİ’nin kurucusu, bir siyaset büyüğü bu konuşmayı şöyle yorumluyor... Burası önemli, bakın burası önemli. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – “Soylu yanlış bir söz söyledi ‘Bize yaptıran Allah’tır.’ gibi, inancımıza muhalif bir sözdür. Peygamber’imizden sonra fitne ve fesadın, halifelerin katline kadar giden yanlış bir düşüncenin ürünüdür bu söz. Bilerek sarf ettiğini düşünmem. Milletimize böyle bir söz sarf ettiği için ‘Mahcubum.’ demesi lazım. İkincisi, Allah’a karşı günaha girdi, tövbe etmesi lazım.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Kim diyor bunu, kim diyor?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak kim?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Kim diyor?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak kim?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bülent Arınç, kurucunuz diyor. Bu işte, karşımızdaki beyefendi bu, kafa bu. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bir şeyi daha söylemem lazım, çok eleştirisi var ama...

Bitti mi, süre verecek misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz bitti ama son kez açacağım mikrofonu.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, “Namuslu bir hikâyen yoksa hamburgere satılırsın.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Şov yapma, şov!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hamburgerci Kemal...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yahu, hamburger olsun da 3 dolar olsun, 3 dolar olsun. Sen “15 Temmuz finansörü, sponsoru.” dediğin şerefsizlerle, “şerefsiz” diye manşet attırdığın Emirlikle hangi namuslu hikâye için bu pastayı kestini? Kaç dolar aldınız da bu pastayı kestiniz? (CHP sıralarından “Yuh!” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ben bir tek 15 Temmuz şehidimizin kanını 5 milyar, 15 milyar değil, 1 trilyon dolara değişirsem namerdim, değişen de namerttir. (AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri, gürültüler)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Şov yapma! Hadi oradan!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak kim, Kılıçdaroğlu’nun neyi oluyor?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Diğerlerine sonra cevap vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hıdır Çakmak kim Başkanım, Hıdır Çakmak?

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, size sataşmadan iki dakika süre vereceğim.

Kürsüye... (AK PARTİ sıralarından “Oo!” sesleri, gürültüler)

17.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Coş, coş, coş!

Şimdi, Sayın Bakan -ben duymazken bağırıp çağırdığı için- bana ne demiş biliyor musunuz arkandan? “LGBT’ci” demiş, “cinsiyetçi” demiş. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) “Sayın Bakan” dedim, herkesten özür dilerim.

Süleyman, ben cinsiyetsiz değilim, önce onu söyleyeyim. Her 25 Kasım'da, her 8 Mart'ta tir tir titreyerek yasaklamaya çalıştığın kadınlardan biriyim, önce bunu o kafana sok; bu, bir. Beni, evet, o LGBTİ+'ların hakları ilgilendirir çünkü iki yetişkinin rızasıyla birbirini sevmesi, sevişmesi sadece onları ilgilendirir. (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler) Anayasal olarak ben onları savunmakla mükellefim. Bağırın, çıldırın, bu ülkede bir Anayasa var. Beni ne ilgilendirir biliyor musunuz? 6 yaşında bir çocuğu 30 yaşındaki müridine eş diye veren o şerefsiz tarikat şeyhi; o beni ilgilendirir işte. (CHP sıralarından alkışlar) Beni ne ilgilendirir biliyor musun? 2020 yılında “Ben o çocuğu koruma altına aldım.” deyip de ağzını açıp tek laf etmeyen, o tarikatın kapısını basmayan ne Yusuf Ziya Gümüşel'e ne o çocuk tecavüzçüsü Kadir İstekli'ye tek bir laf edemeyen, onları tutuklatamayan, sonra da utanmadan Aile Bakanı diye burada oturan bu kadın ilgilendirir beni. Beni bunlar ilgilendirir. (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, ifadelerinize dikkat edin.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Başka ne ilgilendirir söyleyeyim. Bak, elimde fotoğraf, fotoroman Süleyman'ın fotoğraflarından. Yanında kim var biliyor musunuz? Yanında kim var? Hiranur Vakfının yetkilileri, hani 6 yaşında çocuğu tarikatına eş yapanlar var. İşte, beni bu ahlaksızlıklara ağzını açıp tek laf edemeyenler ilgilendirir. İstedüğimiz kadar bağırın, bu tarikat düzenini cehenneme... (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, süreniz doldu, tamam.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – İşimiz seninle bitmedi! Utan biraz, utan biraz! (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler)

Ne oluyor ya, ne oluyor ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sataşmadan dolayı Sayın Elitaş'a söz vereceğim.

Sayın Elitaş, kürsüye buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – E, gel; e, gel...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Meclis burası! Otur yerine!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ee... İki yıldır biliyorsun, iki yıldır tecavüzü biliyorsun, ağzını açıp bir laf etmiyorsun.

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, yerinize geçin lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamam arkadaşlar, büyütmeyin, tamam.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Terbiyeli konuşacaksınız! Meclis burası! Seviyesiz!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ahlaksızlar! Ahlaksızsınız!

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sus!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Terbiyesiz!

BAŞKAN – Arkadaşlar, oturun yerlerinize.

Sayın Elitaş'ın süresini yeniden başlatıyorum.

Buyurun.

18.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütülü'nün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 3 bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz. 1'incisi Aile Bakanlığımızın bütçesi, 2'ncisi Sağlık Bakanlığı bütçesi, 3'üncüsü de İçişleri Bakanlığı bütçesi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Ahlaksızlar!” diye bağırdı, yazın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Aile Bakanlığımızın bütçesinde Cumhuriyet Halk Partisi sıralarından ve HDP sıralarından bir tepki... O tepkinin kaynağı da kadın arkadaşlarımız. Bugün öyle bir olay yaşıyoruz ki bir kadına karşı kadın şiddeti ilk defa burada gözüküyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Öyle bir şey olmadı ya! Böyle bir şey yok!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Kadın şiddetiyle ilk defa burada karşı karşıya kalıyoruz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Böyle bir şey yok! Konuyu çarpıtma!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ben şunu beklerdim: Eğer 6 yaşında çocuğa tecavüz eden bir namussuz varsa, 6 yaşında evlendiren ana-baba varsa o haysiyetsizlerle ilgili cezayı yargı verecektir ama ben isterdim ki... Bakın, şu resimlerde 13 yaşında, 14 yaşında çocuklar, 12 yaşında, 14 yaşında genç kızlarımız, yavrularımız... (HDP sıralarından gürültüler)

Bakın, bir topun, uçaksavar mıdır nedir, onun arkasında 12-13 yaşındaki bir kız ve bir tüfekte Kandil'de 11-12 yaşındaki bir yavru, anarşist yetiştiriliyor, terörist yetiştiriliyor. Buradan, Cumhuriyet Halk Partisi sıralarından o pankartlarla “Biz bu yavrularımızı vatana ihanet etmek için yetiştirmenize müsaade etmemeliyiz.” demenizi beklerdim. (HDP sıralarından gürültüler) Ama susuyorsunuz, ama istismarı ortaya koymak için maalesef... Yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, burada konuşan biraz önceki kadın milletvekili bir şeyler söylüyor.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sera benim adım, öğren! Sera! Öğreneceksin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Burada arkadaşımız, kendisinin attığı “tweet”leri bana gösterdi. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, utanılacak şeyler... “Şu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli ama benim yurdumun üstünde inlememeli, ağzıma okunuyor her sabah.”

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Söz istiyorum, kürsüden söz istiyorum!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – “Kapıda oynayan çocuklardan rahatsız olunca kızgın yağ dökem mi üstüne ya da uyumundan uyandıran ezan, camiye basıp imamı mı keseyim?” Zihniyetin bu! Ahlakın bu! (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesleri, alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ben sana göstereceğim ahlakı!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – “Van’a yardım göndermeyin, gebersin ‘...’lar.”

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ben şimdi söz istiyorum... Söz istiyorum...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – “Tiplerini gördükçe çok korkuyorum. Mesele Türk olmaksızın olayı hiç anlamamışsınız be annem!” Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sana yazıklar olsun! Sana yazıklar olsun! Yazık sana!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Sana yazıklar olsun!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sen burada bir milletvekili olarak bunu yapıyorsun...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Söz istiyorum... Söz istiyorum...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...çocuklara kızgın yağ döküyorsun, bu milletin inancıyla alay ediyorsun...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hadi oradan be! Siz alay ediyorsunuz be milletin aklıyla, milletin aklıyla!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...imamları kesmeye uğraşıyorsun ve bunu sosyal medyada paylaşıp vatandaşı tahkir ediyorsun, tahrik ediyorsun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Söz istiyorum... Söz istiyorum...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bu milletvekili burada ahlak dışı bir ilişkiyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sensin ahlak dışı! Ahlaksız da sensin, terbiyesiz de sensin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Lanet olsun! Lanet olsun! Lanet olsun! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Elitaş.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Söz istiyorum...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kifayetimizakere...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Söz istiyorum...

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, aleyhte, Sayın Mustafa Yeneroğlu.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hayır, söz istiyorum...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yeneroğlu.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, bana “Ahlaksız!” dedi!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Açıkça hakaret etti Sayın Vekile!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hakaret etti bana!

BAŞKAN – İsim vermedi, sizin isminiz geçmedi.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ne demek isim vermedi ya!

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Benim “tweet”lerimi okudu! Ne demek ya! Sayın Başkan, benim “tweet”lerimi okuyor!

BAŞKAN – Sizin “tweet”iniz olduğunu ben nereden bileceğim Sayın Kadıgil? (Gürültüler)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – İsmi verdi, ismini!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bana söz vermeyecek misiniz?

BAŞKAN – Mustafa Bey, buyurun.

Sayın Yeneroğlu...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Daha ne desin bana ya, anama mı sövsün Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, oturun yerinize lütfen.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Şu an bana söz vermeyecek misiniz?

BAŞKAN – Siz yerinize oturun lütfen.

Sayın Yeneroğlu, buyurun.

Süreyi tekrar başlatın arkadaşlar.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Evet, çok değerli arkadaşlar, Saygıdeğer Başkan, çok saygıdeğer milletvekilleri, aziz milletimiz; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Allah sizi sevdiklerinizle haşretsin!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Bütçe kanun teklifiyle ilgili DEVA Partisi adına aleyhte görüşlerimi paylaşacağım. Ancak müsaade buyurursanız bütçe konusuna girmeden -ki asıl gündemimiz buydu- belirtmek istediğim gerçekten bir husus var.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bunlar niye ayakta duruyor Sayın Başkan? Niye ayakta duruyor arkadaşlar ya?

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – İnanın, ben burada olmaktan hiç keyif almıyorum; herkes adına da burada olmaktan hiç keyif almıyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hadi oradan! Biz de seni çekmekten...

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Bakın, ülke öyle bir hâle geldi ki, şu Parlamento öyle bir hâle geldi ki, bakın, tüm samimiyetimle söylüyorum: Ben, hiçbir AK PARTİ’li arkadaşımın herhangi bir şiddet, tecavüz olayının arkasında durabileceğine en ufak ihtimal vermem.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yalan söylüyorsunuz! Kim durmuş, kim durmuş?

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Ben, aynı şekilde, burada hiçbir milletvekilinin terör örgütüne, PKK’ya en ufak bir şekilde destek verebileceğine ihtimal vermem. (AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri, gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu kadar mı değiştin Mustafa Bey? Bu kadar mı başkalaştın?

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Lütfen, Allah aşkına, ülkenin huzuru, ülkenin güvenliği için üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirelim. Bugünkü gündemimiz aslında bütçeydi ama bütçeyi de dağıttık; bütçeyle ilgili söylenecek çok şeyler vardı fakat maalesef bunları söyleyecek durumda bile değilim çünkü boşu boşuna zaman kaybediyoruz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Nerelere selam çıktın? Nerelere selam çıktın?

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Ancak şunu belirtmek istiyorum değerli arkadaşlar: Bakın, şu tablo akıldan, mantıktan, vicdandan uzaklaşmanın faturasıdır.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Nereye selam çıktın?

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Nezaketsizliğin ve hoyratlığın, iktidarı ve gücü başkaları üzerinde keyfince kullanabiliyor olmaktan türeyen merhamet kaybının sonucuyla bugün burada karşı karşıyayız. Sadece bugünkü olaya bakın, bugünkü manzaraya bakın; bunun ötesinde, son günlerdeki olaylara bakalım; gerçekten her biri ibretlik.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz sessiz, lütfen...

Buyurun, siz devam edin.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Mecliste bir milletvekili başka bir milletvekiline saldırıyor ve arkadaşımız hayati tehlikeyle karşı karşıya kalıyor. Çıkıp da milletvekili arkadaşımız “Öfkeme yenildim, mahcubum, utanç duyuyorum.” diyebilir ama demiyor, özür bile dilemeyeceğini ifade ediyor ve ciddiye alınabilecek bir tepki bile göstermiyor. Böyle bir medeniyet kaybıyla karşı karşıyayız maalesef. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bir parti liderinin zincir marketleri hedef göstermesi; üzerine, suç örgütü kurmaktan yargılanmış kişinin ağır tehditleri... (MHP sıralarından gürültüler) Ne o? Siz de mi saldıracaksınız? Ya, biraz aklınızı başınıza alın ya!

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, Genel Kurula hitap edin.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Ya, tamam da bu ortamda... (MHP sıralarından “Ağzına alma! Parti liderini ağzına alma!” sesi)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Ne anlatıyorsun?

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sen PKK’nın kim olduğunu idrak edememişsin.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Arkadaşlar, ben size kızmıyorum, AK PARTİ’nin MHP’leşmesine kızıyorum; size kızmıyorum, siz rahat olun. (MHP sıralarından gürültüler)

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Haddini aşma, haddini! Haddini aşma!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Belediyelerin stok bahanesiyle mağazaları mühürlemesi, sonunda karanlık tiplerin de zincir marketin camlarını indirmesi. . . Bir tane ceza soruşturması yapılmadı, hukuk devletinin yargısı ortalıkta yok. Peki, bu tabloyu gören yatırımcılar bu ülkeye yatırım yapar mı Allah aşkına?

Bazen tarif edecek söz bulmakta gerçekten güçlük çektiğimiz manzaralarla karşı karşıyayız. Çıkıp da “Durun! Bu ülkede hukuk var, düzen var, nizam var.” diyebiliyor muyuz Allah aşkına? Bakın, nezaket kültüründen bahsetmiyorum, nezaket kültüründen o kadar uzaklaşmış vaziyetteyiz ki mafya liderlerinin siyasileri ve iş adamlarını açıkça ölümlerle tehdit ettiği, iktidar ortağının buna alkış tuttuğu ve teşvik ettiği. . .

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Senin nezaket dersine gerek yok.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Konuşma hadsiz! Terbiyesiz! Hadsiz!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - ...diğerin de suspus olduğu karanlık bir dönemi yaşıyoruz. (MHP sıralarından gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yalan söylüyorsun, yalan!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - 1990’lı yıllarda bile bu kadar aleni değildi bu kirli ilişkiler. (CHP sıralarından alkışlar)

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Yalancı!

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ ağzıyla konuşma!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - 1990’lı yıllarda faili malum cinayetleri koruyan ve kollayan devlet idarecileri de doğru yaptıklarını, başka çareleri olmadığını zannediyorlardı.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ ağzıyla konuşma, FETÖ ağzıyla!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - 28 Şubatçılar da hukuksuz rejimlerini zorbalıkla koruyabileceklerini düşünüyorlardı. 2000’li yıllarda da daha da vesayet çabası içerisinde olan askerî ve yargı bürokrasisi de öyle zannediyordu, zulüm yapıyorlardı ama kendilerince davalarında samimilerdi.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ ağzıyla konuşma!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - Maalesef bu iktidarda zorba devlet anlayışının zorunlu olduğuna inandırıldı ve hukuku ve vicdanı bir kenara attı. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜCEL BULUT (Tokat) – Hadi oradan!

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - Bu sebeple millet olarak huzur bulamıyoruz. Adaletin olmadığı, demokratik kültürün yerle bir edildiği bir ülkede elbette yoksulluk artar, elbette ekonomik ve sosyal krizler yaşanır ve elbette yargının adalet dağıtacağına güven sıfır olur.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ ağzıyla konuşma, FETÖ ağzıyla!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, ülkemizin sorunlarının, zamların asıl nedeni kaynak yetersizliği değildir. Türkiye’nin yeterli kaynağı vardır; dinamik, çalışkan, genç bir nüfusu da vardır; eksiğimiz adalettir, eksiğimiz demokrasidir, eksiğimiz ehliyetlerdir, eksiğimiz liyakattir. İşte, bu nedenle bu manzaralarla karşı karşıyayız. İşte, bu nedenle ülkemiz maalesef bu işler acısı tabloyla karşı karşıya.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ ağzıyla konuşma, FETÖ ağzıyla!

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) - Son cümlem olarak şunu ifade etmek istiyorum: İnanıyorum ki bu güç sarhoşluğu bitecek, inanıyorum ki yakın zamanda bu adaletsizliklerin hepsi son bulacak, inanıyorum ki adalet kazanacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, süreniz tamamlandı.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Son bir cümle efendim.

Bakın, bugün İnsan Hakları Günü. İnsan Hakları Günü'nde şu yaşadığımız manzaraya bakın Allah aşkına! Ülkemizde İnsan Hakları Günü'nü kutlayacak bir umut olmasa da bugünün İnsan Hakları Günü olduğunu tekrar sizlere hatırlatmak istiyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, süreniz tamamlandı, teşekkür ediyorum, ek süreyi de verdim.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – İnanıyorum ki insan onurunu yüceltmeyi varlık sebebi kabul eden bir devlet anlayışına kavuşacağız.

METİN NURALLAH SAZAK (Eskişehir) – Kes artık, kes!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – İnanıyorum ki bu mücadele hep birlikte bu Mecliste gerçekten Meclise yakışır bir biçimde sürdürülecektir. Bunun için bu mücadeleyi veriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, lütfen yerimize geçelim.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – İnşallah, milletimiz de huzur bulacaktır.

Hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler; CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, açık satışa söz konusu.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

19.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yeneroğlu... Nerede Yeneroğlu? Yeneroğlu, dinliyor musun? Yeneroğlu, dinliyor musun?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerlerinize oturun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Ne kadar zor durmuşsun sen şu AK PARTİ'nin içerisinde, nasıl gizlemişsin bu habis ur gibi zihniyetini, bu duygularını nasıl kamufle etmişsin sen be! Sen ne sinsi adammışsın be! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çıkıp burada terör örgütlerinin ağzıyla, FETÖ ağzıyla kalkıp buralarda yargı dağıtmaya çalışıyorsun.

(İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun AK PARTİ sıralarına doğru yürümesi)

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, yerinize oturun. Sayın Yeneroğlu, yerinize geçin. Sayın Yeneroğlu...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sarhoş gelmiş, sarhoş!

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, yerinize geçin. Sayın Yeneroğlu, bakın, açık tahrikte bulunuyorsunuz ve provokatif işlem yapıyorsunuz; geçin yerinize.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Biraz adil ol, biraz adil ol! Küfredip kaçıyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Adama saldırıyor ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Saldırıyorlar Başkan, saldırıyorlar. Ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen oturun yerinize.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ya, böyle bir şey olur mu ya! Adam küfredip kaçıyor “Tahrik ediyorsun.” diyorsunuz Başkan ya!

BAŞKAN – Ben ne dediğimi biliyorum Sayın Tiryaki, müsaade edin.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Milletvekili küfredip kaçıyor ama siz ona “Tahrik ediyorsun.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Ben görüyorum ve ne dediğimi de biliyorum.

AYHAN BARUT (Adana) – Oradan küfrediyor adama Başkan, oradan küfrediyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İşine geleni görüyorsun, işine geleni!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hakkaniyet duygunuz sıfır ya!

AYHAN BARUT (Adana) – Görüyorsun da duymuyorsun, oradan küfrediyor adama.

BAŞKAN – Sayın Yeğin, arkadaşlar da yerlerine otursunlar lütfen.

Süreyi tekrar başlatıyorum.

Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demin yapılan konuşma, Yeneroğlu'nun konuşması, DEVA Partili Yeneroğlu'nun konuşması bugün Türkiye'nin bu gidişatından rahatsız olan ve dün yaşadığımız büyük felaketlerin, 15 Temmuz gibi büyük acıların yaşanmasından da zırmık, en ufak bir üzüntü duymayanların konuşma şeklidir. Biz bu konuşma şeklini biliyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yeneroğlu, duyuyor musun beni? Seni ben biliyorum, senin ne maksatla konuştuğunu da biliyorum. Yakalasanız Türk milletini âciz bir durumda, yiyip bitireceksiniz ayaklarını. (CHP sıralarından gürültüler)

MURAT BAKAN (İzmir) – Hadi be!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hadi oradan!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Size teslim olanın Allah belasını versin. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sizi ve sizin ağababalarınızı, sizin düşüncelerinizi temsil eden arkanızdaki odakları bu memleketten kazıyana kadar bize tahammül edeceksiniz siz, tahammül edeceksiniz! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Bu milletin canını yakan, bu milletin haksız fiyat artışlarıyla canını yakan kimse onların arkasındaki bağlantılar araştırılsın.” dedi Genel Başkanımız, hiç kimseyi hedef almadı ama ne zaman “FETÖ” dedi, bunlar zıpladı, bunlar hopladı. (CHP sıralarından gürültüler) Çünkü 15 Temmuz, hayatlarında... Genel Başkanına sorun, sanki Türkiye’de, anlatır serüvenini: “Ben Ekonomi Bakanyken şöyleydim, böyleydim.” Türkiye o kadar iyi yönetiliyordu, sanki kendi yönetiyordu ama arkasından sanki Türkiye’de hiçbir şey olmadı, 15 Temmuzunu yaşamadık, bu milletin çanına ot tıkamaya çalışanlarla bu millet mücadele etmemiş gibi kalkıp bu memlekette siyaset yapmaya çalışıyorlar. Size yazıklar olsun! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.33

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Şimdi, Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

Beş dakika süre vereceğim, yalnız bu süreyi aşmamanızı rica ediyorum, ek süre vermeyeceğim, beşer dakika.

İlk söz, Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun.

Sayın Dervişoğlu, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerinin en lezzetli yanı kürsüde yapılan konuşmalar, maksadı aşmayan tartışmalar. Biz muhalefet partileri olarak iktidar partisinin yapamadıkları ve yanlış yaptıklarını anlatacağız, iktidar da yaptıklarını kamuoyuyla ve Türkiye Büyük Millet Meclisiyle paylaşacak; bundan daha doğal bir şey yoktur.

Sayın Bakanı son konuşması için merakla bekledik, kendisinden sorduğumuz soruların cevabını alamadık ama veciz bir miting konuşması izledik; kendilerini tebrik ediyorum. Aslında, bu konuşma esasında, kendisinin ne kadar sakin bir kişilik olduğunu, gerilimin sadece stratejiden kaynaklandığını, bizim söylediğimiz, sınırlendiği sözlerin de aslında kendi sözleri olduğunu, bize değil biraz da kendisine kızması gerektiğini buradan ifade etmek istiyorum.

İYİ Partiye yönelttiği bir tek isnat var. Biz Türkiye Cumhuriyeti devletinin her cephede terörle yaptığı mücadeleyi “ama”sız, “fakat”sız, “lakin”siz destekliyoruz; bunun için hem şanlı ordumuza hem kahraman güvenlik mensuplarımıza huzurunuzda şükranlarımızı sunuyoruz. Ayrıca, verilen bu mücadeleye katkımızın anlaşılması bakımından da ifade etmekte yarar görüyorum ki bütçe görüşmeleri

enasında ilan ettiğimiz gibi, biz, Emniyet Genel Müdürlüğünün, Sahil Güvenlik Komutanlığının, Millî İstihbarat Teşkilatının, Jandarma Genel Komutanlığının, Savunma Sanayii Başkanlığının bütçelerine de “evet” oyu veriyoruz. Doğru da müttefik olduğumuzun da bir anlamıyla delilidir bu ama kendisinin bizi incitici bir beyanı olmuştur, onda da bizi Amerikancılıkla suçlamıştır. Ben bütün bir ömrünü emperyalizme karşı mücadeleyle geçirmiş bir adamım, benim gibi çok sayıda arkadaşım da var bu Mecliste. Biz, Benjamin Franklin’den daha fazla Amerikalı Türkler gördük mücadele yıllarımızda; biz, Lenin’den daha fazla Rus olan Türkler gördük mücadele geçmişimizde; biz, Mao’dan daha fazla Çinli olan Türkler gördük mücadele geçmişimizde. Allah’a şükürler olsun ki bir kere bile emperyalizmin kelepçesine kendimizi kaptırmadık. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu ithamı aynıyla iade ediyorum.

Ben, her şeye rağmen, bugünkü müzakerelerin bir bölümünü gürültüden anlamamış olsam bile şu atmosfere ulaşmış olmaktan ötürü de mutluluk duyuyorum. Görüşlerimizi anlattık, sorularımıza karşılık beklerken belki Sayın Bakanımız salonda daha fazla gerginliğe vesile olmamak için hassasiyet de göstermiş olabilir, niyeti buysa kendisine huzurunuzda teşekkür de ediyorum. Biz Sezar’ın hakkını Sezar’a vermeyi biliyoruz ama Türkiye’de birtakım olumsuzluklar var, bu olumsuzlukların ortadan kaldırılabilmesi bakımından da muhalefetin de konuşmasının, iktidarın da konuşmasının, bunun karşılıklı saygı anlayışı içerisinde sürdürülmesinin taraftarıyız. İYİ Parti olarak bu kurallara riayet ettiğimizi de rahat bir biçimde ifade edebilirim.

Ben de belki yeni bir gerginliğe vesile olabilir endişesine binaen gecenin bu saatinde konuşmamı sonlandırmak istiyorum. Bu tartışmalardan kimse alınmasın, bunlar demokrasimizin zenginliğidir. Türk milleti her şeye tahammül eder ama bir tek ihanete tahammül etmez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Meclisimizde, Genel Kurulumuzda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı ve ardından İçişleri Bakanlığı bütçelerini görüştük.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bakan, Sayın MHP Grup Başkan Vekili, hiç olmadık hakaretleri, hayatımda duymadığım hakaretleri bana yaptı. Söz vermemek adına ara verdiniz. Lütfen bana yerimden söz verin, vermiyorsanız da Sayın Bülbül’e yaptığı tüm hakaretleri aynen iade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) FETÖ’cü olanın Allah belasını versin! FETÖ’cü olmayıp da “FETÖ’cü” gibi saçma sapan bir iftiraya maruz bırakanlar için de aynı durum geçerlidir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu bütçelerin görüşülmesi sürecinde oldukça tartışmalı süreçler geçirmiş olsak da Türkiye açısından, devletimiz ve milletimiz açısından son derece önemli Bakanlıklar olmaları, tabii, üzerlerinde birtakım tartışmaların daha çok yapılmasına sebep olmuş olabilir.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – İkincisi, Sayın Hamza Dağ’ın yanına gitmem, ona selam vermeme ilgili bir meseledir. Yoksa ben sokak serseriliği yapacak, şiddet uygulayacak bir adam değilim. Bunu yapanlar bu ülkede bellidir zaten.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ancak biz Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın Türkiye’de sosyal devlet anlayışını ayakta tutmak adına, devletimizin şefkat ve merhamet duygularını...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Bu sebepten dolayı da tekrar ediyorum: Sayın Bülbül’e aynen sözlerini, hakaretlerini iade ediyorum, kendisine yakışanı yapmıştır.

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkanım, bir sussun ya!

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Bir susun ya!

BAŞKAN – Sayın Yeneroğlu, lütfen yerinize oturun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...anlayışını ortaya koymak adına ne kadar fedakârlıkla mücadele ettiğinin farkındayız. Burada, bir kurumu töhmet altında bırakacak, Sayın Bakanımın şahsında bir kurumu töhmet altında bırakacak yaklaşımların tamamını reddettiğimizi ifade etmek istiyorum. Ha, burada yaşanan hadiselerde, nerede kimin herhangi bir ihmali varsa bunlar tabii ki sorgulanabilir ama bir kurumu, devletimizin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını ve Sayın Bakanı bu konuda elde herhangi bir delil olmadan suçlamaya kalkmak son derece hatalı bir yaklaşım olmuştur. Bugün bunu burada görmüş olmaktan dolayı da üzüntü duyuyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – 2020’den beri ne yapıyor Sayın Bakan ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yine, aynı şekilde, Sağlık Bakanımın bu zamana kadar son derece fedakârca hizmetleri olmuş Türkiye’ye. Gecesini gündüzüne katıp Türkiye’ye, Türk milletine hizmet için fedakârlıkla çalışmış olan Sayın Bakanımıza -ve sevgili Bakanlık personelimize- bugün burada yapmış olduğu sunumdan ötürü teşekkür ediyoruz.

Pandemi sürecinin sonrasında görülmüştür ki Türkiye açısından ve dünya devletleri açısından sağlık artık bir stratejik güç çarpanı hâline gelmiştir devletler açısından. Bizim devletimiz de gerek sosyal güvenlik altyapısıyla gerek sağlık altyapısıyla bu gücünü ve kudretini bütün dünyaya göstermiştir. Burada, Sayın Bakanımın şahsında, emeği olan bütün Bakanlık personelimize, sağlık ordumuza teşekkürlerimizi borç bildiğimizi bir defa daha ifade etmek istiyorum.

Yine, aynı şekilde, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu’nun da bugün burada Bakanlık bütçesi görüşüldü ve kendi konuşmalarını da dinledik. Bugün çok ciddi tartışmalar ve konuşmalar söz konusu oldu. Doğru tektir; devletin, milletin, memleketin menfaati için, milletin geleceği için, özellikle Türkiye Yüzyılı için verilen bu mücadelede vatandaşımızın güvenliği, yaşam hakkı son derece kıymetlidir, belki en önemli şeydir. Bunu ayakta tutmak, ülkemizin asayişini, güvenliğini ayakta tutmak için çok ciddi çabalar verildiğinin farkındayız; gece gündüz demeden, bayram seyran demeden Türkiye’nin her köşesinde, 81 ilimizde, doğudan batıya, kuzeyden güneye verilen mücadelenin farkındayız ve bu mücadeleyi çok kıymetli görüyoruz. Bu mücadele nedeniyedir, bazı okların kendisine dönmüş olması bundan kaynaklanmaktadır; bunu net bir şekilde anlıyoruz. Bu da anlayan açısından aslında bir şerefür, o şerefi de taşımaya layıklardır. Sevgili Süleyman Soylu’yu, Sayın Süleyman Soylu’yu, şahsında bütün Bakanlık personelimizi -Jandarmasından Sahil Güvenliğine- Emniyet personelimizi bu zamana kadar yapmış oldukları faaliyetlerden ötürü tebrik ediyoruz, kendilerine Allah razı olsun diyoruz. Memleketimizi, milletimizi bu noktada, teröre boyun eğdirmeyecek noktada dirayetli bir şekilde ayakta tuttukları için, bu mücadeleyi verdikleri için kendilerine -unuttum, güvenlik korucularımıza- teşekkürü bir borç biliyorum. Allah onları var etsin, güçlerine güç katsın diyorum, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

Süreniz beş dakikadır, ilave süre vermiyorum.

17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, öncelikle Sağlık Bakanına medeni davranışı ve Meclise gösterdiği saygıdan dolayı çok teşekkür ediyoruz; hem sorulara yanıtlar vermeye çalıştı hem de gayet medeni bir sunum yaptı, gerçekten teşekkür ederiz.

Şimdi, İçişleri Bakanından... Tabii, yeni bir şey değil bu yani her sene aynı şeyi izliyoruz, görüyoruz, yaşıyoruz; her bütçede aynı tutum. Neden? Çünkü İçişleri Bakanı hakkındaki ve Bakanlığı hakkındaki iddialara cevap vermemek için, sorulara cevap vermemek için, bu iddiaların konuşulmaması için nedir

yol? Şov yapmak. E, bunu da her sene bir kez daha izliyoruz. Bu sene de aynı şeyi gördük, yine iddialar tartışılmadı, konuşulamadı ve bir şovla karşı karşıya kaldık çünkü o kadar büyük hukuksuzlukların, o kadar büyük demokrasizliğin, o kadar büyük adaletsizliğin aslında yaratıcısı, uygulayıcısı ve devam ettiricisi bir pozisyonda ki yani başka türlü davranamaz zaten. Hani derler ya “Kaplanın sırtına binmek kolaydır ama inmek kolay değildir.” diye; işte, kaplanın -buradaki kaplan, hukuksuzluk, demokrasizlik ve adaletsizlik kaplanıdır- sırtına bindiniz, inemiyorsunuz şimdi kolay kolay onun sırtından ama şundan emin olun ki günü gelecek ve Türkiye’de yeniden adaletin konuşulabildiği, tartışılabildiği, işlediği bir ortamda, gerçekten bağımsız ve tarafsız bir yargının işlediği bir ortamda bu yaptıklarınız elbette ki teker teker masaya yatırılacaktır; bundan hiçbirimizin şüphesi yok.

Şimdi sanmayın ki biz burada konuşuyoruz hep Kürt halkıyla ilgili, Türkiye demokrasi güçleriyle ilgili yani aslında Kürt halkı sizin düşmanlığınızı, Kürt düşmanlığımızı, halk düşmanlığımızı -açıkça budur aslında, halk düşmanlığıdır- Kürt halkına yönelik bu düşmanlığınızı ilk defa görmüyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK düşmanlığı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Siz biraz tarih bilincinden yoksun olduğunuz için zannediyorsunuz ki ilk defa siz yapıyorsunuz. Hayır, Kürt halkının bilincinde şöyle bir şey var; Şark İslahat Planı’ndan Umumi Müfettişliklere kadar, OHAL dönemine kadar, yaşanmış olan bütün hukuksuzluklar, adaletsizlikler, baskı ve zulüm, faili meçhuller ve her türlü ama her türlü demokrasizlik aslında Kürt halkının hafızasında var. Şimdi onun bir devamını Süleyman Soylu’da gördükleri için yadırganan bir durum değil ama bunların hepsi birer birer insanların hafıza kayıtlarına kazanıyor ve günü geldiği zaman sandıkta hafıza kayıtlarına kazanmış olan bu gerçeklerin karşılığı mutlaka ortaya çıkacak ve şundan emin olun, şundan emin olun; o, halkın iradesini gasbettiğiniz, sandık hukukunu yıkıp çiğnediğiniz ve kayyumlar atadığımız yerel yönetimleri er ya da geç, günü geldiğinde, 2024 yerel seçimlerinde Kürt halkı yeniden kazanacak ve o atadığımız kayyumlar politikasının sonunu mutlaka getirecek. Bunu niye şimdi söylüyorum İçişleri Bakanı buradayken? Son defa burada bütçe konuşuyoruz onunla, o nedenle şimdiden söyleyeyim de 2024’teki sonucu görsün. Kürt halkı bu zulmün, bu baskının; Türkiye demokrasi güçleri bu hukuksuzluğun, bu adaletsizliğin hesabını mutlaka bu mücadeleyle, emek, özgürlük, barış, demokrasi ve adalet mücadelesiyle soracak ve bu hesap sorulduğu zaman da hukuk önünde sorulduğu zaman da Türkiye’de demokrasi adına önemli bir adım atılmış olacak. Bu da kayıtlara girmiş olsun, bunu mutlaka yapacağız. Biz söylediğimiz sözü her zaman yerine getiririz. “Ben hesap soracağım, sormazsam namerdim.” diyen ama sonra hesap sormayıp biat edenlerden değiliz. (HDP sıralarından alkışlar) Biz, hesap soracağız dediğimiz zaman, demokrasi ve hukuku, adaleti sağlayacağız dediğimiz zaman bunu yapanlardanız, bu geleneğe sahibiz. Onun için hiçbir zaman yapamayacağımız şeyi söylemedik. Namert olanlar da namertliğiyle bir kenarda kalacaklar.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay...

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bakanlık bütçelerine olumsuz oy vermekle birlikte, memleket için hayırlı olmasını diliyorum.

Sağlık Bakanımıza teşekkür ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisine saygılı bir sunuş yaptı. Eksik gedik yok mudur? Şüphesiz vardır. İnşallah zaman içinde eksikler gedikler tamamlanır.

Aile Bakanımızla ilgili gerilimin sebebi şudur: Bu olay pazartesi günü Türkiye’de herkesin gündemine geldi ama Aile Bakanımızdan -pazartesi, salı- çarşamba akşamı, ben burada konuşmadan on dakika önce bir “Müdahil oluyoruz.” açıklaması geldi. Bu gecikmeye, duyarsızlığa muhalefetin tepki göstermesi kadar, bundan daha doğal hiçbir şey olamaz.

Gelelim malum konuya. Şimdi, beyefendi Plan ve Bütçe Komisyonunda Genel Başkanımıza hakaret etti. Hangi AK PARTİ'li Tayyip Bey'e böyle bir hakareti içine sindirebilir? Sindiremez. Şartlıydı martlıydı... Ben de zaten baştan şartlı bir laf ettim. Üç gündür sosyal medyada broşürler, kitaplar gösterdi, neşretti, işte "Açıklayacağım, sorulara cevap verdim." dedi. Vallahi de billahi de Sayın Genel Başkanın sorduğu bu 4 sorunun -ben şimdi tekrarlamayacağım- hiçbirine cevap verilmedi. Bunu da söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

Ha, siyaset, şüphesiz nezakettir, vicdan işidir ama yarısı münakaşadır, yarısı müzakeredir; kötü söz söyleyen aynı sesi duyacaktır; bu böyledir, böyle de kabul edilecek. Kimisinin bakan olması, kimisinin milletvekili olması, kimisinin iktidar olması, kimisinin muhalefet olması kimseye böyle bir üstünlük kazandırmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Anayasa "Kuvvetler ayrılığı, kuvvetlerin birbirlerine üstünlük sağlaması anlamına gelmez" der. Bu kadar basit. Herkes anayasal sınırlarını bilecek. Biz, beyefendiye "iftiracı" "şantajcı" diyoruz; somut, burada söyledik. Hangi eleştirime cevap verdi? Veremedi.

Şimdi buradan soruyorum: Daha üç gün önce kendisi dedi ki: "Devlet dedikodu yapmaz, bilgiyle çalışır." Hangi somut bilgiyle muhalefet partilerine laf etti? Neymiş efendim: "Amerikancı." Yandaş medya da manşet yapmış herhâlde. Şimdi bir Amerikancı tarifi yapalım hep beraber. Şimdi, kim Amerikancı olabilir diye soruyorum: 1 Mart tezkeresine "evet" diyen mi Amerikancıdır "hayır" diyen mi Amerikancıdır? Kim Amerikancıdır diye soruyorum: Mesela, İstiklal'deki hain şerefsiz saldırı nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri'nin taziyesini reddeden mi Amerikancı, kabul eden mi Amerikancı? (CHP sıralarından alkışlar) Amerika Birleşik Devletleri Başkanı, benim ülkemın Cumhurbaşkanına -sevmem, ayrı bir şey; kızarım, ayrı bir şey; karşıtıyım, ayrı bir şey- "Aptal olma." diyemez; buna ses çıkarmak mı Amerikancılık, sessiz kalıp boyun eğmek mi Amerikancılık? (CHP sıralarından alkışlar) F-35 Projesi'nden atılınca F-16'ya razı olup kapıda beklemek mi Amerikancılık? Böyle bir şey olabilir mi? (CHP sıralarından alkışlar) Devam edelim: Acaba danışmanını Amerika'ya gönderip "Türkiye Cumhuriyeti Başbakanını deliğe süpürmeyin." demek mi Amerikancılık ya da dememek mi? (CHP sıralarından alkışlar) Partiyi kurduktan, AK PARTİ'yi kurduktan altı ay sonra, milletvekili değilken, hiçbir şey değilken Amerika Birleşik Devletleri'nde New York ve Washington'a gitmenin sebebini, yaptığı görüşmeleri, bu millete tane tane açıklamak mı Amerikancılık, saklamak mı Amerikancılık merak ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Dünya tanıyor, dünya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – "Bu can bu tende kaldıkça o rahip hiçbir yere gidemez." deyip Amerikan yönetimi tarafından mal varlığıyla tehdit edilince rahibi paşa paşa Amerika'ya göndermek mi Amerikancılık, karşı çıkmak mı Amerikancılık? (CHP sıralarından alkışlar) Seçimden önce, Amerikan seçimlerinden önce Trump'tan yana tercih, rey belli edip, ihsasırey yapıp tersi çıkınca telefonla görüşebilmek "Hayırlı olsun." demek için, üç ay sağı solu araya koymak mı Amerikancılık merak ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ve son söz şu olsun, çok şey var söylenecek, şunu söyleyeyim bitireyim: Sayın Recep Tayyip Erdoğan 7 Şubat 2012'de Fetullah Gülen teröristiyle yollarını ayırdı mı? Ayırdı. Gönlünden sildi mi? Sildi. Tam bir yıl on ay daha Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Fetullah Gülen'i gözünden, gönlünden silip arayı... Niye? MİT Müsteşarımız Hakan Fidan'a yönelik operasyondan sebep. Sonra bir yıl, beyefendi bir yıl on ay sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...şu cümleyi kurdu: "Birisi Başbakanımız, birisi..."

Vermeyeceksiniz, istemiyorum. O zaman sesim duyulsun diye ayağa kalkacağım.

Dedi ki beyefendi -Tayyip Bey ipi koparmış, MİT Müsteşarımıza operasyon çekilmiş- 23 Kasım 2013, 17-25'ten bir ay önce: "Fitne sokuyorlar, fesat sokuyorlar, bizi birbirimize düşürecekler, birliğimizi bozmayın." Feryat ediyor. MİT Müsteşarına operasyon yapılmış, Tayyip Bey hastaneden ameliyattan kalkmış, operasyona müdahale etmiş, aradan bir yıl on ay geçmiş, beyefendi ne dedi biliyor musunuz? "Biri Başbakanımız, biri gönlümün efendisi." dedi. Hadi, buyurun alkışladığımız adam, buyurun! (CHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın Altay, kayıtlara geçti.

Evet, Sayın Tunç, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

19.- *Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz hâlâ alkışlayın, yazıyor Tayyip Bey sizi, yazıyor, yazıyor.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Zor durumdasın sen, sen zor durumdasın.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, sürem işliyor.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kimin Amerikancı olup olmadığını bu millet gayet iyi biliyor. (CHP sıralarından “Evet!” sesleri)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, gayet iyi biliyor. Millî Mücadele'den gelenler biliyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 15 Temmuz FETÖ darbesine “kontrollü darbe” diyenler Amerikancıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Daha üç gün önce Amerika'dan görüntülü telefonla katılan Rifkin'le “Teknolojiyi milletimize de gösterelim istedik.” diyenler Amerikancıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ha, ha, ha!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Size kalsa Peygamber de Amerikancı olacaktı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, daha söylenecek çok şey var Amerikancılıkla ilgili.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var, var, bizde de var.

AYHAN BARUT (Adana) – Vallahi hayatımız Amerikancılarla mücadeleyle geçti, Amerikancıların ürünü sizlersiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tabii, bugün Cumhuriyet Halk Partisinin özellikle çok stresli olduğunu gördük. Son zamanlarda izledikleri politikalar nedeniyle, yaptıkları hatalar nedeniyle ve kendi içlerindeki durum nedeniyle çok stresli olduğunu gördük.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, niye stresli olalım be?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tabii, bunu maruz görüyoruz ama biz işimize bakıyoruz. Biz işimize bakıyoruz, burada “zorba devlet” diyen mi var, “tek adam” diyen mi var, ya 21'inci bütçemizi yapıyoruz, 21 bütçede de aynı cümleleri kullandınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Aynı “zorba devlet” dediniz, aynı “tek adam” dediniz, “diktatör” dediniz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gene “tek adam” diyoruz ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – ...ama bu milletin gönlünde taht kuran Recep Tayyip Erdoğan'ı bir türlü silemediniz milletin gönlünden. Yine silemezsiniz, yine aynı cümlelerle söylerseniz silemezsiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 6'ncı Filo'nun önünde secde durdunuz mu, durmadınız mı?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Niye cevap veremiyorsun hiçbirine? Söylenenlere niye cevap verilmiyor ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şimdi, bugün Sağlık Bakanlığımızın, İçişleri Bakanlığımızın ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın bütçelerini görüştük. Her 3 Bakanımıza da çok teşekkür ediyoruz sunumları nedeniyle. Bütçelerine katkıları nedeniyle tüm Bakanlıkların personeline ve Plan Bütçe Komisyonu üyelerimize ve bugün katkılarıyla tüm milletvekillerimize, siz Değerli Başkanlık Divanına, Sayın Başkanımıza ve tüm personele çok teşekkür ediyoruz.

Tabii, bazı hususları gürültüler sırasında açıklamak zor oldu ve açıklama fırsatı da bulamadık. Uyuşturucuyla mücadeledeki kararlılığımız bizim ortadadır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Keşke!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Uyuşturucu suçlarına... (CHP sıralarından “Aa!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, bakın...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Uyuşturucu suçlarına cezaları 2 katına çıkaran, Türk Ceza Kanunu'ndaki 188'inci maddede 2014 yılında değişikliği yapan biziz. Uyuşturucu ve uyarıcı madde imal, ihraç ve ithal etme suçunun cezası on yıldan yirmi yıla kadardı, biz kaçta çıkardık bunu? Yirmi yıldan otuz yıla çıkardık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama baronlarla fotoğraf çektiriyorsunuz!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Diğer hâllerinde de yine, çocuk istismarı hususunda, Türk Ceza Kanunu'nun 103'üncü maddesinde çocuk istismarına yönelik suçların cezalarında biz şu anda dünyada en yüksek cezayı veren ülkeyiz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Uygulama?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Avrupa ülkelerinde üst sınır on beş yıl iken bizim ülkemizde alt sınır on sekiz yıl ve burada Ceza İnfaz Kanunu'nda değişiklikler yapmıştık önceki yıllarda, infaz paketinde.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Uygulamaya gel, uygulamaya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ceza İnfaz Kanunu'nda şunu söyledik: Terör bizim kırmızı çizgimizdir, uyuşturucu suçları bizim kırmızı çizgimizdir, cinsel saldırı ve çocuk istismarı AK PARTİ'nin kırmızı çizgisidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ve diğer suçlarda koşullu salıverme süresi 1/2 iken bu suçlarda 4/3. Şu anda cezaevlerinde uyuşturucu nedeniyle yatan tutuklu ve hükümlü sayısı mevcut hükümlü ve tutuklu sayısının üçte 1'i.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Torbacılar!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Dolayısıyla, bu mücadeledeki kararlılığımız hem uygulama noktasında uyuşturucuyla ve terörle mücadelede İçişleri Bakanlığımızın uygulaması hem de yasama olarak bizim katkımız.

Yine, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın... Özellikle çocuk istismarı konusunda burada 26'ncı Dönemde bir komisyon kurmuştuk ve o komisyonda 87 somut öneri belirlemiştik. Bu somut öneriler arasındaki yasal düzenlemelerin tamamını hayata geçirdik. Yurtların denetimini Millî Eğitim Bakanlığına verdik. Yine Türk Ceza Kanunu 103'teki ağırlaştırıcı sebebi o komisyon çalışmasından sonra verdik ve diğer düzenlemelerle, imzaladığımız bu alandaki uluslararası sözleşmelerle, kararlılığımızı ortaya koyduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Süreniz bitti.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)**1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Devam)**1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)**1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**1) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri beşinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru ve cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sağlık Bakanına soruyorum: YÖK tarafından açılan ve ülkemizde 15 vakıf üniversitesinde, 3 devlet üniversitesinde bulunan perfüzyon teknikeri olarak ön lisans eğitimi alan 7 bin mezunumuz var. Ancak ne yazık ki bu kişiler mezun oldukları bölümlerle ilgili ne özel ne de devlet hastanelerinde çalışmamaktadırlar. Perfüzyon teknikeri olarak ön lisans bölümünden mezun olanların kendi branşlarında çalışabilmesi için perfüzyonist yetki belgesi sınavının açılması ve yetki belgesi verilmesi için bir çalışmanız var mıdır?

Ayrıca, Adana’da vatandaşlar hastanelerden randevu alamıyorlar ve yoğun bakım ünitelerinde yer bulamıyorlar. Adana’ya yoğun bakım üniteleri için yatırım yapılmasını, randevuların da düzenlenmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle bugün görüşmeleri tamamlanan Sağlık Bakanlığımız, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığımızın bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Özellikle Aile Bakanımıza, kadına karşı şiddetin, kadının şiddete maruz kalmasının Parlamentomuzun saygınlığına yakışmadığına da dikkat çekmek istiyorum.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Konuyu çarpıtma Tülay Vekilim, şiddet yok, istismar! İstimara ses çıkarmayan Hükümet var.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Gerçekten üzücü bir tabloydu, dinleyemedik çünkü.

Değerli milletvekillerimiz, madde bağımlılığı konusundaki mücadeleye ben dikkat çekmek istedim çünkü bu sabahtan beri birçok kirli bilgiye maruz kaldım. Gerek uyuşturucuyla kökünden mücadele etme gerek metruk binaların yıkımı...

Ayrıca, bir anne olarak ifade etmek istiyorum: Narkotik Polisi Anne Projesi’nin ne kadar sosyal farkındalık oluşturduğuna yönelik çok ciddi adımlar atıldı. Bütün bu tedbirler ve önlemler sayesinde de ilk kez uyuşturucu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de Sağlık Bakanına nezaketi için teşekkür ediyorum ve sormak istiyorum: Cephe şartlarında askerlerimiz neden savaş tecrübesi olmayan sivil hekimlere emanet edilmekte anlamış değiliz. Askerî doktor, sadece klasik tıp eğitimi alan bir insan değildir; tıp eğitiminin yanı sıra savaş koşullarındaki tıp eğitimi, asker psikolojisi, savaş psikolojisi ve askerî yönetim konularında da eğitim alarak donanımlı hâle gelir. Askerî cerrahi ve savaş cerrahi ayrı bir deneyim, başlı başına bilgi, beceri, disiplin ve tecrübe gerektiren bir alan olmasına rağmen askeriyeyi askerî doktorlardan arındırarak sivilleştirilmek çok büyük yanlışlık olmuştur. Askerî doktorun görevini sivil doktora yaptırabileceğini sananlar büyük yanılğı içindedirler. Sivil doktorun cephede ne işi var? Kritik önemdeki hastaneler ve eski askerî sistem düzenlenerek Millî Savunma Bakanlığına devredilmelidir. Askerî hastaneleri Savunma Bakanlığına devredecek misiniz Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sorum İçişleri Bakanımıza: Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyonu ve başında bulunduğunuz İçişleri Bakanlığının yönetici kadrolarıyla terör örgütüne katılımın tarihin en düşük seviyesinde olduğunu biliyoruz. PKK’nın kandırıp HDP üzerinden dağa gönderilecek genç bulunmadığı bir dönemde bu gençler şimdi ne yapıyor? İçişleri Bakanlığımızın vatandaşlarımızın huzuru için terörle mücadeleden yerel yönetim mevzuatlarına kadar yaptığı düzenleme ve çalışmaları sonuna kadar desteklediğimizi bilmenizi istiyorum, tebrik ediyorum.

Pandemi sürecinde Sağlık Bakanlığımızın uygulamış olduğu politikalar ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Hayalim.” dediği şehir hastaneleri sayesinde Türkiye, gücünü bir kez daha göstermiştir. Sayın Bakanımızı ve ekibini tebrik ediyorum.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yapmış olduğu yardımlar; evde bakım, evde destek ve gündüz bakım hizmetleri gibi uyguladığı birçok proje için Sayın Bakanımız ve ekibini tebrik ediyorum. Sağlık Bakanlığımızın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın ve İçişleri Bakanlığımızın bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık Bakanına soruyorum: Malumunuz, şu anda eczanelerde ilaç yok. Her 4 ilaçtan 1'i piyasada bulunamıyor. Hasta çocukların özellikle antibiyotikleri, ateş düşürücü şurupları dahi bulunamıyor. Euro bugün 20 liraları bulmuşken Sağlık Bakanlığının belirlediği fiyat 7,69'larda, üretim maliyetleri yüzde 400 arttı ancak fiyat güncellemesi olmadığı için firmalar ilaç üretmiyor ya da ithal etmiyorlar. Bu konuyla ilgili bir çözüm üretecek misiniz?

2'inci sorum da kamu eczacılarıyla ilgili. Ağustos ayında yaptığınız ek ödeme talimatında katsayı artışı yaptınız. Son bir ay içinde bir güncelleme daha oldu ancak kamu eczacıları diğer sağlık çalışanlarına göre oldukça düşük maaş almaktadır. Bu konuda da düzenleme yapacak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Sağlık Bakanına sormak istiyorum: Hekimlerimiz beyaz önlüklerinin üzerine siyah boyunduruk bağlayarak 6 Ekim tarihinde yayımlanmış olduğunuz yönetmeliği protesto ediyorlar ve yaklaşık olarak iki buçuk aydır, nerede ameliyat yapacakları konusundaki sorularının cevaplanmasını bekliyorlar.

Yine, serbest hekimlerin Sosyal Güvenlik Kurumuyla anlaşma yapmaları konusunda bir çalışmanız var mıdır?

Ve yine -bu 3'üncü kez olacak Sayın Bakan- Sağlık Bakanlığına bağlı 559 hastane maalesef yok; ya istatistikleriniz yanlış veyahut da siz yanlış bir bilgi aktarıyorsunuz. Bunu tekrar burada sormak istiyorum size.

Ve Sağlık Bakanlığının kanser istatistikleri 2017 yılından bu yana yayınlanmıyor. Bu istatistikleri ne zaman yayımlayacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Sağlık Bakanı, atanmamış başta hemşire, fizyoterapist, diyaliz teknikeri olmak üzere 39 sağlık meslek mensubu grubundaki binlerce mezunu ne zaman atayacaksınız? Plansızlığa kurban olmasınlar.

Sayın Sağlık Bakanı, çocuk felci aşısı, verem aşısı, suçiçeği aşısı, hepatit aşısı sıkıntıları yaşadığı hekim arkadaşlar tarafından dile getiriliyor. Bu aşı sorununu nasıl çözmeyi düşünüyorsunuz? Yıllık aşı ithalatı için kaç lira ödeme yapıyorsunuz? Serbest hekimler “Nerede ameliyat yapacağım?” diye size soruyor, neden cevap vermiyorsunuz? Serbest hekimler bu ülkenin hekimleri değil mi?

Sayın Sağlık Bakanı, mecburi hizmeti ne zaman kaldırmayı planlıyorsunuz?

Muayene sürelerini Dünya Sağlık Örgütünün kriterleri doğrultusunda yirmi dakikaya çıkarmayı ne zaman planlıyorsunuz? “Hastaneye gitmeyin.” diyerek bu sorunu çözmek doğru mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, AK PARTİ iktidarında Türkiye ihtiyaç hâlindeki herkesin vaktinde ve kaliteli sağlık hizmetine kolayca erişebildiği bir sağlık sistemine kavuştu. Son teknolojiyle donatılmış, sağlık alanında ülkemize çağ atlatan, ilki seçim bölgem Mersin'de de inşa edilen toplam 20 şehir hastanesinde 29.405 yatak kapasitesiyle vatandaşımıza konforlu bir ortamda tamamen ücretsiz sağlık hizmeti sunuluyor. Tarsus'ta 600 yataklı devlet hastanesi yapımı tamamlanarak geçtiğimiz günlerde hizmete açıldı. Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Sağlık Bakanımıza Mersin'e yapılan sağlık yatırımları için şükranlarımızı arz ediyoruz.

Görüşülmekte olan Sağlık Bakanlığımızın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın ve İçişleri Bakanlığımızın 2023 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, İç Tüzük'te soru sorma zamanı soru sorulması lazım. Herkes yağcılık yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık Bakanına sormak istiyorum: Parası olan bir vatandaş sizin sahibi olduğunuz hastanelerde, örneğin göz için randevu almak isterse kaç günde alır? Cevap: Aynı gün alır. Peki, benim seçim bölgem olan Edirne’de bir emekli vatandaşımız size bağlı olan bir hastaneden randevu alıp muayene olmak isterse kaç gün sonrasına alabilir? Şanslıysa yirmi gün sonrasına alabilir. Sahibi olduğunuz hastanedeki doktor hastaya kaç dakika ayırır? Cevap: En az yarım saat. Size bağlı devlet hastanesindeki doktor kaç dakika ayırabilir? Cevap: Beş dakika. Sahibi olduğunuz hastanede işler daha iyi yürüyor ve size bağlı hastanelerde işler yürümüyorsa niye iyi yaptığımız işe, özel hastane işletmeciliğine dönüp beceremediğiniz Sağlık Bakanlığımı bırakmıyorsunuz?

Türkiye’de eczanelerde vatandaşımız neden ilacını bulamıyor?

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına da Komisyonda sormuştum, cevap alamadım, bir kez daha sormak istiyorum: Uzunköprü’de törenle açtığımız yaşlı bakım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın İçişleri Bakanımıza 2 sorum olacak. Bakanlık olarak yoğun bir iletişim süreci içerisinde olduğunuzu görüyoruz, neredeyse her pazartesi güvenlik ve koordinasyon toplantısı yaptığımızı görüyoruz. Bu güvenlik toplantılarında ne gibi kararlar alınıyor, faydası nedir?

İkinci sorum: Türkiye’de yabancı düşmanlığı ve nefret söylemini göçmenler üzerinde yükselten ve topluma gerginlik yaratmak isteyen siyasetçiler ve bunları takip eden kesimler görüyoruz. Nefret söylemi ve yabancı düşmanlığıyla ilgili yapılan çalışmalar nelerdir?

3 Bakanımıza da teşekkür ediyorum.

2023 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanlarımızın sunumlarını gururla dinledik, kendilerine teşekkür ediyoruz.

Sağlık Bakanımız Fahrettin Koca’ya Covid-19 virüsüyle, İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu’ya terör ve bölücülük virüsüyle mücadeleleri nedeniyle şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca Sağlık Bakanımıza Tokat iline ve özellikle Erbaa ilçemize sunduğu katkılar ve eksik doktorlarımızın derhâl tamamlanması konusunda gösterdiği hassasiyet nedeniyle teşekkür ederken İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu Bey’e Tokat ili Turhal ilçesinde Özel Harekât eğitim merkezi kurulması yönünde hemşehrilerimizin taleplerini aktarmak istiyorum. Turhalli hemşehrilerimiz terörle mücadelenin yiğit evlatlarına ev sahipliği yapmak istiyor. Bu haklı ve makul talebin karşılıksız bırakılmayacağına inanıyoruz.

Tekrar elinize sağlık, dilinize sağlık, emeğinize ve yüreğinize sağlık. Allah milletimizi dermansız, devletimizi kudretsiz bırakmasın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi cevap kısmına geçiyoruz.

Sayın Yanık, buyurun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; üç dakika içerisinde uzun bir değerlendirme yapamayacağım tabiatıyla. Müsaade ederseniz çok genel bir toparlama yapacağım.

Sayın Meral Danış Beştaş, Gamze Taşcier, Serra Kadıgil Bakanlığımızla alakalı değerlendirmeler yaptılar.

Engin Bey, sanıyorum dışarı çıktılar, konuşması içerisinde “Üç gün sonra açıklama yapıldı. Bu, tepki çaktı, o yüzden gerilim çıktı.” dedi ama ben konuşmamın içerisinde, aslında, biraz önce bilgi verdim. Biz bize dava ihbar edildiği gün, 2 Aralık günü davaya müdahil olmuştuk zaten. “Müdahil olacağız.” gibi bir açıklama yaptı.” dedi. Hayır, olmuştuk, olduğumuzu da ifade ettik; bir.

İkincisi, niye üç gün beklediğimizi de açıkladım ama o gürlütle içerisinde muhtemelen sizler duymadınız. Şunu bekledik: Biz kamuoyuna, açık kaynaklara mağdurla alakalı ne kadar bilginin yansıdığını görmek istedik çünkü elimizdeki bilgileri paylaşmak onu riske edebilirdi.

İkincisi...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – 2020’den beri neredesiniz Sayın Bakan?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Dinleyin, dinleyin, bir dinleyin, bir dinleyin, lütfen...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – 2020’den beri neredesiniz, 2020?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Hepsini anlatacağım, hepsini anlatacağım.

Bundan sonraki süreçte mağdurla alakalı ceza davasına zaten müdahil olduk, takip edeceğiz. Daha önceki ihmallerle alakalı, daha önceki cumhuriyet savcısıyla, takipsizlik konusu yapan savcıyla alakalı HSK soruşturma başlattı; bunu takip edeceğiz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Geçen sene 190 çocuk doğum yapmış, 190 çocuk! Neredeydin?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Doktorla alakalı Sağlık Bakanlığımız soruşturma başlattı, bunu takip edeceğiz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Yargıya düşmeyenler ne olacak? 2021’de 190 çocuk doğum yaptı, kız çocuğu, 190!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Dolayısıyla bu anlamda öncelikle bunların altını çizmek istiyorum.

İki: Sayın Kadıgil dedi ki: “Siz 2020’de bildiğinizi söylüyorsunuz ama süreci takip etmemişsiniz; işte, tarikatın hâlâ daha devamı.” vesaire. Arkadaşlar, bakın, Sayın Kadıgil de ben de hukukçuyum; dolayısıyla bir ceza soruşturmasının devam etmesi başka bir şeydir, bir mağdurun risk altında olduğu bilgisiyle, talebiyle bize gelmesi başka bir şeydir. Dolayısıyla...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Bakan, tarikat...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Bir dinleyin ama canım, ben sizi dinledim.

BAŞKAN – Sayın Yanık, siz devam edin lütfen.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Ben sizi dinledim önce bir saygı duymayı bileceksiniz, önce bir saygı duymayı bilin!

BAŞKAN – Sayın Yanık...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Bakan...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Anlatıyoruz burada, anlatıyoruz!

BAŞKAN – Sayın Yanık...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Bakan, tarikatın medresesi iki yıldır açık mı, değil mi?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Bir dur, bilmediğin şeyi konuşma! Hukukçusun güya.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

Sayın Kadıgil siz de müsaade edin lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Kaç kız çocuğu doğum yaptı, 2002’den beri kaç kız çocuğu doğum yaptı?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Bilmediğin şeyi çarpıtma, anlatıyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – 2002’den beri kaç kız doğum yaptı, onu açıkla!

BAŞKAN – Bakın, Sayın Bakanın anlatmasına müsaade etmiyorsunuz, yapmayın bunu. Zaten süre çok kısıtlı, lütfen...

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Davaya müdahil olmuşuz, takip ediyoruz. Bu işin bakan, soruşturma evresi başka bir şeydir, kolluk tarafı başka bir şeydir; biz Bakanlık olarak mağduru korumakla yükümlüyük. Dava açılmamış, soruşturma ile ilgili hiçbir süreci bilmiyoruz ve dolayısıyla bizden, kendi başımıza gidip birtakım tasarruflar bekliyorlar; bu ne hukuki ne usule uygun. Bu arkadaşlarımız bunu gayet iyi biliyorlar fakat şu anda böyle konuşmak onlar için daha çok getirisi olan bir tutum; bunu bir defa söyleyelim.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Kaç çocuk istismara uğradı, bir yıl içinde kaç istismar var?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya, biz siz değiliz Derya Hanım!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK - Dinle, dinle öğren biraz!

BAŞKAN – Sayın Bakan, sataşmaya mahal vermeden lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – 2002’den beri kaç kız çocuğu doğum yaptı? Bunun için ne yaptınız?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – İki senedir ne yaptınız?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – İkincisi, insani olduğu meselesi. Söylediğim şey çok açık, dün bir kez daha açıkladım, şunu söyledim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Buna bir cevabın var mı? Yok. Başka çocukların başına geldi mi? O medreseyi kapattın mı?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ortada organize suç var.

BAŞKAN – Süreniz tamamlandı.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN - Tamamlayın

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Bakan, maalesef istismarın, şiddetin mahallesi yok. Şiddetin ve istismarın sosyal grubu yok, her yerde her zeminde karşımıza çıkabilir.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya insan gibi soruyorum, ya!

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK - O zaman bu bize, bu mücadelenin çok komplike ve hepimizin mücadelesi olduğunu gösteriyor dedim.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Ne yaptınız, ne?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK - Dolayısıyla siyaset konuşmasın değil, hepimiz konuşacağız, burada konuşmak için varız ama siyasetin bir malzemesi hâline getirsek bu işi çözüme ulaştıramayız. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Neden hâlâ tutuklu değil ya?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Tarikatın başındakilerle ilgili...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK - Bakan, bir isim vereceğim, buyurun, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlara soruyorum: Hıdır Çakmak için Sayın Kılıçdaroğlu’nu suçlayabilir miyiz?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Neden hâlâ tutuklu değil, biriniz cevap verin ya! Cevap yok.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK - Hayır, suçlayamayız. Niye? Suç bireyseldir, her yerde olabilir ama bununla hepimiz beraber mücadele edebiliriz. Söylediğimiz şey budur, bunu arz etmek isterim.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Cevap yok.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yusuf Ziya Gümüsel serbest, Kadir İstekli serbest, o medrese iki yıldır açık.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Bakan, kaç kız çocuğu doğum yaptı? Geçen sene 190 kız çocuğu doğum yaptı, ne yaptınız ya?

BAŞKAN - Sayın Koca, buyurun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ülkemizde infiale...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Neden bir suçlu hâlâ tutuklu değil?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Artistlik yapma bana! Artistlik yapma, otur! Terbiyesiz!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bir cevap verin ya!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz. Bakın, Sayın Bakanın süresinden yiyorsunuz, yapmayın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 6 yaşında, 6 yaşında!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Neden bir çocuk tecavüzcüsü tutuklu değil arkadaşlar? Neden tutuklu değil? Soruyorum, cevap verin. Neden tutuklu değil?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koca.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde infiale yol açan çocuk istismarı konusu anlatılan gibiyse neyini konuşalım, gereği yapılmalı.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya, neden tutuklu değil? Buna cevap verin ya!

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, bakın, Sağlık Bakanımıza soru soran milletvekillerimiz var, onlar da Sayın Bakanı takip edemiyorlar, müsaade edin.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Onlar da bize hakaret etti, söz vermediniz ama.

BAŞKAN – Buyurun lütfen Sayın Bakan.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sera Kadıgil'e cevap hakkı vermediniz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Lütfen... On saat dinledik, lütfen biraz da bizi dinleyin.

Muayenehanelerin kısıtlanması... Biz muayenehaneleri sınırlamaya yönelik bir yönetmelik yayınlamadık ve öyle bir niyetimiz de yok. Yönetmeliğin temel amacı muayenehaneleri sınırlamak değil, hasta güvenliğini sağlamak ve özel hastanelerin planlama dışına çıkmasını engellemektir. Bizim gördüğümüz, özel hastanelerin özellikle bu süreçte kendilerine yönelik planlamayı delmek üzere muayenehaneciliği kullanmalarıdır. Son dönemde muayenehane hastaneleri oluşmaya başladı. Özel hastanelerin yaptığımız planlamayı, muayenehane hekimliği üzerinden delmelerine izin vermek istemiyoruz. Uygulama hayata geçtiği zaman, belli bölgelerde veya belli branşlarda sıkıntı yaşanması hâlinde durumu değerlendiririz. Bu süreçte iller bazında eğer bir sorun olursa zaten takip ediyoruz, eğer gerekli olursa iller bazında birtakım farklılıklar yapılabilir.

“Hekimler vakıf üniversite hastanelerine yönlendiriliyor.” diyor. Muayenehane hekimlerinin vakıf üniversite hastanelerini bu uygulamada kullanmaları söz konusu değildir.

Şehir hastanelerinin maliyeti... “Şehir hastanelerinin maliyeti bize verilmiyor.” diyor. Kamu-özel iş birliğiyle yapılan hastanelerimizin inşaat maliyeti yerine kira bedeli veriliyor, bu da zaten her yılın bütçesinde “kullanım bedeli” olarak yer alıyor, diğer hizmet alımları merkezî bütçeyle karşılanan hastanelerimizdeki usulle temin ediliyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Perfüzyon teknikeriyle ilgili sordum, perfüzyon teknikeri.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Devam Sayın Bakanım, devam.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – İlaç yokluğu... Gerek ilaç etken maddelerinin tedariikle ilgili küresel arz sorunu gerekse kur farkı kaynaklı fiyatlama problemi var. Bir başka sorun da kur güncellemesinin dönemsel olarak yılda bir kez, şubat ayında gerçekleşmesidir; bu tarih yaklaştıkça üretim ve stok sorunları baş göstermektedir. Her tedbiri alıyoruz, önümüzdeki günlerde bu sorunu çözüyoruz, endişe etmeyelim.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Allah razı olsun Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Aşılarla ilgili herhangi bir stok sorununuz söz konusu değildir. Dörtlü kitle ilgili uygulamaya önümüzdeki günlerde geçiyoruz; hem Covid hem Influenza A ve B hem de RSV’i tanısa koymak için -önemli bir yerli kit olarak- hastanelerimizde kullanıma bir iki hafta içerisinde geçilecek olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Adana’da yoğun bakım yatak sayısı 610 olup doluluk oranı yüzde 89’dur, ihtiyaç olması durumunda kapasitemizi artırmaya altyapımız da müsaittir.

Teşekkür ediyorum.

AYHAN BARUT (Adana) – Perfüzyon teknikeri, Sayın Bakan, perfüzyon teknikerleriyle ilgili bir soru sordum.

BAŞKAN - Sayın Soylu, buyurun lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Çok teşekkür ediyorum.

HDP’li belediyelerin hiç yolsuzluk yapmadığı konusunda HDP Grubundan bir değerlendirme gelmişti. İki rakam vereyim: Şu anda 98 belediye başkanı -iki alan var; biri terörle ilgili, biri de yolsuzluklarla alakalı- şu ana kadar sekiz yüz seksen üç yıl ceza aldı.

MURAT SARISAÇ (Van) – Beş bin yıl da olabilirdi, mesele bu mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Meral Danış Betaş’ın tekrar söylediği bir söz var “Görevden alınan belediyelerde hiçbir usulsüzlük yapılmamıştır.” diye. Yazayım, söyleyeyim: İğdir Belediye Başkanından yani şu anda yolsuzluğu bulunmuş ve mahkemelere tevdi edilmiş -rüşvet almak, rüşvet vermek, irtikap- Diyarbakır ili Bismil, Yenişehir, Hazro, Silvan, Ergani, Hakkâri, Yüksekova, Kızıltepe, Mazıdağı, Saray...

OYA ERSOY (Diyarbakır) – Kayyumdur onlar, kayyum!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Sülo, sen kayyumlarla karıştırdın, başka dosyaya bakmışsın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sordunuz, söylüyorum; sormasanız söylemem.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Siirt, Muş ili Bulanık, Mardin, Derik, Muş ili Korkut ve birçok belediyede hem tevdi edilmiş soruşturmalar var hem de şu anda bu konuda devam eden soruşturmalar var.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Sen siciline bakıyorsun, yanlış yere bakıyorsun, yanlış yere! Yanlış yere bakıyorsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İki; bir önemli soru daha soruldu burada, dendi ki: “Siz, iki belediye başkanı ceza almış olmasına rağmen onlarla resim çektirdiniz.” Evet, AK PARTİ’li belediye başkanları; doğru. Ben size kanunun anlamıyla ifade edeyim: Bu belediye başkanları... Birisi, o dönem belediye başkanı değil ve bizim bir belediye başkanını görevden almamız için göreviyle ilgili bir konudan almamız gerekir; aksi takdirde, ben, başka bir...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – HDP’li belediyeleri göreviyle ilgili mi aldınız?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Dinlerseniz anlatırım, dinlemezseniz anlatmam.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Bakan, size bunu dört yıldır anlatıyorum, dört yıldır! Sadece göreviyle alabilirsiniz dedim, şimdi daha yeni kabul ediyorsunuz; dört yıl anlattım size bunu, dört yıl!

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, sayın milletvekilleri, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Diğer belediye başkanıyla ilgili de bu, 2012’de kendi göreviyle ilgilidir, doğru. İlk derece mahkeme kararı vermiştir, bu da doğru ama orada da bizim Bakanlığımızın bir temayülü var, herkes için bir eğilimi var, eğilim şudur: Eğer bulunduğu mevcut süresi içerisinde bu belediye başkanı, bu görevi, bu kanun dışılığı yapmışsa o dönem içerisinde biz bunu açığa alırsınız ama diyelim ki ondan önceki dönemlerde yaptı... Örneğin -CHP’li arkadaşlar iyi bilecekler- ben Ataşehir Belediye Başkanını açığa aldım. Ataşehir Belediye Başkanı açığa alındıktan sonra 2019 seçimlerinde Ataşehir Belediyesini tekrar kazandı ve o açık işlemdeki bütün usuller devam etmesine rağmen görevine devam etti. İlk derece mahkemeler, ikinci derece mahkemeler, üst mahkemeler karar verir; biz, buna bakarız. Yani, burada usulen herhangi bir eksiklik söz konusu değildir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – He canım, he canım!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Burada birincisi göreviyle alakalı değil, zaten alamam; ikincisi ise kendi dönemi içerisinde alırım, kendi dönemi... Örnek veriyorum: Yalova Belediye Başkanı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – 2012’de başladı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir saniye be kardeşim, bir dur ya.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – 2012’de başladı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ya, bir dur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kardeşin değilim senin!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir dur ya.

Vefa Salman, 2024 seçimlerinde belediye başkanlığını kazanırsa bizim Bakanlığın eğilimi... Ben olurum, başkası olur, bilmem; belki siz olursunuz, kim olur bilmem ama 2024 yılında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen zaten olmayacaksın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz onu, kendi Bakanlığımızın eğilimi açısından görevden almamız. Geçmişte yaptığımız uygulamaların aynısını yapıyoruz, hiçbir siyasi partiye herhangi bir ayırımı da gözetmiyoruz; bu kadar çok nettir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yalan söylüyorsun, yalan söylüyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yahu, AKP döneminde başladı diyorum, AKP.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bunun defalarca...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yalan söylüyorsun, yalan!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – 31 Martta seçim oldu, 1 Nisanda görevden almak istediniz, 1 Nisan. Hiçbir soruşturma yoktu bizim belediye başkanlarımız...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yine, bir bilgiyi daha burada ifade etmem lazım, sorduğunuz sorulardan; o da şudur: Türkiye’de 2022 yılında 7.401 konser yapıldı.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Baştan sona iftira, yalan.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Bu kadar yalancı olmaz ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bu konserlerden bugüne kadar toplam 104 tanesi iptal edildi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – İstedığınız televizyon kanalında çıkıp tartışalım bunu Sayın Bakan, istediğiniz kanalda.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bunun 72 etkinliğini biz iptal etmedik, doğal afet veya kendi beceremediği için veya herhangi bir sebeple iptal edildi, 32 etkinlik de kamu güvenliği sebebiyle iptal edildi. Burada da bunların bir kısmı, belediyelerle ve ilgili yerlerle görüşülerek iptal edildi, kendileri iptal ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hepsi muhalif...

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, ben bitiriyorum.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alalım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bu önemli ama.

BAŞKAN – Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz sadece bir tek etkinlik cinsi iptal ettik, o da şu: Bir şirket var ve bu şirket, yapılan festivallerin içerisinde alkol satışı istiyor ve bu şirket, sürekli olarak bu belediyelere yüksek bir kazanç vererek orada uyuşturucu ve alkolün tüketildiği...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Yalan söylüyorsun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yahu, senden yalancı kimse yok vallahi bu memlekette ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır, hayır.

Bundan toplam 10 tane iptal ettik, başka hiçbir kimsenin...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yalancı ya, gerçekten yalancı!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anayasa çok açıktır ve nettir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yalan söylüyorsun ya! Her şeyin yalan ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anayasa bize alkolle ve uyuşturucuyla mücadele talimatını verir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Her şeyin yalan!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Gençlerimizi alkolle ve uyuşturucuyla karşı karşıya bırakan hiçbir festivale...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bunun da sayısını söyledim.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Sayın Başkan, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi sırasıyla, beşinci turda yer alan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN - ... kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama Sayın Başkan, açıkça...

Kayyumlarla ilgili bir dakika cevap vermeme izin verin lütfen.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, siz sordunuz, siz açıklama yaptınız, Sayın Bakan açıklama yaptı. Burada, yapacağım daha başka bir şey yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz sormadık. Hayır Başkan, gerçek dışı beyanlarda bulundu ama.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Selçuk Mızraklı'nın bir tane soruşturması yok belediyelerle ilgili, yalan ya! Yalan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Elimizde bilgiler var. Siz “Tevdi edilmiş.” diyorsunuz.

Tutanaklara geçsin. Şu anda İçişleri Bakanının söyledikleri, rakamların tamamı, tamamı yalan. Bir kere bizim hiçbir belediye başkanımız belediye başkanlığı faaliyetlerinden dolayı ceza almadı. Bizim belediye başkanlarımızın ceza aldığı konular tamamen demokratik protesto, eylem, etkinlik ve açıklamalardır. 31 Martta seçim yapıldı, 1 Nisanda kayyum atanması için yazı yazıldı ve Uludere ile Hilal Belediyelerinde AKP'nin Belediye Başkanları ceza aldığı hâlde görevden alınmadı ve onların aldığı ceza tamamen görevleriyle ilgilidir. Şu anda İçişleri Bakanı 84 milyon insana yalan atıyor ve yanıltıyor. Bu konuda sözlerimiz bitmedi, kayyumları tamamen...

BAŞKAN - Sağlık Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

293.368.547.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Sağlık Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	101.316.163.246,56
Bütçe Gideri	98.858.841.519,84
Ödenek Üstü Gider	75.163.144,19
Kullanılmayan Ödenek	2.532.484.870,91

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	323.432.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	872.607.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	750.786.721,04
Bütçe Gideri	335.296.716,89
Kullanılmayan Ödenek	415.490.004,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	454.276.000,00
Bütçe Geliri	533.681.129,69
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	616.936,73
Net Bütçe Geliri	533.064.192,96

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	565.810.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	563.810.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	205.123.000,00
Bütçe Gideri	195.135.715,01
Kullanılmayan Ödenek	9.987.284,99
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	185.998.000,00
Bütçe Geliri	194.288.569,28
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.326.071,44
Net Bütçe Geliri	192.962.497,84

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	511.683.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	511.683.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	182.521.669,00
Bütçe Gideri	108.148.871,48
Kullanılmayan Ödenek	74.372.797,52

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	175.639.000,00
Bütçe Geliri	91.631.820,58
Net Bütçe Geliri	91.631.820,58

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

1) *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	149.868.618.000
--------------	-----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	105.510.742.829,37
Bütçe Gideri	105.248.002.626,89
Ödenek Üstü Gider	14.905.772,93
Kullanılmayan Ödenek	277.645.975,41

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*İÇİŞLERİ BAKANLIĞI**1) İçişleri Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	32.631.038.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) İçişleri Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	14.048.727.509,31
Bütçe Gideri	13.942.654.118,83
Kullanılmayan Ödenek	106.073.390,48

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	116.888.293.000
--------------	-----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Emniyet Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	49.862.282.475,45
Bütçe Gideri	47.071.066.894,88
Kullanılmayan Ödenek	2.791.215.580,57

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) *Jandarma Genel Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	76.073.628.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Jandarma Genel Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	30.605.329.994,17
Bütçe Gideri	30.309.861.489,83
Kullanılmayan Ödenek	295.468.504,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.986.900.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Sahil Güvenlik Komutanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.655.649.150,91
Bütçe Gideri	1.513.017.439,45
Kullanılmayan Ödenek	142.631.711,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) *Göç İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	9.508.170.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Göç İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	4.127.115.489,16
Bütçe Gideri	4.105.475.417,54
Kullanılmayan Ödenek	21.640.071,62

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

1) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	8.075.405.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	10.897.391.758,04
Bütçe Gideri	10.862.205.184,53
Ödenek Üstü Gider	3.188,20
Kullanılmayan Ödenek	35.189.761,71

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece, beşinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, beşinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 11 Aralık 2022 Pazar günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.44

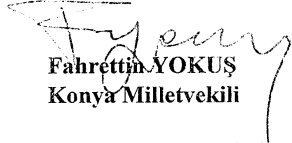

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, bir üniversite hastanesinde tarihi geçen ilaçların kullanıldığı ve bazı ilaçların kaybolduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/74710)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularının Sayın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.11.2022

Fahrettin YOKUŞ
Konya Milletvekili

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) Hastanesi'nde son kullanım tarihleri geçen 2013,2018 tarihli ilaçlara yeni tarihli etiket yapıştırılarak kullanılması kamuoyuna daha önceden yansımıştı. Etkin maddesi de feniraminmaleat olan bu ilacın alerji ilacı olduğu ortaya çıkmış ve son kullanma tarihi geçen bu ilaçlar hastalara da uygulanmıştı.

Bununla birlikte, ilaç deposunda çalışan görevli tarafından üyüştürücü imalatında kullanılan bazı ilaçların kayıp olduğu bazı ilaçların imha edildiği ve ilaç firmalarının tarihi geçmeye yakın ilaçları almadığı iddia edilmişti. O dönem yapılan basın açıklamasında tarihi geçen ilaçların imha edildiği yönünde bir açıklama yapılmıştı.

Geçtiğimiz Eylül ayında ise bazı üniversitelere rektör ataması yapılmasıyla birlikte Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine atanan yeni rektör, ihbarı değerlendirmiş ve hastane eczanesinin sayımını istemiştir. Sayım sonucunda eczane deposunda bulunması gereken ama olmayan Diazem, Contramal, Midolam, Talinat, Rentanil, Tradolex, Aldolanvb binlerce paket ilacın olmadığı tespit edilmiştir. Narkotik etkisi olan kayıp ilaçlar aynı zamanda üyüştürücü imalatında kullanılan ilaçlar olduğu uzmanlarca ifade edilmektedir.

16 Kasım 2022 tarihinde yeniden kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda;

- 1- Bu ilaçlar ihale ile mi alınmıştır? Alındıysa ne kadara kimden temin edilmiştir?
- 2- İhale ile alındı ise firma eski tarihli ürünü nasıl vermektedir?
- 3- Miadi dolan ilaçlar 3 ay kala firmaya bildirilmesi gerekirken neden ilaç bildirim yapılmamıştır? İlaçların son kullanım süreleri özellikle mi geçirilmektedir?
- 4- İlaç firmaları tarihi geçmiş ilaçları hangi gerekçeyle iade almamıştır?
- 5- İddialara göre 2 kamyon ilaç amatörce imha edilmiştir. Bu imha doğru mudur? Doğru ise kimlerin talimatı ile ilaçlar imha edilmiştir?
- 6- İlaçların imhası sırasında gerekli güvenlik önlemleri alınmış mıdır?
- 7- İlaç firmaları ile anlaşılıp ürün tesliminden önce fatura sisteme giriş yapıldığı ve miada gönderildiği doğru mudur?
- 8- Miada gönderilen bu ilaçların satışlarını kimler, hangi kişilere yapmıştır? Bu kişilerin arkasında kimler vardır?
- 9- Konuya ilişkin bu işlemlere itiraz eden personel neden başka birimlere gönderilmiştir?
- 10- Yaklaşık 100 kg. kayıp olan ve üyüştürücü imalatında kullanılan ilaçlar nerededir?
- 11- İlaçların yıllardır sahte evrak ile el altından satıldığı, üyüştürücü madde yapımında kullanılan bu ilaçların Suriye'ye gönderildiği yönündeki iddialar doğru mudur?
- 12- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Hastanesi dahil olmak üzere, ülkemizde bulunan diğer üniversite ve devlet hastanelerinde de üyüştürücü imalatında kullanılabilen kayıp ilaçlar var mıdır?
- 13- Yine tüm üniversite ve devlet hastanelerinin eczane deposunda son kullanma tarihi geçmiş ilaçlarla ilgili Bakanlığınız hangi yöntemleri uygulamaktadır?
- 14- Bahsi geçen kayıp ve imhası yapılan ilaçların kamuya zararı ne kadar olmuştur?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

Sayı : 47399948/610/
Konu : Soru Önergesi (7/74710)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/12/2022 tarihli ve 1123588 sayılı yazınız

Konya Milletvekili Sayın Fahrettin YOKUŞ tarafından verilen “Bir üniversite hastanesinde tarihi geçen ilaçların kullanıldığı ve bazı ilaçların kaybolduğu iddiasına ilişkin” 7/74710 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

Konya Milletvekili Sayın Fahrettin YOKUŞ tarafından verilen “Bir üniversite hastanesinde tarihi geçen ilaçların kullanıldığı ve bazı ilaçların kaybolduğu iddiasına ilişkin” 7/74710 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) Hastanesi’nde son kullanım tarihleri geçen 2013, 2018 tarihli ilaçlara yeni tarihli etiket yapıştırılarak kullanılması kamuoyuna daha önceden yansımıştı. Etkin maddesi de feniraminmaleat olan bu ilacın alerji ilacı olduğu ortaya çıkmış ve son kullanma tarihi geçen bu ilaçlar hastalara da uygulanmıştı.

Bununla birlikte, ilaç deposunda çalışan görevli tarafından uyuşturucu imalatında kullanılan bazı ilaçların kayıp olduğu bazı ilaçların imha edildiği ve ilaç firmalarının tarihi geçmeye yakın ilaçları almadığı iddia edilmişti. O dönem yapılan basın açıklamasında tarihi geçen ilaçların imha edildiği yönünde bir açıklama yapılmıştı.

Geçtiğimiz Eylül ayında ise bazı üniversitelere rektör ataması yapılmasıyla birlikte Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine atana yeni rektör, ihbarı değerlendirmiş ve hastane eczanesinin sayımını istemiştir. Sayım sonucunda eczane deposunda bulunması gereken ama olmayan Diazem, Contramal, Midolam, Talinat, Rentanil, Tradolex, Aldolan vb binlerce paket ilacın olmadığı tespit edilmiştir. Narkotik etkisi olan kayıp ilaçlar aynı zamanda uyuşturucu imalatında kullanılan ilaçlar olduğu uzmanlarca ifade edilmektedir.

16 Kasım 2022 tarihinde yeniden kamuoyuna yansıyan bilgiler doğrultusunda;

SORU 1- Bu ilaçlar ihale ile mi alınmıştır? Alındıysa ne kadara kimden temin edilmiştir?

SORU 2- İhale ile alında ise firma eski tarihli ürünü nasıl vermektedir?

SORU 3- Miadı dolan ilaçlar 3 ay kala firmaya bildirilmesi gerekirken neden ilaç bildirim yapılmamıştır? İlaçların son kullanım süreleri öellikle mi geçirilmektedir?

SORU 4- İlaç firmaları tarihi geçmiş ilaçları hangi gerekçeyle iade almamıştır?

SORU 5- İddialara göre 2 kamyon ilaç amatörce imha edilmiştir. Bu imha doğru mudur? Doğru ise kimlerin talimatı ile ilaçlar imha edilmiştir?

SORU 6- İlaçların imhası sırasında gerekli güvenlik önlemleri alınmış mıdır?

SORU 7- İlaç firmaları ile anlaşılıp ürün tesliminden önce fatura sisteme giriş ve miada gönderildiği doğru mudur?

SORU 8- Miada gönderilen bu ilaçların satışlarını kimler, hangi kişilere yapmıştır? Bu kişilerin arkasında kimler vardır?

SORU 9- Konuya ilişkin bu işlemlere itiraz eden personel neden başka birimlere gönderilmiştir?

SORU 10- Yaklaşık 100 kg. kayıp olan ve uyuşturucu imalatında kullanılan ilaçlar nerededir?

SORU 11- İlaçların yıllardır sahte evrak ile el altından satıldığı, uyuşturucu madde yapımında kullanılan bu ilaçların Suriye’ye gönderildiği yönündeki iddialar doğru mudur?

SORU 12- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Hastanesi dahil olmak üzere, ülkemizde bulunan diğer üniversite ve devlet hastanelerinde de uyuşturucu imalatında kullanılabilen kayıp ilaçlar var mıdır?

SORU 13- Yine tüm üniversite ve devlet hastanelerinin eczane deposunda son kullanma tarihi geçmiş ilaçlarla ilgili Bakanlığınız hangi yöntemleri uygulamaktadır?

SORU 14- Bahsi geçen kayıp ve imhası yapılan ilaçların kamuya zararı ne kadar olmuştur?

CEVAP

Mezkur önergede belirtilen konular değerlendirilmiş olup ilk paragrafta yer alan hususla ilgili olarak;

Söz konusu ürünün son kullanma tarihine ilişkin herhangi bir sorun bulunmamakla birlikte yapılan incelemede etiketlerin çıkarılamaz olması koşulunun yerine getirilmediğinin görülmesi ve söz konusu etiketli ürünlerin kullanımında yaşanan tereddütler ve nedeniyle ilgili ilaçların tüm serileri 3. sınıf B seviyesinde piyasadan geri çekilmiş ve ruhsat sahibine, idari para cezası uygulanmıştır. Kurumumuza bildirimde bulunan tüm sağlık kurum ve kuruluşlarına geri çekme ile ilgili bilgi verilmiştir.

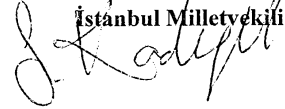
Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.

2.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgıl Sütü'nün, ilaç tedarikinde yaşanan sorunlar ile eczacıların eğitim ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/74714)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından Anayasamın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.11.2022

Saliha Sera KADIGIL SÜTLÜ
İstanbul Milletvekili

Uzun süredir kamuoyunun gündeminde olan ilaca erişim sorununun büyüyerek devam ettiği ve giderek genel bir halk sağlığı krizine dönüşmekte olduğu gözlenmektedir. Türk Eczacıları Birliği'nin kayıtlarına ve çeşitli kaynaklardan partimize ulaşan bilgilere göre kanser ve diğer önemli kronik hastalıkların tedavisinde kullanılanlar dahil yüzlerce çeşit ilaç, başta yüksek enflasyon olmak üzere mevcut ekonomik tablo nedeniyle eczanelerde bulunamamaktadır. Yurttaşların ilaca erişimde büyük zorluklar çektiği, bazı ilaçların karaborsaya düştüğü ve önümüzdeki günlerde olumlu anlamda herhangi bir gelişmenin beklenmediği ifade edilmektedir.

40 binden fazla eczacıyı etkileyen kronikleşmiş sorunlar ise meselenin diğer önemli boyutudur. İlaç fiyatları nedeniyle oluşan ilaç yokluğu yurttaşlar kadar eczacıları da etkilemekte ve yurttaşlar ile eczane emekçilerinin karşı karşıya gelmesine neden olmaktadır. Bunun yanında Sağlık Bakanlığı'nın eczacılara yönelik ayrımcı tutumu, kamuda çalışan eczacıların çalışma koşulları ve özlük haklarının iyileştirilmesi, ilgili yasal düzenlemelerin protokollerin hazırlanmasında eczacıların görüşünün alınmaması, toplumsal ihtiyaç ve fayda gözetilmeden plansızca açılan eczacılık fakülteleri gibi birçok sorun başlığı bulunmaktadır. Tüm bu sorunlar nedeniyle her geçen gün eczane emekçilerinin çalışma şartları kötüleşmekte, eczaneler kapanma riskiyle yüz yüze gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Toplumsal bir sorun haline gelen ilaca erişim krizinin acil çözümüne yönelik Bakanlığınızca ne tür çalışmalar yapılması planlanmaktadır? İlaç ve hammadde tedarikinde ithalata bağımlı modelin çıkmazları göz önüne alındığında bu sorunun uzun vadede aşılabilmesi yönünde herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
2. Var olan ilaçlara erişebilmek için yüksek miktarlarda fiyat farkı ödemek zorunda kalan yurttaşlarımızın mağduriyetlerini gidermek adına Bakanlığınızca ne gibi çözümler sunulacaktır? Yükselen maliyetler karşısında ezilen eczacıları korumak adına hangi düzenlemeler ve programlar uygulamaya konulacaktır?
3. 12.08.2022 tarihinde yayınlanan "Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliği" kamuda çalışan eczacıları adeta yok saymakta ve sağlık hizmetleri alanında süregelen ayrımcı uygulamaları derinleştirmektedir. Gelen itirazlar sonucu yönetmelikte bazı değişiklikler yapılsa da bu husustaki mağduriyet giderilememiştir. Bakanlığınızca ilgili yönetmelikte kamudaki eczacıların mağduriyetlerini gerçek anlamda giderecek biçimde yeniden düzenleme yapılacak mıdır? Kamuda çalışan eczacıların çalışma koşulları ve özlük haklarının iyileştirilmesi yönünde hangi adımlar atılacaktır?
4. Eczacılık eğitimindeki sorunların çözümü ve plansızca açılan fakülteler konusunda Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır? Çeşitli "reform" önerilerinin Bakanlığınızca ortaya atıldığı bugünlerde toplumsal faydanın öncelikli olarak

- gözetilce i, parasız, nitelikli ve bilimsel bir eczacılık eğitimi için somut bir girişiminiz var mıdır?
5. 2020 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yürütülen soruşturma sonucu "Alexion Pharmaceuticals" isimli ilaç şirketinin aralarında Türkiye'nin de bulunduğu birkaç ülkede resmi görevlilere rüşvet verdiği ortaya çıkmıştır. Sağlık Bakanlığı yetkililerinin karıştığı kabul edilen ve ABD'de detaylı bir biçimde raporlaştırılan bu skandala dair Bakanlığımızca ne gibi bir süreç yürütülmektedir? İlaça erişim kriziyle alakalı olan bu olay hakkında devam eden bir soruşturma varsa bu soruşturmada hangi bulgular elde edilmiştir? İlgili yetkililere herhangi bir cezai yaptırım uygulanmış mıdır?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

Sayı : 47399948/610/
Konu : Soru Önergesi (7/74714)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/12/2022 tarihli ve 1123588 sayılı yazınız

İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera KADIGÜL SÜTLÜ tarafından verilen "İlaç tedarikinde yaşanan sorunlar ile eczacıların eğitim ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin" 7/74714 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera KADIGİL SÜTLÜ tarafından verilen “İlaç tedarikinde yaşanan sorunlar ile eczacıların eğitim ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin” 7/74714 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Uzun süredir kamuoyunun gündeminde olan ilaca erişim sorununun büyüyerek devam ettiği ve giderek genel bir halk sağlığı krizine dönüşmekte olduğu gözlemlenmektedir. Türk Eczacıları Birliği'nin kayıtlarına ve çeşitli kaynaklardan partimize ulaşan bilgilere göre kanser ve diğer önemli kronik hastalıkların tedavisinde kullanılanlar dahil yüzlerce çeşit ilaç, başta yüksek enflasyon olmak üzere mevcut ekonomik tablo nedeniyle eczanelerde bulunamamaktadır. Yurttaşların ilaca erişimde büyük zorluklar çektiği, bazı ilaçların karaborsaya düştüğü ve önümüzdeki günlerde olumlu anlamda herhangi bir gelişmenin beklenmediği ifade edilmektedir.

40 binden fazla eczacıyı etkileyen kronikleşmiş sorunlar ise meselenin diğer önemli boyuttur. İlaç fiyatları nedeniyle oluşan ilaç yokluğu yurttaşlar kadar eczacıları da etkilemekte ve yurttaşlar ile eczane emekçilerinin karşı karşıya gelmesine neden olmaktadır. Bunun yanında Sağlık Bakanlığı'nın eczacılara yönelik ayrımcı tutumu, kamuda çalışan eczacıların çalışma koşulları ve özlük haklarının iyileştirilmesi, ilgili yasal düzenlemelerin protokollerin hazırlanmasında eczacıların görüşünün alınmaması, toplumsal ihtiyaç ve fayda gözetilmeden plansızca açılan eczacılık fakülteleri gibi birçok sorun başlığı bulunmaktadır. Tüm bu sorunlar nedeniyle her geçen gün eczane emekçilerinin çalışma şartları kötüleşmekte, eczaneler kapanma riskiyle yüz yüze gelmektedir.

Bu bağlamda;

SORU 1- Toplumsal bir sorun haline gelen ilace erişim krizinin acil çözümüne yönelik Bakanlığınızca ne tür çalışmalar yapılması planlanmaktadır? İlaç ve hammadde tedarikinde ithalata bağımlı modelin çıkmazları göz önüne alındığında bu sorunun uzun vadede aşılabilmesi yönünde herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?

SORU 2- Var olan ilaçlara erişebilmek için yüksek miktarlarda fiyat farkı ödemek zorunda kalan yurttaşlarımızın mağduriyetlerini gidermek adına Bakanlığınızca ne gibi çözümler sunulacaktır? Yükselen maliyetler karşısında ezilen eczacıları korumak adına hangi düzenlemeler ve programlar uygulamaya konulacaktır?

SORU 3- 12.08.2022 tarihinde yayımlanan “Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliği” kamuda çalışan eczacıları adeta yok saymakta ve sağlık hizmetleri alanında süregelen ayrımcı uygulamaları derinleştirmektedir. Gelen itirazlar sonucu yönetmelikte bazı değişiklikler yapılırsa da bu husustaki mağduriyet giderilememiştir. Bakanlığınızca ilgili yönetmelikte kamudaki eczacıların mağduriyetlerini gerçek anlamda giderecek biçimde yeniden düzenleme yapılacak mıdır? Kamuda çalışan eczacıların çalışma koşulları ve özlük haklarının iyileştirilmesi yönünde hangi adımlar atılacaktır?

SORU 4- Eczacılık eğitimindeki sorunların çözümü ve plansızca açılan fakülteler konusunda Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır? Çeşitli “reform” önerilerinin Bakanlığınızca ortaya atıldığı bugünlerde toplumsal faydanın öncelikli olarak gözetileceği, parasız, nitelikli ve bilimsel bir eczacılık eğitimi için somut bir girişiminiz var mıdır?

SORU 5- 2020 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yürütülen soruşturma sonucu “Alexion Pharmaceuticals” isimli ilaç şirketinin aralarında Türkiye'nin de bulunduğu birkaç ülkede resmi görevlere rüsvet verdiği ortaya çıkmıştır. Sağlık

Bakanlığı yetkililerinin karıştığı kabul edilen ve ABD’de detaylı bir biçimde raporlaştırılan bu skandala dair Bakanlığınızca ne gibi bir süreç yürütölmektedir? İlaça erişim kriziyle de alakalı olan bu olay hakkında devam eden bir soruşturma varsa bu soruşturmada hangi bulgular elde edilmiştir? İlgili yetkililere herhangi bir cezai yaptırım uygulanmış mıdır?

Cevap 1) Ülkemizde son bir yılda piyasaya arz edilen ilaç sayısı kutu bazında bir önceki yıla nazaran %13,5 oranda artmış ve 2,6 milyar kutuya ulaşmıştır. Sınırlı sayıda ve geçici tedarik sıkıntısı, global kaynaklı sorunlara eş zamanlı gelişmektedir. İçinde bulunduğumuz dönem itibarıyla mevsime özgü hastalıklarda artıştan kaynaklı bir kısım ilaçta talep artışı ortaya çıkmış olup ilgili talebin karşılanması noktasında Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Cevap 2) Eczanelerden ilaç temininde hasta tarafından ödenen miktarlara ilişkin; muayene ücreti ve SGK tarafından ilaçlar için uygulanan eş değer bant uygulaması nedeniyle fiyat farkı çıkabilmektedir.

Cevap 3) Sağlıkta beyaz reform kapsamında kamuda çalışan eczacıların katsayıları yükseltilmiştir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

34'ÜNCÜ BİRLEŞİM
10 ARALIK 2022 CUMARTESİ
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Aralık 2022 Pazartesi günü gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 5 Aralık 2022 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 16 Aralık 2022 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de 70’er dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların 80 dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların 80’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların beşinci turda 80’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), altıncı turda 60’ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), yedinci turda 65’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), diğer turlarda ise 70’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük’ün 61’inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye 60’ar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük’ün 86’nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.11.2022 tarihli 24’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

*Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu
10.12.2022 Cumartesi - Saat:13.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

34'ÜNCÜ BİRLEŞİM

10 ARALIK 2022 CUMARTESİ

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 362) 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.12.2022) (X)

2.- (S. Sayısı: 363) 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.12.2022) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

6'ncı Gün

10.12.2022 CUMARTESİ

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

V. TUR

52-. SAĞLIK BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

53-. TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

54-. TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBÎ CİHAZ KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

55-. TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

56-. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

57-. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

58-. EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Bütçe + Kesin Hesap)

59-. JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

60-. SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

61-. GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

62-. AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

(İYİ PARTİ, MHP, HDP, CHP, AK PARTİ)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 80'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

TBMM Basımevi / 2022